

Uradni list

Evropske unije

L 186

Slovenska izdaja

Zakonodaja

Letnik 62

11. julij 2019

Vsebina

I Zakonodajni akti

UREDBE

- ★ Uredba (EU) 2019/1148 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o trženju in uporabi predhodnih sestavin za eksplozive, spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 98/2013 ⁽¹⁾ 1
- ★ Uredba (EU) 2019/1149 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o ustanovitvi Evropskega organa za delo, spremembi uredb (ES) št. 883/2004, (EU) št. 492/2011 in (EU) 2016/589 ter razveljavitvi Odločbe (EU) 2016/344 ⁽²⁾ 21
- ★ Uredba (EU) 2019/1150 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o spodbujanju pravičnosti in preglednosti za poslovne uporabnike spletnih posredniških storitev ⁽¹⁾ 57

DIREKTIVE

- ★ Direktiva (EU) 2019/1151 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o spremembi Direktive (EU) 2017/1132 glede uporabe digitalnih orodij in postopkov na področju prava družb ⁽¹⁾ 80

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP.

⁽²⁾ Besedilo velja za EGP in Švico.

SL

Akti z rahlo natisnjenimi naslovi so tisti, ki se nanašajo na dnevno upravljanje kmetijskih zadev in so splošno veljavni za omejeno obdobje.

Naslovi vseh drugih aktov so v mastnem tisku in pred njimi stoji zvezdica.

★ Direktiva (EU) 2019/1152 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o preglednih in predvidljivih delovnih pogojih v Evropski uniji	105
★ Direktiva (EU) 2019/1153 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o določitvi pravil za lažjo uporabo finančnih in drugih informacij za namene preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja ali pregona nekaterih kaznivih dejanj ter o razveljavitvi Sklepa Sveta 2000/642/PNZ	122

I

(Zakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2019/1148 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 20. junija 2019

o trženju in uporabi predhodnih sestavin za eksplozive, spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 98/2013

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Z Uredbo (EU) št. 98/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ so bila določena harmonizirana pravila za dajanje na voljo, vnos, posedovanje in uporabo snovi ali zmesi, ki bi se lahko zlorabile za nezakonito proizvodnjo eksplozivov, z namenom, da bi se splošni javnosti omejila njihova dostopnost in zagotovila ustrezna prijava sumljivih transakcij v celotni dobavni verigi.
- (2) Čeprav je Uredba (EU) št. 98/2013 prispevala k zmanjšanju nevarnosti v Uniji zaradi predhodnih sestavin za eksplozive, je treba okrepiti sistem nadzora nad predhodnimi sestavinami, ki jih je mogoče uporabiti za proizvodnjo doma narejenih eksplozivov. Glede na število potrebnih sprememb je zaradi jasnosti primerno, da se Uredba (EU) št. 98/2013 nadomesti.
- (3) Z Uredbo (EU) št. 98/2013 sta bila za splošne uporabnike omejena dostop do predhodnih sestavin za eksplozive in uporaba teh sestavin. Ne glede na to omejitve pa so se lahko države članice odločile odobriti dostop splošnih uporabnikov do navedenih snovi prek sistema dovoljenj in evidentiranja. Zato so omejitve v zvezi s predhodnimi sestavinami za eksplozive in nadzor nad njimi v državah članicah različni in lahko ovirajo trgovanje v Uniji, s

⁽¹⁾ UL C 367, 10.10.2018, str. 35.⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 16. aprila 2019 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 14. junija 2019.⁽³⁾ Uredba (EU) št. 98/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2013 o trženju in uporabi predhodnih sestavin za eksplozive (UL L 39, 9.2.2013, str. 1).

čimer se ovira delovanje notranjega trga. Poleg tega obstoječe omejitve in nadzor ne zagotavljajo zadostnih ravni javne varnosti, saj storilcem kaznivih dejanj ne preprečujejo ustrezno pridobivanja predhodnih sestavin za eksplozive. Doma narejeni eksplozivni še vedno pomenijo veliko grožnjo, ki se nenehno razvija.

- (4) Sistem za preprečevanje nezakonite proizvodnje eksplozivov bi bilo torej treba dodatno okrepiti in harmonizirati glede na razvijajoče se grožnje javni varnosti zaradi terorizma in drugih hudih kaznivih dejanj. S tako okrepitevijo in harmonizacijo bi se moral tudi zagotoviti prosti pretok predhodnih sestavin za eksplozive na notranjem trgu ter spodbuditi konkurenco med gospodarskimi subjekti in inovacije, na primer z olajšanjem razvoja varnejših kemikalij, ki bi nadomestile predhodne sestavine za eksplozive.
- (5) Merila za določitev, kateri ukrepi bi se morali uporabljati za katere predhodne sestavine za eksplozive, vključujejo stopnjo tveganja, povezano z zadevno predhodno sestavino za eksplozive, obseg trgovine z zadevno predhodno sestavino za eksplozive ter ali je mogoče določiti raven koncentracije, pod katero bi se predhodna sestavina za eksplozive lahko še vedno uporabljala v legitimne namene, za katere je dana na voljo, s čimer se precej zmanjša verjetnost, da bi se zadevna predhodna sestavina za eksplozive uporabila za nezakonito proizvodnjo eksplozivov.
- (6) Splošnim uporabnikom ne bi smelo biti dovoljeno pridobiti, vnesti, posedovati ali uporabljati določenih predhodnih sestavin za eksplozive v koncentracijah, ki presegajo določene mejne vrednosti, izražene v masnih odstotkih (m/m). Vendar bi moralo biti splošnim uporabnikom dovoljeno, da v koncentracijah, ki presegajo zadevne mejne vrednosti, pridobivajo, vnašajo, posedujejo ali uporabljajo nekatere predhodne sestavine za eksplozive v legitimne namene, pod pogojem, da imajo za to dovoljenje. Kadar je vložnik pravna oseba, bi moral pristojni organ države članice upoštevati ozadje pravne osebe in katere koli osebe, ki deluje bodisi samostojno bodisi kot del organa pravne osebe in ima vodilni položaj v pravni osebi, in sicer na podlagi pooblastila za zastopanje pravne osebe, pooblastila za sprejemanje odločitev v imenu pravne osebe ali pooblastila za opravljanje nadzora v pravni osebi.
- (7) Glede nekaterih omejenih predhodnih sestavin za eksplozive v koncentracijah, ki presegajo mejne vrednosti iz te uredbe, za splošne uporabnike ne obstaja nobena legitimna uporaba. Zato bi bilo treba odpraviti izdajanje dovoljenj za kalijev klorat, kalijev perklorat, natrijev klorat in natrijev perklorat. Izdajanje dovoljenj bi moralo biti dovoljeno samo za omejeno število omejenih predhodnih sestavin za eksplozive, glede katerih za splošne uporabnike ne obstaja nobena legitimna uporaba. Tako izdajanje dovoljenj bi moralo biti omejeno na koncentracije, ki ne presegajo zgornje mejne vrednosti iz te uredbe. Nad to zgornjo mejno vrednostjo tveganje v zvezi z nezakonito proizvodnjo eksplozivov prevlada nad zanemarljivo legitimno uporabo teh predhodnih sestavin za eksplozive s strani splošnih uporabnikov, saj lahko nadomestki ali nižje koncentracije teh predhodnih sestavin dosežejo enak učinek. Ta uredba bi morala tudi določiti okoliščine, ki bi jih morali pristojni organi upoštevati kot minimum pri presoji, ali izdati dovoljenje. To bi skupaj z obliko dovoljenja iz Priloge III moralo olajšati priznavanje dovoljenj, ki jih izdajo druge države članice.
- (8) Za izpolnjevanje ciljev enotnega trga bi moralo biti omogočeno dvostransko ali večstransko vzajemno priznavanje dovoljenj, ki jih izdajo druge države članice.
- (9) Zaradi izvajanja omejitev in nadzora v skladu s to uredbo bi moralo biti gospodarskim subjektom, ki prodajajo poklicnim uporabnikom ali splošnim uporabnikom, ki imajo dovoljenje, omogočeno, da se lahko zaneajo na informacije, ki so na voljo višje v dobavni verigi. Vsak gospodarski subjekt v dobavni verigi bi moral zato obvestiti prejemnika reguliranih predhodnih sestavin za eksplozive, da za dajanje na voljo, vnos, posedovanje ali uporabo teh predhodnih sestavin za eksplozive za splošne uporabnike velja ta uredba, na primer z namestitvijo ustrezne oznake na embalažo, preverjanjem, ali je ustrezna oznaka nameščena na embalažo, ali z vključitvijo navedenih informacij v varnostni list, pripravljen v skladu s Prilogo II k Uredbi (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾.
- (10) Razlika med gospodarskim subjektom in poklicnim uporabnikom je, da gospodarski subjekti dajejo predhodno sestavino za eksplozive na voljo drugi osebi, poklicni uporabniki pa pridobijo ali vnesejo predhodno sestavino za eksplozive le za svojo lastno uporabo. Gospodarski subjekti, ki prodajajo poklicnim uporabnikom, drugim gospodarskim subjektom ali splošnim uporabnikom, ki imajo dovoljenje, bi morali zagotoviti, da je njihovo osebje, ki

⁽⁴⁾ Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) ter o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije in o spremembi Direktive 1999/45/ES ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, 30.12.2006, str. 1).

sodeluje pri prodaji predhodnih sestavin za eksplozive, seznanjeno s tem, kateri izdelki, ki jih dajejo na voljo, vsebujejo predhodne sestavine za eksplozive, na primer tako, da informacije o tem, da izdelek vključuje predhodno sestavino za eksplozive, vključijo v črtno kodo izdelka.

- (11) Razlikovanje med poklicnimi uporabniki, ki se jim omejene predhodne sestavine za eksplozive smejo dati na voljo, in splošnimi uporabniki, ki se jim ne bi smele dati na voljo, je odvisno od tega, ali namerava oseba zadevno predhodno sestavino za eksplozive uporabiti za namene, povezane z njeno specifično trgovsko, poslovno ali poklicno dejavnostjo, vključno z gozdarstvom, vrtnarsko in kmetijsko dejavnostjo, ki se izvaja bodisi s polnim bodisi skrajšanim delovnim časom in ni nujno odvisna od velikosti površine zemlje, na kateri se ta dejavnost izvaja. Zato gospodarski subjekti omejenih predhodnih sestavin za eksplozive ne bi smeli dati na voljo fizičnim ali pravnim osebam, ki so poklicno dejavne na področjih, na katerih se zadevne omejene predhodne sestavine za eksplozive običajno ne uporabljajo v poklicne namene, ali fizičnim ali pravnim osebam, ki opravljajo dejavnosti, ki niso povezane s poklicnim namenom.
- (12) Za osebe gospodarskih subjektov, ki sodeluje pri dajanju predhodnih sestavin za eksplozive na voljo, bi morala veljati ista pravila iz te uredbe, kot se uporabljajo za splošne uporabnike, kadar to osebe take predhodne sestavine za eksplozive uporablja v svojem imenu.
- (13) Gospodarski subjekti bi morali hraniti transakcijske podatke, da bi organom znatno pomagali pri preprečevanju, odkrivanju, preiskovanju in pregonu hudih kaznivih dejanj, storjenih z doma narejenimi eksplozivnimi napravami in pri preverjanju skladnosti s to uredbo. Za ta namen je bistveno identificirati vse udeležence v dobavni verigi in vse stranke, ne glede na to, ali so splošni uporabniki, poklicni uporabniki ali gospodarski subjekti. Ker lahko pride do nezakonite proizvodnje in uporabe doma narejenih eksplozivov precej časa po prodaji predhodnih sestavin za eksplozive, bi bilo treba transakcijske podatke hraniti tako dolgo, kot je to potrebno, sorazmerno in ustrezno, da se izvedejo preiskave, ob upoštevanju povprečnega trajanja inšpekcijskih pregledov.
- (14) Ta uredba bi se morala uporabljati tudi za gospodarske subjekte, ki poslujejo na spletu, tudi za tiste, ki poslujejo na spletnih tržnicah. Zato bi morali tudi gospodarski subjekti, ki poslujejo na spletu, usposabljati svoje osebe in zagotoviti ustrezne postopke za odkrivanje sumljivih transakcij. Poleg tega bi omejene predhodne sestavine za eksplozive morali dati na voljo samo splošnemu uporabniku v državah članicah, ki ohranjajo ali vzpostavijo ureditev izdajanja dovoljenj v skladu s to uredbo, in sicer šele po tem, ko preverijo, da ima zadevni splošni uporabnik veljavno dovoljenje. Po tem, ko gospodarski subjekt preveri identiteto morebitne stranke, na primer na podlagi mehanizmov iz Uredbe (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾, bi moral preveriti, da je bilo dovoljenje izdano za nameravano transakcijo, na primer s fizičnim pregledom dovoljenja ob dostavi predhodne sestavine za eksplozive ali pa, da s privoljenjem morebitne stranke naveže stik s pristojnim organom države članice, ki je izdal dovoljenje. Gospodarski subjekti, ki poslujejo na spletu, bi morali tako kot tisti, ki ne poslujejo na spletu, od poklicnih uporabnikov zahtevati izjave o končni uporabi.
- (15) Spletne tržnice delujejo zgolj kot posredniki med gospodarskimi subjekti na eni strani in splošnimi uporabniki, poklicnimi uporabniki ali drugimi gospodarskimi subjekti na drugi strani. Spletne tržnice zato ne bi smele biti vključene v opredelitev gospodarskega subjekta in se od njih ne bi smelo zahtevati, da svoje osebe, ki sodeluje pri prodaji omejenih predhodnih sestavin za eksplozive, poučijo o obveznostih iz te uredbe ali da preverijo identiteto in po potrebi dovoljenje morebitne stranke ali od nje zahtevajo druge informacije. Vendar pa bi glede na osrednjo vlogo spletnih tržnic v spletnih transakcijah, vključno v zvezi s prodajo reguliranih predhodnih sestavin za eksplozive, morale svoje uporabnike, ki nameravajo z uporabo storitev teh spletnih tržnic dati na voljo regulirane predhodne sestavine za eksplozive, jasno in učinkovito obvestiti o obveznostih iz te uredbe. Poleg tega bi morale spletne tržnice sprejeti ukrepe, ki pomagajo zagotoviti, da njihovi uporabniki izpolnjujejo svoje obveznosti glede preverjanja, tako da na primer ponudijo orodja za lažje preverjanje dovoljenj. Glede na čedalje večji pomen spletnih tržnic za vse vrste dobave in glede na pomen tega načina nabave, tudi za teroristične namene, bi morale za spletne tržnice veljati enake obveznosti odkrivanja in prijave kot za gospodarske subjekte, postopke za odkrivanje sumljivih transakcij pa bi bilo treba ustrezno prilagoditi specifičnemu spletnemu okolju.

⁽⁵⁾ Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (UL L 257, 28.8.2014, str. 73).

- (16) Obveznosti za spletne tržnice iz te uredbe ne bi smele pomeniti splošne obveznosti spremljanja. Ta uredba bi morala določiti samo posebne obveznosti za spletne tržnice glede odkrivanja in prijave sumljivih transakcij, ki potekajo na njihovih spletiščih ali ki uporabljajo njihove računalniške storitve. Spletne tržnice ne bi smele na podlagi te uredbe odgovarjati za transakcije, ki kljub temu, da je imela spletna tržnica vzpostavljene ustrezne, razumne in sorazmerne postopke za odkrivanje takšnih sumljivih transakcij, niso bile odkrite.
- (17) V skladu s to uredbo morajo gospodarski subjekti prijaviti sumljive transakcije, ne glede na to, ali je morebitna stranka splošni uporabnik, poklicni uporabnik ali gospodarski subjekt. Obveznosti v zvezi z reguliranimi predhodnimi sestavinami za eksplozive, vključno z obveznostjo prijave sumljivih transakcij, bi se morale uporabljati za vse snovi iz prilog I in II, ne glede na njihovo koncentracijo. Vendar pa bi morali biti izdelki, ki vsebujejo predhodne sestavine za eksplozive v tako majhnih količinah in v tako kompleksnih zmesih, da bi bila ekstrakcija predhodnih sestavin za eksplozive tehnično izjemno zahtevna, izključeni iz področja uporabe te uredbe.
- (18) Da bi se izboljšala uporaba te uredbe, bi morali gospodarski subjekti in javni organi zagotoviti ustrezno usposabljanje v zvezi z obveznostmi iz te uredbe. Države članice bi morale imeti inšpekcijske organe in organizirati redne dejavnosti ozaveščanja, prilagojene posebnostim vsakega od različnih sektorjev, ter ohranjati stalni dialog z gospodarskimi subjekti na vseh ravneh dobavne verige, vključno z gospodarskimi subjekti, ki poslujejo na spletu.
- (19) Storilci kaznivih dejanj lahko hitro spremenijo izbiro snovi, ki jih uporabljajo za nezakonito proizvodnjo eksplozivov. Zato bi morale biti mogoče obveznosti prijave iz te uredbe razširiti na dodatne snovi, po potrebi po nujnem postopku. Da bi se upoštevale morebitne spremembe pri načinih zlorabe snovi kot predhodnih sestavin za eksplozive, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte v zvezi s spremembo te uredbe, tako da se spremenijo mejne vrednosti, nad katerimi določene snovi, ki so omejene s to uredbo, ne smejo biti dane na voljo splošnim uporabnikom, ter da se na seznam uvrstijo dodatne snovi, glede katerih je treba prijaviti sumljive transakcije. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ⁽⁶⁾. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (20) Za obravnavanje snovi, ki še niso navedene v Prilogi I ali II, toda glede katerih država članica utemeljeno sumi, da bi se lahko uporabile za nezakonito proizvodnjo eksplozivov, bi bilo treba uvesti zaščitno klavzulo, ki bi določila ustrezen postopek na ravni Unije. Glede na to, da se v tej uredbi obravnavajo posebna tveganja, je primerno, da se dovoli, da države članice v določenih okoliščinah sprejmejo zaščitne ukrepe, tudi v zvezi s snovmi, ki so že predmet ukrepov v skladu s to uredbo. Poleg tega bi državam članicam moralo biti dovoljeno, da ohranijo nacionalne ukrepe, o katerih so že obvestile oziroma uradno obvestile Komisijo v skladu s členom 13 Uredbe (EU) št. 98/2013.
- (21) Regulativni okvir bi se poenostavil z vključitvijo zadevnih z varnostjo povezanih omejitev za dajanje na voljo amonijevega nitrata iz Uredbe (ES) št. 1907/2006 v to uredbo. Zato bi bilo treba ustrezno spremeniti Prilogo XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006.

⁽⁶⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

- (22) Ta uredba zahteva obdelavo osebnih podatkov in njihovo nadaljnje razkritje tretjim osebam v primerih sumljivih transakcij. Ta obdelava in razkritje pomenita poseg v temeljni pravici do zasebnosti in do varstva osebnih podatkov. V skladu s tem bi bilo treba zagotoviti ustrezno varstvo temeljne pravice do varstva osebnih podatkov posameznikov, ki se obdelujejo pri uporabi te uredbe. Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾ ureja obdelavo osebnih podatkov, izvedeno v okviru te uredbe. Zato bi morala bi se morala obdelava osebnih podatkov v okviru izdajanja dovoljenj in prijav sumljivih transakcij izvajati v skladu z Uredbo (EU) 2016/679, vključno s splošnimi načeli varstva podatkov, in sicer zakonitostjo, pravičnostjo in preglednostjo, omejitvijo namena, najmanjšim obsegom podatkov, točnostjo, omejitvijo hrambe, celovitostjo in zaupnostjo ter zahtevo po spoštovanju pravic posameznika, na katerega se podatki nanašajo.
- (23) Komisija bi morala izvesti oceno te uredbe na podlagi meril učinkovitosti, uspešnosti, ustreznosti, skladnosti in dodane vrednosti za EU. Ta ocena bi morala zagotoviti podlago za ocene učinka glede morebitnih nadaljnjih ukrepov. Informacije bi bilo treba redno zbirati za namen ocene te uredbe.
- (24) Ker cilja te uredbe, in sicer omejitve dostopa splošnih uporabnikov do predhodnih sestavin za eksplozive, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov omejitve lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (25) Uredbo (EU) št. 98/2013 bi bilo treba razveljaviti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba določa harmonizirana pravila za dajanje na voljo, vnos, posedovanje in uporabo snovi ali zmesi, ki bi se lahko zlorabile za nezakonito proizvodnjo eksplozivov, da se omeji dostopnost teh snovi ali zmesi splošnim uporabnikom in zagotovi ustrezna prijava sumljivih transakcij v celotni dobavni verigi.

Ta uredba ne posega v druge strožje določbe prava Unije v zvezi s snovmi iz prilog I in II.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja za snovi iz prilog I in II ter za zmesi in snovi, ki vsebujejo te snovi.
2. Ta uredba se ne uporablja za:
 - (a) izdelke, kot so opredeljeni v točki 3 člena 3 Uredbe (ES) št. 1907/2006;
 - (b) pirotehnične izdelke, kot so opredeljeni v točki 1 člena 3 Direktive 2013/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾;

⁽⁷⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

⁽⁸⁾ Direktiva 2013/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. junija 2013 o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z dostopnostjo pirotehničnih izdelkov na trgu (UL L 178, 28.6.2013, str. 27).

- (c) pirotehnične izdelke, namenjene za nekomercialno uporabo, ki jih v skladu z nacionalnim pravom uporabljajo oborožene sile, organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ali gasilske službe;
- (d) pirotehnično opremo, ki spada na področje uporabe Direktive 2014/90/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁹⁾;
- (e) pirotehnične izdelke, namenjene za uporabo v letalsko-vesoljski industriji;
- (f) vžigalne kapice, namenjene za igrače;
- (g) zdravila, ki so splošnemu uporabniku legitimno dana na voljo na podlagi zdravniškega recepta v skladu z veljavnim nacionalnim pravom.

Člen 3

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „snov“ pomeni snov, kot je opredeljena v točki 1 člena 3 Uredbe (ES) št. 1907/2006;
- (2) „zmes“ pomeni zmes, kot je opredeljena v točki 2 člena 3 Uredbe (ES) št. 1907/2006;
- (3) „izdelek“ pomeni izdelek, kot je opredeljen v točki 3 člena 3 Uredbe (ES) št. 1907/2006;
- (4) „dajanje na voljo“ pomeni vsako odplačno ali neodplačno dobavo;
- (5) „vnos“ pomeni prenos snovi na ozemlje države članice, ne glede na njen namembni kraj v Uniji, bodisi iz druge države članice bodisi iz tretje države, v okviru katerega koli carinskega postopka, kot je opredeljen v Uredbi (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁰⁾, vključno s tranzitom;
- (6) „uporaba“ pomeni uporabo, kot je opredeljena v točki 24 člena 3 Uredbe (ES) št. 1907/2006;
- (7) „sumljiva transakcija“ pomeni vsako transakcijo v zvezi z reguliranimi predhodnimi sestavinami za eksplozive, za katero po preučitvi vseh ustreznih dejavnikov obstaja utemeljen sum, da je zadevna snov ali zmes namenjena nezakoniti proizvodnji eksplozivov;
- (8) „splošni uporabnik“ pomeni katero koli fizično ali pravno osebo, ki deluje z namenom, ki ni povezan z njeno trgovsko, poslovno ali poklicno dejavnostjo;

⁽⁹⁾ Direktiva 2014/90/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o pomorski opremi in razveljavitvi Direktive Sveta 96/98/ES (UL L 257, 28.8.2014, str. 146).

⁽¹⁰⁾ Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL L 269, 10.10.2013, str. 1).

- (9) „poklicni uporabnik“ pomeni katero koli fizično ali pravno osebo ali osebo javnega prava ali skupino takšnih oseb, ki lahko dokaže, da potrebuje omejeno predhodno sestavino za eksplozive za namene, ki so povezani z njeno trgovsko, poslovno ali poklicno dejavnostjo, vključno s kmetijsko dejavnostjo, ki se izvaja bodisi s polnim bodisi skrajšanim delovnim časom in ni nujno odvisna od velikosti površine zemlje, na kateri se ta kmetijska dejavnost izvaja, pod pogojem, da taki nameni ne vključujejo dajanje na voljo te omejene predhodne sestavine za eksplozive drugi osebi;
- (10) „gospodarski subjekt“ pomeni katero koli fizično ali pravno osebo ali osebo javnega prava ali skupino takšnih oseb ali subjektov, ki dajejo regulirane predhodne sestavine za eksplozive na voljo na trgu, in sicer prek spleta ali drugače, vključno na spletnih tržnicah;
- (11) „spletna tržnica“ pomeni ponudnika posredniške storitve, ki gospodarskim subjektom na eni strani in splošnim uporabnikom, poklicnim uporabnikom ali drugim gospodarskim subjektom na drugi strani omogoča opravljanje transakcij v zvezi z reguliranimi predhodnimi sestavinami za eksplozive na podlagi spletnih prodajnih pogodb ali pogodb o storitvah, bodisi na spletišču spletne tržnice bodisi na spletišču gospodarskega subjekta, ki uporablja računalniške storitve, ki jih zagotavlja spletna tržnica;
- (12) „omejena predhodna sestavina za eksplozive“ pomeni snov iz Priloge I v koncentraciji, višji od pripadajoče mejne vrednosti, ki je določena v stolpcu 2 razpredelnice iz Priloge I, vključno z zmesjo ali drugo snovjo, v kateri je snov iz navedene priloge prisotna v koncentraciji, ki je višja od pripadajoče mejne vrednosti;
- (13) „regulirana predhodna sestavina za eksplozive“ pomeni snov iz Priloge I ali II, vključno z zmesjo ali drugo snovjo, v kateri je prisotna snov iz navedenih prilog, vendar to ne vključuje homogenih zmesi z več kot 5 sestavinami, v katerih je koncentracija vsake od snovi iz Priloge I ali II manjša od 1 % m/m;
- (14) „kmetijska dejavnost“ pomeni proizvodnjo, rejo ali gojenje kmetijskih proizvodov, vključno z žetvijo, molžo, vzrejo živali in kmetijsko rejo živali, ali vzdrževanje kmetijske površine v dobrem kmetijskem in okoljskem stanju, kot je določeno v členu 94 Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹¹⁾.

Člen 4

Prosti pretok

Če v tej uredbi ali drugih pravnih aktih Unije ni drugače določeno, države članice ne prepovejo, omejijo ali preprečijo dajanja na voljo reguliranih predhodnih sestavin za eksplozive iz razlogov, povezanih s preprečevanjem nezakonite proizvodnje eksplozivov.

Člen 5

Dajanje na voljo, vnos, posedovanje in uporaba

1. Omejene predhodne sestavine za eksplozive se splošnim uporabnikom ne smejo dati na voljo in jih ti ne smejo vnesti, posedovati ali uporabljati.
2. Omejitev iz odstavka 1 se uporablja tudi za zmesi, ki vsebujejo klorate ali perklorate iz Priloge I, kadar skupna koncentracija teh snovi v zmesi presega mejno vrednost za katero koli od snovi iz stolpca 2 razpredelnice iz Priloge I.
3. Država članica lahko ohrani ali vzpostavi ureditev izdajanja dovoljenj, ki omogoča, da se določene omejene predhodne sestavine za eksplozive dajo na voljo splošnim uporabnikom ali jih ti lahko vnesejo, posedujejo ali uporabljajo v koncentracijah, ki niso višje od pripadajočih mejnih vrednosti iz stolpca 3 razpredelnice iz Priloge I.

⁽¹¹⁾ Uredba (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (ES) št. 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008 (UL L 347, 20.12.2013, str. 549).

V okviru takih ureditev izdajanja dovoljenj splošni uporabnik pridobi in na zahtevo predloži dovoljenje za pridobitev, vnos, posedovanje ali uporabo omejenih predhodnih sestavin za eksplozive. Taka dovoljenja v skladu s členom 6 izda pristojni organ države članice, v kateri se zadevna omejena predhodna sestavina za eksplozive namerava pridobiti, vanjo vnesti, v njej posedovati ali uporabljati.

4. Države članice nemudoma uradno obvestijo Komisijo o vseh ukrepih, ki jih sprejmejo za izvajanje ureditve izdajanja dovoljenj iz odstavka 3. V uradnem obvestilu se navedejo omejene predhodne sestavine za eksplozive, za katere ima država članica ureditev izdajanja dovoljenj v skladu z odstavkom 3.

5. Komisija objavi seznam ukrepov, ki so jih države članice v skladu z odstavkom 4 uradno priglasile.

Člen 6

Izdajanje dovoljenj

1. Vsaka država članica, ki izdaja dovoljenja splošnim uporabnikom, ki imajo legitimen interes za pridobitev, vnos, posedovanje ali uporabo omejenih predhodnih sestavin za eksplozive, določi pravila za izdajanje dovoljenj v skladu s členom 5(3). Pri presoji, ali izdati dovoljenje, pristojni organ države članice upošteva vse relevantne okoliščine in zlasti:

- (a) dokazljivo potrebo po omejeni predhodni sestavini za eksplozive in legitimnost namena njene uporabe;
- (b) dostopnost omejenih predhodnih sestavin za eksplozive v nižjih koncentracijah ali nadomestnih snovi s podobnim učinkom;
- (c) ozadje vložnika, vključno z informacijami o prejšnjih kazenskih obsodbah vložnika kjer koli v Uniji;
- (d) ureditev hrambe, ki je bila predlagana za zagotovitev, da se omejena predhodna sestavina za eksplozive varno hrani.

2. Pristojni organ zavrne izdajo dovoljenja, če obstajajo utemeljeni razlogi za dvom glede legitimnosti namena uporabe splošnega uporabnika ali glede njegovega namena, da omejeno predhodno sestavino za eksplozive uporabi v legitimen namen.

3. Pristojni organ lahko odloči omejiti veljavnost dovoljenja z izdajo dovoljenja za enkratno ali večkratno uporabo. Obdobje veljavnosti dovoljenja ne sme biti daljše od treh let. Do določenega izteka veljavnosti dovoljenja lahko pristojni organ od imetnika dovoljenja zahteva, da dokaže, da so pogoji, pod katerimi je bilo dovoljenje izdano, še vedno izpolnjeni. V dovoljenju se navedejo omejene predhodne sestavine za eksplozive, v zvezi s katerimi je dovoljenje izdano.

4. Pristojni organ lahko od vložnikov zahteva plačilo takse za vlogo za dovoljenje. Takšne takse ne presegajo stroškov obravnave vloge.

5. Pristojni organ lahko dovoljenje začasno ali trajno prekliče, kadar obstaja utemeljen sum, da pogoji, pod katerimi je bilo dovoljenje izdano, niso več izpolnjeni. Pristojni organ imetnike dovoljenja nemudoma obvesti o vsakem začasnem ali trajnem preklicu njihovih dovoljenj, razen če bi to ogrozilo preiskave v teku.

6. Pritožbe zoper katero koli odločitev pristojnega organa in spore glede izpolnjevanja pogojev za dovoljenje obravnava ustrezeni organ, ki je po nacionalnem pravu pristojen za take pritožbe in spore.

7. Država članica lahko prizna dovoljenja, ki so jih na podlagi te uredbe izdale druge države članice.
8. Države članice lahko uporabijo obrazec za dovoljenje iz Priloge III.
9. Pristojni organ pridobi informacije o prejšnjih kazenskih obsodbah vložnika v drugih državah članicah iz točke (c) odstavka 1 tega člena prek sistema, vzpostavljenega z Okvirnim sklepom Sveta 2009/315/PNZ ⁽¹²⁾. Osrednji organi iz člena 3 navedenega okvirnega sklepa odgovorijo na zahtevek za take informacije v 10 delovnih dneh od datuma prejema zahtevka.

Člen 7

Obveščanje dobavne verige

1. Gospodarski subjekt, ki daje na voljo omejeno predhodno sestavino za eksplozive drugemu gospodarskemu subjektu, slednjega obvesti, da za splošne uporabnike glede pridobitve, vnosa, posedovanja ali uporabe zadevne omejene predhodne sestavine za eksplozive velja omejitev iz člena 5(1) in (3).

Gospodarski subjekt, ki daje na voljo regulirano predhodno sestavino za eksplozive drugemu gospodarskemu subjektu, slednjega obvesti, da za splošne uporabnike glede pridobitve, vnosa, posedovanja ali uporabe zadevne regulirane predhodne sestavine za eksplozive veljajo obveznosti prijave iz člena 9.

2. Gospodarski subjekt, ki daje na voljo regulirane predhodne sestavine za eksplozive poklicnemu ali splošnemu uporabniku, zagotovi – in je zmožen nacionalnim inšpekcijskim organom iz člena 11 dokazati –, da je njegovo osebje, ki sodeluje pri prodaji reguliranih predhodnih sestavin za eksplozive:

(a) seznanjeno s tem, kateri od izdelkov, ki jih daje na voljo, vsebuje regulirane predhodne sestavine za eksplozive;

(b) poučeno o obveznostih iz členov 5 do 9.

3. Spletna tržnica sprejme ukrepe za zagotovitev, da so njeni uporabniki seznanjeni s svojimi obveznostmi iz te uredbe, kadar regulirane predhodne sestavine za eksplozive dajejo na voljo z uporabo njenih storitev.

Člen 8

Preverjanje ob prodaji

1. Gospodarski subjekt, ki v skladu s členom 5(3) splošnemu uporabniku da na voljo omejeno predhodno sestavino za eksplozive, pri vsaki transakciji preveri dokazilo o identiteti in dovoljenje tega splošnega uporabnika v skladu z ureditvijo izdajanja dovoljenj, ki jo vzpostavi država članica, v kateri je dana na voljo omejena predhodna sestavina za eksplozive, in v dovoljenju zabeleži količino omejene predhodne sestavine za eksplozive.

2. Zaradi preverjanja, ali je morebitna stranka poklicni uporabnik ali drug gospodarski subjekt, gospodarski subjekt, ki poklicnemu uporabniku ali drugemu gospodarskemu subjektu da na voljo omejeno predhodno sestavino za eksplozive, za vsako transakcijo zahteva naslednje informacije, razen če je bilo takšno preverjanje te morebitne stranke že opravljeno v obdobju enega leta pred datumom zadevne transakcije in transakcija ne odstopa bistveno od predhodnih transakcij:

(a) dokazilo o identiteti posameznika, ki je pooblaščen za zastopanje morebitne stranke;

(b) trgovska, poslovna ali poklicna dejavnost morebitne stranke, vključno s firmo družbe, naslovom in identifikacijsko številko za DDV ali katero koli drugo ustrezno registracijsko številko družbe, če obstaja;

⁽¹²⁾ Okvirni sklep Sveta 2009/315/PNZ z dne 26. februarja 2009 o organizaciji in vsebini izmenjave informacij iz kazenske evidence med državami članicami (UL L 93, 7.4.2009, str. 23).

(c) namen uporabe omejenih predhodnih sestavin za eksplozive s strani morebitne stranke.

Države članice lahko uporabijo predlogo za izjavo stranke iz Priloge IV.

3. Zaradi preverjanja namena uporabe omejene predhodne sestavine za eksplozive gospodarski subjekt oceni, ali namen uporabe ustreza trgovski, poslovni ali poklicni dejavnosti morebitne stranke. Gospodarski subjekt lahko zavrne transakcijo, če obstajajo utemeljeni razlogi za dvom glede legitimnosti namena uporabe s strani morebitne stranke ali glede njenega namena, da omejeno predhodno sestavino za eksplozive uporabi v legitimen namen. Gospodarski subjekt v skladu s členom 9 prijavi take transakcije ali poskuse takih transakcij.

4. Zaradi preverjanja skladnosti s to uredbo ter preprečevanja in odkrivanja nezakonite proizvodnje eksplozivov gospodarski subjekti informacije iz odstavkov 1 in 2 hranijo 18 mesecev od datuma transakcije. V navedenem obdobju se informacije na zahtevo nacionalnih inšpekcijskih organov ali organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj dajo na voljo za inšpekcijski pregled.

5. Spletna tržnica sprejme ukrepe, s katerimi pomaga zagotoviti, da njeni uporabniki izpolnjujejo svoje obveznosti iz tega člena, kadar omejene predhodne sestavine za eksplozive dajejo na voljo z uporabo njenih storitev.

Člen 9

Prijava sumljivih transakcij, izginotij in tatvin

1. Zaradi preprečevanja in odkrivanja nezakonite proizvodnje eksplozivov gospodarski subjekti in spletne tržnice prijavijo sumljive transakcije. Gospodarski subjekti in spletne tržnice to storijo po preučitvi vseh okoliščin in zlasti, kadar morebitna stranka ravna na enega ali več od naslednjih načinov:

(a) daje vtis negotovosti glede namena uporabe reguliranih predhodnih sestavin za eksplozive;

(b) daje vtis, da ni seznanjena z namenom uporabe reguliranih predhodnih sestavin za eksplozive, ali ga ne zna prepričljivo razložiti;

(c) namerava kupiti količine, kombinacije ali koncentracije reguliranih predhodnih sestavin za eksplozive, ki so za legitimno uporabo neobičajne;

(d) ne želi predložiti dokazila o identiteti ali prebivališču ali, če je to ustrezno, o statusu poklicnega uporabnika ali gospodarskega subjekta;

(e) vztraja pri uporabi neobičajnih metod plačila, vključno z večjimi količinami gotovine.

2. Gospodarski subjekti in spletne tržnice vzpostavijo ustrezne, razumne in sorazmerne postopke za odkrivanje sumljivih transakcij, ki so prilagojeni specifičnemu okolju, v katerem se dajo na voljo regulirane predhodne sestavine za eksplozive.

3. Vsaka država članica vzpostavi eno ali več nacionalnih kontaktnih točk z jasno določeno telefonsko številko in naslovom elektronske pošte, spletnim obrazcem ali kakršnim koli drugim učinkovitim orodjem za prijavo sumljivih transakcij ter večjih izginotij in tatvin. Nacionalne kontaktne točke so na voljo 24 ur na dan in sedem dni v tednu.

4. Gospodarski subjekti in spletne tržnice lahko zavrnejo sumljivo transakcijo. Sumljivo transakcijo ali poskus sumljive transakcije prijavijo v 24 urah po tem, ko so jo ocenili kot sumljivo. Pri prijavi takih transakcij predložijo identiteto stranke, če je možno, in vse podrobnosti, na podlagi katerih so ocenili, da je transakcija sumljiva, nacionalni kontaktni točki države članice, v kateri je bila sumljiva transakcija sklenjena ali se je izvedel poskus njene sklenitve.

5. Gospodarski subjekti in poklicni uporabniki večja izginotja in tatvine reguliranih predhodnih sestavin za eksplozive v 24 urah po odkritju prijavijo nacionalni kontaktni točki države članice, v kateri je prišlo do izginotja ali je bila storjena tatvina. Pri odločanju, ali gre za večje izginotje ali večjo tatvino, upoštevajo, ali je količina neobičajna glede na vse okoliščine zadeve.

6. Splošni uporabniki, ki so omejene predhodne sestavine za eksplozive pridobili v skladu s členom 5(3), večja izginotja in tatvine omejenih predhodnih sestavin za eksplozive v 24 urah po odkritju prijavijo nacionalni kontaktni točki države članice, v kateri je prišlo do izginotja ali je bila storjena tatvina.

Člen 10

Usposabljanje in ozaveščanje

1. Države članice zagotovijo usposabljanje za organe preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, organe za prvo pomoč in carinske organe, da bi ti organi pri opravljanju svojih nalog prepoznali regulirane predhodne sestavine za eksplozive ter se na sumljive dejavnosti hitro in ustrezno odzvali, ter zagotovijo zadostne vire za to usposabljanje. Države članice lahko za dodatno posebno usposabljanje zaprosijo Agencijo Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (CEPOL), ustanovljeno z Uredbo (EU) 2015/2219 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹³⁾.

2. Države članice vsaj enkrat na leto organizirajo dejavnosti ozaveščanja, prilagojene posebnostim vsakega od različnih sektorjev, ki uporabljajo regulirane predhodne sestavine za eksplozive.

3. Države članice organizirajo redne izmenjave med organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, nacionalnimi nadzornimi organi, gospodarskimi subjekti in spletnimi tržnicami ter predstavniki sektorjev, ki uporabljajo regulirane predhodne sestavine za eksplozive, da bi olajšale sodelovanje in zagotovile, da vsi deležniki učinkovito izvajajo to uredbo. Gospodarski subjekti so odgovorni za zagotavljanje informacij svojemu osebju o načinu dajanja na voljo predhodnih sestavin za eksplozive v skladu s to uredbo in za ozaveščanje osebja v zvezi s tem.

Člen 11

Nacionalni inšpekcijski organi

1. Vsaka država članica zagotovi, da so vzpostavljeni pristojni organi za izvajanje inšpekcijskih pregledov in nadzora nad pravilno uporabo členov 5 do 9 (v nadaljnjem besedilu: nacionalni inšpekcijski organi).

2. Vsaka država članica zagotovi, da imajo nacionalni inšpekcijski organi na voljo vire in preiskovalna pooblastila, potrebna za ustrezno opravljanje nalog iz te uredbe.

Člen 12

Smernice

1. V pomoč udeležencem v dobavni verigi za kemikalije in pristojnim organom ter za olajšanje sodelovanja med pristojnimi organi in gospodarskimi subjekti Komisija zagotavlja redno posodobljene smernice. Komisija se o vsakem osnutku smernic ali njihovi posodobitvi posvetuje s Stalnim odborom za predhodne sestavine. V smernicah se navedejo zlasti:

(a) informacije o načinu izvajanja inšpekcijskih pregledov;

(b) informacije o načinu izvajanja omejitev in nadzora iz te uredbe v zvezi z reguliranimi predhodnimi sestavinami za eksplozive, ki jih splošni ali poklicni uporabniki naročijo na daljavo;

⁽¹³⁾ Uredba (EU) 2015/2219 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o Agenciji Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (CEPOL) ter nadomestitvi in razveljavitvi Sklepa Sveta 2005/681/PNZ (UL L 319, 4.12.2015, str. 1).

- (c) informacije o možnih ukrepih, ki jih lahko sprejmejo spletne tržnice za zagotovitev skladnosti s to uredbo;
 - (d) informacije o načinu izmenjave ustreznih informacij med pristojnimi organi in nacionalnimi kontaktnimi točkami ter med državami članicami;
 - (e) informacije o načinu prepoznavanja in prijave sumljivih transakcij;
 - (f) informacije o ureditvi hrambe, ki zagotavlja, da se regulirana predhodna sestavina za eksplozive varno hrani;
 - (g) druge informacije, ki bi lahko bile koristne.
2. Pristojni organi zagotovijo, da se smernice iz odstavka 1 redno razpošiljajo na način, ki se zdi pristojnim organom primeren glede na cilje smernic.
3. Komisija zagotovi, da so smernice iz odstavka 1 na voljo v vseh uradnih jezikih Unije.

Člen 13

Kazni

Države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve te uredbe, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se te kazni izvajajo. Te kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Člen 14

Zaščitna klavzula

1. Kadar država članica upravičeno meni, da bi bila določena snov, ki ni navedena v Prilogi I ali II, lahko uporabljena za nezakonito proizvodnjo eksplozivov, lahko omeji ali prepove dajanje na voljo, vnos, posedovanje in uporabo te snovi ali katere koli zmesi ali snovi, ki jo vsebuje, ali določi, da za snov veljajo obveznosti prijave v skladu s členom 9.
2. Kadar država članica upravičeno meni, da bi bila določena snov iz Priloge I lahko uporabljena za nezakonito proizvodnjo eksplozivov v koncentraciji, ki je enaka ali nižja od mejnih vrednosti iz stolpca 2 ali 3 razpredelnice iz Priloge I, lahko z določitvijo nižje mejne vrednosti dodatno omeji ali prepove dajanje na voljo, vnos, posedovanje in uporabo te snovi.
3. Kadar država članica upravičeno meni, da bi bilo treba določiti mejno vrednost, nad katero bi se morale za snov iz Priloge II uporabljati omejitve, ki se sicer uporabljajo za omejene predhodne sestavine za eksplozive, lahko z določitvijo take mejne vrednosti omeji ali prepove dajanje na voljo, vnos, posedovanje in uporabo te snovi.
4. Država članica, ki v skladu z odstavkom 1, 2 ali 3 omeji ali prepove snovi, o takšnih omejitvah ali prepovedih takoj obvesti Komisijo in druge države članice ter to obrazloži.
5. Država članica, ki v skladu z odstavkom 1, 2 ali 3 omeji ali prepove snovi, glede takšnih omejitev ali prepovedi ozavešča gospodarske subjekte in spletne tržnice na svojem ozemlju.
6. Komisija ob prejemu informacij iz odstavka 4 takoj preuči, ali je treba pripraviti spremembe prilog v skladu s členom 15(1) ali pripraviti zakonodajni predlog za spremembo prilog. Zadevna država članica po potrebi spremeni ali razveljavi svoje nacionalne ukrepe, da upošteva vse takšne spremembe prilog.

7. Brez poseganja v odstavku 6 lahko Komisija po posvetovanju z zadevno državo članico in po potrebi s tretjimi osebami sprejme odločitev, da ukrep, ki ga je ta država članica sprejela, ni utemeljen, in od te države članice zahteva, da začasni ukrep prekliče ali spremeni. Komisija sprejme takšne odločitve v 60 dneh od prejema informacij iz odstavka 4. Zadevna država članica glede takšnih odločitev ozavešča gospodarske subjekte in spletne tržnice na svojem ozemlju.

8. Ta člen ne vpliva na ukrepe, o katerih so države članice v skladu s členom 13 Uredbe (EU) št. 98/2013 obvestile oziroma uradno obvestile Komisijo pred 1. februarjem 2021.

Člen 15

Spremembe prilog

1. Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 16, ki spreminjajo to uredbo, tako da se:
 - (a) spremenijo mejne vrednosti v Prilogi I, kolikor je to potrebno zaradi upoštevanja sprememb pri zlorabi snovi kot predhodnih sestavin za eksplozive ali na podlagi raziskav in preskusov;
 - (b) dodajo snovi v Prilogo II, kadar je to potrebno zaradi upoštevanja sprememb pri zlorabi snovi kot predhodnih sestavin za eksplozive.

Komisija se pri pripravi navedenih delegiranih aktov posvetuje z ustreznimi deležniki, zlasti s kemijsko industrijo in maloprodajnim sektorjem.

Kadar pride do nenadne spremembe ocene tveganja glede zlorabe snovi za nezakonito proizvodnjo eksplozivov in je to potrebno iz izredno nujnih razlogov, se za delegirane akte, sprejete v skladu s tem členom, uporabi postopek iz člena 17.

2. Komisija za vsako spremembo mejnih vrednosti iz Priloge I in za vsako novo snov, ki se doda v Prilogo II, sprejme poseben delegirani akt. Vsak delegirani akt temelji na analizi, ki dokazuje, da sprememba verjetno ne bo nesorazmerno obremenila gospodarskih subjektov ali potrošnikov, pri čemer se ustrezno upoštevajo zasledovani cilji.

Člen 16

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 15 se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 31. julija 2019. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.
3. Prenos pooblastila iz člena 15 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši datum, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.

5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 15, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 17

Postopek v nujnih primerih

1. Delegirani akti, sprejeti na podlagi tega člena, začnejo veljati nemudoma in se uporabljajo, dokler se jim ne nasprotuje v skladu z odstavkom 2. V uradnem obvestilu Evropskemu parlamentu in Svetu o delegiranem aktu se navedejo razlogi za uporabo postopka v nujnih primerih.

2. Evropski parlament ali Svet lahko nasprotuje delegiranemu aktu v skladu s postopkom iz člena 16(6). V takem primeru Komisija nemudoma po tem, ko jo Evropski parlament ali Svet uradno obvesti o sklepu o nasprotovanju aktu, ta akt razveljavi.

Člen 18

Sprememba Uredbe (ES) št. 1907/2006

V Prilogi XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 se v stolpcu 2 vnosa 58 (Amonijev nitrat (AN)) črtata odstavka 2 in 3.

Člen 19

Poročanje

1. Države članice do 2. februarja 2022 in nato vsako leto predložijo Komisiji informacije o:

(a) številu prijavljenih sumljivih transakcijah, večjih izginotij in tatvin;

(b) številu vlog za dovoljenje, ki so jih prejele v okviru katere koli ureditve izdajanja dovoljenj, ki so jo ohranile ali vzpostavile na podlagi člena 5(3), in številu izdanih dovoljenj ter najpogostejše razloge za zavrnitev izdaje dovoljenj;

(c) dejavnostih ozaveščanja iz člena 10(2);

(d) inšpekcijskih pregledih, izvedenih v skladu s členom 11, vključno s številom inšpekcijskih pregledov in zajetih gospodarskih subjektov.

2. Pri predložitvi informacij iz točk (a), (c) in (d) odstavka 1 Komisiji države članice navedejo, katera poročila, ukrepi in inšpekcijski pregledi se nanašajo na spletne dejavnosti in kateri na druge dejavnosti.

Člen 20

Program spremljanja

1. Komisija do 1. avgusta 2020 vzpostavi podroben program za spremljanje dosežkov, rezultatov in učinka te uredbe.

2. V programu spremljanja se določijo načini in časovni intervali za zbiranje podatkov in drugih potrebnih dokazil. V njem so opredeljeni ukrepi, ki jih morajo sprejeti Komisija in države članice pri zbiranju in analizi teh podatkov in drugih dokazil.
3. Države članice predložijo Komisiji podatke in druga dokazila, potrebna za spremljanje.

Člen 21

Ocena

1. Komisija do 2. februarja 2026 izvede oceno te uredbe ter Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru predloži poročilo o glavnih ugotovitvah. Ocena se izvede v skladu s smernicami Komisije za boljšo pripravo zakonodaje.
2. Države članice Komisiji predložijo potrebne informacije za pripravo tega poročila.

Člen 22

Razveljavitev

1. Uredba (EU) št. 98/2013 se razveljavi z učinkom od 1. februarja 2021.
2. Sklicevanje na razveljavljeno Uredbo (EU) št. 98/2013 se šteje za sklicevanje na to uredbo.

Člen 23

Začetek veljavnosti in uporaba

1. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
2. Uporablja se od 1. februarja 2021.
3. Ne glede na odstavke 2 ostanejo dovoljenja, ki so bila veljavno izdana v skladu z Uredbo (EU) št. 98/2013, veljavna bodisi do datuma veljavnosti, prvotno navedenega v teh dovoljenjih, bodisi do 2. februarja 2022, kar nastopi prej.
4. Vse vloge za obnovitev dovoljenj iz odstavka 3, ki so vložene 1. februarja 2021 ali po tem datumu, se vložijo v skladu s to uredbo.
5. Ne glede na člen 5(1) lahko splošni uporabniki do 2. februarja 2022 posedujejo, vnašajo in uporabljajo omejene predhodne sestavine za eksplozive, ki so bile zakonito pridobljene pred 1. februarjem 2021.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 20. junija 2019

Za Evropski parlament
Predsednik
A. TAJANI

Za Svet
Predsednik
G. CIAMBA

PRILOGA I

OMEJENE PREDHODNE SESTAVINE ZA EKSPLOZIVE

Seznam snovi, ki se jih ne sme dati na voljo splošnim uporabnikom oziroma jih ti ne smejo vnesti, posedovati ali uporabljati, bodisi v samostojni obliki bodisi v zmesih ali snoveh, ki vsebujejo te snovi, razen če je koncentracija enaka ali nižja od mejnih vrednosti, določenih v stolpcu 2, in glede katerih je treba v 24 urah prijaviti sumljive transakcije ter večja izginotja in tatvine:

1. Ime snovi in številka po seznamu Službe za izmenjavo kemijskih izvlečkov (CAS RN)	2. Mejna vrednost	3. Zgornja mejna vrednost za namene izdajanja dovoljenj v skladu s členom 5(3)	4. Oznaka kombinirane nomenklature (KN) za izolirano kemično opredeljeno spojino, ki izpolnjuje zahteve iz opombe 1 poglavja 28 oziroma 29 KN ⁽¹⁾	5. Oznaka kombinirane nomenklature (KN) za zmes brez sestavin (npr. živo srebro, plemenite ali redkozemeljske kovine ali radioaktivne snovi), ki bi pomenile uvrstitev pod drugo oznako KN ⁽¹⁾
Dušikova kislina (CAS RN 7697-37-2)	3 % m/m	10 % m/m	ex 2808 00 00	ex 3824 99 96
Vodikov peroksid (CAS RN 7722-84-1)	12 % m/m	35 % m/m	2847 00 00	ex 3824 99 96
Žveplova kislina (CAS RN 7664-93-9)	15 % m/m	40 % m/m	ex 2807 00 00	ex 3824 99 96
Nitrometan (CAS RN 75-52-5)	16 % m/m	100 % m/m	ex 2904 20 00	ex 3824 99 92
Amonijev nitrat (CAS RN 6484-52-2)	16 % m/m dušika iz amonijevega nitrata ⁽²⁾	Dovoljenje se ne sme izdati	3102 30 10 (v vodni raztopini) 3102 30 90 (drugo)	ex 3824 99 96
Kalijev klorat (CAS RN 3811-04-9)	40 % m/m	Dovoljenje se ne sme izdati	ex 2829 19 00	ex 3824 99 96
Kalijev perklorat (CAS RN 7778-74-7)	40 % m/m	Dovoljenje se ne sme izdati	ex 2829 90 10	ex 3824 99 96
Natrijev klorat (CAS RN 7775-09-9)	40 % m/m	Dovoljenje se ne sme izdati	2829 11 00	ex 3824 99 96
Natrijev perklorat (CAS RN 7601-89-0)	40 % m/m	Dovoljenje se ne sme izdati	ex 2829 90 10	ex 3824 99 96

⁽¹⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2017/1925 ⁽¹⁾. Glede posodobljenih oznak KN je treba upoštevati naknadne spremembe Priloge I k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 ⁽²⁾.

⁽²⁾ 16 % m/m dušika iz amonijevega nitrata ustreza 45,7-odstotnemu deležu amonijevega nitrata brez prisotnosti nečistot.

⁽¹⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2017/1925 z dne 12. oktobra 2017 o spremembi Priloge I k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi (UL L 282, 31.10.2017, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Sveta (EGS) št. 2658/87 z dne 23. julija 1987 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi (UL L 256, 7.9.1987, str. 1).

PRILOGA II

PREDHODNE SESTAVINE ZA EKSPLOZIVE, KI JIH JE TREBA PRIJAVITI

Seznam snovi v samostojni obliki ali v zmesih ali snoveh, glede katerih je treba v 24 urah prijaviti sumljive transakcije ter večja izginotja in tatvine:

1. Ime snovi in števila po seznamu Službe za izmenjavo kemijskih izvlečkov (CAS RN)	2. Oznaka kombinirane nomenklature (KN) ⁽¹⁾	3. Oznaka kombinirane nomenklature (KN) za zmesi brez sestavin (npr. živo srebro, plemenite ali redkozemeljske kovine ali radioaktivne snovi), ki bi pomenile uvrstitev pod drugo oznako KN ⁽¹⁾
Heksamin (CAS RN 100-97-0)	ex 2933 69 40	ex 3824 99 93
Aceton (CAS RN 67-64-1)	2914 11 00	ex 3824 99 92
Kalijev nitrat (CAS RN 7757-79-1)	2834 21 00	ex 3824 99 96
Natrijev nitrat (CAS RN 7631-99-4)	3102 50 00	ex 3824 99 96
Kalcijev nitrat (CAS RN 10124-37-5)	ex 2834 29 80	ex 3824 99 96
Kalcijev amonijev nitrat (CAS RN 15245-12-2)	ex 3102 60 00	ex 3824 99 96
Magnezij, prah (CAS RN 7439-95-4) ⁽²⁾ ⁽³⁾	ex 8104 30 00	
Magnezijev nitrat heksahidrat (CAS RN 13446-18-9)	ex 2834 29 80	ex 3824 99 96
Aluminij, prah (CAS RN 7429-90-5) ⁽²⁾ ⁽³⁾	7603 10 00 ex 7603 20 00	

⁽¹⁾ Izvedbena uredba (EU) 2017/1925. Glede posodobljenih oznak KN je treba upoštevati naknadne spremembe Priloge I k Uredbi (EGS) št. 2658/87.

⁽²⁾ Z velikostjo delcev manj kot 200 µm.

⁽³⁾ Kot snov ali v zmesi z vsebnostjo 70 % m/m ali več aluminija ali magnezija.

PRILOGA III

OBRAZEC ZA DOVOLJENJE

Obrazec za dovoljenje splošnega uporabnika za pridobitev, vnos, posedovanje in uporabo omejenih predhodnih sestavin za eksplozive, kakor je navedeno v členu 6(8).

1. Splošni uporabnik (ime in naslov) Ime: Številka identifikacijskega dokumenta: Naslov: Država: Tel.: Elektronski naslov:
2. Številka dovoljenja:
3. Dovoljenje za enkratno ali večkratno uporabo (označite) ☐ enkratna pridobitev, vnos, posedovanje in uporaba omejene predhodne sestavine za eksplozive ime omejenih predhodnih sestavin za eksplozive: največja količina: najvišja koncentracija: dovoljena uporaba: ☐ večkratna pridobitev, vnos, posedovanje in uporaba omejene predhodne sestavine za eksplozive ime omejenih predhodnih sestavin za eksplozive: največja kadar koli posedovana količina: najvišja koncentracija: dovoljena uporaba:
4. Če ni enak naslovu v polju 1 in če to zahteva nacionalno pravo, naslov, kjer bodo omejene predhodne sestavine za eksplozive hranjene:
5. Če ni enak naslovu v polju 1 in če to zahteva nacionalno pravo, naslov, kjer bodo omejene predhodne sestavine za eksplozive uporabljene:
6. Navedite, ali so omejene predhodne sestavine za eksplozive namenjene vnosu ali uporabi (ali obojemu) v državi članici, ki ni država članica, ki je izdala to dovoljenje, ali zunaj Evropskega gospodarskega prostora: ☐ da ☐ ne Naslov: Časovnica za vnos ali uporabo (ali oboje) omejenih predhodnih sestavin za eksplozive:

7. Pisno soglasje [ime države] za pridobitev, vnos, posedovanje in uporabo omejenih predhodnih sestavin za eksplozive iz polja 3:

Ime pristojnega organa:

Velja od: _____ do: _____

Posebne zahteve, ki veljajo za to dovoljenje:

- ☐ da, to dovoljenje velja le s posebnimi zahtevami, ki so mu priložene
- ☐ ne

Datum, žig in/ali podpis:

8. Zapis o pridobitvah

[illegible]

PRILOGA IV

IZJAVA STRANKE

v zvezi s specifično uporabo ali vrstami uporabe omejene predhodne sestavine za eksplozive iz Uredbe (EU) 2019/1148 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾

(Izpolnite z velikimi tiskanimi črkami) (*)

Podpisani,

Ime (stranka): _____

Dokazilo o identiteti (številka, organ izdajatelj): _____

Pooblaščen zastopnik:

Družba (matična): _____

Identifikacijska številka za DDV ali druga identifikacijska številka družbe (**)/naslov:

Trgovska/poslovna/poklicna dejavnost: _____

Trgovsko ime izdelka	Omejena predhodna sestavina za eksplozive	Št. CAS	Količina (kg/liter)	Koncentracija	Namen uporabe

Izjavljam, da se bo tržni proizvod in snov ali zmes, ki jo vsebuje, uporabljal samo za navedeni namen, ki je v vsakem primeru legitimen, in se bo prodal ali dobavil drugi stranki le, če bo izpolnila podobno izjavo o uporabi, ter ob upoštevanju omejitev, ki jih glede dajanja na voljo splošnim uporabnikom posameznikom določa Uredba (EU) 2019/1148.

Podpis: _____ Ime: _____

Funkcija: _____ Datum: _____

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2019/1148 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o trženju in uporabi predhodnih sestavin za eksplozive, spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 98/2013 (UL L 186, 11.7.2019, str. 1).

(*) V razpredelnico s snovmi lahko po potrebi dodate nove vrstice.

(**) Veljavnost identifikacijske številke za DDV gospodarskega subjekta lahko preverite na spletišču Komisije za sistem izmenjave podatkov s področja DDV (VIES). Če to omogočajo nacionalna pravila o varstvu podatkov, bodo nekatere države članice navedle tudi ime in naslov, vezana na zadevno identifikacijsko številko za DDV, kot sta zabeležena v nacionalni podatkovni zbirki.

UREDBA (EU) 2019/1149 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 20. junija 2019****o ustanovitvi Evropskega organa za delo, spremembi uredb (ES) št. 883/2004, (EU) št. 492/2011 in (EU) 2016/589 ter razveljavitvi Odločbe (EU) 2016/344****(Besedilo velja za EGP in Švico)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti členov 46 in 48 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Prosto gibanje delavcev, svoboda ustanavljanja in svoboda opravljanja storitev so temeljna načela notranjega trga Unije, zapisana v Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU).
- (2) V skladu s členom 3 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) si Unija prizadeva za visoko konkurenčno socialno tržno gospodarstvo, usmerjeno v polno zaposlenost in socialni napredek, ter spodbuja socialno pravičnost in varstvo, enakost spolov, solidarnost med generacijami in boj proti diskriminaciji. V skladu s členom 9 PDEU Unija pri opredeljevanju in izvajanju svojih politik in dejavnosti upošteva zahteve, ki so povezane s spodbujanjem visoke stopnje zaposlenosti, zagotavljanjem ustrezne socialne zaščite, bojem proti socialni izključenosti, spodbujanjem visoke stopnje izobraževanja in usposabljanja ter varovanjem človekovega zdravja.
- (3) Evropski steber socialnih pravic so 17. novembra 2017 skupaj razglasili Evropski parlament, Svet in Komisija na socialnem vrhu za pravična delovna mesta in rast v Göteborgu na Švedskem. Na tem vrhu je bilo poudarjeno, da je treba na prvo mesto postaviti ljudi, nadaljevati razvoj socialne razsežnosti Unije ter s prizadevanji na vseh ravneh spodbujati konvergenco, kar je poudarjeno tudi v sklepih Evropskega sveta po seji 14. in 15. decembra 2017.
- (4) Evropski parlament, Svet in Komisija so se v skupni izjavi o zakonodajnih prednostnih nalogah EU za obdobje 2018–2019 zavezali k ukrepanju za okrepitev socialne razsežnosti Unije, in sicer s prizadevanji za izboljšanje koordinacije sistemov socialne varnosti, zaščito delavcev pred zdravstvenimi tveganji na delovnem mestu, zagotavljanjem pravične obravnave vseh na trgu dela Unije s posodobljenimi pravili o napotitvi delavcev ter z nadaljnjim izboljševanjem čezmejnega izvrševanja prava Unije.

⁽¹⁾ UL C 440, 6.12.2018, str. 128.⁽²⁾ UL C 461, 21.12.2018, str. 16.⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 16. aprila 2019 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 13. junija 2019.

- (5) Da bi zaščitili pravice mobilnih delavcev in spodbudili pošteno konkurenco med podjetji, zlasti malimi in srednjimi podjetji (MSP), je bistveno izboljšati čezmejno izvrševanje prava Unije na področju mobilnosti delovne sile ter odpraviti zlorabe.
- (6) Evropski organ za delo (v nadaljnjem besedilu: organ za delo) bi bilo treba ustanoviti, da se prispeva h krepitvi pravičnosti in zaupanja na notranjem trgu. Cilji organa za delo bi morali biti jasno opredeljeni, z močnim poudarkom na omejenem številu nalog, za zagotovitev, da se načini, ki so na voljo, kar najučinkoviteje uporabijo na področjih, kjer organ za delo lahko zagotovi največjo dodano vrednost. V ta namen bi moral organ za delo pomagati državam članicam in Komisiji pri zagotavljanju boljšega dostopa do informacij, spodbujati skladnost z zadevnimi pravili in sodelovanje med državami članicami pri dosledni, učinkoviti in uspešni uporabi in izvrševanju prava Unije v zvezi z mobilnostjo delovne sile po vsej Uniji ter koordinaciji sistemov socialne varnosti v Uniji in bi moral posredovati in lajšati iskanje rešitev v primeru sporov.
- (7) Ključno je, da se izboljša dostop posameznikov in delodajalcev, zlasti malih in srednjih podjetij, do informacij o njihovih pravicah in dolžnostih na področju mobilnosti delovne sile, prostega pretoka storitev in koordinacije socialne varnosti, da bi izkoristili vse možnosti, ki jih ponuja notranji trg.
- (8) Organ za delo bi moral izvajati dejavnosti na področjih mobilnosti delovne sile po vsej Uniji in koordinacije socialne varnosti, vključno s prostim gibanjem delavcev, napotitvijo delavcev in zelo mobilnimi storitvami. Poleg tega bi moral spodbujati sodelovanje med državami članicami pri ukrepanju proti neprijavljenemu delu in drugim okoliščinam, ki ogrožajo pravilno delovanje notranjega trga, kot so slamnate družbe in navidezna samozaposlitev, brez poseganja v pristojnost držav članic, da odločajo o nacionalnih ukrepih. Kadar bi organ za delo pri izvajanju svojih dejavnosti ugotovil domnevne nepravilnosti na področjih prava Unije, kot so kršitve delovnih pogojev ter pravil o zdravju in varnosti, ali izkoriščanje delavcev, bi moral imeti možnost, da jih prijavi in pri teh vprašanjih sodeluje z nacionalnimi organi zadevnih držav članic in po potrebi s Komisijo in drugimi pristojnimi organi Unije.
- (9) Obseg dejavnosti organa za delo bi moral zajemati določene pravne akte Unije, naštet v tej uredbi, vključno s spremembami teh aktov. Ta seznam bi bilo treba razširiti v primeru nadaljnjih pravnih aktov Unije, sprejetih na področju mobilnosti delovne sile po vsej Uniji.
- (10) Organ za delo bi moral proaktivno prispevati k prizadevanjem Unije in držav članic na področju mobilnosti delovne sile v Uniji in koordinacije socialne varnosti, tako da svoje naloge izvaja ob polnem sodelovanju z institucijami in organi Unije ter državami članicami, pri čemer bi se moral izogibati podvajanju dela ter spodbujati sinergijo in dopolnjevanje.
- (11) Organ za delo bi moral prispevati k lažji uporabi in izvrševanju prava Unije znotraj področja uporabe te uredbe ter podpirati izvrševanje tistih določb, ki se izvajajo s splošno uporabnimi kolektivnimi pogodbami v skladu s praksami držav članic. V ta namen bi moral organ za delo vzpostaviti enotno spletišče Unije za dostop do vseh ustreznih spletišč Unije in nacionalnih spletišč, vzpostavljenih v skladu z Direktivo 2014/67/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ in Direktivo 2014/54/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾. Brez poseganja v naloge in dejavnosti Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti, ustanovljene z Uredbo (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾ (v nadaljnjem besedilu: upravna komisija), bi moral organ za delo pomagati tudi pri koordinaciji sistemov socialne varnosti.

⁽⁴⁾ Direktiva 2014/67/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o izvrševanju Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev in spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg (uredba IMI) (UL L 159, 28.5.2014, str. 11).

⁽⁵⁾ Direktiva 2014/54/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o ukrepih za lažje uresničevanje pravic, podeljenih delavcem v okviru prostega gibanja delavcev (UL L 128, 30.4.2014, str. 8).

⁽⁶⁾ Uredba (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L 166, 30.4.2004, str. 1).

- (12) V nekaterih primerih je bila sprejeta sektorska zakonodaja Unije, da so se lahko upoštevale specifične potrebe posebnega sektorja, kot na primer na področju mednarodnega prometa, vključno s cestnim, železniškim in pomorskim prometom, prometom na celinskih plovnih poteh in letalskim prometom. Organ za delo bi se moral znotraj področja uporabe te uredbe ukvarjati tudi z vidiki čezmejne mobilnosti delovne sile in socialne varnosti pri uporabi sektorskega prava Unije. Področje delovanja organa za delo, predvsem ali bi bilo treba njegovo delovanje razširiti na druge pravne akte Unije, ki pokrivajo sektorske potrebe na področju mednarodnega prevoza, bi bilo treba redno oceniti in po potrebi spremeniti.
- (13) Dejavnosti organa za delo bi morale zajemati posameznike, za katere velja pravo Unije znotraj področja uporabe te uredbe, kar vključuje delavce, samozaposlene osebe in iskalce zaposlitve. Taki posamezniki bi morali vključevati tako državljane Unije kot državljane tretjih držav, ki zakonito prebivajo v Uniji, kot so napoteni delavci, osebe, premeščene znotraj podjetja, ali rezidenti za daljši čas, ter njihove družinske člane, v skladu s pravom Unije, ki ureja njihovo mobilnost v Uniji.
- (14) Z ustanovitvijo organa za delo ne bi smele nastati nove pravice ali dolžnosti za posameznike ali delodajalce, vključno z gospodarskimi subjekti ali neprofitnimi organizacijami, saj bi se dejavnosti organa za delo morale zanje uporabljati v obsegu, v katerem zanje velja pravo Unije znotraj področja uporabe te uredbe. Okrepljeno sodelovanje na področju izvrševanja ne bi smelo povzročati prevelikega upravnega bremena za mobilne delavce ali delodajalce, zlasti za mala in srednja podjetja, ali odvracati od mobilnosti delovne sile.
- (15) Da bi posamezniki in delodajalci lahko izkoristili koristi pravičnega in učinkovitega notranjega trga, bi moral organ za delo podpirati države članice pri spodbujanju priložnosti za mobilnost delovne sile ali opravljanje storitev in zaposlovanje kjer koli v Uniji, vključno s priložnostmi za dostop do storitev čezmejne mobilnosti, kot so čezmejno povezovanje ponudbe delovnih mest, pripravništev in vajeništev ter programi mobilnosti, kot sta Tvoja prva zaposlitev EURES ali pobuda ErasmusPRO. Organ za delo bi moral prispevati tudi k izboljšanju preglednosti informacij, vključno o pravicah in obveznostih iz prava Unije ter dostopa posameznikov in delodajalcev do storitev v sodelovanju z drugimi informacijskimi storitvami Unije, kot je storitev Tvoja Evropa – nasveti, ter v celoti izkoristiti portal Tvoja Evropa in zagotoviti skladnost s tem portalom, ki bo temelj enotnega digitalnega portala, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2018/1724 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾.
- (16) V ta namen bi moral organ za delo sodelovati z drugimi ustreznimi pobudami in mrežami Unije, zlasti z evropsko mrežo javnih služb za zaposlovanje, evropsko podjetniško mrežo, kontaktno točko za meje, mrežo SOLVIT in Odborom višjih inšpektorjev za delo ter z zadevnimi nacionalnimi službami, kot so organi za spodbujanje enakega obravnavanja in za zagotavljanje podpore delavcem Unije in njihovim družinskim članom, ki jih države članice določijo na podlagi Direktive 2014/54/EU. Organ za delo bi moral nadomestiti Komisijo pri upravljanju Evropskega urada za usklajevanje evropske mreže služb za zaposlovanje (EURES), ki je bil ustanovljen v skladu z Uredbo (EU) 2016/589 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾, med drugim pri ugotavljanju potreb uporabnikov in poslovnih zahtev za učinkovitost portala EURES in povezanih storitev informacijske tehnologije (IT), ne pa tudi pri zagotavljanju IT ter delovanju in razvoju infrastrukture IT, za kar bo še naprej skrbela Komisija.
- (17) Za zagotavljanje pravične, enostavne in učinkovite uporabe in izvrševanja prava Unije bi moral organ za delo podpirati sodelovanje in pravočasno izmenjavo informacij med državami članicami. Nacionalni uradniki za zvezo, ki delajo znotraj organa za delo, bi morali skupaj z drugim osebjem podpirati države članice pri spoštovanju obveznosti sodelovanja, pospeševati izmenjave med njimi s postopki, namenjenimi zmanjšanju zamud, ter skrbeti za povezovanje z drugimi nacionalnimi uradi za zvezo, organi in kontaktnimi točkami, ustanovljenimi na podlagi prava EU. Organ za delo bi moral spodbujati uporabo inovativnih pristopov k uspešnemu in učinkovitemu čezmejnemu sodelovanju, vključno z orodji za elektronsko izmenjavo podatkov, kot so sistem za elektronsko izmenjavo informacij o socialni varnosti in informacijski sistem za notranji trg (IMI), ter prispevati k nadaljnji digitalizaciji postopkov in izboljšanju orodij informacijske tehnologije, ki se uporabljajo za izmenjavo sporočil med nacionalnimi organi.

⁽⁷⁾ Uredba (EU) 2018/1724 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. oktobra 2018 o vzpostavitvi enotnega digitalnega portala za zagotavljanje dostopa do informacij, do postopkov ter do storitev za pomoč in reševanje težav ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 (UL L 295, 21.11.2018, str. 1).

⁽⁸⁾ Uredba (EU) 2016/589 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. aprila 2016 o evropski mreži služb za zaposlovanje (EURES), dostopu delavcev do storitev na področju mobilnosti in nadaljnjem povezovanju trgov dela ter o spremembi uredb (EU) št. 492/2011 in (EU) št. 1296/2013 (UL L 107, 22.4.2016, str. 1).

- (18) Da se poveča zmogljivost držav članic za zagotovitev zaščite oseb, ki uveljavljajo pravico do prostega gibanja, in za boj proti nepravilnostim s čezmejno razsežnostjo v povezavi s pravom Unije znotraj področja uporabe te uredbe, bi moral organ za delo podpirati pristojne nacionalne organe in socialne partnerje pri izvajanju usklajenih in skupnih inšpekcijskih pregledov, tudi z olajševanjem izvajanja inšpekcijskih pregledov v skladu s členom 10 Direktive 2014/67/EU. Ti inšpekcijski pregledi bi se morali izvajati na zahtevo držav članic ali z njihovo privolitvijo na predlog agencije. Organ za delo bi moral državam članicam, ki sodelujejo pri usklajenih in skupnih inšpekcijskih pregledih, nuditi strateško, logistično in tehnično podporo ob polnem spoštovanju zahtev po zaupnosti. Inšpekcijski pregledi bi se morali izvajati v soglasju z zadevnimi državami članicami in bi morali v celoti potekati znotraj pravnega okvira nacionalnega prava ali prakse držav članic, v katerih se izvajajo. Države članice bi morale ukrepati na podlagi rezultatov usklajenih in skupnih inšpekcijskih pregledov v skladu z nacionalnim pravom ali prakso.
- (19) Usklajeni in skupni inšpekcijski pregledi ne bi smeli nadomestiti nacionalnih pristojnosti in ne posegati vanje. Nacionalni organi bi morali biti tudi povsem vključeni v proces takih inšpekcijskih pregledov in bi morali imeti polna pooblastila. Kadar so za inšpekcijske preglede na nacionalni ravni pristojni sindikati, bi se morali usklajeni in skupni inšpekcijski pregledi izvajati v soglasju z zadevnimi socialnimi partnerji in v sodelovanju z njimi.
- (20) Za spremljanje novih trendov, izzivov ali vrzeli na področjih mobilnosti delovne sile in koordinacije socialne varnosti bi moral organ za delo v sodelovanju z državami članicami in po potrebi s socialnimi partnerji, razviti analitične zmogljivosti in zmogljivosti za ocenjevanje tveganja. To bi moralo zajemati izvajanje analiz in študij trga dela ter medsebojne strokovne preglede. Organ za delo bi moral spremljati morebitna neravnovesja glede znanj in spretnosti ter čezmejnih tokov delovne sile, vključno z njihovim možnim učinkom na teritorialno kohezijo. Podpirati bi moral tudi oceno tveganja iz člena 10 Direktive 2014/67/EU. Organ za delo bi moral poskrbeti za sinergije in dopolnjevanje z agencijami, storitvami ali mrežami Unije. Med drugim bi tako moral pridobiti mnenje mreže SOLVIT in podobnih služb o izzivih za posamezne sektorje in ponavljajočih se problemih, ki zadevajo mobilnost delavcev znotraj področja uporabe te uredbe. Organ za delo bi moral tudi olajšati in racionalizirati dejavnosti zbiranja podatkov, ki jih določa pravo Unije znotraj področja uporabe te uredbe. To ne prinaša novih obveznosti poročanja za države članice.
- (21) Organ za delo bi za okrepitev zmogljivosti nacionalnih organov na področjih mobilnosti delovne sile in koordinacije socialne varnosti ter za izboljšanje doslednosti pri uporabi prava Unije znotraj področja uporabe te uredbe, moral zagotavljati operativno pomoč nacionalnim organom, med drugim s pripravo praktičnih smernic, oblikovanjem programov usposabljanja in medsebojnega učenja, tudi za delovne inšpektorate, da bi obravnavali izzive, kot so navidezna samozaposlitev in zlorabe napotitev, spodbujanjem projektov vzajemne pomoči, olajševanjem izmenjav osebja, na primer tistih iz člena 8 Direktive 2014/67/EU, ter podpiranjem držav članic pri organizaciji kampanj za ozaveščanje posameznikov in delodajalcev o njihovih pravicah in obveznostih. Organ za delo bi moral spodbujati izmenjavo, razširjanje in prevzemanje primerov dobre prakse in znanja ter spodbujati medsebojno razumevanje različnih nacionalnih sistemov in praks.
- (22) Organ za delo bi moral razviti sinergije med svojo nalogo zagotavljanja pravične mobilnosti delovne sile in ukrepanja proti neprijavljenemu delu. Za namene te uredbe „ukrepanje“ v zvezi z neprijavljenim delom pomeni preprečevanje neprijavljenega dela, odvrčanje od njega in boj proti njemu, kakor tudi spodbujanje prijavljanja neprijavljenega dela. Na podlagi znanja in delovnih metod evropske platforme za okrepitev sodelovanja pri ukrepanju proti neprijavljenemu delu, vzpostavljene s Sklepom (EU) 2016/344 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁹⁾ bi moral organ za delo ob sodelovanju socialnih partnerjev ustanoviti stalno delovno skupino, imenovano Platforma za okrepitev sodelovanja pri ukrepanju proti neprijavljenemu delu. Organ za delo bi moral zagotoviti nemoten prenos obstoječih dejavnosti platforme, vzpostavljene s Sklepom (EU) 2016/344, na novo delovno skupino znotraj organa za delo.
- (23) Organ za delo bi moral imeti vlogo mediatorja. Državam članicam bi moralo biti omogočeno, da posamezne sporne primere, ki jim jih ni uspelo rešiti neposredno ali z dialogom, predložijo v mediacijo organu za delo. Mediacija bi morala zadevati samo spore med državami članicami, medtem ko bi posameznikom in delodajalcem, ki imajo težave pri uveljavljanju pravic v okviru Unije, še naprej morale biti na voljo nacionalne storitve in storitve Unije, namenjene obravnavanju takšnih primerov, kot so mreža SOLVIT, ki bi ji organ za delo morala predložiti takšne primere. Mreža SOLVIT bi prav tako morala imeti možnost, da organu za delo v pregled predloži primere, v katerih težave ni mogoče rešiti zaradi razlik med nacionalnimi upravami. Organ za delo bi moral svojo vlogo mediatorja izvajati brez poseganja v pristojnost Sodišča Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Sodišče) v zvezi z razlago prava Unije in brez poseganja v pristojnosti upravne komisije.

⁽⁹⁾ Sklep (EU) 2016/344 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o vzpostavitvi evropske platforme za okrepitev sodelovanja pri ukrepanju proti neprijavljenemu delu (UL L 65, 11.3.2016, str. 12).

- (24) Evropski okvir interoperabilnosti ponuja načela in priporočila za izboljšanje upravljanja dejavnosti na področju interoperabilnosti in izvajanja javnih storitev, vzpostavitev medorganizacijskih in čezmejnih odnosov, poenostavitve postopkov, ki podpirajo vseobsežne digitalne izmenjave, ter zagotovitev, da tako obstoječa kot nova zakonodaja podpirata načela interoperabilnosti. Evropska referenčna arhitektura interoperabilnosti (EIRA) je generična struktura z načeli in smernicami, ki se uporabljajo za izvajanje interoperabilnostnih rešitev iz Sklepa (EU) 2015/2240 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁰⁾. Organ za delo bi moral pri obravnavi vprašanj interoperabilnosti upoštevati tako evropski okvir interoperabilnosti kot evropsko referenčno arhitekturo interoperabilnosti ter se nanju opirati.
- (25) Organ za delo bi si moral prizadevati za boljši dostop do spletnih informacij in storitev za deležnike na ravni Unije in na nacionalni ravni ter olajšati izmenjavo informacij med njimi. Organ za delo bi zato moral spodbujati uporabo digitalnih orodij, kadar koli je to mogoče. Poleg sistemov informacijske tehnologije in spletišč so na trgu čezmejne mobilnosti delovne sile čedalje pomembnejša tudi digitalna orodja, na primer spletne platforme in podatkovne zbirke. Ta orodja so koristna, saj deležnikom na ravni Unije in na nacionalni ravni omogočajo preprost dostop do ustreznih informacij na spletu in olajšajo izmenjavo informacij v zvezi z njihovimi čezmejnimi dejavnostmi.
- (26) Organ za delo bi si moral prizadevati, da bi bila spletišča in mobilne aplikacije, vzpostavljene za izvajanje nalog iz te uredbe, v skladu z ustrezne zahteve Unije glede dostopnosti. Direktiva (EU) 2016/2102 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹¹⁾ od držav članic zahteva, da zagotovijo dostopnost spletišč svojih javnih organov v skladu z načeli, da so zaznavna, operabilna, razumljiva in robustna ter da izpolnjujejo zahteve iz navedene direktive. Navedena direktiva se ne uporablja za spletišča ali mobilne aplikacije institucij, organov, uradov in agencij Unije. Organ za delo bi si moral prizadevati za skladnost z načeli iz navedene direktive.
- (27) Organ za delo bi se moral voditi in bi moral delovati v skladu z načeli skupne izjave Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije z dne 19. julija 2012 o decentraliziranih agencijah.
- (28) Eno od temeljnih načel prava Unije je načelo enakosti. V skladu z njim mora biti enakost spolov zagotovljena na vseh področjih, vključno z zaposlovanjem, delom in plačilom. Vse strani bi si morale prizadevati doseči uravnoteženo zastopanost žensk in moških v upravnem odboru in skupini deležnikov. Za ta cilj bi si moral prizadevati tudi upravni odbor v zvezi s svojim predsednikom in namestnikom predsednika.
- (29) V upravnem odboru bi morale biti zastopane države članice in Komisija, da se zagotovi učinkovito delovanje organa za delo. Predstavnike v upravni odbor lahko imenujejo tudi Evropski parlament in medpanožne organizacije socialnih partnerjev na ravni Unije, ob enaki zastopanosti organizacij sindikatov in delodajalcev, ustrezno pa tudi malih in srednjih podjetij. Pri sestavi upravnega odbora, vključno z izborom predsednika in njegovega namestnika, bi bilo treba upoštevati načela uravnotežene zastopanosti spolov, izkušnje in kvalifikacije. Za uspešno in učinkovito delovanje organa za delo bi moral upravni odbor zlasti sprejeti letni delovni program, izvajati svoje naloge v zvezi s proračunom organa za delo, sprejeti finančna pravila, ki se uporabljajo za organ za delo, imenovati izvršnega direktorja ter določiti postopke za sprejemanje odločitev s strani izvršnega direktorja v zvezi z operativnimi nalogami organa za delo. Predstavniki iz tretjih držav, ki uporabljajo pravila Unije znotraj področja uporabe te uredbe, bi morali imeti možnost, da na sejah upravnega odbora sodelujejo kot opazovalci.
- (30) V izjemnih primerih, ko je treba ohraniti najvišjo raven zaupnosti, neodvisni strokovnjak, ki ga imenujejo Evropski parlament in predstavniki medpanožnih organizacij socialnih partnerjev na ravni Unije, ne bi smel sodelovati v razpravah upravnega odbora. Taka določba bi morala biti jasno opredeljena v poslovniku upravnega odbora in omejena na občutljive informacije o posameznih primerih, da učinkovita udeležba strokovnjaka in predstavnikov pri delu upravnega odbora ne bi bila neupravičeno omejeno.
- (31) Imenovati bi bilo treba izvršnega direktorja, ki zagotavlja splošno upravno poslovodenje organa za delo in izvajanje nalog, ki so mu dodeljene. Izvršnega direktorja lahko v skladu z notranjimi pravili organa za delo nadomeščajo drugi uslužbenci, kadar je to potrebno za zagotavljanje tekočega vodenja organa, ne da bi ustvarili dodatne vodstvene položaje.

⁽¹⁰⁾ Sklep (EU) št. 2015/2240 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o uvedbi programa za interoperabilnostne rešitve in skupne okvire za evropske javne uprave, podjetja in državljane (program ISA²) kot sredstvo za posodobitev javnega sektorja (UL L 318, 4.12.2015, str. 1).

⁽¹¹⁾ Direktiva (EU) 2016/2102 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2016 o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij organov javnega sektorja (UL L 327, 2.12.2016, str. 1).

- (32) Brez poseganja v pristojnosti Komisije bi morala biti upravni odbor in izvršni direktor neodvisna pri opravljanju svojih dolžnosti ter delovati v javnem interesu.
- (33) Organ za delo bi se moral neposredno opirati na strokovno znanje ustreznih deležnikov s področja uporabe te uredbe, in sicer prek posebne skupine deležnikov. Člani bi morali biti predstavniki socialnih partnerjev na ravni Unije, vključno s priznanimi sektorskimi socialnimi partnerji Unije, ki zastopajo sektorje, ki jih težave v zvezi z mobilnostjo delovne sile še posebej zadevajo. Skupina deležnikov bi morala prejeti predhodno poročilo in imeti možnost, da organu za delo na njegovo zahtevo ali na lastno pobudo predloži svoje mnenje. Skupina deležnikov pri izvajanju svojih dejavnosti upošteva mnenja Svetovalnega odbora za koordinacijo sistemov socialne varnosti, ustanovljenega z Uredbo (ES) št. 883/2004, in Svetovalnega odbora za prosto gibanje delavcev, ustanovljenega v skladu z Uredbo (EU) št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹²⁾, ter uporablja njuno strokovno znanje.
- (34) Za zagotovitev popolne samostojnosti in neodvisnosti organa za delo bi mu bilo treba dodeliti samostojen proračun, katerega prihodki bi izhajali iz splošnega proračuna Unije, prostovoljnih prispevkov držav članic ter prispevkov tretjih držav, ki sodelujejo pri delu organa za delo. V izjemnih in ustrezno utemeljenih primerih bi mu moralo biti tudi omogočeno, da prejme sredstva na podlagi sporazumov o prenosu pooblastil ali nepovratna sredstva ad hoc ter da zaračuna publikacije in opravljene storitve.
- (35) Prevajalske storitve, potrebne za delovanje organa za delo, bi moral zagotavljati Prevajalski center za organe Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Prevajalski center). Organ za delo bi moral sodelovati s Prevajalskim centrom, da bi določil kazalnike za kakovost, pravočasnost in zaupnost, jasno opredelil potrebe in prednostne naloge organa za delo ter vzpostavil pregledne in objektivne postopke za proces prevajanja.
- (36) Obdelava osebnih podatkov na podlagi te uredbe bi morala potekati v skladu z Uredbo (EU) 2016/679⁽¹³⁾ ali (EU) 2018/1725⁽¹⁴⁾ Evropskega parlamenta in Sveta, kot je ustrezno. To vključuje uvedbo ustreznih tehničnih in organizacijskih ukrepov za izpolnjevanje obveznosti, ki jih nalagata navedeni uredbi, zlasti ukrepov glede zakonitosti obdelave, varnosti dejavnosti obdelave, zagotavljanja informacij in pravic posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki.
- (37) Za zagotovitev preglednega delovanja organa za delo bi se morala zanj uporabljati Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁵⁾. Delovanje organa za delo bi moral preverjati evropski varuh človekovih pravic v skladu s členom 228 PDEU.
- (38) Za organ za delo bi se morala uporabljati Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁶⁾, organ za delo pa bi moral pristopiti k Medinstitucionalnemu sporazumu z dne 25. maja 1999 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Komisijo Evropskih skupnosti o notranjih preiskavah Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF).
- (39) Država članica gostiteljica organa za delo bi morala zagotoviti najboljše možne pogoje za njegovo ustrezno delovanje.
- (40) Za zagotovitev odprtih in preglednih pogojev zaposlovanja ter enake obravnave osebja, bi se morali za osebje in izvršnega direktorja organa za delo uporabljati Kadrovske predpisi za uradnike Evropske unije in Pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev Unije iz Uredbe Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 259/68⁽¹⁷⁾ (v nadaljnjem besedilu: Kadrovske predpisi in Pogoji za zaposlitev), vključno s pravili glede poklicne skrivnosti ali drugih enakovrednih obvez zaupnosti.

⁽¹²⁾ Uredba (EU) št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o prostem gibanju delavcev v Uniji (UL L 141, 27.5.2011, str. 1).

⁽¹³⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

⁽¹⁴⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

⁽¹⁵⁾ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L 145, 31.5.2001, str. 43).

⁽¹⁶⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

⁽¹⁷⁾ UL L 56, 4.3.1968, str. 1.

- (41) Organ za delo bi moral sodelovati z agencijami Unije v okviru njihovih pristojnosti, zlasti z agencijami na področju zaposlitvene in socialne politike, pri čemer bi se moral opirati na njihovo strokovno znanje in kar najbolj izkoristiti sinergije, in sicer z Evropsko fundacijo za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound), Evropskim centrom za razvoj poklicnega usposabljanja (Cedefop), Evropsko agencijo za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA) in Evropsko fundacijo za usposabljanje (ETF) ter glede boja proti organiziranemu kriminalu in trgovini z ljudmi z Agencijo Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) in Agencijo Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust). To sodelovanje bi moralo zagotavljati usklajevanje, spodbujati sinergije in preprečevati vsako podvajanje njihovih dejavnosti.
- (42) Na področju koordinacije socialne varnosti bi morala organ za delo in upravna komisija tesno sodelovati, da bi dosegli sinergije in se izognili podvajanju.
- (43) Za vnos operativne razsežnosti v dejavnosti obstoječih organov na področjih uporabe te uredbe bi moral organ za delo izvajati nalog Strokovnega odbora za prosto gibanje delavcev, ustanovljenega na podlagi Uredbe (EU) št. 492/2011, Odbora strokovnjakov za napotitev delavcev na delo, ustanovljenega s Sklepom Komisije 2009/17/ES⁽¹⁸⁾, vključno z izmenjavo informacij o upravnem sodelovanju, pomočjo pri vprašanih glede izvajanja in čezmejnega izvrševanja, in platforme, vzpostavljene s Sklepom (EU) 2016/344. Ko bo organ za delo začel delovati, bi bilo treba te organe ukiniti. Upravni odbor se lahko odloči ustanoviti posebne delovne skupine ali skupine strokovnjakov.
- (44) Svetovalni odbor za koordinacijo sistemov socialne varnosti in Svetovalni odbor za prosto gibanje delavcev zagotavljata forum za posvetovanje s socialnimi partnerji in vladnimi predstavniki na nacionalni ravni. Organ za delo bi moral prispevati k njunemu delu in lahko sodeluje na njunih sestankih.
- (45) Zaradi upoštevanja nove institucionalne ureditve bi bilo treba uredbe (ES) št. 883/2004, (EU) št. 492/2011 in (EU) 2016/589 spremeniti, Sklep (EU) 2016/344 pa razveljaviti, ko bo organ za delo začel delovati.
- (46) Organ za delo bi moral spoštovati različnost nacionalnih sistemov, ki urejajo odnose med delodajalci in delojemalci, ter avtonomijo socialnih partnerjev, kot so izrecno priznane v PDEU. Sodelovanje v dejavnostih organa za delo ne posega v pristojnosti, obveznosti in odgovornosti držav članic na podlagi – med drugim – ustreznih in veljavnih konvencij Mednarodne organizacije dela (MDO), kot je Konvencija št. 81 o inšpekciji dela v industriji in trgovini, kot tudi ne v pristojnosti držav članic za reguliranje, mediacijo ali spremljanje odnosov med delodajalci in delojemalci na nacionalni ravni, zlasti kar zadeva uveljavljanje pravice do kolektivnih pogajanj in kolektivnih ukrepov.
- (47) Ker ciljev te uredbe, in sicer v okviru njenega področja uporabe prispevati k zagotavljanju pravične mobilnosti delovne sile po vsej Uniji ter državam članicam in Komisiji pomagati pri koordinaciji sistemov socialne varnosti v Uniji, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, če delujejo neusklajeno, temveč se zaradi čezmejne narave navedene dejavnosti in potrebe po okrepljenem sodelovanju med državami članicami lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe ob popolnem upoštevanju načela subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (48) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki jih priznava zlasti Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, kot je zapisano v členu 6 PEU –

⁽¹⁸⁾ Sklep Komisije 2009/17/ES z dne 19. decembra 2008 o ustanovitvi Odbora strokovnjakov za napotitev delavcev na delo (UL L 8, 13.1.2009, str. 26).

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

NAČELA

Člen 1

Ustanovitev, predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta uredba ustanavlja Evropski organ za delo (v nadaljnjem besedilu: organ za delo).
2. Organ za delo državam članicam in Komisiji pomaga pri učinkoviti uporabi in izvrševanju prava Unije v zvezi z mobilnostjo delovne sile po vsej Uniji in koordinacijo sistemov socialne varnosti znotraj Unije. Organ za delo deluje znotraj področja uporabe pravnih aktov Unije, naštetih v odstavku 4, vključno z vsemi direktivami, uredbami in sklepi, ki temeljijo na teh aktih, ter vsak drug nadaljnji pravno zavezujoč akt Unije, ki prenaša naloge na organ za delo.
3. Ta uredba na noben način ne vpliva na uveljavljanje temeljnih pravic, kot so priznane v državah članicah in na ravni Unije, vključno s pravico ali svobodo do stavke ali do drugih ukrepov, zajetih v specifičnih sistemih odnosov med delodajalci in delojemalci v državah članicah v skladu z nacionalnim pravom ali prakso. Prav tako ne vpliva na pravico do pogajanja o kolektivnih pogodbah, njihovega sklepanja in izvrševanja ali na pravico do sprejemanja kolektivnih ukrepov v skladu z nacionalnim pravom ali prakso.
4. Obseg dejavnosti organa za delo zajema naslednje akte Unije, vključno z vsemi prihodnjimi spremembami teh aktov:
 - (a) Direktivo 96/71/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁹⁾;
 - (b) Direktivo 2014/67/EU Evropskega parlamenta in Sveta;
 - (c) Uredbo (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbo (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁰⁾, vključno z določbami uredb Sveta (EGS) št. 1408/71 ⁽²¹⁾ in (EGS) št. 574/72 ⁽²²⁾, kolikor se še vedno uporabljajo, Uredbo (EU) št. 1231/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²³⁾ in Uredbo Sveta (ES) št. 859/2003 ⁽²⁴⁾, ki določbe uredb (EGS) št. 1408/71 in (EGS) št. 574/72 razširja na državljane tretjih držav, za katere se navedeni uredbi ne uporabljata le na podlagi njihovega državljanstva;
 - (d) Uredbo (EU) št. 492/2011;

⁽¹⁹⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 96/71/ES z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL L 18, 21.1.1997, str. 1).

⁽²⁰⁾ Uredba (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L 284, 30.10.2009, str. 1).

⁽²¹⁾ Uredba Sveta (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe, samozaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti (UL L 149, 5.7.1971, str. 2).

⁽²²⁾ Uredba Sveta (EGS) št. 574/72 z dne 21. marca 1972 o določitvi postopka za izvajanje Uredbe (EGS) št. 1408/71 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe, samozaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti (UL L 74, 27.3.1972, str. 1).

⁽²³⁾ Uredba (EU) št. 1231/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o razširitvi uporabe uredb (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 na državljane tretjih držav, za katere se navedeni uredbi ne uporabljata le na podlagi njihovega državljanstva (UL L 344, 29.12.2010, str. 1).

⁽²⁴⁾ Uredba Sveta (ES) št. 859/2003 z dne 14. maja 2003 o razširitvi določb Uredbe (EGS) št. 1408/71 in Uredbe (EGS) št. 574/72 na državljane tretjih držav, za katere navedene določbe ne veljajo le na podlagi njihovega državljanstva (UL L 124, 20.5.2003, str. 1).

- (e) Direktivo 2014/54/EU;
 - (f) Uredbo (EU) 2016/589;
 - (g) Uredbo (ES) št. 561/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁵⁾;
 - (h) Direktivo 2006/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁶⁾;
 - (i) Uredbo (ES) št. 1071/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁷⁾.
5. Obseg dejavnosti organa za delo zajema sodelovanje med državami članicami za ukrepanje proti neprijavljenemu delu.
6. Ta uredba spoštuje pristojnosti držav članic glede uporabe in izvrševanje aktov Unije iz odstavka 4.

Ne vpliva na pravice ali obveznosti posameznikov ali delodajalcev, ki jih zagotavlja pravo Unije ali nacionalno pravo ali praksa, niti na pravice in obveznosti nacionalnih organov, ki izhajajo iz tega prava, niti na avtonomijo socialnih partnerjev, kot so priznane v PDEU.

Ta uredba ne posega v veljavne dvostranske sporazume in ureditve za upravno sodelovanje med državami članicami, zlasti tiste, ki zadevajo usklajene in skupne inšpekcijske preglede.

Člen 2

Cilji

Cilja organa za delo sta prispevati k zagotavljanju pravične mobilnosti delovne sile po vsej Uniji ter državam članicam in Komisiji pomagati pri koordinaciji sistemov socialne varnosti v Uniji. V ta namen in znotraj področja uporabe na podlagi člena 1, organ za delo:

- (a) olajšuje dostop do informacij o pravicah in dolžnostih v zvezi z mobilnostjo delovne sile po vsej Uniji ter do ustreznih storitev;
- (b) olajšuje in krepi sodelovanje med državami članicami pri izvrševanju zadevnega prava Unije po vsej Uniji, vključno z olajševanjem usklajenih in skupnih inšpekcijskih pregledov;
- (c) posreduje in pomaga pri iskanju rešitev v primeru čezmejnih sporov med državami članicami in
- (d) spodbuja sodelovanje med državami članicami pri ukrepanju proti neprijavljenemu delu.

Člen 3

Pravni status

1. Organ za delo je organ Unije in je pravna oseba.

⁽²⁵⁾ Uredba (ES) št. 561/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o usklajevanju določene socialne zakonodaje v zvezi s cestnim prometom in spremembi uredb Sveta (EGS) št. 3821/85 in (ES) št. 2135/98 ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 3820/85 (UL L 102, 11.4.2006, str. 1).

⁽²⁶⁾ Direktiva 2006/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o minimalnih pogojih za izvajanje uredb Sveta (EGS) št. 3820/85 in (EGS) št. 3821/85 o socialni zakonodaji v zvezi z dejavnostmi v cestnem prometu in razveljavitvi Direktive Sveta 88/599/EGS (UL L 102, 11.4.2006, str. 35).

⁽²⁷⁾ Uredba (ES) št. 1071/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o skupnih pravilih glede pogojev za opravljanje dejavnosti cestnega prevoznika in o razveljavitvi Direktive Sveta 96/26/ES (UL L 300, 14.11.2009, str. 51).

2. Organ za delo ima v vsaki državi članici najširšo pravno sposobnost, ki pravnim osebam priznana na podlagi njihovega nacionalnega prava. Zlasti lahko pridobiva premičnine in nepremičnine ter je lahko stranka v pravnih postopkih.

POGLAVJE II

NALOGE ORGANA ZA DELO

Člen 4

Naloge organa za delo

Za dosego svojih ciljev organ za delo opravlja naslednje naloge:

- (a) v skladu s členoma 5 in 6 posameznikom in delodajalcem olajšuje dostop do informacij in usklajuje EURES;
- (b) v skladu s členom 7 olajšuje sodelovanje in izmenjavo informacij med državami članicami za skladno in učinkovito uporabo in izvrševanje zadevnega prava Unije;
- (c) v skladu s členoma 8 in 9 koordinira in podpira usklajene in skupne inšpekcijske preglede;
- (d) v skladu s členom 10 izvaja analize in ocene tveganja glede problemov v zvezi s čezmejno mobilnostjo delovne sile;
- (e) v skladu s členom 11 podpira države članice pri krepitvi zmogljivosti v zvezi z učinkovito uporabo in izvrševanjem zadevnega prava Unije;
- (f) v skladu s členom 12 podpira države članice pri ukrepanju proti neprijavljenemu delu;
- (g) v skladu s členom 13 posreduje v sporih med državami članicami glede uporabe zadevnega prava Unije;

Člen 5

Informacije o mobilnosti delovne sile

Organ za delo izboljšuje razpoložljivost, kakovost in dostopnost informacij splošne narave, ki so namenjene posameznikom, delodajalcem in organizacijam socialnih partnerjev ter zadevajo pravice in obveznosti, ki izhajajo iz aktov Unije, naštetih v členu 1(4), ter tako olajšuje mobilnost delovne sile znotraj Unije. V ta namen organ za delo:

- (a) prispeva k zagotavljanju ustreznih informacij o pravicah in dolžnostih posameznikov pri čezmejni mobilnosti delovne sile, vključno z enotnim spletiščem na ravni Unije, delujočim kot enotni portal za dostop do virov informacij in storitev na ravni Unije in nacionalni ravni v vseh uradnih jezikih Unije, vzpostavljenim z Uredbo (EU) 2018/1724;
- (b) podpira države članice pri izvajanju Uredbe (EU) 2016/589;
- (c) podpira države članice pri izpolnjevanju obveznosti v zvezi z dostopom do informacij o prostem gibanju delavcev in razširjanjem teh informacij, zlasti kot je določeno v členu 6 Direktive 2014/54/EU in členu 22 Uredbe (EU) 2016/589, v zvezi s koordinacijo socialne varnosti, kot je določeno v členu 76(4) in (5) Uredbe (ES) št. 883/2004, in napotitvi delavcev, kot je določeno v členu 5 Direktive 2014/67/EU, med drugim z napotitvijo na nacionalne vire informacij, na primer enotna uradna nacionalna spletišča;

- (d) podpira države članice pri izboljšanju točnosti, celovitosti in uporabniške prijaznosti zadevnih nacionalnih virov informacijskih virov in storitev v skladu z merili kakovosti iz Uredbe (EU) 2018/1724;
- (e) podpira države članice pri poenostavitvi zagotavljanja informacij in storitev posameznikom in delodajalcem v zvezi s prostovoljno čezmejno mobilnostjo;
- (f) spodbuja sodelovanje med pristojnimi organi, določenimi v skladu z Direktivo 2014/54/EU, da se posameznikom in delodajalcem zagotavljajo informacije, smernice in pomoč na področju mobilnosti delovne sile na notranjem trgu.

Člen 6

Usklajevanje EURES

Da bi države članice podprl pri zagotavljanju storitev posameznikom in delodajalcem prek portala EURES, kot je čezmejno usklajevanje ponudbe prostih delovnih mest, pripravništev in vajeništev z življenjepisi, ter s tem spodbujal mobilnost delovne sile po vsej Uniji, organ za delo upravlja Evropski urad za usklajevanje mreže EURES, vzpostavljen na podlagi člena 7 Uredbe (EU) 2016/589.

Evropski urad za usklajevanje pod upravljanjem organa za delo izvršuje svoje pristojnosti v skladu s členom 8 Uredbe (EU) 2016/589, razen tehničnega delovanja in razvoja portala EURES ter z njim povezanih storitev IT, za kar še naprej skrbi Komisija. Organ za delo pod pristojnostjo izvršnega direktorja, kot je določen v točki (n) člena 22(4) te uredbe, zagotovi, da je ta dejavnost v celoti skladna z veljavno zakonodajo o varstvu podatkov, vključno z zahtevami po imenovanju uradne osebe za varstvo podatkov v skladu s členom 36 te uredbe.

Člen 7

Sodelovanje in izmenjava informacij med državami članicami

1. Organ za delo spodbuja sodelovanje in pospešuje izmenjavo informacij med državami članicami in jih podpira pri dejanskem izpolnjevanju obveznosti sodelovanja, kot so določene s pravom Unije znotraj področja uporabe te uredbe, vključno z izmenjavo informacij.

V ta namen organ za delo zlasti:

- (a) na zahtevo ene ali več držav članic pomaga nacionalnim organom pri iskanju ustreznih kontaktnih točk nacionalnih organov v drugih državah članicah;
- (b) na zahtevo ene ali več držav članic olajšuje ukrepanje, ki sledi zahtevkom in izmenjavam informacij med nacionalnimi organi, tako da nudi logistično in tehnično podporo, vključno s prevajanjem in tolmačenjem, ter izmenjuje podatke o statusu zadev;
- (c) spodbuja, deli primere dobre prakse in prispeva k njihovemu širjenju med državami članicami;
- (d) na zahtevo ene ali več držav članic po potrebi olajšuje in podpira čezmejne postopke izvrševanja v zvezi s kaznimi in globami znotraj področja uporabe te uredbe v skladu s členom 1;
- (e) dvakrat letno poroča Komisiji o nerešenih zahtevkih med državami članicami in preuči, če je potrebno take zahtevke napotiti v mediacijo v skladu s členom 13(2).

2. Organ za delo na zahtevo ene ali več držav članic in pri opravljanju svojih nalog zagotovi informacije, da bi zadevno državo članico podprl pri učinkoviti uporabi aktov Unije, ki spadajo v pristojnost organa za delo.

3. Organ za delo spodbuja uporabo elektronskih orodij in postopkov za izmenjavo sporočil med nacionalnimi organi, vključno z IML.

4. Organ za delo spodbuja uporabo inovativnih pristopov k učinkovitemu in uspešnemu čezmejnemu sodelovanju in potencialno uporabo mehanizmov za elektronsko izmenjavo in med državami članicami in podatkovnih zbirk, da bi olajšal dostop do podatkov v realnem času in odkrivanje goljufij, ter lahko predlaga možne izboljšave uporabe teh mehanizmov in podatkovnih zbirk. Organ za delo z namenom nadaljnjega razvoja mehanizmov za elektronsko izmenjavo in podatkovnih zbirk poroča Komisiji.

Člen 8

Usklajevanje in podpora usklajenih in skupnih inšpekcijskih pregledov

1. Na zahtevo ene ali več držav članic organ za delo koordinira in podpira usklajene in skupne inšpekcijske preglede na področjih, kjer ima pristojnost. Organ za delo lahko organom zadevnih držav članic na lastno pobudo predlaga, naj opravijo usklajen ali skupni inšpekcijski pregled.

Za skupne in usklajene inšpekcijske preglede se morajo dogovoriti zadevne države članice.

Organizacije socialnih partnerjev na nacionalni ravni lahko organ za delo opozorijo na nekatere primere.

2. Za namene te uredbe:

- (a) so usklajeni inšpekcijski pregledi inšpekcijski pregledi, ki jih glede povezanih zadev sočasno izvajajo nacionalni organi dveh ali več držav članic, pri čemer vsak nacionalni organ deluje na svojem ozemlju, in ga po potrebi pri tem podpre osebje organa za delo;
- (b) so skupni inšpekcijski pregledi inšpekcijski pregledi, ki jih nacionalni organ države članice izvaja na svojem ozemlju in pri njih sodelujejo nacionalni organi ene ali več drugih zadevnih držav članic, po potrebi pa jih pri tem podpira osebje organa za delo.

3. V skladu z načelom lojalnega sodelovanja si države članice prizadevajo sodelovati v usklajenih ali skupnih inšpekcijskih pregledih.

V usklajene ali skupne inšpekcijske preglede morajo predhodno privoliti vse sodelujoče države članice, privolitev pa sporočijo prek svojih nacionalnih uradnikov za zvezo, ki jih imenujejo v skladu s členom 32.

Če ena ali več držav članic, ki se ne odločijo za sodelovanje pri usklajenem ali skupnem inšpekcijskem pregledu, nacionalni organi drugih držav članic tak inšpekcijski pregled opravijo samo v sodelujočih državah članicah. Države članice, ki se ne odločijo za sodelovanje pri inšpekcijskem pregledu, ohranijo zaupnost informacij o takem inšpekcijskem pregledu.

4. Kadar se država članica ne odloči za sodelovanje pri usklajenem ali skupnem inšpekcijskem pregledu, organ za delo določi in sprejme načine za zagotovitev ustreznih naknadnih ukrepov.

V teh primerih zadevna država članica pisno, vključno prek elektronskih sredstev, brez nepotrebnega odlašanja obvesti organ za delo in ustrezne druge države članice o razlogih za svojo odločitev in po možnosti o ukrepih, ki jih namerava sprejeti za rešitev primera, pa tudi o rezultatih teh ukrepov, ko so znani. Organ za delo lahko predlaga, naj država članica, ki ne sodeluje v usklajenem ali skupnem inšpekcijskem pregledu, inšpekcijski pregled prostovoljno opravi sama.

5. Države članice in organ za delo informacij o predvidenih inšpekcijskih pregledih ne razkrijejo tretjim stranem.

Člen 9

Ureditev usklajenih in skupnih inšpekcijskih pregledov

1. Sporazum o izvedbi usklajenega ali skupnega inšpekcijskega pregleda med sodelujočimi državami članicami in organom za delo določa pogoje za izvedbo takega inšpekcijskega pregleda, vključno z obsegom in namenom pregleda in po potrebi z ureditvijo za sodelovanje osebja organa za delo pri pregledu. Sporazum lahko vsebuje določbe, ki

omogočajo, da se dogovorjeni in načrtovani usklajeni ali skupni inšpekcijski pregledi izvedejo v kratkem času. Organ za delo v skladu s pravom Unije ter nacionalnim pravom in prakso oblikuje vzorec sporazuma.

2. Usklajeni in skupni inšpekcijski pregledi se izvajajo v skladu s pravom ali prakso držav članic, v katerih potekajo. Vsi ukrepi, ki sledijo takim inšpekcijskim pregledom, se izvajajo v skladu s pravom ali prakso zadevnih držav članic.

3. Usklajeni in skupni inšpekcijski pregledi se izvajajo tako, da so operativno učinkoviti. V ta namen države članice priznajo ustrezno vlogo in status uradnikom iz druge države članice, ki sodelujejo pri inšpekcijskem pregledu, s sporazumom o inšpekcijskem pregledu, in sicer v skladu s pravom in prakso v državi članici, kjer se inšpekcijski pregled izvaja.

4. Organ za delo državam članicam, ki opravljajo usklajene ali skupne inšpekcijske preglede, na zahtevo zadevnih držav članic zagotavlja konceptualno, logistično in tehnično podporo ter po potrebi pravno svetovanje, ki lahko vključuje tudi prevajanje in tolmačenje.

5. Osebe organa za delo se lahko pregleda udeleži v vlogi opazovalca in zagotavlja logistično podporo ter lahko s predhodnim soglasjem države članice, na katere ozemlju bo nudilo pomoč, sodeluje pri usklajenem ali skupnem inšpekcijskem pregledu v skladu s pravom ali prakso države članice.

6. Organ države članice, ki izvaja usklajen ali skupni inšpekcijski pregled, organu za delo poroča o rezultatih pregleda v tej državi članici in o splošnem operativnem poteku usklajenega ali skupnega inšpekcijskega pregleda najpozneje šest mesecev po zaključku pregleda.

7. Države članice omogočijo, da se lahko informacije, zbrane med usklajenimi ali skupnimi inšpekcijskimi pregledi, uporabijo kot dokaz v sodnih postopkih v zadevnih državah članicah v skladu s pravom ali prakso navedene države članice.

8. Informacije o usklajenih in skupnih inšpekcijskih pregledih, ki jih usklajuje organ za delo, ter informacije, ki jih zagotovijo države članice in organ za delo, kot je navedeno v členu 8(2) in (3), se vključijo v poročila, ki se pošljejo upravnemu odboru dvakrat letno. Poročila se pošljejo tudi skupini deležnikov, občutljive informacije pa se izbrišejo. Letno poročilo o inšpekcijskih pregledih, opravljenih s podporo organa za delo, se vključi v letno poročilo o dejavnostih organa za delo.

9. Če organ za delo med usklajenimi ali skupnimi inšpekcijskimi pregledi ali med drugimi dejavnostmi ugotovi domnevne nepravilnosti pri uporabi prava Unije, lahko o njih po potrebi poroča zadevni državi članici in Komisiji.

Člen 10

Analize in ocena tveganj v zvezi z mobilnostjo delovne sile

1. Organ za delo v sodelovanju z državami članicami in po potrebi s socialnimi partnerji oceni tveganja in opravi analize v zvezi z mobilnostjo delovne sile in koordinacijo socialne varnosti v Uniji. V oceni tveganj in pri analitskem delu obravnava teme, kot so neravnovesja na trgu dela, izzivi posameznih sektorjev in ponavljajoča se problematika, ob tem pa organ za delo lahko izvaja poglobljene analize in študije, v katerih preuči specifična vprašanja. Pri izvajanju ocen tveganja in analitskem delu organ za delo kolikor mogoče uporablja ustrezne in ažurne statistične podatke, ki so na voljo v okviru obstoječih raziskav, ter poskrbi za dopolnjevanje in uporabo strokovnega znanja agencij ali služb Unije in nacionalnih organov, agencij ali služb, tudi na področju goljufij, izkoriščanja, diskriminacije, predvidevanja potreb po znanjih in spretnostih ter zdravja in varnosti pri delu.

2. Organ za delo organizira medsebojne preglede med državami članicami, ki privolijo v sodelovanje pri tem, zato da:

- (a) se preučijo vsa vprašanja, težave in specifična vprašanja, ki lahko nastanejo pri izvajanju in praktični uporabi prava Unije v pristojnosti organa za delo ter izvrševanju tega prava v praksi;
 - (b) se okrepi doslednost zagotavljanja storitev za posameznike in podjetja;
 - (c) se izboljša poznavanje in vzajemno razumevanje različnih sistemov in praks ter oceni učinkovitost različnih ukrepov politike, vključno s preventivnimi in odvračilnimi ukrepi.
3. Kadar organ za delo izvede oceno tveganja ali analizo, o svojih ugotovitvah poroča Komisiji in neposredno zadevnim državam članicam, pri čemer predstavi možne ukrepe za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti.

Organ za delo vključi povzetek svojih ugotovitev v svoja letna poročila za Evropski parlament in Komisijo.

4. Organ za delo po potrebi zbira statistične podatke, ki se nanašajo na tista področja prava Unije v pristojnosti organa za delo, ter ki jih pripravijo in pošljejo države članice. Pri tem si organ za delo prizadeva racionalizirati aktualne dejavnosti zbiranja podatkov na teh področjih, da ne bi prišlo do podvajanja. Kadar je primerno, se uporablja člen 15. Organ za delo se povezuje s Komisijo (Eurostatom) in po potrebi z njo deli rezultate zbiranja podatkov.

Člen 11

Podpiranje krepitve zmogljivosti

Organ za delo podpira države članice pri krepitvi zmogljivosti za spodbujanje doslednega izvrševanja prava Unije na vseh področjih iz člena 1. Organ za delo izvaja zlasti naslednje dejavnosti:

- (a) v sodelovanju z nacionalnimi organi in po potrebi s socialnimi partnerji razvija skupne nezavezujoče smernice za države članice in socialne partnerje, vključno s smernicami za inšpekcijske preglede v primerih s čezmejno razsežnostjo, ter skupne opredelitve pojmov in skupne koncepte na podlagi dela na nacionalni ravni in ravni Unije;
- (b) spodbuja in podpira vzajemno pomoč v obliki medsebojnih ali skupinskih dejavnosti ter izmenjave osebja in programe napotitev med nacionalnimi organi;
- (c) spodbuja izmenjavo in razširjanje izkušenj in primerov dobre prakse, vključno s primeri sodelovanja med ustreznimi nacionalnimi organi;
- (d) razvija sektorske in medsektorske programe usposabljanja, na primer za delovne inšpektorate, ter namensko gradivo za usposabljanje, tudi v okviru metod spletnega učenja;
- (e) spodbuja kampanje za ozaveščanje, vključno s kampanjami za obveščanje posameznikov in delodajalcev, zlasti malih in srednjih podjetij, o njihovih pravicah in dolžnostih ter priložnostih, ki so jim na voljo.

Člen 12

Evropska platforma za okrepitev sodelovanja pri ukrepanju proti neprijavljenemu delu

1. Evropska platforma za okrepitev sodelovanja pri ukrepanju proti neprijavljenemu delu (v nadaljnjem besedilu: platforma), vzpostavljena v skladu s členom 16(2), podpira dejavnosti organa za delo na področju ukrepanja proti neprijavljenemu delu tako, da:

- (a) krepi sodelovanje med ustreznimi organi in drugimi udeleženiimi akterji držav članic za učinkovitejše in uspešnejše ukrepanje proti različnim oblikam neprijavljenega dela in proti lažno prijavljenemu delu, ki je z njim povezano, vključno z navidezno samozaposlitvijo;
- (b) izboljšuje zmogljivosti različnih ustreznih organov in akterjev v državah članicah za ukrepanje proti čezmejnemu vidikom neprijavljenega dela, s čimer prispeva k vzpostavljanju enakih konkurenčnih pogojev;
- (c) povečuje ozaveščenost javnosti o vprašanjih, povezanih z neprijavljenim delom, in o nujno potrebnem ustreznem ukrepanju, ter spodbuja države članice, naj okrepijo svoja prizadevanja za ukrepanje proti neprijavljenemu delu;
- (d) izvaja dejavnosti, navedene v Prilogi.

2. Platforma spodbuja sodelovanje med državami članicami z:

- (a) izmenjavo primerov dobre prakse in informacij;
- (b) razvijanjem strokovnega znanja in pripravljanjem analiz, pri čemer se izogiba podvajanju;
- (c) spodbujanjem in omogočanjem inovativnih pristopov k učinkovitemu in uspešnemu čezmejnemu sodelovanju ter ocenjevanju izkušenj;
- (d) prispevanjem k horizontalnemu razumevanju vprašanj, povezanih z neprijavljenim delom.

3. Platformo sestavljajo:

- (a) predstavnik na visoki ravni, ki ga imenuje vsaka država članica;
- (b) predstavnik Komisije;
- (c) največ štiri predstavniki medpanožnih organizacij socialnih partnerjev na ravni Unije, ki jih imenujejo te organizacije, z enako zastopanostjo obeh strani v gospodarstvu.

4. Kot opazovalci se sestankov platforme lahko udeležijo naslednji deležniki, in se ustrezno upoštevajo njihovi prispevki:

- (a) največ 14 predstavnikov organizacij socialnih partnerjev iz sektorjev, v katerih je visoka stopnja neprijavljenega dela, ki jih imenujejo te organizacije, ob enaki zastopanosti sindikatov in organizacij delodajalcev;
- (b) po en predstavnik Eurofound in EU-OSHA ter Mednarodne organizacije dela;
- (c) po en predstavnik vsake tretje države iz Evropskega gospodarskega prostora.

Na sestanke platforme so lahko vabljeni opazovalci, ki niso opazovalci iz prvega pododstavka, in se ustrezno upoštevajo tudi njihovi prispevki.

Platformi predseduje predstavnik organa za delo.

Člen 13

Mediacija med državami članicami

1. V sporih med dvema ali več državami članicami v zvezi s posameznimi primeri uporabe prava Unije na področjih, ki jih ureja ta uredba, lahko organ za delo brez poseganja v pristojnosti Sodišča pomaga pri iskanju rešitve. Namen take mediacije je uskladitev različnih stališč držav članic, ki so stranke v sporu, in sprejetje nezavezujočega mnenja.

2. Kadar spora ni mogoče rešiti z neposrednim stikom in dialogom med državami članicami, ki so stranke v sporu, organ za delo na zahtevo ene ali več zadevnih držav članic začne postopek mediacije. Postopek mediacije lahko predlaga tudi na lastno pobudo. Postopek mediacije se lahko izvede samo, če z njim soglašajo vse države članice, ki so stranke v sporu.

3. V prvi fazi mediacije se postopek izvaja med državami članicami, ki so stranke v sporu, in mediatorjem, ta pa sprejme nezavezujoče mnenje, o katerem se vsi sporazumejo. V prvi fazi mediacije lahko kot svetovalci sodelujejo strokovnjaki držav članic, Komisije in organa za delo.

4. Če se v prvi fazi mediacije ne doseže rešitev, organ za delo ob soglasju vseh držav članic, ki so stranke v sporu, začne drugo fazo mediacije pred odborom za mediacijo.

5. Odbor za mediacijo sestavljajo strokovnjaki iz držav članic, ki niso stranke v sporu, in skuša uskladiti različna stališča držav članic, ki so stranke v sporu, in se dogovoriti o nezavezujočem mnenju. V drugi fazi mediacije lahko kot svetovalci sodelujejo strokovnjaki Komisije in organa za delo.

6. Upravni odbor sprejme poslovnik o mediaciji, vključno z ureditvijo dela in imenovanja mediatorjev, veljavnih rokov, sodelovanja strokovnjakov iz držav članic, Komisije in organa za delo, ter o možnosti, da odbor za mediacijo zaseda v veččlanskih skupinah.

7. Sodelovanje držav članic, ki so stranke v sporu, je v obeh fazah mediacije prostovoljno. Kadar se taka država članica, ki je stran v sporu, odloči, da ne bo sodelovala v mediaciji, o razlogih za svojo odločitev pisno, vključno prek elektronskih sredstev, obvesti organ za delo in druge države članice, ki so stranke v sporu, v roku, določenem v poslovniku iz odstavka 6.

8. Ko države članice predajo zadevo v mediacijo, zagotovijo, da se vsi osebni podatki, povezani s to zadevo, anonimizirajo, tako da posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, ni ali ni več določljivi. Organ za delo v nobenem primeru in na nobeni točki mediacije ne obdeluje osebnih podatkov zadevnih posameznikov.

9. Za zadeve, o katerih potekajo sodni postopki na nacionalni ravni ali ravni Unije, mediacija organa za delo ni dopustna. Kadar med mediacijo steče sodni postopek, se mediacija prekine.

10. Mediacija ne posega v pristojnosti upravne komisije, niti v njene odločitve. Pri mediaciji se upoštevajo vse ustrezne odločitve upravne komisije.

11. Kadar se spor v celoti ali deloma nanaša na vprašanja socialne varnosti, organ za delo o tem obvesti upravno komisijo.

Da se zagotovi dobro sodelovanje, da se dejavnosti soglasno uskladijo in da se prepreči vsakršno podvajanje v mediacijskih zadevah, ki se nanašajo tako na socialno varnost kot na delovno pravo, upravna komisija in organ za delo skleneta sporazum o sodelovanju.

Na zahtevo upravne komisije in v dogovoru z državami članicami, ki so stranke v sporu, ji organ za delo na podlagi člena 74a(2) Uredbe (ES) št. 883/2004 posreduje zadevo v zvezi s socialno varnostjo. Mediacija o vprašanjih, ki ne zadevajo socialne varnosti, se lahko nadaljuje.

Organ za delo na zahtevo katere od držav članic, ki je stranka v sporu, posreduje problematiko koordiniranja socialne varnosti upravni komisiji. To posredovanje se lahko opravi v kateri koli fazi mediacije. Mediacija o vprašanjih, ki ne zadevajo socialne varnosti, se lahko nadaljuje.

12. V treh mesecih po sprejetju nezavezujočega mnenja države članice, ki so stranke v sporu, organu za delo poročajo o ukrepih, ki so jih sprejele na podlagi mnenja, ali pa, kadar ukrepov niso sprejele, o razlogih za zakaj tega niso storile.

13. Organ za delo Komisiji dvakrat letno poroča glede rezultatov mediacij, ki jih je izvedel, in o zadevah, ki jih ni obravnaval.

Člen 14

Sodelovanje z agencijami in specializiranimi organi

Organ za delo skuša pri vseh svojih dejavnostih zagotavljati sodelovanje, preprečevati prekrivanje ter spodbujati sinergijo in dopolnjevanje z drugimi decentraliziranimi agencijami Unije in specializiranimi organi, kot je upravna komisija. V ta namen lahko organ za delo sklene sporazume o sodelovanju z ustreznimi agencijami Unije, kot so Cedefop, Eurofound, EU-OSHA, ETF, Europol in Eurojust.

Člen 15

Interoperabilnost in izmenjava informacij

Organ za delo usklajuje, razvija in uporablja okvire interoperabilnosti, da bi zagotovil izmenjavo informacij med državami članicami, kot tudi z organom za delo. Ti okviri interoperabilnosti temeljijo na evropskem okviru interoperabilnosti in evropski referenčni arhitekturi interoperabilnosti iz Sklepa (EU) 2015/2240 ter imajo v njiju tudi podporo.

POGLAVJE III

ORGANIZIRANOST ORGANA ZA DELO

Člen 16

Upravna in vodstvena struktura

1. Upravno in vodstveno strukturo organa za delo sestavljajo:

(a) upravni odbor;

(b) izvršni direktor;

(c) skupina deležnikov.

2. Organ za delo lahko ustanovi delovne skupine ali skupine strokovnjakov, v katerih so predstavniki držav članic ali Komisije ali zunanji strokovnjaki ali kombinacija le-teh, izbrani po izbirnem postopku, za izpolnitev posebne naloge organa za delo ali za posebna področja politike. Organ za delo ustanovi platformo iz člena 12 kot stalno delovno skupino in odbor za mediacijo iz člena 13.

Poslovnik takih delovnih skupin in skupin strokovnjakov določi organ za delo po posvetovanju s Komisijo.

Člen 17

Sestava upravnega odbora

1. Upravni odbor sestavljajo:

(a) en član iz vsake države članice;

(b) dva člana, ki zastopata Komisijo;

(c) en neodvisni strokovnjak, ki ga imenuje Evropski parlament;

(d) štirje člani, ki zastopajo medpanožne organizacije socialnih partnerjev na ravni Unije, ob enaki zastopanosti sindikatov in organizacij delodajalcev.

Glasovalno pravico imajo samo člani iz točk (a) in (b) prvega pododstavka.

2. Vsak član upravnega odbora ima namestnika. Ta zastopa člana, kadar je odsoten.

3. Člane iz točke (a) prvega pododstavka odstavka 1 in njihove namestnike imenuje njihova država članica.

Člana iz točke (b) prvega pododstavka odstavka 1 imenuje Komisija.

Neodvisnega strokovnjaka iz točke (c) prvega pododstavka odstavka 1 imenuje Evropski parlament.

Medpanožne organizacije socialnih partnerjev na ravni Unije imenujejo svoje predstavnike in Evropski parlament imenuje svojega neodvisnega strokovnjaka po tem, ko preverijo, da niso v nasprotju interesov.

Člani upravnega odbora in njihovi namestniki se imenujejo zaradi svojega znanja na področjih iz člena 1 ob upoštevanju njihovih ustreznih vodstvenih, upravnih in proračunskih spretnosti in znanj.

Vse strani, zastopane v upravnem odboru, si prizadevajo omejiti menjavanje svojih predstavnikov, da se zagotovi stalnost njihovega dela. Vse strani si prizadevajo za uravnoteženo zastopanost žensk in moških v upravnem odboru.

4. Vsi člani in namestniki ob nastopu funkcije podpišejo pisno izjavo, da niso v nasprotju interesov. Vsak član in namestnik svojo izjavo posodobi v primeru spremembe okoliščin v zvezi z vsakršnim nasprotjem interesov. Organ za delo izjave in njihove posodobitve objavi na svojem spletišču.

5. Mandat članov in njihovih namestnikov traja štiri leta. Mandat se lahko podaljša.
6. Predstavniki iz tretjih držav, ki uporabljajo pravo Unije na področjih, ki jih zajema ta uredba, lahko na sejah in v razpravah upravnega odbora sodelujejo kot opazovalci.
7. Predstavniki Eurofounda, predstavnik EU-OSHA, predstavnik Cedefopa in predstavnik ETF imajo pravico, da se sej upravnega odbora udeležijo kot opazovalci, da se izboljša učinkovitost teh agencij in poveča sinergija med njimi.

Člen 18

Naloge upravnega odbora

1. Upravni odbor zlasti:
 - (a) nadzoruje dejavnosti organa za delo in zagotavlja strateške usmeritve;
 - (b) z dvotretjinsko večino glasov članov, ki imajo glasovalno pravico, sprejme letni proračun organa za delo in izvaja druge naloge, povezane z njegovim proračunom, v skladu s poglavjem IV;
 - (c) oceni in sprejme konsolidirano letno poročilo o dejavnostih organa za delo, vključno s pregledom izpolnjevanja nalog, ter ga do 1. julija vsako leto pošlje Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in Računskemu sodišču ter konsolidirano letno poročilo o dejavnostih objavi;
 - (d) sprejme finančna pravila, ki se uporabljajo za organ za delo v skladu s členom 29;
 - (e) sprejme strategijo za boj proti goljufijam, ki je sorazmerna s tveganji za goljufije, pri čemer upošteva stroške in koristi ukrepov, ki naj bi se izvajali;
 - (f) sprejme pravila za preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov v zvezi s svojimi člani in neodvisnimi strokovnjaki ter člani skupine deležnikov in delovnih skupin organa za delo iz člena 16(2), pa tudi v zvezi z napotenimi nacionalnimi strokovnjaki in drugim osebjem v skladu s členom 33, ki ni zaposleno pri organu za delo, ter na svojem spletišču vsako leto objavi izjave o interesih članov upravnega odbora;
 - (g) na podlagi analize potreb sprejema in redno posodablja komunikacijske načrte in načrte razširjanja informacij iz člena 36(3);
 - (h) sprejme svoj poslovnik;
 - (i) na podlagi člena 13 sprejme poslovnik o mediaciji;
 - (j) na podlagi člena 16(2) ustanovi delovne skupine in skupine strokovnjakov in sprejme njihov poslovnik;
 - (k) v skladu z odstavkom 2 v zvezi z osebjem organa za delo izvaja pooblastila, ki se s Kadrovskimi predpisi podelijo organu za imenovanja in ki se na podlagi Pogojev za zaposlitev podelijo organu, pooblaščenemu za sklenitev pogodbe o zaposlitvi (v nadaljnjem besedilu: pooblastilo organa za imenovanja);

- (l) sprejme ustrezna izvedbena pravila za izvajanje Kadrovskih predpisov in Pogojev za zaposlitev v skladu s členom 110 Kadrovskih predpisov;
- (m) po potrebi oblikuje oddelek za notranjo revizijo;
- (n) v skladu s členom 31 imenuje izvršnega direktorja in mu po potrebi podaljša mandat ali ga razreši s položaja;
- (o) imenuje računovodjo, za katerega veljajo Kadrovski predpisi in Pogoji za zaposlitev ter ki je pri opravljanju svojih dolžnosti povsem neodvisen;
- (p) določi postopek za izbor članov in namestnikov skupine deležnikov, vzpostavljene v skladu s členom 23, ter te člane in namestnike tudi imenuje;
- (q) zagotavlja, da se ustrezno upoštevajo ugotovitve in priporočila, ki izhajajo iz notranjih ali zunanjih revizijskih poročil in ocen ter preiskav OLAF;
- (r) sprejme vse odločitve glede vzpostavitve notranjih odborov ali drugih teles organa za delo in po potrebi glede njihovih sprememb, pri čemer upošteva potrebe pri dejavnostih organa za delo in dobro finančno poslovanje;
- (s) sprejme osnutek enotnega programskega dokumenta organa za delo iz člena 24, preden ga pošlje Komisiji, ki o njem poda mnenje;
- (t) po prejetju mnenja Komisije sprejme enotni programski dokument organa za delo z dvotretjinsko večino članov upravnega odbora, ki imajo glasovalno pravico, v skladu s členom 24.

2. Upravni odbor v skladu s členom 110 Kadrovskih predpisov ter na podlagi člena 2(1) Kadrovskih predpisov in člena 6 Pogojev za zaposlitev sprejme odločitve o prenosu ustreznih pooblastil organa za imenovanja na izvršnega direktorja in o določitvi pogojev, v skladu s katerimi se lahko prenos pooblastil prekine. Izvršni direktor je pooblaščen za nadaljnji prenos teh pooblastil.

3. Zaradi izjemnih okoliščin lahko upravni odbor z odločitvijo začasno prekine prenos pooblastil organa za imenovanja na izvršnega direktorja in nadaljnji prenos pooblastil s strani izvršnega direktorja ter ta pooblastila izvaja sam ali pa jih prenese na enega od svojih članov ali uslužbenca, ki ni izvršni direktor.

Člen 19

Predsednik upravnega odbora

1. Upravni odbor izmed svojih članov z glasovalno pravico izvoli predsednika in njegovega namestnika, pri čemer si prizadeva za uravnoteženo zastopanost spolov. Predsednika in njegovega namestnika z dvotretjinsko večino izvolijo člani upravnega odbora, ki imajo glasovalno pravico.

Če pri prvem glasovanju ni dosežena dvotretjinska večina, se organizira drugo glasovanje, pri katerem predsednika in njegovega namestnika člani upravnega odbora, ki imajo glasovalno pravico, izvolijo z navadno večino.

Namestnik predsednika po uradni dolžnosti nadomešča predsednika, kadar ta ne more opravljati svojih dolžnosti.

2. Mandat predsednika in njegovega namestnika traja tri leta. Mandat se lahko enkrat podaljša. Kadar jima članstvo v upravnem odboru preneha med mandatom, na isti datum samodejno preneha tudi njun mandat.

Člen 20

Seje upravnega odbora

1. Seje upravnega odbora skliče predsednik.
2. Predsednik organizira razprave glede na točke dnevnega reda. Člani iz točk (c) in (d) prvega pododstavka člena 17(1) se ne udeležijo razprav o točkah, povezanih z občutljivimi informacijami o posameznih primerih, kot določa poslovnik upravnega odbora.
3. Izvršni direktor organa za delo se razprav udeleži, nima pa glasovalne pravice.
4. Upravni odbor ima vsaj dve redni seji na leto. Sestane se na zahtevo svojega predsednika, na zahtevo Komisije ali na zahtevo vsaj tretjine svojih članov.
5. Upravni odbor se vsaj enkrat na leto sestane s skupino deležnikov.
6. Upravni odbor lahko na sejo kot opazovalca povabi katerega koli posameznika ali organizacijo, katere mnenje bi lahko bilo koristno, vključno s člani skupine deležnikov.
7. Članom upravnega odbora in njihovim namestnikom lahko na sejah pomagajo svetovalci ali strokovnjaki, ob upoštevanju poslovnika.
8. Sekretariat za upravni odbor zagotovi organ za delo.

Člen 21

Pravila glasovanja v upravnem odboru

1. Brez poseganja v točki (b) in (t) člena 18(1), člen 19(1) in člen 31(8) upravni odbor sprejema odločitve z večino glasov članov, ki imajo glasovalno pravico.
2. Vsak član z glasovalno pravico ima en glas. V odsotnosti člana z glasovalno pravico je do glasovanja upravičen njegov namestnik.
3. Izvršni direktor organa za delo se udeleži razprav, nima pa glasovalne pravice.
4. V poslovniku upravnega odbora so natančneje določena pravila glasovanja, zlasti pogoji, pod katerimi lahko član deluje v imenu drugega člana, in okoliščine, v katerih se uporabijo pisni postopki za glasovanje.

Člen 22

Pristojnosti izvršnega direktorja

1. Izvršni direktor je pristojen za upravljanje organa za delo in si prizadeva za uravnoteženo zastopanost spolov v njem. Izvršni direktor odgovarja upravnemu odboru.
2. Izvršni direktor na poziv poroča Evropskemu parlamentu o opravljanju svojih dolžnosti. Tudi Svet lahko izvršnega direktorja pozove, naj mu poroča o opravljanju svojih dolžnosti.

3. Izvršni direktor je zakoniti zastopnik organa za delo.
4. Izvršni direktor je pristojen za izvajanje nalog, ki so organu za delo dodeljene s to uredbo, zlasti za:
 - (a) tekoče upravljanje organa za delo;
 - (b) izvajanje odločitev upravnega odbora;
 - (c) pripravo osnutka enotnega programskega dokumenta in njegovo predložitev v potrditev upravnemu odboru;
 - (d) izvajanje enotnega programskega dokumenta in poročanje upravnemu odboru o njegovem izvajanju;
 - (e) pripravo osnutka konsolidiranega letnega poročila o dejavnostih organa za delo ter njegovo predložitev v oceno in sprejetje upravnemu odboru;
 - (f) pripravo akcijskega načrta ob upoštevanju ugotovitev notranjih ali zunanjih revizijskih poročil in ocen ter preiskav OLAF in poročanje Komisiji o napredku dvakrat letno, upravnemu odboru pa redno;
 - (g) zaščito finančnih interesov Unije z uporabo preventivnih ukrepov proti goljufijam, korupciji in vsem drugim nezakonitim dejavnostim, brez poseganja v preiskovalne pristojnosti OLAF, z učinkovitimi preverjanji in, če se odkrijejo nepravilnosti, z izterjavo napačno izplačanih zneskov ter po potrebi z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi upravnimi kaznimi, vključno s finančnimi kaznimi;
 - (h) pripravo strategije organa za delo za boj proti goljufijam in njeno predložitev upravnemu odboru v odobritev;
 - (i) pripravo osnutka finančnih pravil, ki se uporabljajo za organ za delo, in njihovo predstavitev upravnemu odboru;
 - (j) pripravo osnutka načrta prihodkov in odhodkov organa za delo v okviru enotnega programskega dokumenta organa za delo ter izvrševanje njegovega proračuna;
 - (k) v skladu z odločitvijo iz člena 18(2) sprejemanje odločitev v zvezi z upravljanjem človeških virov;
 - (l) sprejemanje odločitev v zvezi z notranjimi strukturami organa za delo, po potrebi z delegiranjem nalog, ki lahko zajemajo tekoče upravljanje organa za delo, po potrebi pa tudi v zvezi z njihovim spreminjanjem, pri čemer upošteva potrebe, povezane z dejavnostjo organa za delo, in dobro proračunsko upravljanje;
 - (m) po potrebi sodelovanje z agencijami Unije in sklepanje sporazumov o sodelovanju z njimi;
 - (n) izvajanje ukrepov, ki jih za uporabo Uredbe (EU) 2018/1725 v organu za delo določi upravni odbor;
 - (o) obveščanje upravnega odbora o prispevkih skupine deležnikov.

5. Izvršni direktor odloči, ali je treba v eni ali več državah članicah namestiti enega ali več članov osebja ter v Bruslju ustanoviti urad za zvezo, da bi se poglobilo sodelovanje organa za delo z ustreznimi institucijami in organi Unije. Pred odločitvijo o ustanovitvi lokalnega urada ali urada za zvezo izvršni direktor pridobi predhodno soglasje Komisije, upravnega odbora in države članice, v kateri bo urad. V tej odločitvi se opredeli obseg dejavnosti, ki naj bi se v uradu izvajale, in sicer tako, da se preprečijo nepotrebni stroški in vsakršno podvajanje upravnih funkcij organa za delo. Lahko se zahteva sporazum o sedežu z državo članico, v kateri bo lokalni urad ali urad za zvezo.

Člen 23

Skupina deležnikov

1. Za lažje posvetovanje z zadevnimi deležniki in izkoriščanje njihovega strokovnega znanja na področjih, ki jih zajema ta uredba, se vzpostavi skupina deležnikov. Skupina deležnikov spada pod organ za delo in ima svetovalno funkcijo.

2. Skupina deležnikov prejme predhodno poročilo in lahko na zahtevo organa za delo ali na lastno pobudo organu za delo predloži mnenja o:

(a) vprašanjih, povezanih z uporabo in izvrševanjem prava Unije na področjih, ki jih zajema ta uredba, vključno z analizami in oceno tveganj v zvezi s čezmejno mobilnostjo delovne sile iz člena 10;

(b) osnutku konsolidiranega letnega poročila o dejavnostih organa za delo iz člena 18;

(c) o osnutku enotnega programskega dokumenta organa za delo iz člena 24;

3. Skupini deležnikov predseduje izvršni direktor, sestane pa se vsaj dvakrat letno na pobudo izvršnega direktorja ali na zahtevo Komisije.

4. Skupino deležnikov sestavljajo dva predstavnika Komisije in deset predstavnikov socialnih partnerjev na ravni Unije, ob enaki zastopanosti sindikatov in organizacij delodajalcev, vključno s priznanimi sektorskimi socialnimi partnerji Unije, ki zastopajo sektorje, ki jih še posebej zadevajo vprašanja mobilnosti delovne sile.

5. Člane in namestnike skupine deležnikov predlagajo njihove organizacije, imenuje pa upravni odbor. Upravni odbor v skladu z enakimi pogoji kot člane imenuje tudi namestnike, ki samodejno nadomestijo odsotne ali zadržane člane. V največji možni meri se mora doseči uravnotežena zastopanost spolov ter primerna zastopanost malih in srednjih podjetij.

6. Organ za delo zagotovi sekretariat za skupino deležnikov. Skupina deležnikov sprejme poslovnik z dvotretjinsko večino svojih članov, ki imajo glasovalno pravico. Poslovnik odobri upravni odbor.

7. Skupina deležnikov lahko na svoje sestanke povabi strokovnjake ali predstavnike ustreznih mednarodnih organizacij.

8. Organ za delo javno objavi mnenja, nasvete in priporočila skupine deležnikov ter rezultate posvetovanj s to skupino, razen v primeru zahtev po zaupnosti.

POGLAVJE IV

PRIPRAVA IN STRUKTURA PRORAČUNA ORGANA ZA DELO

ODDELEK 1

Enotni programski dokument organa za delo

Člen 24

Letno in večletno načrtovanje programov

1. Izvršni direktor vsako leto pripravi osnutek enotnega programskega dokumenta, ki vsebuje zlasti večletni in letni program v skladu z Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 1271/2013⁽²⁸⁾, pri čemer upošteva smernice Komisije in morebitne nasvete skupine deležnikov.

2. Upravni odbor do 30. novembra vsako leto sprejme osnutek enotnega programskega dokumenta iz odstavka 1. Do 31. januarja naslednje leto ga predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji, ki jim predloži tudi kakršno koli pozneje posodobljeno različico navedenega dokumenta.

Enotni programski dokument postane dokončen po dokončnem sprejetju splošnega proračuna Unije in se po potrebi ustrezno prilagodi.

3. Letni delovni program določa podrobne cilje in pričakovane rezultate, vključno s kazalniki uspešnosti. Vsebuje tudi opis ukrepov, ki se bodo financirali, ter navedbo zneskov finančnih in človeških virov, dodeljenih za posamezni ukrep. Letni delovni program je skladen z večletnim delovnim programom iz odstavka 4. V njem so jasno navedene naloge, ki so bile v primerjavi s predhodnim proračunskim letom dodane, spremenjene ali črtane. Upravni odbor spremeni sprejeti letni delovni program, kadar se organu za delo znotraj področja uporabe te uredbe dodeli nova naloga.

Vsaka bistvena sprememba letnega delovnega programa se sprejme v skladu z enakim postopkom kot prvotni letni delovni program. Upravni odbor lahko na izvršnega direktorja prenese pooblastilo, da v letni delovni program vnese ne bistvene spremembe.

4. Večletni delovni program določa splošno strateško načrtovanje dejavnosti, vključno s cilji, pričakovanimi rezultati in kazalniki uspešnosti. Prav tako za vsako dejavnost navaja okvirne finančne in človeške vire, ki naj bi bili potrebni za doseganje zastavljenih ciljev.

Strateško načrtovanje se posodablja po potrebi, zlasti pa zaradi upoštevanja rezultatov ocenjevanja iz člena 40.

Člen 25

Določitev proračuna

1. Izvršni direktor vsako leto pripravi predhodni osnutek načrta prihodkov in odhodkov organa za delo za naslednje proračunsko leto, vključno s kadrovskim načrtom, ter ga pošlje upravnemu odboru.

2. Predhodni osnutek načrta temelji na ciljih in pričakovanih rezultatih iz letnega programskega dokumenta iz člena 24(3) ter v skladu z načelom oblikovanja proračuna glede na uspešnost upošteva finančne vire, ki so potrebni za doseg te ciljev, in pričakovane rezultate.

⁽²⁸⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1271/2013 z dne 30. septembra 2013 o okvirni finančni uredbi za organe iz člena 208 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 7.12.2013, str. 42).

3. Upravni odbor na podlagi predhodnega osnutka načrta sprejme osnutek načrta prihodkov organa za delo za naslednje proračunsko leto ter ga pošlje Komisiji vsako leto do 31. januarja.
4. Komisija osnutek načrta skupaj s predlogom splošnega proračuna Unije pošlje proračunskemu organu. Osnutek načrta je na voljo tudi organu za delo.
5. Na podlagi osnutka načrta Komisija v predlog splošnega proračuna Unije vključi načrte, ki se ji zdijo potrebni za kadrovske načrte, in znesek prispevka v breme splošnega proračuna ter tega predloži proračunskemu organu v skladu s členoma 313 in 314 PDEU.
6. Proračunski organ odobri proračunska sredstva za prispevek organu za delo iz splošnega proračuna Unije.
7. Proračunski organ sprejme kadrovske načrte organa za delo.
8. Upravni odbor sprejme proračun organa za delo. Ta postane dokončen, ko je dokončno sprejet splošni proračun Unije, če je potrebno, pa se ustrezno prilagodi.
9. Za vsak gradbeni projekt, ki bi lahko imel znatne posledice za proračun organa za delo, se uporablja Delegirana uredba (EU) št. 1271/2013.

ODDELEK 2

Priprava, izvrševanje in nadzor proračuna organa za delo

Člen 26

Sestava proračuna

1. Za vsako proračunsko leto se ocenijo vsi prihodki in odhodki organa za delo ter se prikažejo v njegovem proračunu. Proračunsko leto sovpada s koledarskim letom.
2. Proračun organa za delo je uravnotežen v smislu prihodkov in odhodkov.
3. Brez poseganja v druge vire prihodki organa za delo zajemajo:
 - (a) prispevek Unije iz splošnega proračuna Unije;
 - (b) morebitne prostovoljne finančne prispevke držav članic;
 - (c) kakršen koli prispevek iz tretjih držav, ki sodelujejo pri delu organa za delo, kakor je določeno v členu 42;
 - (d) morebitna sredstva Unije v obliki sporazumov o prenosu pooblastil ali nepovratnih sredstev ad hoc v skladu s finančnimi pravili organa za delo iz člena 29 ter določbami ustreznih instrumentov, ki podpirajo politike Unije;
 - (e) stroške publikacij in drugih storitev, ki jih zagotavlja organ za delo.

4. Odhodki organa za delo vključujejo prejemke osebja, upravne odhodke in odhodke za infrastrukturo ter odhodke iz poslovanja.

Člen 27

Izvrševanje proračuna

1. Proračun organa za delo izvršuje izvršni direktor.
2. Izvršni direktor proračunskemu organu vsako leto pošlje vse informacije, ki bi lahko vplivale na ugotovitve postopkov ocenjevanja.

Člen 28

Predstavitev zaključnega računa in razrešnica

1. Računovodja organa za delo do 1. marca naslednjega proračunskega leta (leto N + 1) računovodji Komisije in Računskemu sodišču pošlje začasni zaključni račun za proračunsko leto (leto N).
2. Računovodja organa za delo do 1. marca leta N + 1 računovodji Komisije na način ter v obliki, ki ju ta določi, predloži tudi zahtevane računovodske informacije za konsolidacijo.
3. Organ za delo do 31. marca leta N + 1 Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in Računskemu sodišču pošlje poročilo o upravljanju proračuna in finančnem poslovanju za leto N.
4. Računovodja organa za delo po prejemu pripomb Računskega sodišča k začasnemu zaključnemu računu organa za delo za leto N na lastno odgovornost pripravi končni zaključni račun organa za delo. Izvršni direktor ga predloži upravnemu odboru v mnenje.
5. Upravni odbor poda mnenje o končnem zaključnem računu organa za delo za leto N.
6. Računovodja organa za delo do 1. julija leta N + 1 Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in Računskemu sodišču pošlje končni zaključni račun za leto N, skupaj z mnenjem upravnega odbora.
7. Povezava do strani spletišča s končnimi zaključnimi računi organa za delo se do 15. novembra leta N + 1 objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
8. Izvršni direktor do 30. septembra leta N + 1 pošlje Računskemu sodišču odgovor na pripombe iz njegovega letnega poročila. Izvršni direktor pošlje ta odgovor tudi upravnemu odboru in Komisiji.
9. Izvršni direktor Evropskemu parlamentu na njegovo zahtevo predloži vse informacije, potrebne za nemoteno uporabo postopka razrešnice za leto N v skladu s členom 261(3) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁹⁾.
10. Na priporočilo Sveta, ki odloča s kvalificirano večino, Evropski parlament do 15. maja leta N + 2 izvršnemu direktorju podeli razrešnico v zvezi z izvrševanjem proračuna za leto N.

⁽²⁹⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).

Člen 29

Finančna pravila

Upravni odbor po posvetovanju s Komisijo sprejme finančna pravila, ki se uporabljajo za organ za delo. Pravila ne smejo odstopati od Delegirane uredbe (EU) št. 1271/2013, razen če je tako odstopanje izrecno potrebno za delovanje organa za delo in Komisija izda predhodno soglasje.

POGLAVJE V

OSEBJE

Člen 30

Splošna določba

Za osebje organa za delo se uporabljajo Kadrovski predpisi in Pogoji za zaposlovanje ter pravila, sprejeta s sporazumom med institucijami Unije za uveljavljanje Kadrovskih predpisov in Pogojev za zaposlovanje.

Člen 31

Izvršni direktor

1. Izvršni direktor se zaposli kot začasni uslužbenec organa za delo v skladu s točko člena 2 Pogojev za zaposlovanje.
2. Izvršnega direktorja po odprtem in preglednem izbirnem postopku imenuje upravni odbor s seznama kandidatov, ki ga predlaga Komisija. Izbrani kandidat je povabljen, da poda izjavo pred Evropskim parlamentom in odgovori na vprašanja poslancev. Ta izmenjava mnenj ne sme neupravičeno odložiti imenovanja izvršnega direktorja.
3. Za namen sklenitvi pogodbe z izvršnim direktorjem organ za delo zastopa predsednik upravnega odbora.
4. Mandat izvršnega direktorja traja pet let. Pred koncem tega obdobja Komisija izvede oceno, v kateri upošteva vrednotenje uspešnosti izvršnega direktorja ter prihodnje naloge in izzive organa za delo.
5. Upravni odbor lahko ob upoštevanju ocene iz odstavka 4 izvršnemu direktorju enkrat podaljša mandat, in sicer za največ pet let.
6. Izvršni direktor s podaljšanim mandatom na podlagi odstavka 5 ob koncu skupnega obdobja ne sme sodelovati v drugem izbirnem postopku za isto delovno mesto.
7. Izvršni direktor je lahko razrešen samo na podlagi odločitve upravnega odbora. Upravni odbor v svojem odločitvi upošteva oceno Komisije o uspešnosti izvršnega direktorja, kot je navedeno v odstavku 4.
8. Upravni odbor odločitve o imenovanju, podaljšanju mandata ali razrešitvi izvršnega direktorja sprejme na podlagi dvotretjinske večine članov z glasovalno pravico.

Člen 32**Nacionalni uradniki za zvezo**

1. Vsaka država članica imenuje enega nacionalnega uradnika za zvezo, ki deluje kot napoteni nacionalni strokovnjak pri organu za delo in ki v skladu s členom 33 dela na njegovem sedežu.
2. Nacionalni uradniki za zvezo pomagajo pri opravljanju nalog organa za delo, tudi tako, da spodbujajo sodelovanje in izmenjavo informacij, kot je določeno v členu 7, ter podpirajo in usklajujejo inšpekcijske preglede iz člena 8. Delujejo tudi kot nacionalne kontaktne točke za vprašanja iz njihovih držav članic in v zvezi z njihovimi državami članicami, tako da neposredno odgovarjajo na navedena vprašanja ali se povezujejo z nacionalnimi upravami.
3. Nacionalni uradniki za zvezo lahko zahtevajo in prejmejo vse ustrezne informacije od svojih držav članic, kot določa ta uredba, pri čemer dosledno upoštevajo nacionalno pravo ali prakso svoje države članice, zlasti kar zadeva varstvo podatkov in pravila glede zaupnosti.

Člen 33**Napoteni nacionalni strokovnjaki in drugo osebje**

1. Organ za delo lahko na katerem koli področju svojega dela uporabi tudi druge napotene nacionalne strokovnjake ali drugo osebje, ki ga sam ne zaposluje, ne samo na nacionalne uradnike za zvezo.
2. Upravni odbor sprejme odločitev, s katero določi pravila za napotitev nacionalnih strokovnjakov.

POGLAVJE VI**SPLOŠNE IN KONČNE DOLOČBE****Člen 34****Privilegiji in imunitete**

Za organ za delo in njegovo osebje se uporablja Protokol št. 7 o privilegijih in imunitetah Evropske unije.

Člen 35**Jezikovna ureditev**

1. Za organ za delo se uporabljajo določbe iz Uredbe Sveta št. 1 ⁽³⁰⁾.
2. Prevajalske storitve, potrebne za delovanje organa za delo, zagotavlja Prevajalski center.

Člen 36**Preglednost, varstvo osebnih podatkov in komunikacija**

1. Za dokumente, ki jih hrani organ za delo, se uporablja Uredba (ES) št. 1049/2001. Upravni odbor v šestih mesecih po prvi seji sprejme podrobna pravila za uporabo Uredbe (ES) št. 1049/2001.
2. Upravni odbor določi ukrepe za usklajitev z obveznostmi iz Uredbe (EU) 2018/1725, zlasti obveznostmi glede imenovanja uradne osebe za varstvo podatkov pri organu za delo ter glede zakonitosti obdelave podatkov, varnosti obdelave, zagotavljanja informacij in pravic posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki.

⁽³⁰⁾ Uredba št. 1 z dne 15. aprila 1958 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski gospodarski skupnosti (UL L 17, 6.10.1958, str. 385).

3. Organ za delo lahko na lastno pobudo na področju svojih pristojnosti izvaja komunikacijske dejavnosti. Dodelitev sredstev za komunikacijske dejavnosti ne sme škodljivo vplivati na učinkovito izvajanje nalog iz člena 4. Komunikacijske dejavnosti se izvajajo v skladu z ustreznimi komunikacijskimi načrti in načrti razširjanja informacij, ki jih sprejme upravni odbor.

Člen 37

Boj proti goljufijam

1. Za lažji boj proti goljufijam, korupciji in drugim nezakonitim ravnanjem v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013, organ za delo v šestih mesecih od dneva, ko začne delovati, pristopi k Medinstitucionalnemu sporazumu z dne 25. maja 1999 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske Unije in Komisijo Evropskih skupnosti o notranjih preiskavah, ki jih opravlja OLAF, in sprejme ustrezne določbe, ki se uporabljajo za vse uslužbence organa za delo, na podlagi predloge, določene v Prilogi k navedenemu sporazumu.

2. Računsko sodišče je pooblaščen za izvajanje revizij na podlagi dokumentacije in inšpekcij na kraju samem pri vseh upravičencih do nepovratnih sredstev, izvajalcih in podizvajalcih, ki so prejeli sredstva Unije od organa za delo.

3. OLAF lahko izvaja preiskave, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, da bi ugotovil, ali je v povezavi z s sporazumom ali sklepom o nepovratnih sredstvih ali pogodbo, ki jo financira organ za delo, prišlo do goljufije, korupcije ali drugih nezakonitih ravnanj, ki škodijo finančnim interesom Unije v skladu z določbami in postopki iz Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 in Uredbe Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 ⁽³¹⁾.

4. Brez poseganja v odstavke 1, 2 in 3 sporazumi o sodelovanju s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, pogodbe ter sporazumi in sklepi organa za delo o nepovratnih sredstvih vsebujejo določbe, ki Računsko sodišče in OLAF izrecno pooblašajo za izvajanje takih revizij in preiskav v skladu z njunimi pristojnostmi.

Člen 38

Varnostna pravila za varovanje tajnih in občutljivih netajnih podatkov

Organ za delo sprejme svoja varnostna pravila, enakovredna varnostnim pravilom Komisije za varovanje tajnih podatkov Evropske unije (EUCI) in občutljivih netajnih podatkov, kot so določena v sklepih Komisije (EU, Euratom) 2015/443 ⁽³²⁾ in (EU, Euratom) 2015/444 ⁽³³⁾. Varnostna pravila organa za delo med drugim zajemajo določbe o izmenjavi, obdelavi in hrambi takšnih podatkov.

Člen 39

Odgovornost

1. Pogodbena odgovornost organa za delo ureja pravo, ki se uporablja za zadevno pogodbo.

2. Za odločanje na podlagi katere koli arbitražne klavzule v pogodbah, ki jih sklene organ za delo, je pristojno Sodišče.

3. Pri nepogodbeni odgovornosti organ za delo v skladu s splošnimi načeli, skupnimi zakonodajam držav članic, nadomesti vso škodo, ki jo pri opravljanju svojih dolžnosti povzročijo njegovi oddelki ali njegovo osebje.

4. V sporih v zvezi s povrnitvijo odškodnine iz odstavka 3 je pristojno Sodišče.

⁽³¹⁾ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

⁽³²⁾ Sklep Komisije (EU, Euratom) 2015/443 z dne 13. marca 2015 o varnosti v Komisiji (UL L 72, 17.3.2015, str. 41).

⁽³³⁾ Sklep Komisije (EU, Euratom) 2015/444 z dne 13. marca 2015 o varnostnih predpisih za varovanje tajnih podatkov EU (UL L 72, 17.3.2015, str. 53).

5. Osebnost odgovornost osebja do organa za delo urejajo določbe v Kadrovskih predpisih in Pogoji za zaposlovanje, ki se uporabljajo za to osebje.

Člen 40

Ocenjevanje in pregled

1. Komisija do 1. avgusta 2024 in nato vsakih pet let oceni uspešnost organa za delo v zvezi z njegovimi cilji, pooblastili in nalogami. Pri oceni se obravnavajo zlasti izkušnje, pridobljene pri postopku mediacije iz člena 13. Obravnava tudi, ali je potrebno spremeniti pooblastila organa za delo in obseg njegovih dejavnosti, vključno z razširitvijo področja uporabe na potrebe, specifične za sektor, ter finančne posledice vsake take spremembe, pri čemer se upošteva tudi delo, ki ga izvajajo agencije Unije na teh področjih. V oceni se preučita tudi nadaljnja sinergija in usklajevanje z agencijami na področjih zaposlitvene in socialne politike. Komisija lahko, če je to primerno, na podlagi ocene pripravi zakonodajne predloge za pregled področja uporabe te uredbe.

2. Kadar Komisija meni, da nadaljnji obstoj organa za delo glede na cilje, pooblastila in naloge ni več upravičen, lahko predlaga ustrezno spremembo ali razveljavitev te uredbe.

3. Komisija Evropskemu parlamentu, Svetu in upravnemu odboru poroča o ugotovitvah ocene. Ugotovitve ocene se objavijo.

Člen 41

Upravne poizvedbe

Dejavnosti organa za delo preiskuje Evropski varuh človekovih pravic v skladu s členom 228 PDEU.

Člen 42

Sodelovanje s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami

1. Organ za delo lahko, kolikor je to potrebno za doseg ciljev iz te uredbe in brez poseganja v pristojnost držav članic in institucij Unije, sodeluje s pristojnimi organi tretjih držav in z mednarodnimi organizacijami.

V ta namen lahko organ za delo na podlagi dovoljenja upravnega odbora in po odobritvi Komisije vzpostavi delovne ureditve s pristojnimi organi tretjih držav in z mednarodnimi organizacijami. Te ureditve Uniji ali državam članicam ne sme nalagati pravnih obveznosti.

2. V organu za delo lahko sodelujejo tretje države, ki so z Unijo sklenile sporazume v ta namen.

Na podlagi ustreznih določb sporazumov iz prvega pododstavka se vzpostavijo ureditve, ki določajo zlasti naravo, obseg in način sodelovanja zadevnih tretjih držav pri delu organa za delo, vključno z določbami v zvezi s sodelovanjem pri pobudah, ki jih izvaja organ za delo, finančnimi prispevki in osebjem. Glede kadrovskih zadev morajo biti te ureditve v vsakem primeru skladne s Kadrovskimi predpisi in Pogoji za zaposlovanje.

3. Komisija zagotovi, da organ za delo deluje v okviru svojih pooblastil in v skladu z veljavnim institucionalnim okvirom, tako da sklene ustrezen delovni dogovor z izvršnim direktorjem organa za delo.

Člen 43

Sporazum o sedežu in pogoji delovanja

1. Potrebna ureditev glede namestitve organa za delo v državi članici gostiteljici ter posebna pravila, ki se v državi članici gostiteljici uporabljajo za izvršnega direktorja, člane upravnega odbora, osebje in njihove družinske člane, se določijo v sporazumu o sedežu med organom za delo in državo članico, v kateri je njegov sedež, ki se sklene po pridobitvi odobritve upravnega odbora in najpozneje 1. avgusta 2021.
2. Država članica gostiteljica zagotovi najboljše možne pogoje za zagotovitev nemotenega in uspešnega delovanja organa za delo, vključno z večjezičnim, evropsko usmerjenim izobraževanjem ter ustreznimi prometnimi povezavami.

Člen 44

Začetek delovanja organa za delo

1. Organ za delo začne delovati do 1. avgusta 2021 z zmogljivostjo za izvrševanje svojega proračuna.
2. Komisija je odgovorna za ustanovitev in začetno delovanje organa za delo, dokler ta ne začne delovati. V ta namen:
 - (a) lahko Komisija, dokler upravni odbor v skladu s členom 31 ne imenuje izvršnega direktorja in ta ne začne opravljati svojih nalog, določi uradnika Komisije, ki deluje kot začasni izvršni direktor ter opravlja naloge, dodeljene izvršnemu direktorju;
 - (b) z odstopanjem od točke (k) člena 18(1) in do sprejetja odločitve iz člena 18(2) začasni izvršni direktor izvaja pooblastila pristojnega organa za imenovanja;
 - (c) lahko Komisija organu za delo ponudi pomoč, zlasti z napotitvijo uradnikov Komisije, ki izvajajo dejavnosti organa za delo pod odgovornostjo začasnega izvršnega direktorja ali izvršnega direktorja;
 - (d) lahko začasni izvršni direktor po pridobitvi soglasja upravnega odbora odobri vsa plačila, ki se krijejo iz proračuna organa za delo, in lahko sklepa pogodbe, vključno s pogodbami o zaposlitvi, po sprejetju kadrovskega načrta organa za delo.

Člen 45

Spremembe Uredbe (ES) št. 883/2004

Uredba (ES) št. 883/2004 se spremeni:

- (1) v člen 1 se vstavi naslednja točka:

„(na) ‚Evropski organ za delo‘ pomeni organ, ustanovljen z Uredbo (EU) 2019/1149 Evropskega parlamenta in Sveta (*), in kot je naveden v členu 74a;

(*) Uredba (EU) 2019/1149 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o ustanovitvi Evropskega organa za delo, spremembi uredb (ES) št. 883/2004, (EU) št. 492/2011 in (EU) 2016/589 ter razveljavitvi Odločbe (EU) 2016/344 (UL L 186, 11.7.2019, str. 21).“;

(2) vstavi se naslednji člen:

„Člen 74a

Evropski organ za delo

1. Evropski organ za delo brez poseganja v naloge in dejavnosti upravne komisije podpira uporabo te uredbe v skladu s svojimi nalogami, določenimi v Uredbi (EU) 2019/1149. Upravna komisija sodeluje z Evropskim organom za delo, da bi uskladila njune dejavnosti in preprečila podvajanje. V ta namen z Evropskim organom za delo sklene sporazum o sodelovanju.

2. Upravna komisija lahko od Evropskega organa za delo zahteva, da ji v skladu s tretjim pododstavkom člena 13(11) Uredbe (EU) 2019/1149 posreduje zadevo v zvezi s socialno varnostjo, ki je predložena v mediacijo.“;

Člen 46

Spremembe Uredbe (EU) št. 492/2011

Uredba (EU) št. 492/2011 se spremeni:

(1) v členu 26 se doda naslednji odstavek:

„Evropski organ za delo, ustanovljen z Uredbo (EU) 2019/1149 Evropskega parlamenta in Sveta (*), se udeležuje sej Svetovalnega odbora kot opazovalec ter po potrebi zagotavlja tehnično podporo in strokovno znanje.

(*) Uredba (EU) 2019/1149 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o ustanovitvi Evropskega organa za delo, spremembi uredb (ES) št. 883/2004, (EU) št. 492/2011 in (EU) 2016/589 ter razveljavitvi Odločbe (EU) 2016/344 (UL L 186, 11.7.2019, str. 21).“;

(2) členi 29 do 34 se črtajo z učinkom od datuma, ko organ za delo začne delovati v skladu s členom 44(1) te uredbe;

(3) člen 35 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 35

Poslovnik Svetovalnega odbora, ki je začel veljati 8. novembra 1968, se uporablja še naprej.“;

(4) člen 39 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 39

Upravni odhodki Svetovalnega odbora se vključijo v splošni proračun Evropske unije, v oddelek, ki se nanaša na Komisijo.“.

Člen 47

Spremembe Uredbe (EU) 2016/589

Uredba (EU) 2016/589 se spremeni:

(1) člen 1 se spremeni:

(a) točka (a) se nadomesti z naslednjim:

„(a) organizaciji mreže EURES med Komisijo, Evropskim organom za delo in državami članicami;“;

(b) točka (b) se nadomesti z naslednjim:

„(b) sodelovanju med Komisijo, Evropskim organom za delo in državami članicami v zvezi z izmenjavo ustreznih razpoložljivih podatkov o prostih delovnih mestih, prijavah za zaposlitev in življenjepisih;“;

(c) točka (f) se nadomesti z naslednjim:

„(f) promociji mreže EURES na ravni Unije s pomočjo učinkovitih ukrepov za komuniciranje s strani Komisije, Evropskega organa za delo in držav članic.“;

(2) v členu 3 se doda naslednja točka:

„(8) ‚Evropski organ za delo‘ pomeni organ, ustanovljen na podlagi Uredbe (EU) 2019/1149 (*) Evropskega parlamenta in Sveta.

(*) Uredba (EU) 2019/1149 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o ustanovitvi Evropskega organa za delo, spremembi uredb (ES) št. 883/2004, (EU) št. 492/2011 in (EU) 2016/589 ter razveljavitvi Odločbe (EU) 2016/344 (UL L 186, 11.7.2019, str. 21).“;

(3) v členu 4 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Invalidnim osebam se zagotovi dostop do informacij na portalu EURES in do podpornih storitev, ki so na voljo na nacionalni ravni. Komisija, Evropski urad za usklajevanje ter člani in partnerji mreže EURES v skladu s svojimi obveznostmi določijo sredstva za zagotavljanje navedenega.“;

(4) člen 7(1) se spremeni:

(a) točka (a) se nadomesti z naslednjim:

„(a) Evropski urad za usklajevanje, ki se ustanovi v okviru Evropskega organa za delo in je pristojen za pomoč mreži EURES pri izvajanju njenih dejavnosti;“;

(b) doda se naslednja točka:

„(e) Komisija.“;

(5) člen 8 se spremeni:

(a) odstavek 1 se spremeni:

(i) uvodno besedilo se nadomesti z naslednjim:

„Evropski urad za usklajevanje mreži EURES pomaga pri izvajanju njenih dejavnosti, zlasti z razvojem in izvajanjem – v tesnem sodelovanju z nacionalnimi uradi za usklajevanje in Komisijo – naslednjih dejavnosti:“;

(ii) v točki (a) se točka (i) nadomesti z naslednjim:

„(i) glede na to, da je Evropski urad za usklajevanje lastnik portala EURES in povezanih storitev IT, opredelitev potreb uporabnikov in poslovnih zahtev, ki se posredujejo Komisiji za delovanje in razvoj portala, vključno s sistemi in postopki za izmenjavo prostih delovnih mest, prijav za zaposlitev in življenjepisov ter podpornih dokumentov in drugih informacij, v sodelovanju z drugimi ustreznimi informacijskimi in svetovalnimi službami ali mrežami ter pobudami Unije;“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Evropski urad za usklajevanje upravlja Evropski organ za delo. Evropski urad za usklajevanje vzpostavi redni dialog s predstavniki socialnih partnerjev na ravni Unije.“;

(c) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Evropski urad za usklajevanje po posvetovanju s skupino za usklajevanje iz člena 14 in Komisijo pripravi svoje večletne delovne programe.“;

(6) v členu 9(2) se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) sodelovanje s Komisijo, Evropskim organom za delo in državami članicami pri uravnoteženju ponudbe delovnih mest in povpraševanja po njih v okviru, določenem v poglavju III;“;

(7) v členu 14 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Skupino za usklajevanje na ustrezni ravni sestavljajo predstavniki Komisije, Evropskega urada za usklajevanje, in nacionalnih uradov za usklajevanje.“;

(8) v členu 16 se odstavek 6 nadomesti z naslednjim:

„6. Države članice skupaj s Komisijo in Evropskim uradom za usklajevanje preučijo vse možnosti, da bi prosta delovna mesta prednostno zasedli državljani Unije, s čimer bi dosegli ravnotežje med ponudbo delovne sile in povpraševanjem po njej v Uniji. Države članice lahko v ta namen sprejmejo potrebne ukrepe.“;

(9) v členu 19 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice sodelujejo med seboj, s Komisijo in Evropskim uradom za usklajevanje, ko gre za interoperabilnost med nacionalnimi sistemi ter evropsko klasifikacijo, ki jo razvija Komisija. Komisija države članice obvešča o razvoju evropske klasifikacije.“;

(10) člen 29 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 29

Izmenjava informacij o tokovih in vzorcih

Komisija in države članice spremljajo in objavljajo tokove in vzorce mobilnosti delavcev v Uniji na podlagi poročil Evropskega organa za delo, pri čemer uporabljajo statistične podatke Eurostata in razpoložljive nacionalne podatke.“.

Člen 48

Razveljavitev

Sklep (EU) 2016/344 se razveljavi z učinkom od datuma, ko organ za delo začne delovati v skladu s členom 44(1) te uredbe.

Sklicevanje na razveljavljeni sklep se šteje za sklicevanje na to uredbo.

Člen 49

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah.

V Bruslju, 20. junija 2019

Za Evropski parlament

Predsednik

A. TAJANI

Za Svet

Predsednik

G. CIAMBA

PRILOGA

DEJAVNOSTI PLATFORME, VZPOSTAVLJENE V SKLADU S ČLENOM 16(2)

Pri podpiranju ciljev organa za delo na področju ukrepanja proti neprijavljenemu delu si platforma prizadeva zlasti za:

- (1) izboljšanje poznavanja neprijavljenega dela, vključno z vzroki, regionalnimi razlikami in čezmejnimi vidiki, s pomočjo skupnih opredelitev in skupnih konceptov, na dokazih temelječih merskih orodij in spodbujanja primerjalnih analiz; izboljšanje vzajemnega razumevanja različnih sistemov in praks, ki se uporabljajo za ukrepanje proti neprijavljenemu delu, in za analizo učinkovitosti političnih ukrepov, vključno s preventivnimi ukrepi in kaznimi;
 - (2) omogočanje in ocenjevanje različnih oblik sodelovanja med državami članicami in po potrebi tretjimi državami, kot so izmenjava osebja, uporaba podatkovnih zbirk, skupne dejavnosti in skupna usposabljanja, ter za vzpostavitev sistema za izmenjavo informacij za upravno sodelovanje z uporabo posebnega modula za neprijavljeno delo v okviru sistema IML;
 - (3) oblikovanje orodij, na primer banke znanja, za učinkovito izmenjavo informacij in izkušenj, za razvoj smernic za izvrševanje, priročnikov o primerih dobre prakse, skupnih načel inšpekcijskih pregledov za ukrepanje proti neprijavljenemu delu ter skupnih dejavnosti, kot so evropske kampanje; ocenjevanje izkušenj s takimi orodji;
 - (4) razvoj programa vrstniškega učenja, s katerim se opredelijo primeri dobre prakse na vseh področjih, pomembnih za ukrepanje proti neprijavljenemu delu, in organiziranje medsebojnih strokovnih pregledov, s katerimi se spremlja napredek pri ukrepanju proti neprijavljenemu delu v državah članicah, ki se odločijo za sodelovanje v takih pregledih;
 - (5) izmenjavo izkušenj nacionalnih organov pri uporabi prava Unije, ki se nanaša na ukrepanje proti neprijavljenemu delu;
-

UREDBA (EU) 2019/1150 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 20. junija 2019****o spodbujanju pravičnosti in preglednosti za poslovne uporabnike spletnih posredniških storitev****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Spletne posredniške storitve so ključno gonilo podjetništva in novih poslovnih modelov, trgovine in inovacij, ki lahko prispevajo tudi k blaginji potrošnikov in se vedno pogosteje uporabljajo v javnem in zasebnem sektorju. Nudijo dostop do novih trgov in poslovnih priložnosti, ki podjetjem omogočajo, da izkoristijo prednosti notranjega trga. Spletne posredniške storitve potrošnikom v Uniji omogočajo, da izkoristijo te prednosti, zlasti s povečanjem ponudbe blaga in storitev ter z zagotavljanjem konkurenčnih cen na spletu, vendar pa ustvarjajo tudi izzive, ki jih je treba obravnavati, da bi zagotovili pravno varnost.
- (2) Spletne posredniške storitve so lahko bistvene za poslovni uspeh podjetij, ki prek njih dosežejo potrošnike. Da bi v celoti izkoristili vse prednosti gospodarstva spletnih platform, je torej pomembno, da lahko podjetja zaupajo spletnim posredniškim storitvam, s katerimi vstopijo v poslovno razmerje. To je pomembno predvsem zato, ker vse večji delež posredovanja poslov prek spletnih posredniških storitev, ki ga spodbujajo močni posredni mrežni učinki, ki temeljijo na podatkih, povzroča vse večjo odvisnost takih poslovnih uporabnikov, zlasti mikro, malih in srednjih podjetij (MSP), od teh storitev pri doseganju potrošnikov. Glede na to naraščajočo odvisnost imajo ponudniki teh storitev pogosto večjo pogajalsko moč, ki jim omogoča, da enostransko ravna na način, ki je lahko nepravilen in lahko škodi legitimnim interesom njihovih poslovnih uporabnikov, posredno pa tudi potrošnikov v Uniji. Na primer lahko poslovnim uporabnikom enostransko naložijo prakse, ki v veliki meri odstopajo od dobrega poslovnega ravnanja ali so v nasprotju z načelom vestnosti in poštenja. Ta uredba obravnava takšna potencialna trenja v gospodarstvu spletnih platform.
- (3) Potrošniki so sprejeli uporabo spletnih posredniških storitev. Konkurenčno, pravično in pregledno spletno okolje, kjer podjetja ravna odgovorno, je tudi bistvenega pomena za blaginjo potrošnikov. Zagotavljanje preglednosti gospodarstva spletnih platform in zaupanja vanj pri odnosih med podjetji bi lahko posredno prispevalo tudi k izboljšanju zaupanja potrošnikov v gospodarstvo spletnih platform. Neposredne učinke razvoja gospodarstva spletnih platform na potrošnike pa obravnavajo druga področja prava Unije, zlasti pravni red s področja varstva potrošnikov.

⁽¹⁾ UL C 440, 6.12.2018, str. 177.⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 17. aprila 2019 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 14. junija 2019.

- (4) Podobno so lahko spletni iskalniki tudi pomemben vir internetnega prometa za podjetja, ki potrošnikom ponujajo blago ali storitve prek spletišč, zato lahko znatno vplivajo na poslovni uspeh takih uporabnikov s poslovnim spletiščem, ki prek spleta nudijo svoje blago ali storitve na notranjem trgu. V zvezi s tem razvrstitev spletišč s strani ponudnikov spletnih iskalnikov, vključno s spletišči, prek katerih uporabniki s poslovnim spletiščem ponujajo svoje blago in storitve potrošnikom, pomembno vpliva na izbiro potrošnikov in poslovni uspeh teh uporabnikov s poslovnim spletiščem. Tudi če ponudniki spletnih iskalnikov niso v pogodbenem razmerju z uporabniki s poslovnim spletiščem, lahko enostransko ravna na način, ki je lahko nepravilen in lahko škodi legitimnim interesom uporabnikov s poslovnim spletiščem, posredno pa tudi potrošnikov v Uniji.
- (5) Narava razmerja med ponudniki spletnih posredniških storitev in poslovnimi uporabniki bi lahko privedla tudi do razmer, v katerih imajo poslovni uporabniki pogosto omejene možnosti, da posežejo po učinkovitih pravnih sredstvih, kadar je spor posledica enostranskih dejanj ponudnikov teh storitev. V veliko primerih ti ponudniki nimajo vzpostavljenih dostopnih in učinkovitih notranjih sistemov za obravnavo pritožb. Obstoječi alternativni mehanizmi za izvensodno reševanje sporov so lahko prav tako iz več razlogov neučinkoviti, tudi zaradi pomanjkanja specializiranih mediatorjev in strahu poslovnih uporabnikov pred povračilnimi ukrepi.
- (6) Spletne posredniške storitve in spletni iskalniki, pa tudi posli, ki jih omogočajo te storitve, imajo čezmejne potencial in so zlasti pomembni za pravilno delovanje notranjega trga Unije v današnjem gospodarstvu. Potencialno nepoštene in škodljive poslovne prakse nekaterih ponudnikov teh storitev in pomanjkanje učinkovitih mehanizmov pravnih sredstev ovirajo polno uresničitev tega potenciala in negativno vplivajo na pravilno delovanje notranjega trga.
- (7) Na ravni Unije bi bilo treba določiti usmerjen sklop obveznih pravil, da se zagotovi pravično, predvidljivo, trajnostno in zaupanja vredno spletno poslovno okolje na notranjem trgu. Zlasti bi bilo treba poslovnim uporabnikom spletnih posredniških storitev zagotoviti ustrezno preglednost ter učinkovite možnosti pravnih sredstev po vsej Uniji, da bi olajšali čezmejno poslovanje znotraj Unije in tako izboljšali pravilno delovanje notranjega trga ter se odzvali na morebiten pojav razdrobljenosti na specifičnih področjih, ki jih zajema ta uredba.
- (8) Navedena pravila bi morala zagotoviti tudi ustrezne spodbude za zagotavljanje poštenosti in preglednosti, predvsem v zvezi z razvrstitvijo uporabnikov s poslovnim spletiščem v rezultatih iskanja spletnih iskalnikov. Hkrati bi morala navedena pravila omogočiti prepoznavanje in zaščito pomembnega inovacijskega potenciala širšega gospodarstva spletnih platform in dovoliti zdravo konkurenco, ki bi potrošnikom zagotovila večjo izbiro. Treba je pojasniti, da ta uredba ne bi smela vplivati na nacionalno civilno pravo, zlasti pogodbeno pravo, kot so pravila o veljavnosti, sklenitvi, učinkih ali prenehanju pogodbe, kolikor so pravila nacionalnega civilnega prava skladna s pravom Unije in kolikor zadevni vidiki niso zajeti v tej uredbi. Države članice bi morale imeti možnost, da uporabljajo nacionalno zakonodajo, ki prepoveduje ali kaznuje enostransko ravnanje ali nepoštene poslovne prakse, kolikor zadevni vidiki niso zajeti v tej uredbi.
- (9) Ker imajo spletne posredniške storitve običajno svetovno razsežnost, bi se morala ta uredba uporabljati za ponudnike spletnih posredniških storitev ne glede na to, ali imajo sedež v državi članici ali zunaj Unije, če sta izpolnjena dva kumulativna pogoja. Prvič, poslovni uporabniki ali uporabniki s poslovnim spletiščem bi morali imeti sedež v Uniji. Drugič, poslovni uporabniki ali uporabniki s poslovnim spletiščem bi morali z zagotavljanjem navedenih storitev svoje blago ali storitve potrošnikom, ki se nahajajo v Uniji, ponujati najmanj pri delu posla. Da bi ugotovili, ali poslovni uporabniki ali uporabniki s poslovnim spletiščem ponujajo blago ali storitve potrošnikom, ki se nahajajo v Uniji, je treba ugotoviti, ali je očitno, da poslovni uporabniki ali uporabniki s poslovnim spletiščem svoje dejavnosti usmerjajo k potrošnikom v eni ali več državah članicah. To merilo bi bilo treba razlagati v skladu z ustrežno prakso Sodišča Evropske unije v zvezi s točko (c) člena 17(1) Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ ter točko (b) člena 6(1) Uredbe (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾. Taki potrošniki bi se morali nahajati v Uniji, ni pa jim treba v Uniji imeti prebivališča niti državljanstva katere koli države članice. Zato se ta uredba ne bi smela uporabljati, kadar poslovni uporabniki ali uporabniki s poslovnim spletiščem nimajo sedeža v Uniji ali kadar imajo v Uniji sedež, vendar uporabljajo spletne posredniške storitve ali spletne iskalnike za nudenje blaga ali storitev izključno potrošnikom, ki se nahajajo zunaj Unije ali osebam, ki niso potrošniki. Poleg tega bi se morala ta uredba uporabljati ne glede na to, katero pravo se sicer uporablja za pogodbo.

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL L 351, 20.12.2012, str. 1).

⁽⁴⁾ Uredba (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o pravu, ki se uporablja za pogodbeno obligacijska razmerja (Rim I) (UL L 177, 4.7.2008, str. 6).

- (10) V raznovrstnih odnosih med podjetji in potrošniki prek spleta posredujejo ponudniki, ki zagotavljajo različne storitve, ki v bistvu temeljijo na istem poslovnem modelu oblikovanja okolja. Da se zajamejo ustrezne storitve, bi morale biti spletne posredniške storitve opredeljene natančno in na tehnološko nevtralen način. Zlasti bi morale zajemati storitve informacijske družbe, za katere je značilno, da si prizadevajo olajšati začetek neposrednih poslov med poslovnimi uporabniki in potrošniki, ne glede na to, ali so posli nato sklenjeni prek spleta, na spletnem portalu konkretnega ponudnika spletnih posredniških storitev ali poslovnega uporabnika ali so sklenjeni izven spleta ali pa sploh niso sklenjeni, kar pomeni, da ne bi smela biti določena nobena zahteva za kakršno koli pogodbeno razmerje med poslovnimi uporabniki in potrošniki, ki bi bilo osnovni pogoj, da bi spletne posredniške storitve spadale na področje uporabe te uredbe. Sama vključitev storitve obrobnega značaja ne bi smela biti razumljena kot izpolnitev cilja spletne strani ali storitve, da omogoča posle v smislu spletnih posredniških storitev. Poleg tega bi se morale storitve zagotavljati na podlagi pogodbenih razmerij med ponudniki in poslovnimi uporabniki, ki potrošnikom ponujajo blago ali storitve. Za tako pogodbeno razmerje bi se moralo šteti, da obstaja, kadar obe zadevni stranki izrazita namero, da se nedvoumno zavežeta na trajnem nosilcu podatkov, ne da bi se zahteval izrecni pisni dogovor.
- (11) Primeri spletnih posredniških storitev, ki jih zajema ta uredba, bi morali zato vključevati spletne tržnice za e-trgovanje, vključno s sodelovalnimi, na katerih so dejavni poslovni uporabniki, spletne storitve aplikacij programske opreme, kot so trgovine z aplikacijami, in spletne storitve družbenih medijev, ne glede na tehnologijo, ki se uporablja za zagotavljanje takih storitev. V tem smislu bi se lahko spletne posredniške storitve zagotavljale tudi z uporabo tehnologije glasovnega upravljanja. Prav tako ne bi smelo biti pomembno, ali ti posli med poslovnimi uporabniki in potrošniki vključujejo kakršno koli denarno plačilo ali da se del poslova sklene izven spleta. Vendar se ta uredba ne bi smela uporabljati za spletne posredniške storitve „peer-to-peer“ brez vključenosti poslovnih uporabnikov, spletne posredniške storitve, ki potekajo izključno med podjetji in niso na voljo potrošnikom, spletna oglaševalska orodja in spletne oglaševalske izmenjave, ki se ne zagotavljajo z namenom lajšanja začetka neposrednih poslov in ki ne vključujejo pogodbenega razmerja s potrošniki. Iz istega razloga ta uredba ne bi smela zajemati storitev programske opreme za optimizacijo spletnih strani za iskalnike in storitev, ki zadevajo programsko opremo za blokiranje oglasov. Tehnološke funkcionalnosti in vmesniki, ki zgolj povezujejo strojno opremo in aplikacije, ne bi smeli biti zajeti v tej uredbi, saj običajno ne izpolnjujejo zahtev za spletne posredniške storitve. Vendar pa so lahko takšne funkcionalnosti ali vmesniki pomožni za nekatere spletne posredniške storitve ali pa so z njimi neposredno povezani, in v tem primeru bi se morale za zadevne ponudnike spletnih posredniških storitev uporabljati zahteve glede preglednosti v zvezi z diferencirano obravnavo na podlagi teh funkcionalnosti in vmesnikov. Ta uredba se tudi ne bi smela uporabljati za spletne plačilne storitve, ker same po sebi ne izpolnjujejo zahtev, ki se uporabljajo, ampak so pomožne pri poslu za dobavo blaga in storitev zadevnim potrošnikom.
- (12) V skladu z ustrezno sodno prakso Sodišča Evropske unije in glede na dejstvo, da je bil odvisen položaj poslovnih uporabnikov ugotovljen pretežno v zvezi s spletnimi posredniškimi storitvami, ki služijo kot vstopna točka do potrošnikov kot fizičnih oseb, bi bilo treba koncept potrošnika, ki se uporablja za razmejitve področja uporabe te uredbe, razumeti kot nanašajoč se zgolj na fizične osebe, kadar ravna zunaj okvira svoje trgovske, poslovne, obrtne ali poklicne dejavnosti.
- (13) Glede na visoko hitrost inovacij bi morala biti opredelitev spletnega iskalnika v tej uredbi tehnološko nevtralna. Zlasti bi bilo treba to opredelitev razumeti tako, da zajema tudi glasovne zahteve.
- (14) Ponudniki spletnih posredniških storitev običajno uporabijo vnaprej oblikovane pogoje uporabe storitev, zato bi se morala v primerih, kadar je potrebno učinkovito zaščititi poslovne uporabnike, ta uredba uporabljati, kadar pogoje uporabe storitev pogodbenega razmerja, ne glede na njihovo poimenovanje ali obliko, enostransko določi ponudnik spletnih posredniških storitev. Ali so bili pogoji uporabe storitev enostransko določeni, bi bilo treba ugotoviti za vsak primer posebej na podlagi splošne ocene. Za to splošno oceno samo po sebi ni odločilno, kakšna je relativna velikost zadevnih strank, ali so potekala pogajanja ter ali so bile morda nekatere določbe predmet takih pogajanj in sta jih skupaj določila zadevni ponudnik in poslovni uporabnik. Poleg tega obveznost ponudnikov spletnih posredniških storitev, da zagotovijo enostaven dostop poslovnih uporabnikov do pogojev uporabe storitev, tudi v predpogodbeni fazi poslovnega razmerja, pomeni, da poslovni uporabniki niso prikrajšani za preglednost, ki izhaja iz te uredbe, in se bodo zato lahko uspešno pogajali.

- (15) Da se zagotovi, da splošni pogoji pogodbenega razmerja poslovnim uporabnikom omogočajo določitev poslovnih pogojev za uporabo spletnih posredniških storitev, njihovo prenehanje in začasno onemogočitev, ter da se doseže predvidljivost v zvezi z njihovim poslovnim razmerjem, bi morali biti ti pogoji zapisani enostavno in razumljivo. Za pogoje uporabe storitev se ne bi smelo šteti, da so zapisani enostavno in razumljivo, kadar so ohlapni, nespecifični ali pomembnih poslovnih vprašanj ne opisujejo podrobno ter zato poslovnim uporabnikom ne omogočajo razumne stopnje predvidljivosti glede najpomembnejših vidikov pogodbenega razmerja. Poleg tega zavajajoč jezik ne bi smel šteti za enostavnega in razumljivega.
- (16) Da bi bilo poslovnim uporabnikom dovolj jasno, kje in komu se trži njihovo blago ali storitve, bi morali ponudniki spletnih posredniških storitev svojim poslovnim uporabnikom zagotavljati preglednost glede vseh dodatnih distribucijskih kanalov in potencialnih povezanih programov, ki bi jih ponudniki spletnih posredniških storitev lahko uporabili za trženje tega blaga ali storitev. Dodatni kanali in povezani programi bi morali biti razumljeni na tehnološko nevtralen način, vendar bi lahko med drugim vključevali druga spletišča, aplikacije ali druge spletne posredniške storitve, ki se uporabljajo za trženje blaga ali storitev, ki jih ponuja poslovni uporabnik.
- (17) Lastništvo pravic intelektualne lastnine na spletu in nadzor nad njimi ima lahko velik gospodarski pomen za ponudnike spletnih posredniških storitev in njihove poslovne uporabnike. Da bi zagotovili jasnost in preglednost za poslovne uporabnike in za njihovo boljše razumevanje, bi morali ponudniki spletnih posredniških storitev v svoje pogoje uporabe storitev vključiti splošne, ali po želji podrobnejše, informacije o morebitnem splošnem učinku teh pogojev uporabe storitev na lastništvo pravic intelektualne lastnine poslovnih uporabnikov in na njihov nadzor nad temi pravicami. Takšne informacije bi lahko med drugim vključevale informacije, kot je splošna raba logotipov, blagovnih znamk ali trgovskih imen.
- (18) Zagotavljanje preglednosti v splošnih pogojih je lahko bistveno za spodbujanje trajnostnih poslovnih razmerij in preprečevanje nepoštenega vedenja v škodo poslovnih uporabnikov. Ponudniki spletnih posredniških storitev bi morali zato tudi zagotoviti, da so pogoji uporabe storitev enostavno dostopni v vseh fazah poslovnega razmerja, vključno za potencialne poslovne uporabnike v predpogodbeni fazi, ter da se zadevne poslovne uporabnike o kakršnih koli spremembah navedenih pogojev obvesti prek trajnega nosilca podatkov v določenem roku za obveščanje, ki je glede na konkretne okoliščine razumen in sorazmeren, in sicer najmanj 15 dni. Roki za obveščanje, ki so sorazmerno daljši od 15 dni, bi morali biti podani, kadar morajo zaradi predlaganih sprememb pogojev uporabe storitev poslovni uporabniki za zagotovitev skladnosti s spremembo izvesti tehnične ali poslovne prilagoditve, na primer, da morajo izvesti znatne tehnične prilagoditve svojega blaga ali storitev. Navedeni rok za obveščanje se ne bi smel uporabljati, kadar in kolikor se mu je zadevni poslovni uporabnik nedvoumno odpovedal ali kadar in kolikor potreba po izvedbi spremembe brez spoštovanja roka za obveščanje izhaja iz zakonske ali regulativne obveznosti ponudnika storitev na podlagi prava Unije ali nacionalnega prava. Vendar pa predlagane redakcijske spremembe ne bi smele biti zajete s pojmom „sprememba“, kolikor ne spreminjajo vsebine ali pomena pogojev uporabe storitev. Zahteva po priglasitvi predlaganih sprememb na trajnem nosilcu podatkov bi morala poslovnim uporabnikom omogočiti, da te spremembe dejansko pregledajo pozneje. Poslovni uporabniki bi morali imeti pravico, da prekinejo svojo pogodbo v 15 dneh po prejemu obvestila o spremembi, razen če za pogodbo velja krajši rok, na primer na podlagi nacionalnega civilnega prava.
- (19) Na splošno bi bilo treba predložitev novega blaga ali storitev, vključno s programskimi aplikacijami, spletnim posredniškim storitvam razumeti kot jasno pritrdilno dejanje poslovnega uporabnika, da se odpoveduje roku za obveščanje, ki velja za spremembe pogojev uporabe storitev. Zato se v primerih, kadar razumen in sorazmeren rok za obveščanje traja dlje kot 15 dni, ker mora poslovni uporabnik zaradi sprememb pogojev uporabe storitev izvesti znatne tehnične prilagoditve svojega blaga ali storitev, šteje, da ni prišlo do samodejne odpovedi roku za obveščanje, kadar poslovni uporabnik predloži novo blago in storitve. Ponudnik spletnih posredniških storitev bi moral pričakovati, da bodo spremembe pogojev uporabe storitev od poslovnega uporabnika zahtevale bistvene tehnične prilagoditve, kadar se na primer dodajo ali odstranijo celotne funkcije spletne posredniške storitve, do katere so imeli poslovni uporabniki dostop, ali kadar bi morali poslovni uporabniki prilagoditi svoje blago ali reprogramirati svoje storitve, da bi lahko še naprej delovali prek spletnih posredniških storitev.
- (20) Da se zaščitijo poslovni uporabniki in zagotovi pravna varnost za obe strani, bi morali biti neskladni pogoji uporabe storitev nični kar pomeni, da se šteje, da niso nikoli obstajali, kar ima učinek erga omnes in ex tunc. Kolikor je ostale določbe mogoče ločiti od neskladnih določb, bi morale ostati veljavne in izvršljive. Nenadne spremembe obstoječih pogojev uporabe storitev lahko povzročijo pomembne motnje dejavnosti poslovnih uporabnikov. Za omejitev takih negativnih učinkov na poslovne uporabnike in odvrčanje od takega ravnanja bi morale biti spremembe, ki so v nasprotju z obveznostjo zagotavljanja roka za obveščanje, nične, kar pomeni, da se šteje, da niso nikoli obstajale, kar ima učinek erga omnes in ex tunc.

- (21) Da bi zagotovili, da lahko poslovni uporabniki v celoti izkoristijo poslovne priložnosti, ki jih ponujajo spletne posredniške storitve, ponudniki teh storitev svojim poslovnim uporabnikom ne bi smeli v celoti preprečiti, da svojo poslovno identiteto prikazujejo kot del svoje ponudbe ali prisotnosti na ustreznih spletnih posredniških storitvah. Vendar pa ta prepoved poseganja ne bi smela biti razumljena kot pravica, da poslovni uporabniki lahko enostransko določijo predstavitev svoje ponudbe ali prisotnosti na ustreznih spletnih posredniških storitvah.
- (22) Ponudnik spletnih posredniških storitev ima lahko legitimne razloge za odločitev, da določenemu poslovnemu uporabniku omeji, začasno onemogoči ali ukine zagotavljanje svojih storitev, tudi tako, da s seznama odstrani posamezno blago ali storitve določenega poslovnega uporabnika ali jih odstrani iz rezultatov iskanja. Poleg začasne onemogočitve lahko ponudniki spletnih posredniških storitev tudi omejijo posamezne uvrstitve poslovnih uporabnikov, na primer z degradacijo ali z negativnim vplivanjem na pojavnost poslovnega uporabnika (zakrivanje), ki lahko vključuje znižanje njegove razvrstitve. Toda glede na to, da lahko take odločitve pomembno vplivajo na interese zadevnih poslovnih uporabnikov, bi morale biti posredovane, preden ali takrat ko omejitev, ali začasna onemogočitev začne učinkovati, skupaj z obrazložitvijo razlogov za tako odločitev na trajnem nosilcu podatkov. Da bi karseda zmanjšali negativen učinek takšnih odločitev na poslovne uporabnike, bi morali ponudniki spletnih posredniških storitev zagotoviti tudi možnost pojasnitve dejstev, ki so privedla do te odločitve v okviru notranjega postopka za obravnavo pritožb, kar bo poslovnim uporabnikom pomagalo, da, kadar je mogoče, ponovno vzpostavijo skladnost. Poleg tega, kadar ponudnik spletnih posredniških storitev prekliče odločitev o omejitvi, začasni onemogočitvi ali ukinitvi, na primer, ker je bila sprejeta zaradi napake ali ker kršitev pogojev uporabe storitev, ki je vodila v sprejetje te odločitve, ni bila zagrešena v slabi veri in je bila odpravljena na zadovoljiv način, bi moral ponudnik poslovnega uporabnika brez nepotrebnega odlašanja ponovno vključiti, vključno z njegovim dostopom do osebnih oziroma drugih podatkov ali do obojih, do katerih je imel dostop pred sprejetjem te odločitve.

Obrazložitev razlogov za odločitev o omejitvi, začasni onemogočitvi ali ukinitvi bi morala poslovnim uporabnikom omogočiti, da presodijo, ali obstaja podlaga za vložitev pritožbe, s čimer se izboljšajo možnosti za poslovne uporabnike, da po potrebi posežejo po učinkovitih pravnih sredstvih. Obrazložitev razlogov bi morala vsebovati razloge za odločitev, ki temeljijo na razlogih, ki jih je ponudnik predhodno določil v pogojih uporabe storitev, in se sorazmerno sklicevati na ustrezne posebne okoliščine, vključno s prijavi tretjih oseb, ki so botrovale navedeni odločitvi. Od ponudnika spletnih posredniških storitev pa se ne bi smelo zahtevati, da posreduje obrazložitev razlogov za omejitve, začasne onemogočitve ali ukinitve, kolikor bi bila s tem kršena zakonska ali regulativna obveznost. Obrazložitev razlogov ne bi smela biti zahtevana niti, kadar lahko ponudnik spletnih posredniških storitev dokaže, da je zadevni poslovni uporabnik večkrat kršil veljavne pogoje uporabe storitev, zaradi česar je bilo ukinjeno zagotavljanje zadevnih spletnih posredniških storitev v celoti.

- (23) Ukinitve spletnih posredniških storitev v celoti in s tem povezan izbris podatkov, predloženih za uporabo ali zbranih z zagotavljanjem spletnih posredniških storitev, pomeni izgubo bistvenih informacij, kar bi lahko imelo znatne posledice za poslovne uporabnike in bi lahko tudi zmanjšalo njihovo zmožnost uveljavljanja drugih pravic, ki jim jih zagotavlja ta uredba. Zato bi moral ponudnik spletnih posredniških storitev zadevnemu poslovnemu uporabniku predložiti obrazložitev razlogov na trajnem nosilcu podatkov vsaj 30 dni pred začetkom učinkovanja ukinitve zagotavljanja njegovih spletnih posredniških storitev v celoti. Vendar pa se ta rok za obveščanje na primer ne bi smel uporabljati v primerih, ko mora ponudnik spletnih posredniških storitev določenemu poslovnemu uporabniku v celoti ukiniti zagotavljanje spletnih posredniških storitev zaradi zakonske ali regulativne obveznosti. Prav tako se 30-dnevni rok za obveščanje ne bi smel uporabljati, kadar se ponudnik spletnih posredniških storitev sklicuje na pravice do ukinitve po nacionalnem pravu in v skladu s pravom Unije, ki dopuščajo takojšnjo ukinitve, kadar ob upoštevanju vseh okoliščin posameznega primera in tehtanju interesov obeh strank ni mogoče razumno pričakovati nadaljevanja pogodbenega razmerja do dogovorjenega zaključka ali do izteka roka za obveščanje. Končno pa se 30-dnevni rok za obveščanje ne bi smel uporabljati, kadar lahko ponudnik spletnih posredniških storitev dokaže ponavljajočo se kršitev pogojev uporabe storitev. Različne izjeme od 30-dnevnega roka za obveščanje se lahko pojavijo zlasti v zvezi z nezakonito ali neustrezno vsebino, varnostjo blaga ali storitve, ponarejanjem, goljufijo, zlonamerno programsko opremo, neželeno elektronsko pošto, kršitvami varstva podatkov, drugimi tveganji na področju kibernetske varnosti ali ustreznostjo blaga ali storitve za mladoletnike. Da bi zagotovili sorazmernost, bi morali ponudniki spletnih posredniških storitev, kjer je razumno in tehnično izvedljivo, s seznama odstraniti le posamezno blago ali storitev poslovnega uporabnika. Ukinitve spletne posredniške storitve v celoti je najstrožji ukrep.
- (24) Razvrstitev blaga in storitev s strani ponudnikov spletnih posredniških storitev pomembno učinkuje na izbiro potrošnikov in zato tudi na poslovni uspeh poslovnih uporabnikov, ki to blago in storitve ponujajo potrošnikom. Razvrstitev se nanaša na relativno izpostavljenost ponudb poslovnih uporabnikov ali na pomen, ki se pripiše rezultatom iskanja, kot jih predstavijo, organizirajo ali sporočijo ponudniki spletnih posredniških storitev oziroma ponudniki spletnih iskalnikov in so rezultat uporabe algoritmičnega razvrščanja, mehanizmov za ocene ali odzive, vizualnega poudarjanja ali drugih instrumentov za poudarjanje oziroma kombinacije teh orodij. Predvidljivost pomeni, da ponudniki spletnih posredniških storitev razvrstitev ne določajo samovoljno. Ponudniki bi morali zato predhodno opisati glavne parametre za določanje razvrstitve, da se izboljša predvidljivost za poslovne uporabnike in se jim omogoči boljše razumevanje delovanja mehanizma razvrščanja ter primerjanje praks različnih

ponudnikov glede razvrščanja. Posebna zasnova te obveznosti glede preglednosti je pomembna za poslovne uporabnike, saj vključuje opredelitev omejenega sklopa parametrov, ki so najbolj relevantni izmed morebitno veliko večjega števila parametrov, ki v določeni meri vplivajo na razvrščanje. Ta obrazložen opis bi moral poslovnim uporabnikom pomagati, da izboljšajo predstavitev svojega blaga in storitev ali nekatere lastnosti tega blaga ali storitev. Koncept glavnega parametra bi bilo treba razumeti tako, da se nanaša na splošna merila, postopke, posebne kazalnike, vključene v algoritem, ali druge mehanizme prilagoditve ali degradacije, ki se uporabljajo v povezavi z razvrstitvijo.

- (25) Opis glavnih parametrov, ki določajo razvrstitev, bi moral prav tako vključevati razlago vseh možnosti poslovnih uporabnikov, da za plačilo dejavno vplivajo na razvrstitev, ter razlago relativnih učinkov tega vpliva. Plačilo bi se v tem smislu lahko nanašalo na plačila, katerih glavni ali edini namen je izboljšati razvrstitev, pa tudi na posredno plačilo v obliki raznovrstnih dodatnih obveznosti, ki jih sprejme poslovni uporabnik in bi v praksi lahko imele isti učinek, kot je uporaba storitev, ki so pomožne ali imajo dodatne funkcije. Vsebina opisa, vključno s številom in vrsto glavnih parametrov, se lahko zato močno razlikuje glede na zadevno konkretno spletno posredniško storitev, vendar bi morala poslovnim uporabnikom zagotavljati ustrezno razumevanje, kako mehanizem razvrščanja upošteva značilnosti dejanskega blaga ali storitev, ki jih ponuja poslovni uporabnik, in njihove relevantnosti za potrošnike konkretnih spletnih posredniških storitev. Kazalniki, ki se uporabljajo za merjenje kakovosti blaga ali storitev poslovnih uporabnikov, uporaba urejevalnikov in njihova zmožnost vplivanja na razvrstitev zadevnega blaga ali storitev, obseg vpliva plačila na razvrstitev, pa tudi elementi, ki niso ali so le postransko povezani s samim blagom ali storitvijo, kot so funkcije za predstavitev spletne ponudbe, bi lahko bili primeri glavnih parametrov, ki bi lahko – če so v preprostem in razumljivem jeziku vključeni v splošni opis mehanizma razvrščanja – poslovnim uporabnikom pomagali pridobiti zahtevano ustrezno razumevanje njegovega delovanja.
- (26) Razvrstitev spletišč s strani s strani ponudnikov spletnih iskalnikov, zlasti tistih spletišč, prek katerih podjetja potrošnikom ponujajo blago in storitve, na podoben način pomembno vpliva na izbiro potrošnikov in poslovni uspeh uporabnikov s poslovnim spletiščem. Ponudniki spletnih iskalnikov bi zato morali predložiti opis glavnih parametrov za določitev razvrstitve vseh indeksiranih spletišč in relativni pomen teh glavnih parametrov glede na druge parametre, vključno s spletišči uporabnikov s poslovnim spletiščem in drugih spletišč. Poleg značilnosti blaga in storitev ter njihovega pomena za potrošnike bi moral ta opis v primeru spletnih iskalnikov uporabnikom s poslovnim spletiščem omogočati tudi, da pridobijo ustrezno razumevanje o tem, ali se upoštevajo določene značilnosti zasnove uporabljenega spletišča, kot je optimizacija za prikazovanje na mobilnih telekomunikacijskih napravah, ter kako in v kolikšni meri se upoštevajo. Vključevati bi moral tudi razlago morebitne možnosti za uporabnike s poslovnim spletiščem, da za plačilo dejavno vplivajo na razvrstitev, ter razlago relativnih učinkov tega vpliva. Če ni pogodbenega razmerja med ponudniki spletnih iskalnikov in uporabniki s poslovnim spletiščem, bi moral biti ta opis na voljo javnosti na očitnem in lahko dostopnem mestu na ustreznem spletnem iskalniku. Deli spletišč, kjer se morajo uporabniki prijaviti ali registrirati, v tem smislu ne bi smeli šteti za enostavno in javno dostopne.

Da se uporabnikom s poslovnim spletiščem zagotovi predvidljivost, bi se moral opis tudi redno posodabljanjati in vključiti možnost, da bi bile kakršne koli spremembe glavnih parametrov zlahka ugotovljive. Posodobljeni opis glavnih parametrov bi koristil uporabnikom, ki niso uporabniki poslovnega spletišča spletnega iskalnika. V nekaterih primerih se ponudniki spletnih iskalnikov lahko odločijo, da bodo vplivali na razvrstitev v določenem primeru ali odstranili posamezno spletišče s seznama na podlagi prijave tretje osebe. Od ponudnikov spletnih iskalnikov se za razliko od ponudnikov spletnih posredniških storitev zaradi dejstva, da med strankama ni pogodbenega razmerja, ne more pričakovati, da bodo uporabnika poslovnega spletišča neposredno obvestili o spremembi razvrstitve ali o odstranitvi s seznama na podlagi prijave tretje osebe. Kljub temu bi moral imeti uporabnik poslovnega spletišča možnost, da pregleda vsebino prijave, na podlagi katere je v določenem primeru prišlo do spremembe v razvrstitvi ali odstranitve posameznega spletišča s seznama, tako da preuči vsebino prijave, ki je na primer v javno dostopni spletni podatkovni zbirki. S tem bi se zmanjšala možnost morebitnih zlorab prijav s strani konkurentov, ki bi lahko povzročile odstranitev s seznama.

- (27) Od ponudnikov spletnih posredniških storitev ali ponudnikov spletnih iskalnikov na podlagi te uredbe ne bi smeli zahtevati, da razkrijejo podrobno delovanje svojih mehanizmov razvrščanja, vključno z algoritmi. Prav tako ne bi smela biti ovirana njihova zmožnost ukrepanja proti zlonamernemu prirejanju razvrščanja, ki ga izvajajo tretje osebe, tudi v interesu potrošnikov. Te interese bi bilo treba zaščititi s splošnim opisom glavnih parametrov razvrščanja, ki bi poslovnim uporabnikom in uporabnikom s poslovnim spletiščem zagotovil ustrezno razumevanje delovanja razvrščanja v okviru njihove uporabe konkretnih spletnih posredniških storitev ali spletnih iskalnikov. Za zagotovitev, da se doseže cilj te uredbe, upoštevanje poslovnih interesov ponudnikov spletnih posredniških storitev ali spletnih iskalnikov zato nikoli ne bi smelo privedi do zavrnitve razkritja glavnih parametrov, ki

določajo razvrstitev. V zvezi s tem, medtem ko ta uredba ne posega v Direktivo (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾, bi moral dani opis temeljiti najmanj na dejanskih podatkih o relevantnosti uporabljenih parametrov razvrščanja.

- (28) Komisija bi morala pripraviti smernice v pomoč ponudnikom spletnih posredniških storitev in ponudnikom spletnih iskalnikov pri uporabi zahtev glede preglednosti v zvezi z razvrščanjem, določenih s to uredbo. Na ta način bi pripomogla k optimizaciji določitve in predstavitve glavnih parametrov razvrščanja poslovnim uporabnikom in uporabnikom s poslovnim spletiščem.
- (29) Pomožno blago in storitve bi se morali razumeti kot blago in storitve, ki se potrošniku tik pred koncem posla, začetega v okviru spletnih posredniških storitev, ponujajo kot dopolnilo primarnemu blagu ali storitvam, ki jih poslovni uporabnik ponuja. Pomožno blago in storitve se nanašajo na proizvode, ki so običajno odvisni od primarnega blaga ali storitve in z njima neposredno povezani, da lahko delujejo. Zato bi ta pojem moral izključevati blago in storitve, ki se zgolj prodajajo poleg zadevnega primarnega blaga in storitev in niso dopolnilo po svoji naravi. Primeri pomožnih storitev vključujejo storitve popravila za posamezno blago ali finančne produkte, kot je zavarovanje najema vozila, ki se ponuja kot dopolnilo določenemu blagu ali storitvam, ki jih ponuja poslovni uporabnik. Prav tako bi lahko pomožno blago vključevalo blago, ki dopolnjuje določen proizvod, ki ga ponuja poslovni uporabnik, in predstavlja orodje za nadgradnjo ali individualizacijo, povezano s tem proizvodom. Ponudniki spletnih posredniških storitev, ki potrošnikom ponujajo blago ali storitve, ki so pomožne blagu ali storitvi, ki jo prodaja poslovni uporabnik z uporabo spletnih posredniških storitev, bi morali v svojih pogojih uporabe storitev navesti opis vrste pomožnega blaga in storitev, ki jih ponujajo. Takšen opis bi moral biti na voljo v pogojih uporabe storitev, ne glede na to, ali pomožno blago ali storitev zagotavlja sam ponudnik spletnih posredniških storitev ali tretja oseba. Takšen opis bi moral biti dovolj celovit, da bi omogočil poslovnemu uporabniku, da razume, ali se katero koli blago ali storitev prodaja kot pomožna blagu ali storitvi poslovnega uporabnika. Ne bi smelo biti potrebno, da opis vključuje določeno blago ali storitev, temveč vrsto proizvoda, ki se ga ponuja kot dopolnilo primarnemu proizvodu poslovnega uporabnika. Poleg tega bi moral ta opis v vseh okoliščinah vključevati, ali in pod katerimi pogoji je poslovnemu uporabniku dovoljeno, da ponuja svoje lastne pomožno blago ali storitev kot dopolnilo primarnemu blagu ali storitvi, ki jo ponuja prek spletnih posredniških storitev.
- (30) Kadar sam ponudnik spletnih posredniških storitev ponuja določeno blago ali storitve potrošnikom prek lastnih spletnih posredniških storitev ali to počne prek poslovnega uporabnika, ki ga nadzira, lahko ta ponudnik neposredno konkurira drugim poslovnim uporabnikom svojih spletnih posredniških storitev, ki jih ponudnik ne nadzira, kar je lahko za ponudnika ekonomska spodbuda in možnost, da svoj nadzor nad spletnimi posredniškimi storitvami uporabi, da svoji ponudbi ali tistim ponudbam, ki jih ponuja poslovni uporabnik pod njegovim nadzorom, zagotovi tehnične ali ekonomske prednosti, konkurenčnim poslovnim uporabnikom pa jih lahko zavrne. Takšno ravnanje lahko ogrozi pošteno konkurenco in omeji izbiro potrošnikov. Zlasti v takih položajih je pomembno, da ponudnik spletnih posredniških storitev deluje pregledno in zagotovi ustrezen opis in navede razloge za kakršno koli diferencirano obravnavo s pravnimi, poslovnimi ali tehničnimi sredstvi, kot so funkcionalnosti operacijskih sistemov, ki bi jo lahko nudil v zvezi z blagom ali storitvami, ki jih ponuja sam, v primerjavi s tistimi, ki jih ponujajo poslovni uporabniki. Da se zagotovi sorazmernost, bi se morala ta obveznost uporabljati na ravni vseh spletnih posredniških storitev namesto na ravni posameznega blaga ali storitev, ki se ponujajo prek navedenih storitev.
- (31) Kadar sam ponudnik spletnega iskalnika ponuja določeno blago ali storitve potrošnikom prek lastnega spletnega iskalnika ali to počne prek poslovnega spletišča, ki ga nadzira, lahko ta ponudnik neposredno konkurira drugim uporabnikom poslovnih spletišč svojih spletnih iskalnikov, ki jih ponudnik ne nadzira. Zlasti v takih položajih je pomembno, da ponudnik spletnega iskalnika deluje pregledno in zagotovi opis kakršne koli diferencirane obravnave s pravnimi, poslovnimi ali tehničnimi sredstvi, ki bi jo lahko nudil v zvezi z blagom ali storitvami, ki jih ponuja sam ali prek poslovnega spletišča, ki ga nadzira, v primerjavi s tistimi, ki jih ponujajo konkurenčni uporabniki poslovnih spletišč. Da se zagotovi sorazmernost, bi se morala ta obveznost uporabljati na ravni celotnega spletnega iskalnika namesto na ravni posameznega blaga ali storitev, ki se ponujajo prek navedenih storitev.

⁽⁵⁾ Direktiva (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o varstvu nerazkritega strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem (UL L 157, 15.6.2016, str. 1).

- (32) Ta uredba bi morala obravnavati posebne pogodbenne pogoje, zlasti v primerih neravnovesij v pogajalski moči, da bi zagotovili, da se pogodbeni odnosi izvajajo v dobri veri in pošteno. Zaradi predvidljivosti in preglednosti morajo imeti poslovni uporabniki resnično priložnost, da se seznanijo s spremembami pogojev uporabe storitev, ki se jih ne bi smelo uvajati z retroaktivnim učinkom, razen če temeljijo na zakonski ali regulativni obveznosti ali so za te poslovne uporabnike koristne. Poslovnim uporabnikom bi bilo treba poleg tega zagotoviti jasnost glede pogojev, pod katerimi se njihovo pogodbeno razmerje s ponudniki spletnih posredniških storitev lahko prekine. Ponudniki spletnih posredniških storitev bi morali zagotoviti, da so pogoji za prekinitev vedno sorazmerni in se lahko izvajajo brez nepotrebnih težav. Končno bi morali biti poslovni uporabniki v celoti obveščeni o vsakem dostopu, ki ga ponudniki spletnih posredniških storitev ohranijo po poteku pogodbe do informacij, ki jih poslovni uporabniki zagotovijo ali ustvarjajo v okviru uporabe spletnih posredniških storitev.
- (33) Možnost dostopanja do podatkov in njihove uporabe, vključno z osebnimi podatki, lahko omogoči pomembno ustvarjanje vrednosti v gospodarstvu spletnih platform, tako na splošno kot tudi za zadevne poslovne uporabnike in spletne posredniške storitve. Zato je pomembno, da ponudniki spletnih posredniških storitev poslovnim uporabnikom zagotavljajo jasen opis obsega, narave in pogojev dostopa do določenih kategorij podatkov ter njihove uporabe. Opis bi moral biti sorazmeren in bi se lahko nanašal na splošne pogoje dostopa namesto izčrpnega navajanja dejanskih podatkov ali kategorij podatkov. Vendar je mogoče v opis vključiti tudi opredelitev nekaterih vrst dejanskih podatkov, ki utegnejo biti izredno pomembni za poslovne uporabnike, in posebne pogoje za dostop do njih. Takšni podatki bi lahko vključevali ocene in odzive, ki jih zberejo poslovni uporabniki o spletnih posredniških storitvah. V splošnem bi moral opis omogočiti, da bi poslovni uporabniki lahko razumeli, ali lahko uporabijo podatke za izboljšanje ustvarjanja vrednosti, vključno z morebitno nadaljnjo uporabo podatkovnih storitev tretjih oseb.
- (34) Hkrati je pomembno, da poslovni uporabniki razumejo, ali ponudnik kakršne koli podatke, ki nastanejo, ko poslovni uporabnik uporablja posredniške storitve, deli s tretjimi osebami. Poslovni uporabniki bi morali biti predvsem seznanjeni z vsako izmenjavo podatkov s tretjimi osebami za namene, ki niso potrebni za ustrezno delovanje spletnih posredniških storitev, na primer kadar ponudnik podatke vnovči za poslovne namene. Da bi poslovni uporabniki lahko v celoti uveljavljali razpoložljive pravice za vplivanje na takšno izmenjavo podatkov, bi morali ponudniki spletnih posredniških storitev tudi izrecno navesti možnosti za izvzetje iz izmenjave podatkov, kadar te obstajajo v njihovem pogodbenem razmerju s poslovnim uporabnikom.
- (35) Te zahteve ne bi smele biti razumljene kot kakršna koli obveznost ponudnikov spletnih posredniških storitev, da osebne ali neosebne podatke delijo s svojimi poslovnimi uporabniki ali ne. Ukrepi glede preglednosti bi lahko sicer prispevali k povečani izmenjavi podatkov ter kot ključen vir inovacij in rasti pripomogli k uresničevanju ciljev oblikovanja skupnega evropskega podatkovnega prostora. Obdelava osebnih podatkov bi morala biti skladna s pravnim okvirom Unije o varstvu fizičnih oseb pri obdelavi osebnih podatkov, spoštovanju zasebnega življenja in varstvu osebnih podatkov v elektronskih komunikacijah, zlasti z Uredbo (EU) 2016/679 ⁽⁶⁾, Direktivo (EU) 2016/680 ⁽⁷⁾ in Direktivo 2002/58/ES ⁽⁸⁾ Evropskega parlamenta in Sveta.
- (36) Ponudniki spletnih posredniških storitev lahko v določenih primerih v svojih pogojih uporabe storitev omejijo možnost poslovnih uporabnikov, da ponujajo blago ali storitve potrošnikom pod ugodnejšimi pogoji na druge načine, kot prek navedenih spletnih posredniških storitev. V navedenih primerih bi morali zadevni ponudniki za to navesti razloge, zlasti s sklicevanjem na glavne gospodarske, poslovne ali pravne razloge za omejitve. Vendar se ne bi smelo razumeti, da ta obveznost glede preglednosti vpliva na presojo zakonitosti takih omejitev na podlagi drugih aktov prava Unije ali prava držav članic, ki je v skladu s pravom Unije, vključno na področjih konkurence in nepoštenih poslovnih praks, ter uporabo takih aktov.

⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

⁽⁷⁾ Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (UL L 119, 4.5.2016, str. 89).

⁽⁸⁾ Direktiva 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) (UL L 201, 31.7.2002, str. 37).

- (37) Da bi poslovnim uporabnikom, vključno s tistimi, katerih uporaba ustreznih spletnih posredniških storitev je bila morda omejena, začasno onemogočena ali ukinjena, omogočili dostop do takojšnjih, primernih in učinkovitih možnosti pravnih sredstev, bi morali ponudniki spletnih posredniških storitev zagotavljati notranji sistem za obravnavo pritožb. Ta notranji sistem za obravnavo pritožb bi moral temeljiti na načelih preglednosti in enake obravnave v enakovrednih situacijah, zagotovil pa naj bi, da bi ponudnik spletnih posredniških storitev in zadevni poslovni uporabnik lahko pomemben delež pritožb v razumnem času rešila dvostransko. Ponudniki spletnih posredniških storitev lahko med obravnavo pritožbe odločitev, ki so jo sprejeli, ohranijo v veljavi. Vsakršen poskus, da se dogovor doseže prek notranjega postopka za obravnavo pritožb, ne vpliva na pravice ponudnikov spletnih posredniških storitev ali poslovnih uporabnikov, da kadar koli med notranjim postopkom za obravnavo pritožb ali po njem začnejo sodni postopek. Poleg tega bi morali ponudniki spletnih posredniških storitev objavljati in vsaj enkrat letno preverjati informacije o delovanju in uspešnosti svojega notranjega sistema za obravnavo pritožb, da bi poslovni uporabniki lažje razumeli glavne vrste težav, ki lahko nastanejo v okviru zagotavljanja različnih spletnih posredniških storitev, in možnosti za hitro in uspešno dvostransko reševanje spora.
- (38) Namen zahtev iz te uredbe glede notranjih sistemov za obravnavo pritožb je omogočiti ponudnikom spletnih posredniških storitev razumno mero prožnosti pri ravnanju s temi sistemi in obravnavi posameznih pritožb, da se čim bolj zmanjša kakršno koli upravno breme. Notranji sistemi za obravnavo pritožb bi morali ponudnikom spletnih posredniških storitev poleg tega omogočati, da po potrebi sorazmerno obravnavajo vsakršno uporabo v slabi veri, s katero bi določeni poslovni uporabniki navedene sisteme lahko želeli izkoristiti. Glede na stroške vzpostavitve in delovanja takih sistemov je iz navedenih obveznosti v skladu z ustreznimi določbami Priporočila Komisije 2003/361/ES⁽⁹⁾ primerno izvzeti vse ponudnike spletnih posredniških storitev, ki so mala podjetja. Pravila za konsolidacijo iz navedenega priporočila zagotavljajo, da je preprečeno vsakršno izogibanje. Navedena izjema ne bi smela vplivati na pravico takšnih podjetij, da prostovoljno vzpostavijo notranji sistem za obravnavo pritožb, ki izpolnjuje merila iz te uredbe.
- (39) Pri uporabi besede „notranji“ ne bi smeli razumeti, da se notranji sistem za obravnavo pritožb ne more prenesti na zunanjega ponudnika storitev ali drug poslovni subjekt, kolikor ima tak ponudnik ali drug poslovni subjekt polno pristojnost in sposobnost zagotoviti, da notranji sistem za obravnavo pritožb izpolnjuje zahteve te uredbe.
- (40) Mediacija je lahko za ponudnike spletnih posredniških storitev in njihove poslovne uporabnike način za reševanje sporov na zadovoljiv način, ne da bi se morali zateči k sodnim postopkom, ki so lahko dolgotrajni in dragi. Zato bi morali ponudniki spletnih posredniških storitev olajševati mediacijo, in sicer zlasti s določitvijo najmanj dveh javnih ali zasebnih mediatorjev, s katerimi so pripravljeni sodelovati. Določitev minimalnega števila mediatorjev se zahteva za to, da se zaščiti njihova nevtralnost. Mediatorji, ki svoje storitve zagotavljajo s kraja zunaj Unije, bi morali biti določeni le, kadar je zagotovljeno, da uporaba navedenih storitev zadevnih poslovnih uporabnikov na noben način ne prikrajša za kakršno koli pravno varstvo, ki se jim nudi na podlagi prava Unije ali prava držav članic, vključno z zahtevami iz te uredbe in veljavnim pravom glede varstva osebnih podatkov in poslovnih skrivnosti. Da bi bili dostopni in pravični ter čim bolj hitri, učinkoviti in uspešni, bi morali navedeni mediatorji izpolnjevati nekatera opredeljena merila. Kljub temu bi moralo biti ponudnikom spletnih posredniških storitev in njihovim poslovnim uporabnikom prepuščeno, da skupaj določijo mediatorja po lastni izbiri po začetku spora med njimi. V skladu z Direktivo 2008/52/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁰⁾ bi morala mediacija, določena v tej uredbi, biti prostovoljen postopek v smislu, da so stranke same odgovorne za postopke ter ga lahko kadar koli začnejo in končajo. Čeprav je mediacija prostovoljna, bi morali ponudniki spletnih posredniških storitev v dobri veri preučiti prošnje za sodelovanje pri mediaciji, določeni v tej uredbi.
- (41) Ponudniki spletnih posredniških storitev bi morali ob upoštevanju vseh ustreznih elementov konkretnega primera nositi razumen delež skupnih stroškov mediacije. V ta namen bi moral mediator predlagati delež, ki je razumen v posameznem primeru. Glede na stroške in upravno breme, povezane z nujno določitvijo mediatorjev v pogojih uporabe storitev, je iz navedene obveznosti primerno izvzeti vse ponudnike spletnih posredniških storitev, ki so mala podjetja v skladu z ustreznimi določbami Priporočila 2003/361/ES. Pravila za konsolidacijo iz navedenega priporočila zagotavljajo, da je preprečeno vsakršno izogibanje navedeni obveznosti. Vseeno pa to ne bi smelo vplivati na pravico takšnih podjetij, da v svojih pogojih uporabe storitev določijo mediatorje, ki izpolnjujejo merila iz te uredbe.

⁽⁹⁾ Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

⁽¹⁰⁾ Direktiva 2008/52/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2008 o nekaterih vidikih mediacije v civilnih in gospodarskih zadevah (UL L 136, 24.5.2008, str. 3).

- (42) Ker bi bilo treba od ponudnikov spletnih posredniških storitev dosledno zahtevati, da določijo mediatorje, s katerimi so pripravljeni sodelovati, in bi morali biti zavezani, da v vsakem poskusu mediacije na podlagi te uredbe sodelujejo v dobri veri, bi bilo treba te obveznosti določiti tako, da poslovni uporabniki sistema mediacije ne bi zlorabljali. Poslovni uporabniki bi tudi morali biti zavezani, da v mediaciji sodelujejo v dobri veri. Ponudniki spletnih posredniških storitev ne bi smeli biti zavezani k sodelovanju v mediaciji, kadar poslovni uporabnik začne postopek o zadevi, v zvezi s katero je ta poslovni uporabnik predhodno že zahteval mediacijo in kjer je mediator ugotovil, da v navedenem primeru poslovni uporabnik ni ravnal v dobri veri. Ponudniki spletnih posredniških storitev prav tako ne bi smeli biti zavezani k sodelovanju v mediaciji s poslovnimi uporabniki, ki so začeli večkratne neuspešne postopke mediacije. Takšne izjemne okoliščine ne bi smele omejevati možnosti poslovnega uporabnika, da zadevo predloži mediaciji, kadar po presoji mediatorja predmet mediacije ni povezan s prejšnjimi zadevami.
- (43) Da se z mediacijo v Uniji olajša reševanje sporov v zvezi z zagotavljanjem spletnih posredniških storitev, bi morala Komisija v tesnem sodelovanju z državami članicami spodbujati vzpostavitev specializiranih organizacij za mediacijo, ki jih trenutno primanjkuje. Vključenost mediatorjev s specializiranim znanjem o spletnih posredniških storitvah in specifičnih sektorjev industrije, v katerih se navedene storitve zagotavljajo, bi morala okrepiti zaupanje obeh strank v postopek mediacije in povečati verjetnost, da bo postopek privedel do hitrega, pravičnega in zadovoljivega rezultata.
- (44) Različni dejavniki, kot so omejena finančna sredstva, strah pred povračilnimi ukrepi in določbe o izključni izbiri prava ter pristojnega sodišča v pogojih uporabe storitev, lahko omejijo učinkovitost obstoječih možnosti sodnih pravnih sredstev, zlasti kadar se od poslovnih uporabnikov ali uporabnikov s poslovnim spletiščem zahteva, da delujejo samostojno in razkrijejo svojo identiteto. Da se zagotovi učinkovita uporaba te uredbe, bi morala biti organizacijam, združenjem, ki zastopajo poslovne uporabnike ali uporabnike s poslovnim spletiščem, ter določenim javnim organom, vzpostavljenim v državah članicah, dana možnost, da v skladu z nacionalnim pravom, vključno z nacionalnimi postopkovnimi zahtevami, začnejo postopke pred nacionalnimi sodišči. Namen teh postopkov pred nacionalnimi sodišči bi moral biti, da se prenehajo ali prepovejo kršitve pravil iz te uredbe ter prepreči prihodnja škoda, ki bi lahko ogrozila vzdržna poslovna razmerja v gospodarstvu spletnih platform. Da se zagotovi, da take organizacije ali združenja navedeno pravico izvajajo učinkovito in primerno, bi morale izpolnjevati določena merila. Zlasti morajo biti pravilno ustanovljeni v skladu s pravom države članice, biti neprofitni in si trajnostno prizadevati za izpolnjevanje svojih ciljev. S temi zahtevami naj bi preprečili vsakršno ad hoc ustanavljanje organizacij ali združenj za namene določenega postopka oziroma določenih postopkov ali za ustvarjanje dobička. Poleg tega bi bilo treba zagotoviti, da noben tretji ponudnik neustrezno finančno ne vpliva na odločanje teh organizacij ali združenj.

Da bi preprečili nasprotje interesov, bi morali zlasti preprečiti, da na organizacije ali združenja, ki zastopajo poslovne uporabnike ali uporabnike poslovnih spletišč, na neustrezen način ne vpliva noben ponudnik spletnih posredniških storitev ali spletnih iskalnikov. Popolno in javno razkritje informacij o članstvu in viru financiranja bi moralo nacionalnim sodiščem pomagati pri oceni, ali so ta merila izpolnjena. Glede na poseben status ustreznih javnih organov v državah članicah, v katerih so bili vzpostavljeni, bi se moralo zahtevati le, da jim je v skladu z ustreznimi pravili nacionalnega prava izrecno naloženo, da začnejo take postopke v skupnem interesu zadevnih strank ali v splošnem interesu, ne da bi obstajala potreba po uporabi navedenih meril za take javne organe. Taki postopki ne bi smeli na noben način vplivati na pravice poslovnih uporabnikov in uporabnikov s poslovnim spletiščem, da individualno začnejo sodne postopke.

- (45) Države članice bi morale Komisiji sporočiti, katere organizacije, združenja in javni organi bi morali biti po njihovem mnenju upravičeni, da začnejo postopke v skladu s to uredbo. V tem sporočilu bi morale države članice posebej navesti, v skladu s katerimi ustreznimi nacionalnimi določbami so bili organizacija, združenje ali javni organ ustanovljeni, po potrebi pa navesti tudi ustrezen javni register, v katerem sta organizacija ali združenje registrirana. Ta dodatna možnost imenovanja s strani držav članic bi morala omogočiti določeno raven pravne varnosti in predvidljivosti, na katero se lahko zanesejo poslovni uporabniki in uporabniki s poslovnim spletiščem. Obenem je cilj tudi skrajšati sodne postopke in izboljšati njihovo učinkovitost, kar se v tem kontekstu zdi ustrezno. Komisija bi morala zagotoviti objavo seznama teh organizacij, združenj in javnih organov v *Uradnem listu Evropske unije*. Vključitev na ta seznam bi morala služiti kot izpodbiten dokaz pravne sposobnosti organizacije, združenja ali javnega organa, ki začneja postopek. Kadar obstajajo kakršni koli pomisleki glede imenovanja, bi

morala država članica, ki je imenovala organizacijo, združenje ali javni organ, te pomisleke preiskati. Organizacije, združenja in javni organi, ki jih država članica ne imenuje, bi morali imeti možnost, da začnejo postopke pred nacionalnimi sodišči, pri čemer je treba najprej preučiti njihovo pravno sposobnost v skladu z merili iz te uredbe.

- (46) Države članice bi morale biti zavezane zagotoviti ustrezno in učinkovito izvrševanje te uredbe. V državah članicah že obstajajo različni sistemi izvrševanja, zato ne bi smele biti zavezane, da ustanovijo nove nacionalne izvršne organe. Države članice bi morale imeti možnost, da obstoječe organe, vključno s sodišči, pooblastijo za izvrševanje te uredbe. Ta uredba od držav članic ne bi smela zahtevati, da zagotovijo izvrševanje po uradni dolžnosti ali nalagajo kazni.
- (47) Komisija bi morala v tesnem sodelovanju z državami članicami stalno spremljati uporabo te uredbe. V zvezi s tem bi si morala Komisija prizadevati za vzpostavitev široke mreže za izmenjavo informacij z vključitvijo ustreznih strokovnih organov, centrov odličnosti in opazovalnice gospodarstva spletnih platform. Države članice bi morale Komisiji na zahtevo predložiti vse ustrezne informacije, ki jih imajo v zvezi s tem. Nazadnje bi morala temu spremljanju koristiti tudi splošna povečana preglednost v poslovnih odnosih med poslovnimi uporabniki in ponudniki spletnih posredniških storitev ter med uporabniki s poslovnim spletiščem in ponudniki spletnih iskalnikov, ki je cilj te uredbe. Da bi Komisija učinkovito izvajala svoje naloge spremljanja in pregleda v skladu s to uredbo, bi si morala Komisija prizadevati za zbiranje informacij od ponudnikov spletnih posredniških storitev. Ponudniki spletnih posredniških storitev bi morali pri omogočanju zbiranja takšnih podatkov, kjer je ustrezno, sodelovati v dobri veri.
- (48) Kodeksi ravnanja, ki jih pripravijo zadevni ponudniki storitev ali organizacije ali združenja, ki jih zastopajo, lahko prispevajo k pravilni uporabi te uredbe in bi jih bilo zato treba spodbujati. Pri pripravi takih kodeksov ravnanja bi bilo treba ob posvetovanju z vsemi ustreznimi zainteresiranimi stranmi upoštevati posebne značilnosti zadevnih sektorjev ter posebne značilnosti MSP. Besedilo takih kodeksov bi moralo biti objektivno in nediskriminatorno.
- (49) Komisija bi morala to uredbo redno ocenjevati in pozorno spremljati njen učinek na gospodarstvo spletnih platform, zlasti da bi ugotovila potrebo po spremembah glede na ustrezni tehnološki ali komercialni razvoj. Ta ocena bi morala vključevati učinke na poslovne uporabnike, ki bi lahko izhajali iz splošne rabe določb o izključni izbiri prava ter pristojnega sodišča v pogojih uporabe storitev, ki jih enostransko določi ponudnik spletnih posredniških storitev. Da bi imeli širok pogled na dogajanje v sektorju, bi bilo treba pri oceni upoštevati izkušnje držav članic in ustreznih deležnikov. Skupina strokovnjakov za opazovalnico za gospodarstvo spletnih platform, vzpostavljena s Sklepom Komisije C(2018) 2393, ima bistveno vlogo pri oceni te uredbe, ki jo opravi Komisija. Komisija bi morala zato ustrezno obravnavati mnenja in poročila, ki ji jih predstavi ta skupina. Po oblikovanju ocene Komisija sprejme ustrezne ukrepe. Nadaljnji ukrepi, tudi zakonodajne narave, bi lahko bili ustrezni, če in kadar se določbe iz te uredbe izkažejo kot nezadostne za ustrezno odpravljanje neravnovesij in nepoštenih poslovnih praks v sektorju.
- (50) V skladu s cilji Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov ⁽¹¹⁾, bi bilo treba pri zagotavljanju informacij, ki se zahtevajo na podlagi te uredbe, v največji možni meri upoštevati potrebe invalidov.
- (51) Ker cilja te uredbe, in sicer zagotovitve pravičnega, predvidljivega, trajnostnega in zaupanja vrednega spletnega poslovnega okolja na notranjem trgu, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi njegovega obsega in učinkov lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (52) Ta uredba si prizadeva za polno spoštovanje pravice do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča iz člena 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah ter spodbujanje uveljavljanja svobode gospodarske pobude iz člena 16 Listine –

⁽¹¹⁾ Sklep Sveta 2010/48/ES z dne 26. novembra 2009 o sklenitvi Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov s strani Evropske skupnosti (UL L 23, 27.1.2010, str. 37).

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Namen te uredbe je prispevati k pravilnemu delovanju notranjega trga z določitvijo pravil, s katerimi se poslovnim uporabnikom spletnih posredniških storitev in uporabnikom s poslovnim spletiščem v zvezi s spletnimi iskalniki zagotovijo ustrezna preglednost, pravičnost in učinkovite možnosti pravnih sredstev.
2. Ta uredba se uporablja za spletne posredniške storitve in spletne iskalnike, ki se zagotavljajo ali se njihovo zagotavljanje ponudi poslovnim uporabnikom oziroma uporabnikom s poslovnim spletiščem, ki imajo svoj sedež ali prebivališče v Uniji in ki prek teh spletnih posredniških storitev ali spletnih iskalnikov ponujajo blago ali storitve potrošnikom, ki se nahajajo v Uniji, ne glede na sedež ali prebivališče ponudnikov navedenih storitev in ne glede na to, katero pravo se sicer uporablja.
3. Ta uredba se ne uporablja za spletne plačilne storitve, spletna oglaševalska orodja ali spletne oglaševalske izmenjave, ki se ne zagotavljajo z namenom lajšanja začetka neposrednih poslov in ki ne vključujejo pogodbenega razmerja s potrošniki.
4. Ta uredba ne posega v nacionalna pravila, ki v skladu s pravom Unije prepovedujejo ali kaznujejo enostransko ravnanje ali nepošteno poslovne prakse, kolikor zadevni vidiki niso zajeti v tej uredbi. Ta uredba ne vpliva na nacionalno civilno pravo, zlasti pogodbeno pravo, kot so pravila o veljavnosti, sklenitvi, učinkih ali prenehanju pogodbe, kolikor so pravila nacionalnega civilnega prava skladna s pravom Unije in kolikor zadevni vidiki niso zajeti v tej uredbi.
5. Ta uredba ne posega v pravo Unije, zlasti pravo Unije, ki se uporablja na področjih pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah, konkurence, varstva podatkov, varovanja poslovnih skrivnosti, varstva potrošnikov, elektronskega poslovanja in finančnih storitev.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „poslovni uporabnik“ pomeni vsakega posameznika, ki deluje v okviru poslovne ali poklicne dejavnosti, ali vsako pravno osebo, ki prek spletnih posredniških storitev potrošnikom ponujata blago ali storitve v okviru svoje trgovske, poslovne, obrtne ali poklicne dejavnosti;
- (2) „spletne posredniške storitve“ pomeni storitve, ki izpolnjujejo vse naslednje zahteve:
 - (a) so storitve informacijske družbe v smislu točke (b) člena 1(1) Direktive (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹²⁾;
 - (b) poslovnim uporabnikom omogočajo ponujanje blaga ali storitev potrošnikom z namenom lažjega začetka neposrednih poslov med temi poslovnimi uporabniki in potrošniki, ne glede na to, kje se navedeni posli nato sklenejo;
 - (c) poslovnim uporabnikom se zagotavljajo na podlagi pogodbenih razmerij med ponudnikom teh storitev in poslovnimi uporabniki, ki ponujajo blago ali storitve potrošnikom;
- (3) „ponudnik spletnih posredniških storitev“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki zagotavlja ali ponudi zagotavljanje spletnih posredniških storitev poslovnim uporabnikom;

⁽¹²⁾ Direktiva (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL L 241, 17.9.2015, str. 1).

- (4) „potrošnik“ pomeni vsako fizično osebo, ki deluje za namene, ki so zunaj njene trgovske, poslovne, obrtne ali poklicne dejavnosti;
- (5) „spletni iskalnik“ pomeni digitalno storitev, ki uporabnikom omogoča vnos poizvedb za izvedbo iskanja po vseh spletiščih ali vseh spletiščih v določenem jeziku, na podlagi poizvedbe na katero koli temo v obliki ključne besede, glasovne zahteve, fraze ali drugega vnosa, poda pa rezultate v katerem koli formatu z informacijami o zahtevani vsebini;
- (6) „ponudnik spletnega iskalnika“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki potrošnikom zagotavlja ali ponudi zagotavljanje spletnih iskalnikov;
- (7) „uporabnik s poslovnim spletiščem“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki uporablja spletni vmesnik, kar je vsaka programska oprema, vključno s spletiščem ali njegovim delom ter aplikacijami, vključno z mobilnimi aplikacijami, za ponujanje blaga ali storitev potrošnikom za namene, povezane z njeno trgovsko, poslovno, obrtno ali poklicno dejavnostjo;
- (8) „razvrstitev“ pomeni relativno mesto vidnosti blaga ali storitev, ki se ponujajo prek spletnih posredniških storitev, oziroma pomen, ki se pripiše rezultatom iskanja spletnih iskalnikov, kot jih predstavijo, organizirajo ali sporočijo ponudniki spletnih posredniških storitev oziroma ponudniki spletnih iskalnikov, ne glede na tehnična sredstva, ki se uporabijo za tako predstavitev, organizacijo ali sporočilo;
- (9) „nadzor“ pomeni lastništvo podjetja ali sposobnost izvajanja odločilnega vpliva nanj v smislu člena 3(2) Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 ⁽¹³⁾;
- (10) „pogoji uporabe storitev“ pomeni vse pogoje ali specifikacije, ne glede na njihovo ime ali obliko, ki urejajo pogodbeno razmerje med ponudnikom spletnih posredniških storitev in njegovimi poslovnimi uporabniki ter ki jih enostransko določi ponudnik spletnih posredniških storitev; ali gre za enostransko določitev, pa se ugotovi na podlagi splošne ocene, pri čemer samo po sebi ni odločilno, kakšna je relativna velikost zadevnih strank, ali so potekala pogajanja ter ali so bile morda nekatere določbe predmet takih pogajanj in sta jih skupaj določila zadevni ponudnik in poslovni uporabnik;
- (11) „pomožno blago in storitve“ pomeni blago in storitve, ki se potrošniku pred koncem posla, začetega v okviru spletne posredniške storitve, ponudijo kot dodatek in dopolnilo primarnemu blagu ali storitvi, ki jo poslovni uporabnik ponuja prek spletnih posredniških storitev;
- (12) „mediacija“ pomeni vsak strukturiran postopek, kakor je opredeljen v točki (a) člena 3 Direktive 2008/52/ES;
- (13) „trajni nosilec podatkov“ pomeni vsak instrument, ki poslovnim uporabnikom omogoča, da njim osebno namenjene informacije shranijo tako, da so dostopne za poznejšo uporabo za obdobje, ustrezno glede na namen informacij, in ki omogoča nespremenjeno reprodukcijo shranjenih informacij.

Člen 3

Pogoji uporabe storitev

1. Ponudniki spletnih posredniških storitev zagotovijo, da za njihove pogoje uporabe storitev velja:
 - (a) zapisani so v preprostem in razumljivem jeziku;
 - (b) enostavno so dostopni poslovnim uporabnikom v vseh fazah njihovega poslovnega razmerja s ponudnikom spletnih posredniških storitev, tudi v predpogodbeni fazi;

⁽¹³⁾ Uredba Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij (Uredba ES o združitvah) (UL L 24, 29.1.2004, str. 1).

- (c) določajo razloge za odločitve o začasni onemogočitvi, ukinitvi ali uvedbi kakršne koli druge omejitve, v celoti ali delno, zagotavljanja spletnih posredniških storitev poslovnim uporabnikom;
- (d) vključujejo informacije o vseh dodatnih distribucijskih kanalih in povezanih programih, prek katerih lahko ponudniki spletnih posredniških storitev tržijo blago in storitve, ki jih ponujajo poslovni uporabniki;
- (e) vključujejo splošne informacije v zvezi z učinki pogojev uporabe storitev na lastništvo in nadzor nad pravicami intelektualne lastnine poslovnih uporabnikov.

2. Ponudniki spletnih posredniških storitev zadevne poslovne uporabnike prek trajnega nosilca podatkov obvestijo o vseh predlaganih spremembah pogojev uporabe storitev.

Predlagane spremembe se ne uveljavijo pred iztekom roka za obveščanje, ki je razumen in sorazmeren naravi ter obsegu nameravanih sprememb in njihovim posledicam za zadevnega poslovnega uporabnika. Ta rok za obveščanje je najmanj 15 dni od datuma, ko ponudnik spletnih posredniških storitev o predlaganih spremembah obvesti zadevne poslovne uporabnike. Ponudniki spletnih posredniških storitev odobrijo daljše roke za obveščanje, kadar je to potrebno, da se poslovnim uporabnikom omogočijo tehnične ali poslovne prilagoditve, s katerimi se bodo prilagodili na spremembe.

Zadevni poslovni uporabnik ima pravico prekiniti pogodbo s ponudnikom spletnih posredniških storitev pred iztekom roka za obveščanje. Takšna prekinitve začne veljati 15 dni od prejema obvestila iz prvega pododstavka, razen če za pogodbo velja krajši rok.

Zadevni poslovni uporabnik se lahko s pisno izjavo ali jasnim pritrdilnim dejanjem kadar koli po prejemu obvestila iz prvega pododstavka odpove roku za obveščanje iz drugega pododstavka.

Med rokom za obveščanje se predložitev novega blaga ali storitev v spletne posredniške storitve šteje za jasno pritrdilno dejanje za odpoved roku za obveščanje, razen v primerih, ko je razumen in sorazmeren rok za obveščanje daljši od 15 dni, ker mora poslovni uporabnik zaradi sprememb pogojev uporabe storitev uvesti znatne tehnične prilagoditve blaga ali storitev. V takšnih primerih se šteje, da ni prišlo do samodejne odpovedi roku za obveščanje, kadar poslovni uporabnik predloži novo blago in storitve.

3. Pogoji uporabe storitev ali specifične določbe teh pogojev, ki ne izpolnjujejo zahtev iz odstavka 1, pa tudi spremembe pogojev uporabe storitev, ki jih ponudnik spletnih posredniških storitev izvede v nasprotju z določbami odstavka 2, so nični.

4. Rok za obveščanje iz drugega pododstavka odstavka 2 se ne uporablja, kadar:

- (a) za ponudnika spletnih posredniških storitev velja zakonska ali regulativna obveznost, po kateri mora spremeniti svoje pogoje uporabe storitev na način, ki mu ne dopušča spoštovati rok za obveščanje iz drugega pododstavka odstavka 2;
- (b) mora ponudnik spletnih posredniških storitev izjemoma spremeniti svoje pogoje uporabe storitev, da se odzove na nepredvideno in neposredno nevarnost, povezano z zaščito spletnih posredniških storitev, potrošnikov ali poslovnih uporabnikov pred goljufijo, zlonamerno programsko opremo, neželeno elektronsko pošto, kršitvami varstva podatkov ali drugimi tveganji na področju kibernetске varnosti.

5. Ponudniki spletnih posredniških storitev zagotovijo, da je identiteta poslovnega uporabnika, ki zagotavlja blago ali storitve v okviru spletnih posredniških storitev, jasno vidna.

Člen 4

Omejitev, začasna onemogočitev in ukinitve

1. Kadar se ponudnik spletnih posredniških storitev odloči za omejitev ali začasno onemogočitev zagotavljanja spletnih posredniških storitev določenemu poslovnemu uporabniku v zvezi s posameznim blagom ali storitvami, ki jih ponuja ta poslovni uporabnik, zadevnemu poslovnemu uporabniku, preden ali tedaj, ko omejitev ali začasna onemogočitev začne učinkovati, predloži obrazložitev razlogov za tako odločitev na trajnem nosilcu podatkov.

2. Kadar se ponudnik spletnih posredniških storitev odloči za ukinitve zagotavljanja spletnih posredniških storitev v celoti določenemu poslovnemu uporabniku, temu poslovnemu uporabniku vsaj 30 dni pred začetkom učinkovanja ukinitve predloži obrazložitev razlogov za tako odločitev na trajnem nosilcu podatkov.

3. V primeru omejitve, začasne onemogočitve ali ukinitve ponudnik spletnih posredniških storitev poslovnemu uporabniku omogoči, da pojasni dejstva in okoliščine v okviru notranjega postopka za obravnavo pritožb iz člena 11. Kadar ponudnik spletnih posredniških storitev prekliche omejitev, začasno onemogočitev ali ukinitve, poslovnega uporabnika brez nepotrebne odlašanja ponovno vključi, vključno z zagotavljanjem dostopa poslovnega uporabnika do osebnih ali drugih podatkov ali obeh, ki so posledica njegove uporabe zadevnih spletnih posredniških storitev preden je omejitev, začasna onemogočitev ali ukinitve začela učinkovati.

4. Rok za obveščanje iz odstavka 2 se ne uporablja, kadar:

- (a) za ponudnika spletnih posredniških storitev velja zakonska ali regulativna obveznost, po kateri mora ukiniti zagotavljanje spletnih posredniških storitev v celoti določenemu poslovnemu uporabniku na način, ki mu ne dopušča spoštovati tega roka za obveščanje, ali
- (b) ponudnik spletnih posredniških storitev uveljavlja pravico do ukinitve zaradi nujnega razloga na podlagi nacionalnega prava, ki je v skladu s pravom Unije;
- (c) ponudnik spletnih posredniških storitev lahko dokaže, da je zadevni poslovni uporabnik večkrat kršil veljavne pogoje uporabe storitev, zaradi česar je bilo ukinjeno zagotavljanje zadevnih spletnih posredniških storitev v celoti.

Kadar se rok za obveščanje iz odstavka 2 ne uporablja, ponudnik spletnih posredniških storitev brez nepotrebne odlašanja zadevnemu poslovnemu uporabniku na trajnem nosilcu podatkov posreduje obrazložitev razlogov za to odločitev.

5. Obrazložitev razlogov iz odstavkov 1 in 2 ter drugega pododstavka odstavka 4 vsebuje sklicevanje na konkretna dejstva ali okoliščine, vključno z vsebino prijav tretjih oseb, na podlagi katerih je ponudnik spletnih posredniških storitev sprejel odločitev, in sklicevanje na razloge, ki se uporabljajo za odločitev iz točke (c) člena 3(1).

Ponudniku spletnih posredniških storitev ni treba posredovati obrazložitve razlogov, kadar zanj velja zakonska ali regulativna obveznost, da ne navede konkretnih dejstev ali okoliščin oziroma ustreznega razloga ali razlogov, ali če lahko ponudnik spletnih posredniških storitev dokaže, da je zadevni poslovni uporabnik večkrat kršil veljavne pogoje uporabe storitev, zaradi česar je bilo ukinjeno zagotavljanje zadevnih spletnih posredniških storitev v celoti.

Člen 5

Razvrstitve

1. Ponudniki spletnih posredniških storitev v pogojih uporabe storitev določijo glavne parametre za določanje razvrstitve in razloge za relativni pomen teh glavnih parametrov glede na druge parametre.

2. Ponudniki spletnih iskalnikov določijo glavne parametre, ki so posamično ali skupaj najpomembnejši za določanje razvrstitve, in relativni pomen teh glavnih parametrov, tako da na spletnih iskalnikih navedenih ponudnikov zagotovijo enostavno in javno dostopen opis v preprostem in razumljivem jeziku. Ta opis redno posodablja.

3. Kadar glavni parametri vključujejo možnost, da poslovni uporabniki ali uporabniki s poslovnim spletiščem vplivajo na razvrstitev z neposrednim ali posrednim plačilom zadevnemu ponudniku, ta ponudnik pripravi tudi opis navedenih možnosti in učinkov takega plačila na razvrstitev v skladu z zahtevami iz odstavkov 1 in 2.

4. Kadar ponudnik spletnega iskalnika po prijavi tretje osebe v konkretnem primeru spremeni razvrstitev ali odstrani določeno spletišče s seznama, uporabniku s poslovnim spletiščem ponudi možnost, da pregleda vsebino prijave.

5. Opisi iz odstavkov 1, 2 in 3 morajo biti zadostni, da poslovnim uporabnikom ali uporabnikom s poslovnim spletiščem omogočajo, da lahko ustrezno ugotovijo, ali mehanizem razvrščanja upošteva in če, kako in v kolikšni meri, naslednje:

(a) značilnosti blaga in storitev, ki se ponujajo potrošnikom prek spletnih posredniških storitev ali spletnega iskalnika;

(b) relevantnost navedenih značilnosti za navedene potrošnike;

(c) kar zadeva spletne iskalnike, značilnosti zasnove spletišča, ki ga uporabljajo uporabniki s poslovnim spletiščem.

6. Ponudnikom spletnih posredniških storitev in ponudnikom spletnih iskalnikov pri izpolnjevanju zahtev iz tega člena ni treba razkriti algoritmov ali kakršnih koli informacij, ki bi z razumno gotovostjo omogočile zavajanje potrošnikov s prirejanjem rezultatov iskanja ali jim povzročile škodo. Ta člen ne posega v Direktivo (EU) 2016/943.

7. Da bi ponudnikom spletnih posredniških storitev in ponudnikom spletnih iskalnikov olajšala izpolnjevanje in izvrševanje zahtev iz tega člena, Komisija zahtevam glede preglednosti iz tega člena doda smernice.

Člen 6

Pomožno blago in storitve

Kadar se pomožno blago in storitve, tudi finančni produkti, ponujajo potrošnikom prek spletnih posredniških storitev, bodisi to počne ponudnik spletnih posredniških storitev bodisi tretje osebe, ponudnik spletnih posredniških storitev v svojih pogojih uporabe storitev navede opis vrste pomožnega blaga in storitev, ki se ponujajo, ter opis, ali in pod katerimi pogoji lahko poslovni uporabnik ponuja tudi svoje pomožne blago in storitve prek spletne posredniške storitve.

Člen 7

Diferencirana obravnava

1. Ponudniki spletnih posredniških storitev v pogoje uporabe storitev vključijo opis diferencirane obravnave, ki jo nudijo ali bi jo lahko nudili v zvezi z blagom ali storitvami, ki jih prek teh spletnih posredniških storitev potrošnikom ponuja, na eni strani ta ponudnik sam ali kateri koli poslovni uporabniki, ki jih ta ponudnik nadzira, in na drugi strani drugi poslovni uporabniki. V tem opisu se navedejo glavni gospodarski, komercialni ali pravni razlogi za tako diferencirano obravnavo.

2. Ponudniki spletnih iskalnikov določijo opis diferencirane obravnave, ki jo nudijo ali bi jo lahko nudili v zvezi z blagom ali storitvami, ki jih prek teh spletnih iskalnikov potrošnikom ponuja, na eni strani ta ponudnik sam ali kateri koli uporabniki s poslovnimi spletišči, ki jih ta ponudnik nadzira, in na drugi strani drugi uporabniki s poslovnimi spletišči.

3. Opisi iz odstavkov 1 in 2 zajemajo zlasti, kadar je ustrezno, diferencirano obravnavo s posebnimi ukrepi ali ravnanjem ponudnika spletnih posredniških storitev ali ponudnika spletnega iskalnika v zvezi z naslednjim:

- (a) dostopom, ki ga imajo lahko ponudnik ali poslovni uporabniki ali uporabniki s poslovnim spletiščem, ki jih ta ponudnik nadzira, do katerih koli osebnih ali drugih podatkov ali obojih, ki jih poslovni uporabniki, uporabniki s poslovnim spletiščem ali potrošniki zagotavljajo za uporabo zadevnih spletnih posredniških storitev ali spletnih iskalnikov ali ki nastajajo z zagotavljanjem navedenih storitev;
- (b) razvrstitvijo ali drugimi nastavitvami, ki jih ponudnik uporablja in ki vplivajo na dostop potrošnikov do blaga ali storitev, ki jih prek teh spletnih posredniških storitev ponujajo drugi poslovni uporabniki ali ki jih prek teh spletnih iskalnikov ponujajo drugi uporabniki s poslovnim spletiščem;
- (c) katerim koli neposrednim ali posrednim plačilom za uporabo zadevnih spletnih posredniških storitev ali spletnih iskalnikov;
- (d) dostopom do, pogojev za ali katerim koli neposrednim ali posrednim plačilom za uporabo spletnih posredniških storitev ali funkcionalnosti ali tehničnih vmesnikov, ki so pomembni za poslovnega uporabnika ali uporabnika s poslovnim spletiščem in ki so neposredno povezani z uporabo spletnih posredniških storitev ali spletnih iskalnikov ali so jim pomožni.

Člen 8

Posebni pogodbeni pogoji

Za zagotovitev, da se pogodbeni odnosi med ponudniki spletnih posredniških storitev in poslovnimi uporabniki izvajajo v dobri veri in da temeljijo na poštenem poslovanju, ponudniki spletnih posredniških storitev:

- (a) ne uvajajo retroaktivnih sprememb pogojev uporabe storitev, razen kadar od njih to zahteva zakonska ali regulativna obveznost ali kadar so retroaktivne spremembe v korist poslovnim uporabnikom;
- (b) zagotovijo, da njihovi pogoji uporabe storitev vključujejo informacije o pogojih, pod katerimi lahko poslovni uporabniki prekinajo pogodbeno razmerje s ponudnikom spletnih posredniških storitev, in
- (c) v svoje pogoje uporabe storitev vključijo opis tehničnega in pogodbenega dostopa, ali njegov neobstoj, do informacij, ki jih posreduje ali ustvari poslovni uporabnik ter ki jih obdržijo po poteku pogodbe med ponudnikom spletnih posredniških storitev in poslovnim uporabnikom.

Člen 9

Dostop do podatkov

1. Ponudniki spletnih posredniških storitev v pogoje uporabe storitev vključijo opis tehničnega in pogodbenega dostopa, ali njegov neobstoj, ki ga imajo poslovni uporabniki do katerih koli osebnih ali drugih podatkov ali obojih, ki jih poslovni uporabniki ali potrošniki zagotavljajo za uporabo zadevnih spletnih posredniških storitev ali ki nastajajo z zagotavljanjem navedenih storitev.

2. Z opisom iz odstavka 1 ponudniki spletnih posredniških storitev poslovne uporabnike ustrezno obveščajo zlasti o naslednjem:

- (a) ali ima ponudnik spletnih posredniških storitev dostop do osebnih ali drugih podatkov ali obojih, ki jih poslovni uporabniki ali potrošniki zagotavljajo za uporabo navedenih storitev ali ki nastajajo z zagotavljanjem navedenih storitev, in če dostop ima, do katerih kategorij takih podatkov ima dostop in pod katerimi pogoji;
- (b) ali ima poslovni uporabnik dostop do osebnih ali drugih podatkov ali do obojih, ki jih da na voljo ta poslovni uporabnik v povezavi s svojo uporabo zadevnih spletnih posredniških storitev ali ki nastajajo z zagotavljanjem navedenih storitev navedenemu poslovnemu uporabniku ter potrošnikom njegovega blaga ali storitev, in če dostop ima, do katerih kategorij takih podatkov ima dostop in pod katerimi pogoji;

- (c) poleg točke (b), ali ima poslovni uporabnik dostop do osebnih ali drugih podatkov ali obojih, vključno v zbirni obliki, ki so bili zagotovljeni ali so nastali z zagotavljanjem spletnih posredniških storitev vsem poslovnim uporabnikom in njihovim potrošnikom, ter če dostop ima, do katerih kategorij takih podatkov ima dostop in pod katerimi pogoji, ter
 - (d) ali so podatki iz točke (a) zagotovljeni tretjim osebam, skupaj z, kadar zagotavljanje takšnih podatkov tretjim osebam ni potrebno za pravilno delovanje spletnih posredniških storitev, navedbo o namenu take izmenjave podatkov ter vse možnosti za izvzete iz navedene izmenjave podatkov, ki so na voljo poslovnim uporabnikom.
3. Ta člen ne posega v uporabo Uredbe (EU) 2016/679, Direktive (EU) 2016/680 in Direktive 2002/58/ES.

Člen 10

Omejitve ponudbe drugačnih pogojev na druge načine

1. Kadar pri zagotavljanju storitev ponudniki spletnih posredniških storitev omejijo možnost poslovnih uporabnikov, da ponujajo isto blago in storitve potrošnikom pod drugačnimi pogoji na druge načine kot prek navedenih storitev, razloge za to omejitev vključijo v svoje pogoje uporabe storitev in poskrbijo, da so enostavno dostopni javnosti. Ti razlogi vključujejo glavne gospodarske, komercialne ali pravne razloge za te omejitve.
2. Obveznost iz odstavka 1 ne vpliva na nobene prepovedi ali omejitve v zvezi z uvedbo takih omejitev, ki izhajajo iz uporabe drugih aktov prava Unije ali prava držav članic, ki je v skladu s pravom Unije in ki velja za spletne posredniške storitve.

Člen 11

Notranji sistem za obravnavo pritožb

1. Ponudniki spletnih posredniških storitev zagotovijo notranji sistem za obravnavo pritožb poslovnih uporabnikov.

Ta notranji sistem za obravnavo pritožb je za poslovne uporabnike enostavno dostopen in brezplačen ter zagotavlja obravnavo v razumnem roku. Temelji na načelih preglednosti in enake obravnave v enakovrednih situacijah ter obravnave pritožb na način, ki je sorazmeren z njihovim pomenom in kompleksnostjo. Poslovnim uporabnikom omogoča vložitev pritožb neposredno pri zadevnem ponudniku glede katere koli izmed naslednjih težav:

- (a) domnevno neizpolnjevanje katerih koli obveznosti tega ponudnika, ki so določene v tej uredbi, ki vpliva na poslovnega uporabnika, ki vloga pritožbo (v nadaljnjem besedilu: pritožnik);
 - (b) tehnološke težave, ki se neposredno nanašajo na zagotavljanje spletnih posredniških storitev in vplivajo na pritožnika;
 - (c) sprejeti ukrepi navedenega ponudnika ali njegovo ravnanje, ki se neposredno nanašajo na zagotavljanje spletnih posredniških storitev in ki vplivajo na pritožnika.
2. Ponudniki spletnih posredniških storitev v okviru svojega notranjega sistema za obravnavo pritožb:
- (a) ustrezno upoštevajo vložene pritožbe in zagotavljajo nadaljnje ukrepanje, ki bi bilo lahko potrebno za ustrezno reševanje izpostavljenе težave;
 - (b) pritožbe obravnavajo hitro in učinkovito ob upoštevanju pomena in kompleksnosti izpostavljenе težave;

(c) pritožniku individualizirano ter v preprostem in razumljivem jeziku sporočijo rezultat notranjega postopka obravnave pritožbe.

3. Ponudniki spletnih posredniških storitev v svojih pogojih uporabe storitev zagotovijo vse ustrezne informacije v zvezi z dostopom do njihovega notranjega sistema za obravnavo pritožb in njegovim delovanjem.

4. Ponudniki spletnih posredniških storitev pripravijo informacije o delovanju in učinkovitosti svojega notranjega sistema za obravnavo pritožb ter poskrbijo, da so enostavno dostopne javnosti. Te informacije preverijo vsaj enkrat letno in jih posodobijo, kadar so potrebne bistvene spremembe.

Te informacije vključujejo skupno število vloženih pritožb, glavne vrste pritožb, povprečen čas, potreben za obravnavo pritožb, in informacije o rezultatih pritožb v zbirni obliki.

5. Določbe tega člena se ne uporabljajo za ponudnike spletnih posredniških storitev, ki so mala podjetja v smislu Priloge k Priporočilu 2003/361/ES.

Člen 12

Mediacija

1. Ponudniki spletnih posredniških storitev v svojih pogojih uporabe storitev določijo dva ali več mediatorjev, s katerimi so pripravljeni sodelovati, da bi poskusili doseči dogovor s poslovnimi uporabniki o izvensodnem reševanju sporov med ponudnikom in poslovnim uporabnikom, ki nastanejo v zvezi z zagotavljanjem zadevnih spletnih posredniških storitev, vključno s pritožbami, ki jih ni bilo mogoče rešiti s pomočjo notranjega sistema za obravnavo pritožb iz člena 11.

Ponudniki spletnih posredniških storitev lahko mediatorje, ki zagotavljajo storitve mediacije s kraja zunaj Unije, določijo zgolj, kadar se zagotovi, da zadevni poslovni uporabniki zaradi zagotavljanja navedenih storitev s strani mediatorjev zunaj Unije niso dejansko prikrajšani za koriščenje katerih koli pravnih zaščitnih ukrepov iz prava Unije ali prava držav članic.

2. Mediatorji iz odstavka 1 izpolnjujejo naslednje pogoje:

(a) so nepristranski in neodvisni;

(b) njihove storitve mediacije so cenovno dostopne za poslovne uporabnike zadevnih spletnih posredniških storitev;

(c) sposobni so zagotavljati storitve mediacije v jeziku pogojev uporabe storitev, ki urejajo pogodbeno razmerje med zadevnim ponudnikom spletnih posredniških storitev in poslovnim uporabnikom;

(d) zlahka so dosegljivi bodisi fizično v kraju sedeža ali prebivališča poslovnega uporabnika bodisi na daljavo z uporabo komunikacijskih tehnologij;

(e) storitve mediacije lahko zagotavljajo brez nepotrebnega odlašanja;

(f) zadostno razumejo splošne poslovne odnose med podjetji, zaradi česar lahko učinkovito prispevajo k poskusu reševanja sporov.

3. Ne glede na prostovoljno naravo mediacije, ponudniki spletnih posredniških storitev in poslovni uporabniki v vsakem poskusu mediacije na podlagi tega člena sodelujejo v dobri veri.
4. Ponudniki spletnih posredniških storitev v vsakem posameznem primeru nosijo razumen delež skupnih stroškov mediacije. Razumni delež teh skupnih stroškov se določi na podlagi predloga mediatorja ob upoštevanju vseh ustreznih okoliščin konkretnega primera, zlasti veljavnosti trditev strank v sporu, ravnanja strank ter velikosti in medsebojnega razmerja finančne moči obeh strank.
5. Vsakršen poskus, da se z mediacijo doseže dogovor o rešitvi spora v skladu s tem členom, ne vpliva na pravice zadevnih ponudnikov spletnih posredniških storitev in poslovnih uporabnikov, da kadar koli pred postopkom mediacije, med njim ali po njem začnejo sodni postopek.
6. Če to zahteva poslovni uporabnik, ponudnik spletnih posredniških storitev pred začetkom mediacije da poslovnemu uporabniku na voljo informacije o delovanju in uspešnosti mediacije, povezane z njegovimi dejavnostmi.
7. Obveznost iz odstavka 1 se ne uporablja za ponudnike spletnih posredniških storitev, ki so mala podjetja v smislu Priloge k Priporočilu 2003/361/ES.

Člen 13

Specializirani mediatorji

Komisija v tesnem sodelovanju z državami članicami spodbuja ponudnike spletnih posredniških storitev in organizacije ter združenja, ki jih zastopajo, da individualno ali skupaj ustanovijo eno ali več organizacij, ki zagotavljajo storitve mediacije, ki izpolnjujejo zahteve iz člena 12(2), da bi ob upoštevanju zlasti čezmejne narave spletnih posredniških storitev konkretno olajševali izvensodno reševanje sporov s poslovnimi uporabniki, ki nastanejo v zvezi z zagotavljanjem navedenih storitev.

Člen 14

Sodni postopki, ki jih začnejo reprezentativne organizacije ali združenja in javni organi

1. Organizacije in združenja, ki imajo legitimni interes pri zastopanju poslovnih uporabnikov ali uporabnikov s poslovnim spletiščem, ter javni organi, vzpostavljeni v državah članicah, imajo pravico začeti postopek pred pristojnimi nacionalnimi sodišči v Uniji v skladu s pravili države članice, v kateri je postopek začel, za prenehanje ali prepoved katere koli neskladnosti ponudnikov spletnih posredniških storitev ali ponudnikov spletnih iskalnikov z ustreznimi zahtevami iz te uredbe.
2. Komisija spodbuja države članice k izmenjavi najboljših praks in informacij z drugimi državami članicami na podlagi registrov nezakonitih dejanj, v zvezi s katerimi so nacionalna sodišča izdala opustitvene odločbe, kadar takšne registre vzpostavijo ustrezni javni subjekti ali organi.
3. Organizacije ali združenja imajo pravico iz odstavka 1 le, kadar izpolnjujejo vse naslednje zahteve:
 - (a) so pravilno ustanovljeni v skladu s pravom države članice;
 - (b) trajnostno si prizadevajo za cilje, ki so v skupnem interesu skupine poslovnih uporabnikov ali uporabnikov s poslovnim spletiščem, ki jih zastopajo;

(c) so neprofitni;

(d) na njihovo odločanje ne vplivajo neustrezno tretji ponudniki financiranja, zlasti ponudniki spletnih posredniških storitev ali spletnih iskalnikov.

Zato organizacije ali združenja v celoti in javno razkrijejo informacije o članstvu in viru financiranja.

4. V državah članicah, v katerih so bili javni organi vzpostavljeni, imajo ti javni organi pravico iz odstavka 1, kadar jim je naložena obramba skupnih interesov poslovnih uporabnikov ali uporabnikov s poslovnim spletiščem ali zagotavljanje skladnosti z zahtevami iz te uredbe v skladu z nacionalnim pravom zadevne države članice.

5. Države članice lahko določijo:

(a) organizacije ali združenja s sedežem v tej državi članici, ki izpolnjujejo vsaj zahteve iz odstavka 3, na zahtevo teh organizacij ali združenj,

(b) javne organe, vzpostavljene v tej državi članici, ki izpolnjujejo zahteve iz odstavka 4,

ki se jim podeli pravica iz odstavka 1. Države članice sporočijo Komisiji ime in namen vseh takšnih določenih organizacij, združenj ali javnih organov.

6. Komisija pripravi seznam organizacij, združenj in javnih organov, določenih na podlagi odstavka 5. V tem seznamu se navede namen teh organizacij, združenj in javnih organov. Ta seznam se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*. Spremembe tega seznama se objavijo brez odlašanja, v vsakem primeru pa se posodobljeni seznam pripravi in objavi vsakih šest mesecev.

7. Sodišča sprejmejo seznam iz odstavka 6 kot dokaz pravne sposobnosti organizacije, združenja ali javnega organa, brez poseganja v pravico sodišča do preučitve, ali namen tožnika upravičuje začetek postopka v posameznem primeru.

8. Če ima država članica ali Komisija pomisleke glede tega, ali organizacija ali združenje izpolnjuje merila iz odstavka 3, oziroma glede tega, ali javni organ izpolnjuje merila iz odstavka 4, država članica, ki je to organizacijo, združenje ali javni organ določila, pomisleke preuči in po potrebi prekliče določitev, če eno ali več meril ni izpolnjenih.

9. Pravica iz odstavka 1 ne posega v pravice poslovnih uporabnikov in uporabnikov s poslovnim spletiščem, da v skladu s pravili države članice, v kateri se postopek začne, pri pristojnih nacionalnih sodiščih začnejo kateri koli postopek, ki temelji na individualnih pravicah in katerega namen je doseči prenehanje katere koli neskladnosti ponudnikov spletnih posredniških storitev ali ponudnikov spletnih iskalnikov z ustreznimi zahtevami iz te uredbe.

Člen 15

Izvrševanje

1. Vsaka država članica zagotovi ustrezno in učinkovito izvrševanje te uredbe.
2. Države članice določijo pravila glede ukrepov, ki se uporabijo za kršitve te uredbe, in zagotovijo njihovo izvajanje. Ti ukrepi morajo biti učinkoviti, sorazmerni in odvračilni.

Člen 16

Spremljanje

Komisija v tesnem sodelovanju z državami članicami pozorno spremlja učinek te uredbe na razmerja med spletnimi posredniškimi storitvami in njihovimi poslovnimi uporabniki ter med spletnimi iskalniki in uporabniki s poslovnim spletiščem. Komisija v ta namen zbere ustrezne informacije za spremljanje sprememb v teh razmerjih, vključno z izvajanjem ustreznih študij. Države članice pomagajo Komisiji tako, da ji na zahtevo predložijo vse ustrezne zbrane informacije, vključno o specifičnih primerih. Komisija lahko za namene tega člena in člena 18 skuša pridobiti informacije od ponudnikov spletnih posredniških storitev.

Člen 17

Kodeksi ravnanja

1. Komisija spodbuja ponudnike spletnih posredniških storitev ter organizacije in združenja, ki jih zastopajo, skupaj s poslovnimi uporabniki, vključno z malimi, srednjimi in mikropodjetji (MSP), in njihovimi zastopniškimi organizacijami, da ob upoštevanju posebnih značilnosti različnih sektorjev, v katerih se spletne posredniške storitve zagotavljajo, ter posebnih značilnosti MSP pripravijo kodekse ravnanja, katerih namen je prispevati k pravilni uporabi te uredbe.
2. Komisija spodbuja ponudnike spletnih iskalnikov ter organizacije in združenja, ki jih zastopajo, da pripravijo kodekse ravnanja, katerih izrecen namen je prispevati k pravilni uporabi člena 5.
3. Komisija spodbuja ponudnike spletnih posredniških storitev, da sprejmejo in izvajajo sektorske kodekse ravnanja, kadar takšni sektorski kodeksi ravnanja obstajajo in se množično uporabljajo.

Člen 18

Pregled

1. Komisija do 13. januarja 2022 in nato vsaka tri leta oceni to uredbo in poroča Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru.
2. Prva ocena te uredbe se opravi zlasti glede naslednjega:
 - (a) ocene izpolnjevanja obveznosti iz členov 3 do 10 ter njihovega učinka na gospodarstvo spletnih platform;
 - (b) ocene učinka in učinkovitosti vseh uveljavljenih kodeksov ravnanja, da bi izboljšali pravičnost in preglednost;
 - (c) nadaljnje preučitve težav, ki so nastale zaradi odvisnosti poslovnih uporabnikov od spletnih posredniških storitev, in težav, ki so nastale zaradi nepoštenih poslovnih praks ponudnikov spletnih posredniških storitev, ter z namenom nadaljnega ugotavljanja, koliko so takšne prakse še vedno razširjene;
 - (d) nadaljnje preučitve, ali je konkurenca med blagom ali storitvami, ki jih ponuja poslovni uporabnik, ter blagom in storitvami, ki jih ponuja ali nadzira ponudnik spletnih posredniških storitev, poštena in ali ponudniki spletnih posredniških storitev v tem pogledu zlorabljajo privilegirane podatke;

- (e) ocene učinka te uredbe na vsa morebitna neravnovesja v razmerjih med ponudniki operativnih sistemov in njihovimi poslovnimi uporabniki;
- (f) ocene, ali je področje uporabe uredbe, predvsem kar zadeva opredelitev izraza „poslovni uporabnik“, ustrezno, v smislu, da ne spodbuja navideznega samozaposlovanja.

S prvo in nadaljnjimi ocenami se ugotovi, ali so morda potrebna dodatna pravila, tudi v zvezi z izvrševanjem, da se zagotovi pravično, predvidljivo, trajnostno in zaupanja vredno spletno poslovno okolje na notranjem trgu. Komisija po ocenah sprejme ustrezne ukrepe, ki lahko vključujejo zakonodajne predloge.

3. Države članice zagotovijo vse ustrezne informacije, ki so jim na voljo in jih lahko Komisija potrebuje za pripravo poročila iz odstavka 1.

4. Komisija pri oceni te uredbe med drugim upošteva mnenja in poročila, ki ji jih predstavi skupina strokovnjakov opazovalnice gospodarstva spletnih platform. Komisija upošteva tudi vsebino in delovanje vseh kodeksov ravnanja iz člena 17, kadar je ustrezno.

Člen 19

Začetek veljavnosti in uporaba

1. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
2. Uporabljati se začne 12. julija 2020.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 20. junija 2019

Za Evropski parlament

Predsednik

A. TAJANI

Za Svet

Predsednik

G. CIAMBA

DIREKTIVE

DIREKTIVA (EU) 2019/1151 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 20. junija 2019

o spremembi Direktive (EU) 2017/1132 glede uporabe digitalnih orodij in postopkov na področju prava družb

(Besedilo velja za EGP)

(Besedilo velja za EGP) EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 50(1) ter točk (b), (c), (f) in (g) člena 50(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Direktiva (EU) 2017/1132 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ med drugim določa pravila o razkritju in povezoivanju centralnih in trgovinskih registrov ter registrov družb držav članic.
- (2) Uporaba digitalnih orodij in postopkov za enostavnejši, hitrejši in časovno ter stroškovno učinkovitejši začetek gospodarske dejavnosti z ustanovitvijo družbe ali odprtjem podružnice te družbe v drugi državi članici ter za nudenje celovitih in dostopnih informacij o družbah je eden od osnovnih pogojev za učinkovito delovanje, posodobitev in upravno poenostavitev konkurenčnega notranjega trga ter zagotavljanje konkurenčnosti in zanesljivosti družb.
- (3) Zagotavljanje obstoja pravnega in upravnega okolja, ki bo kos novim družbenim in gospodarskim izzivom, ki jih prinašata globalizacija in digitalizacija, je bistvenega pomena za zagotovitev potrebnih varoval pred zlorabami in goljufijami ter za uresničevanje ciljev, kot so spodbujanje gospodarske rasti, ustvarjanje delovnih mest in privabljanje naložb v Unijo, kar bi vsem prineslo gospodarske in družbene koristi.
- (4) Trenutno obstajajo velike razlike med državami članicami glede razpoložljivosti spletnih orodij, ki podjetnikom in družbam omogočajo komuniciranje z organi o zadevah s področja prava družb. Storitve e-uprave se med državami članicami razlikujejo. Nekatere države članice zagotavljajo celovite in uporabniku prijazne storitve v celoti na spletu, medtem ko druge ne morejo zagotoviti spletnih rešitev v nekaterih pomembnih fazah življenjskega cikla družbe. Nekatere države članice na primer dovoljujejo ustanovitev družb ali vpis sprememb dokumentov in informacij v register le osebno, nekatere to omogočajo osebno ali na spletu, v drugih državah članicah pa se to lahko opravi le na spletu.

⁽¹⁾ UL C 62, 15.2.2019, str. 24.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 18. aprila 2019 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 13. junija 2019.

⁽³⁾ Direktiva (EU) 2017/1132 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o določenih vidikih prava družb (UL L 169, 30.6.2017, str. 46).

- (5) Poleg tega pravo Unije za dostop do informacij o družbah določa, da se minimalni sklop podatkov vedno zagotovi brezplačno. Vendar je obseg teh informacij še vedno omejen. Dostop do tovrstnih informacij se razlikuje, saj je v nekaterih državah članicah brezplačno na voljo več informacij kot v drugih, kar povzroča neravnovesje v Uniji.
- (6) Komisija je v svojem sporočilu „Strategija za enotni digitalni trg za Evropo“ in v svojem sporočilu „Evropski akcijski načrt za e-upravo za obdobje 2016–2020: Pospešitev digitalne preobrazbe uprave“ poudarila vlogo javnih uprav pri podpori podjetjem za enostavni začetek njihovih dejavnosti, spletno poslovanje in širitev prek meja. Evropski akcijski načrt za e-upravo je izrecno priznal pomembnost izboljšanja uporabe digitalnih orodij pri izpolnjevanju zahtev glede prava družb. Poleg tega so države članice v talinski deklaraciji o e-upravi z dne 6. oktobra 2017 odločno pozvale k okrepitvi prizadevanj za zagotavljanje učinkovitih uporabniško naravnanih elektronskih postopkov v Uniji.
- (7) Junija 2017 je začelo delovati povezovanje centralnih in trgovinskih registrov ter registrov družb držav članic, s čimer se je bistveno olajšal čezmejni dostop do informacij o družbah v Uniji in omogočila elektronska medsebojna komunikacija registrov v državah članicah v zvezi z nekaterimi čezmejnimi operacijami, ki vplivajo na družbe.
- (8) Za lažjo ustanovitev družb in registracijo podružnic ter zmanjšanje stroškov, trajanja in upravnega bremena v zvezi s temi postopki, zlasti za mikro, mala in srednja podjetja (MSP), kot so opredeljena v Priporočilu Komisije 2003/361/ES ⁽⁴⁾, bi bilo treba uvesti postopke, ki bodo omogočili izvedbo ustanovitve družb in registracije podružnic v celoti prek spleta. Ta direktiva družbam ne bi smela nalagati uporabe takih postopkov. Državam članicam pa bi moralo biti omogočeno, da se odločijo, da so nekateri ali vsi spletni postopki obvezni. Sedanji stroški in bremena v zvezi s postopki ustanovitve in registracije ne izhajajo le iz upravnih pristojbin, ki se zaračunavajo za ustanovitev družbe ali registracijo podružnice, ampak tudi iz drugih zahtev, zaradi katerih celotni postopek traja dlje, zlasti kadar je potrebna osebna zglasitev vlagatelja. Poleg tega bi morale biti informacije o takih postopkih brezplačno na voljo na spletu.
- (9) Uredba (EU) 2018/1724 Evropskega Parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾, ki vzpostavlja enotno digitalno vstopno mesto, določa splošna pravila za spletno zagotavljanje informacij, postopkov in služb za pomoč, ki so pomembni za delovanje notranjega trga. Ta direktiva določa posebna pravila v zvezi s spletno ustanovitvijo kapitalskih družb, registracijo podružnic in vpisom dokumentov in informacij s strani družb in podružnic (v nadaljnjem besedilu: spletni postopki), ki jih navedena uredba ne zajema. Države članice bi morale zlasti zagotoviti posebne informacije o spletnih postopkih, določenih v tej direktivi, in vzorce ustanovitvenih aktov (v nadaljnjem besedilu: predloge) na spletnih mestih, ki so dostopna prek enotnega digitalnega vstopnega mesta.
- (10) Možnost ustanavljanja družb, registracije podružnic in vpisa dokumentov in informacij v celoti prek spleta bi družbam omogočila uporabo digitalnih orodij pri stikih s pristojnimi organi držav članic. Da bi okrepili zaupanje, bi morale države članice zagotoviti možnost varne elektronske identifikacije in uporabe storitev zaupanja tako za nacionalne kot za čezmejne uporabnike v skladu z Uredbo (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾. Poleg tega bi za omogočitev čezmejne elektronske identifikacije države članice morale vzpostaviti sheme elektronske identifikacije, ki zagotavljajo dovoljena sredstva elektronske identifikacije. Takšne nacionalne sheme bi se uporabljale kot podlaga za priznavanje sredstev elektronske identifikacije, izdanih v drugi državi članici. Da se v čezmejnih primerih zagotovi visoka raven zaupanja, bi morala biti priznana le sredstva elektronske identifikacije, ki so skladna s členom 6 Uredbe (EU) št. 910/2014. V vsakem primeru bi morala ta direktiva od držav članic zahtevati le omogočanje spletne ustanovitve družb, registracije podružnic ter spletnega vpisa dokumentov in informacij za vlagatelje, ki so državljani Unije s pomočjo priznavanja njihovih sredstev elektronske identifikacije. Države članice bi morale določiti, kako so sredstva identifikacije, ki jih priznavajo, vključno s tistimi, ki niso zajeta v Uredbi (EU) št. 910/2014, javno dostopna.

⁽⁴⁾ Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2018/1724 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. oktobra 2018 o vzpostavitvi enotnega digitalnega vstopnega mesta za zagotavljanje dostopa do informacij, do postopkov ter do storitev za pomoč in reševanje težav ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 (UL L 295, 21.11.2018, str. 1).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (UL L 257, 28.8.2014, str. 73).

- (11) Države članice bi morale še naprej imeti možnost, da se odločijo, katera oseba oziroma osebe, se po nacionalnem pravu obravnavajo kot vlagatelji v zvezi s spletnimi postopki, pod pogojem, da to ne omeji področja uporabe in cilja te direktive.
- (12) Za spodbujanje uporabe spletnih postopkov za družbe bi morali registri držav članic zagotoviti, da so pravila o pristojbinah, ki se uporabljajo za spletne postopke, določena v tej direktivi, pregledna in se uporabljajo na nediskriminatoren način. Vendar zahteva po preglednosti pravil o pristojbinah ne bi smela posegati v pogodbeno svobodo med vlagatelji in osebami, ki jim pomagajo v katerem koli delu spletnih postopkov, vključno s pravico do pogajanja o ustreznih cenah za take storitve.
- (13) Pristojbine, ki jih zaračunavajo registri za spletne postopke, bi bilo treba izračunati na podlagi stroškov zadevnih storitev. Te pristojbine bi lahko med drugim krile stroške manjših storitev, ki se opravljajo brezplačno. Države članice bi morale imeti pravico, da pri izračunu zneska upoštevajo vse stroške, povezane z izvedbo spletnih postopkov, vključno z deležem splošnih stroškov, ki se ji lahko pripišejo. Poleg tega bi moralo biti državam članicam dovoljeno, da predpišejo pavšalne dajatve in določijo znesek takih dajatev za nedoločen čas, pod pogojem da redno preverjajo, da take dajatve ne presegajo povprečnih stroškov zadevnih storitev. Morebitne pristojbine za spletne postopke, ki jih zaračunavajo registri držav članic, ne bi smele presegati povračila stroškov zagotavljanja takih storitev. Poleg tega bi bilo treba v primerih, ko je za dokončanje postopka potrebno plačilo, omogočiti, da se to lahko izvrši na podlagi splošno dostopnih čezmejnih plačilnih storitev, kot so kreditne kartice in bančna nakazila.
- (14) Poleg tega bi morale države članice pomagati osebam, ki želijo ustanoviti družbo ali registrirati podružnico, z zagotavljanjem nekaterih informacij prek enotnega digitalnega vstopnega mesta in po potrebi na portalu evropskega e-pravosodja na jedrnat in uporabniku prijazen način, in sicer informacij o postopkih in zahtevah za ustanovitev kapitalskih družb, registracijo podružnic in vpisu dokumentov in informacij, o pravilih, povezanih s prepovedjo opravljanja funkcije direktorja, ter opisa pristojnosti in odgovornosti upravnih, poslovnih in nadzornih organov družb.
- (15) Moralo bi biti mogoče ustanoviti družbe v celoti prek spleta. Vendar pa bi moralo biti državam članicam dovoljeno, da omejijo spletno ustanovitev na določene oblike kapitalskih družb, kot je določeno v tej direktivi, zaradi zapletenosti ustanavljanja drugih oblik družb v nacionalnem pravu. V vsakem primeru bi morale države članice določiti podrobna pravila za spletno ustanovitev. Izvedba spletnih ustanovitev bi morala biti mogoča s predložitvijo dokumentov ali informacij v elektronski obliki, brez poseganja v materialne in postopkovne zahteve držav članic, vključno s tistimi, ki se nanašajo na pravne postopke za oblikovanje ustanovitvenih aktov, in na avtentičnost, točnost, zanesljivost, verodostojnost in ustrezno pravno obliko predloženih dokumentov ali informacij. Vendar pa te materialne in postopkovne zahteve ne bi smele onemogočiti spletnih postopkov, zlasti tistih za spletno ustanovitev družbe in spletno registracijo podružnice. Kadar je pridobivanje elektronskih prepisov dokumentov, ki izpolnjujejo zahteve držav članic, tehnično neizvedljivo, bi se izjemoma lahko zahtevali dokumenti v papirni obliki.
- (16) Ko so izpolnjene vse formalnosti za spletno ustanovitev družbe, vključno z zahtevo, da družba pravilno predloži vse dokumente in informacije, bi morala biti spletna ustanovitev pri pristojnih organih oziroma osebah ali telesih, pooblaščenih z nacionalnim pravom za obravnavanje vseh vidikov spletnih postopkov, hitra. Kadar pa obstajajo dvomi glede izpolnjevanja potrebnih formalnosti, vključno z identiteto vlagatelja, zakonitostjo firme, prepovedjo opravljanja funkcije direktorja ali skladnostjo drugih informacij ali dokumentov s pravnimi zahtevami, ali v primeru suma goljufije ali zlorabe lahko spletna ustanovitev traja dlje in se rok za organe ne bi smel začeti, dokler niso izpolnjene take formalnosti. Kadar postopka ni mogoče končati v rokih, bi morale države članice vsekakor zagotoviti, da se vlagatelj obvesti o razlogih za vsako zamudo.
- (17) Da se zagotovi pravočasna spletna ustanovitev družbe ali spletna registracija podružnice, države članice te ustanovitve ali registracije ne bi smele pogojevati s pridobitvijo kakršnih koli licenc ali dovoljenj pred izvedbo te ustanovitve ali registracije, razen kadar je to določeno v nacionalnem pravu zaradi zagotavljanja ustreznega nadzora nad nekaterimi dejavnostmi. Po ustanovitvi ali registraciji bi moralo nacionalno pravo urejati položaje, ko družbe ali podružnice ne smejo opravljati določenih dejavnosti, ne da bi pridobile licenco ali dovoljenje.

- (18) Za pomoč podjetjem, zlasti MSP, pri začetku poslovanja bi morale biti mogoče ustanoviti družbo z omejeno odgovornostjo z uporabo predlog, ki bi morale biti na voljo na spletu. Države članice bi morale zagotoviti, da se take predloge lahko uporabljajo za spletne ustanovitve, in bi morale še naprej imeti možnost, da same določijo njihovo pravno vrednost. Take predloge bi lahko vsebovale vnaprej določen nabor možnosti v skladu z nacionalnim pravom. Vlagatelji bi morali imeti možnost izbire med uporabo predlog ali ustanovitvijo družbe s prilagojenimi ustanovitvenimi akti, države članice pa bi morale imeti možnost, da določijo predloge tudi za druge oblike družb.
- (19) Da se upoštevajo obstoječe pravne ureditve držav članic glede prava družb, je pomembno omogočiti prožnost, kar zadeva način, na katerega zagotovijo sistem ustanovitve družb, registracije podružnic in vpisa dokumentov ali informacij v celoti prek spleta, tudi v zvezi z vlogo notarjev ali odvetnikov v katerem koli delu takih spletnih postopkov. Zadeve v zvezi s spletnimi postopki, ki niso urejeni v tej direktivi, bi morale še naprej urejati nacionalno pravo.
- (20) Da se odpravijo goljufije in ugrabitve družb ter zagotovijo zaščitni ukrepi za zanesljivost in verodostojnost dokumentov in informacij, ki jih vsebujejo nacionalni registri, bi morale določbe v zvezi s spletnimi postopki iz te direktive vključevati tudi preverjanje identitete ter pravne in poslovne sposobnosti oseb, ki želijo ustanoviti družbo ali registrirati podružnico oziroma vpisati dokumente ali informacije. Ta preverjanja bi lahko bila del preizkusa zakonitosti, ki ga zahtevajo nekatere države članice. Oblikovanje in sprejemanje sredstev in metod za ta preverjanja bi bilo treba prepustiti državam članicam. V ta namen bi morale imeti države članice možnost, da zahtevajo vključitev notarjev ali odvetnikov v kateri koli del spletnih postopkov. Vendar takšna vključitev ne bi smela preprečiti izvedbe postopka v celoti prek spleta.
- (21) Kadar je to utemeljeno z razlogi javnega interesa za preprečevanje zlorabe ali spremembe identitete oziroma zaradi zagotavljanja spoštovanja pravil o pravni in poslovni sposobnosti ter pooblastilih vlagateljev za zastopanje družbe, bi morale države članice imeti možnost sprejemanja ukrepov v skladu z nacionalnim pravom, ki bi lahko zahtevali osebno zglasitev vlagatelja pri katerem koli organu države članice ali kateri koli osebi ali telesu, pooblaščenemu z nacionalnim pravom za obravnavanje vse vidikov spletnih postopkov, v državi članici, v kateri se ustanovi družba ali registrira podružnica. Vendar se taka osebna zglasitev ne bi smela zahtevati sistematično, temveč le za vsak primer posebej in zgolj če obstajajo razlogi za sum ponaredbe identitete ali neskladnost s pravili o pravni in poslovni sposobnosti ter pooblastilih vlagatelja za zastopanje družbe. Takšen sum bi moral temeljiti na informacijah, ki so na voljo organom, osebam ali telesom, pooblaščenim z nacionalnim pravom za izvajanje tovrstnih preverjanj. Če se zahteva osebna zglasitev, bi morale države članice zagotoviti, da se lahko vse druge faze postopka opravijo na spletu. Pojem pravne in poslovne sposobnosti bi bilo treba razumeti, da vključuje zmožnost ukrepanja.
- (22) Državam članicam bi moralo biti dovoljeno, da svojim pristojnim organom, osebam ali telesom tudi omogočijo, da z dopolnilnimi elektronskimi preverjanji identitete, preverijo pravno sposobnost in zakonitost ter ali so izpolnjeni vsi pogoji za ustanovitev družb. Taka preverjanja bi lahko med drugim vključevala video konference ali druga spletna sredstva, ki zagotavljajo avdiovizualno povezavo v realnem času.
- (23) Da se zagotovi zaščita vseh oseb, ki sodelujejo z družbami, bi morale imeti države članice možnost preprečiti goljufivo ravnanje ali druge zlorabe, tako da osebi zavrnejo imenovanje za direktorja družbe, pri čemer ne upoštevajo zgolj preteklega ravnanja te osebe na njihovem ozemlju, temveč tudi, kadar je tako določeno v nacionalnem pravu, informacije, ki jih predložijo druge države članice. Zato bi moralo biti državam članicam dovoljeno, da zahtevajo informacije od drugih držav članic. Odgovor bi lahko vseboval informacije o veljavni prepovedi opravljanja funkcije direktorja ali druge informacije, ki so relevantne za prepoved v državi članici, ki je prejela zahtevo. Podajanje takih zahtev za informacije bi moralo biti mogoče prek sistema povezovanja registrov. V zvezi s tem bi morale imeti države članice možnost, da izberejo, kako bodo te informacije najbolj zbirale, na primer z zbiranjem ustreznih informacij iz vseh registrov ali drugih mest, kjer so shranjene, v skladu z njihovim nacionalnim pravom ali z vzpostavitev namenskih registrov ali namenskih oddelkov v poslovnih registrih. Kadar so potrebne dodatne informacije, na primer o obdobju prepovedi opravljanja funkcije direktorja in razlogih zanj, bi moralo biti državam članicam dovoljeno, da jih zagotovijo prek vseh razpoložljivih sistemov za izmenjavo informacij v skladu z nacionalnim pravom. Vendar pa ta direktiva ne bi smela ustvariti obveznosti, da se take informacije zahtevajo v vsakem primeru. Poleg tega dovolitev upoštevanja informacij o prepovedi opravljanja funkcije direktorja v drugi državi članici ne bi smela zavezovati držav članic, da priznajo prepovedi, ki so v veljavi v drugih državah članicah.

- (24) Za zagotovitev zaščite vseh oseb, ki sodelujejo z družbami ali podružnicami, in preprečitev goljufivega ravnanja ali drugih zlorab je pomembno, da lahko pristojni organi v državah članicah preverijo, ali oseba, ki naj bi bila imenovana za direktorja, nima prepovedi opravljanja funkcije direktorja. V ta namen bi morali pristojni organi tudi vedeti, ali je določena oseba vpisana v kateri koli register, relevanten za prepoved opravljanja funkcije direktorja, v drugih državah članicah, prek sistema povezovanja poslovnih registrov. Registri, organi, osebe ali telesa, pooblaščen z nacionalnim pravom za obravnavanje vseh vidikov spletnih postopkov, takih osebnih podatkov ne bi smeli hraniti dlje, kot je potrebno za oceno, ali se oseba lahko imenuje za direktorja. Vendar bodo morda morali taki subjekti zaradi morebitnega pregleda odločbe o zavrnitvi te podatke hraniti dlje časa. V vsakem primeru pa obdobje hrambe ne bi smelo preseči obdobja, določenega v nacionalnih pravilih za hrambo vseh osebnih podatkov, povezanih z ustanovitvijo družbe ali registracije podružnice ali s tem povezanimi vpisi dokumentacije in informacij.
- (25) Obveznosti iz te direktive v zvezi s spletno ustanovitvijo družb in registracijo podružnic ne bi smele posegati v nobene druge formalnosti, nepovezane s pravom družb, ki jih mora družba izpolniti za začetek dejavnosti v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom.
- (26) Kot za spletno ustanovitev družb in registracijo podružnic, bi bilo treba za zmanjšanje stroškov in bremen za družbe omogočiti tudi vpis dokumentov in informacij v nacionalne registre v celoti prek spleta v vseh fazah življenjskega cikla družb. Obenem bi morale države članice imeti možnost, da dovolijo vpis dokumentov in informacij z drugimi sredstvi, tudi v papirni obliki. Poleg tega bi bilo razkritje informacij o družbi treba izvesti, ko so informacije javno dostopne v teh nacionalnih registrih, saj so medsebojno povezani in zagotavljajo celovito referenčno točko za uporabnike. V izogib prekinitvam v obstoječih načinih razkritja bi morale imeti države članice tudi možnost objave vseh ali nekaterih informacij o družbi v nacionalnem uradnem listu, obenem pa bi morale zagotavljati, da register pošlje informacije v elektronski obliki na nacionalni uradni list. Ta direktiva ne bi smela vplivati na nacionalna pravila o pravni veljavnosti registra in vlogi nacionalnega uradnega lista.
- (27) Da bi olajšali iskanje po informacijah, shranjenih v nacionalnih registrih, in njihovo izmenjavo z drugimi sistemi, bi morale države članice zagotoviti, da se po preteku ustreznega obdobja prenosa vsi dokumenti in informacije, predloženi pristojnemu organu, osebi ali telesu, pooblaščenem z nacionalnim pravom za obravnavanje vseh vidikov spletnih postopkov, v okviru spletnih postopkov, določenih v tej direktivi, lahko hranijo v registrih v strojno berljivi obliki, ki omogoča iskanje, ali kot strukturirani podatki. To pomeni, da bi moral biti datotečni format strukturiran tako, da lahko programske aplikacije z lahkoto določajo, prepoznajo in izločajo določene podatke in njihovo notranjo strukturo. Zahteva, da se zagotovi, da oblika omogoča iskanje dokumentov in informacij, ne bi smela vključevati skeniranih podpisov ali drugih podatkov, ki niso primerni za strojno berljivost. Ker bi to lahko zahtevalo spremembe obstoječih informacijskih sistemov držav članic, bi bilo za to zahtevo treba določiti daljše obdobje za prenos.
- (28) Za znižanje stroškov, zmanjšanje upravnega bremena in skrajšanje postopkov za družbe bi morale države članice na področju prava družb uporabiti načelo „samo enkrat“, ki je vzpostavljeno v Uniji, kar med drugim dokazujejo Uredba (EU) 2018/1724, akcijski načrt Evropske komisije za e-upravo in talinska deklaracija o e-upravi. Uporaba načela „samo enkrat“ pomeni, da družbam ni treba predložiti istih informacij javnim organom več kot enkrat. Na primer, od družb se ne bi smelo zahtevati, da predložijo iste informacije v nacionalni register in na nacionalni uradni list. Namesto tega bi register moral posredovati že predložene informacije neposredno na nacionalni uradni list. Podobno bi moralo biti mogoče, da družba, ki je bila ustanovljena v eni državi članici in ki želi registrirati podružnico v drugi državi članici, uporabi dokumente ali informacije, ki so bili predhodno predloženi v register. Poleg tega bi morala imeti družba, ki je bila ustanovljena v eni državi članici in ima podružnico v drugi državi članici, možnost predložitve nekaterih sprememb informacij o svoji družbi samo v register, v katerem je družba registrirana, ne da bi morala predložiti iste informacije v register, v katerem je registrirana podružnica. Namesto tega bi morala potekati elektronska izmenjava informacij, kot so sprememba firme ali sprememba registriranega sedeža družbe, med registrom, v katerem je registrirana družba, in registrom, v katerem je registrirana podružnica, prek sistema povezovanja registrov.

- (29) Da se zagotovi razpoložljivost doslednih in posodobljenih informacij o družbah v Uniji in da se še bolj poveča preglednost, bi bilo treba omogočiti uporabo povezovanja registrov za izmenjavo informacij o vseh oblikah družb, ki so registrirane v registrih držav članic v skladu z nacionalnim pravom. Države članice bi morale imeti možnost, da dajo na voljo elektronske prepise dokumentov in informacij teh drugih oblik družb tudi prek tega sistema povezovanja registrov.
- (30) Za večjo preglednost ter zaščito interesov delavcev, upnikov in manjšinskih delničarjev in da se spodbudi zaupanje v poslovne transakcije, tudi čezmejne, na notranjem trgu, je pomembno, da lahko investitorji, deležniki, poslovni partnerji in organi brez težav dostopajo do informacij o družbah. Za izboljšanje dostopnosti teh informacij bi morale biti več informacij na voljo brezplačno v vseh državah članicah. Takšne informacije bi morale vključevati pravni status družbe in informacije o njenih podružnicah v drugih državah članicah, kot tudi informacije o osebah, ki so bodisi kot organ bodisi kot člani vsakega takega organa pooblaščen, da zastopajo družbo. Poleg tega cena prepisa vseh ali dela dokumentov ali informacij, ki jih razkrije družba, bodisi v papirni obliki bodisi z elektronskimi sredstvi, ne bi smela presegati upravnih stroškov takega prepisa, vključno s stroški razvoja in vzdrževanja registrov, pod pogojem, da cene niso nesorazmerne glede na zahtevane informacije.
- (31) Države članice imajo trenutno možnost ustanoviti neobvezne točke dostopa v zvezi s sistemom povezovanja registrov. Vendar Komisija v sistem povezovanja registrov ne more povezati drugih deležnikov. Da bi imeli drugi deležniki koristi od povezovanja registrov in da se zagotovi, da bodo njihovi sistemi ohranili točne, aktualne in zanesljive informacije o družbah, bi bilo treba Komisijo pooblastiti, da ustanovi dodatne točke dostopa. Take točke dostopa bi se morale nanašati na sisteme, ki jih je razvila in jih upravlja Komisija ali druge institucije, organi, uradi ali agencije Unije, da lahko opravljajo svoje upravne naloge ali upoštevajo določbe prava Unije.
- (32) Da se družbam, ustanovljenim na notranjem trgu, olajša širitev poslovnih dejavnosti čez mejo, bi morale imeti možnost odpiranja in registracije podružnic v drugi državi članici prek spleta. Zato bi morale države članice na podoben način kot za družbe omogočiti spletno registracijo podružnic in spletni vpis dokumentov in informacij, s čimer bi prispevale k zmanjšanju stroškov ter bi hkrati zmanjšale upravno breme in trajanje formalnosti v zvezi s čezmejnimi širjenjem.
- (33) Pri registraciji podružnice družbe, registrirane v drugi državi članici, bi morale države članice imeti tudi možnost, da preverijo nekatere informacije o družbi prek sistema povezovanja registrov. Poleg tega bi v primeru zaprtja podružnice v eni državi članici register te države članice moral o takem zaprtju obvestiti državo članico, v kateri je družba registrirana, prek sistema povezovanja registrov, oba registra pa bi morala zabeležiti to informacijo.
- (34) Da se zagotovi skladnost s pravom Unije in nacionalnim pravom, je treba črtati določbo v zvezi s Kontaktnim odborom, ki je prenehal obstajati, in posodobiti oblike družb, navedene v prilogah I in II k Direktivi (EU) 2017/1132.
- (35) Da se omogočijo prihodnje spremembe zakonodaj držav članic in zakonodaje Unije v zvezi z oblikami družb, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte za posodobitev seznama oblik družb iz prilog I, II in IIA k Direktivi (EU) 2017/1132. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu s načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ⁽⁷⁾. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (36) Določbe te direktive, vključno z obveznostmi registracije družb, ne vplivajo na nacionalno pravo v zvezi z davčnimi ukrepi držav članic ali njihovih ozemelskih in upravnih podenot.

⁽⁷⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

- (37) Ta direktiva ne bi smela vplivati na pooblastilo držav članic, da zavrnejo vloge za ustanovitev družb in registracijo podružnic v primeru goljufij ali zlorab, ter na preiskovalne in izvršilne ukrepe držav članic, vključno s strani policije ali drugih pristojnih organov. Prav tako ne bi smela vplivati na druge obveznosti na podlagi prava Unije in nacionalnega prava, vključno s tistimi, ki izhajajo iz preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma ter pravil o dejanskem lastništvu. Ta direktiva ne vpliva na določbe Direktive (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾, ki obravnavajo tveganja pranja denarja in financiranja terorizma, zlasti obveznosti, povezane z izvajanjem ustreznih ukrepov skrbnega preverjanja z upoštevanjem tveganja ter identifikacijo in registracijo dejanskega lastnika vsakega novoustanovljenega subjekta v državi članici njegove ustanovitve.
- (38) Ta direktiva bi se morala uporabljati v skladu s pravom Unije o varstvu podatkov ter varstvom zasebnosti in osebnih podatkov, kot ju zagotavljata člena 7 in 8 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Obdelava osebnih podatkov fizičnih oseb na podlagi te direktive mora potekati v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁹⁾.
- (39) V skladu s členom 28(2) Uredbe (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁰⁾ je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je podal mnenje 26. julija 2018.
- (40) Ker cilja te direktive, in sicer zagotavljanja več digitalnih rešitev za družbe na notranjem trgu, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi njegovega obsega in učinkov lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (41) V skladu s Skupno politično izjavo z dne 28. septembra 2011 držav članic in Komisije o obrazložitenih dokumentih ⁽¹¹⁾ se države članice zavezujejo, da bodo v upravičenih primerih obvestilu o svojih ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih se pojasni razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov o prenosu. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takih dokumentov v primeru te direktive upravičeno.
- (42) Glede na zapletenost sprememb, ki se zahtevajo za nacionalne sisteme zaradi skladnosti z določbami te direktive, in velike razlike, ki trenutno obstajajo med državami članicami glede uporabe digitalnih orodij in postopkov na področju prava družb, je treba določiti, da lahko države članice, ki naletijo na posebne težave pri prenosu nekaterih določb te direktive, Komisijo uradno obvestijo o svoji potrebi, da se jim prizna podaljšanje zadevnega obdobja izvajanja za največ eno leto. Države članice bi morale, ko zaprosijo za tako podaljšanje, navesti objektivne razloge.
- (43) Komisija bi morala opraviti vrednotenje te direktive. V skladu z odstavkom 22 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje bi morale to vrednotenje temeljiti na petih merilih, to je uspešnosti, učinkovitosti, ustreznosti, skladnosti in dodani vrednosti, ter biti podlaga za ocene učinka glede morebitnih nadaljnjih ukrepov. Države članice bi morale pomagati pri tem vrednotenju tako, da Komisiji zagotovijo podatke, ki so jim na voljo, o tem, kako spletno ustanavljanje družb deluje v praksi, na primer podatke o številu spletnih ustanovitev, številu primerov, v katerih so bile uporabljene predloge ali je bila zahtevana osebna zglasitev, ter povprečnem trajanju in stroških spletnih ustanovitev.

⁽⁸⁾ Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L 141, 5.6.2015, str. 73).

⁽⁹⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

⁽¹⁰⁾ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

⁽¹¹⁾ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

- (44) Zbrati bi bilo treba informacije, da se oceni uspešnost te direktive glede na zasledovani cilj ter da se omogoči njeno vrednotenje v skladu z odstavkom 22 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
- (45) Direktivo (EU) 2017/1132 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Spremembe Direktive (EU) 2017/1132

Direktiva (EU) 2017/1132 se spremeni:

- (1) v členu 1 se za drugo alineo vstavi naslednja alineja:

„– pravili o spletni ustanovitvi družb, spletni registraciji podružnic ter spletnem vpisu dokumentov in informacij s strani družb in podružnic,“;

- (2) v naslovu I se naslov poglavja III nadomesti z naslednjim:

„Spletni postopki (ustanovitev, registracija in vpis dokumentov in informacij), razkritje in registri“;

- (3) člen 13 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 13

Področje uporabe

Usklajevalni ukrepi, predpisani v tem oddelku in oddelku 1A, se uporabljajo za zakone in druge predpise držav članic v zvezi z oblikami družb, navedenimi v Prilogi II, in, kadar je tako določeno, z oblikami družb, navedenimi v prilogah I in IIA.“;

- (4) vstavijo se naslednji členi:

„Člen 13a

Opredelitev pojmov

Za namene tega poglavja:

- (1) ‚sredstvo elektronske identifikacije‘ pomeni sredstva elektronske identifikacije, kakor je opredeljeno v točki 2 člena 3 Uredbe (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta (*);
- (2) ‚shema elektronske identifikacije‘ pomeni shemo elektronske identifikacije, kakor je opredeljena v točki 4 člena 3 Uredbe (EU) št. 910/2014;
- (3) ‚elektronsko sredstvo‘ pomeni elektronsko opremo, ki se uporablja za obdelavo, vključno z digitalnim stiskanjem, in shranjevanje podatkov, ter s katero so informacije izvirno poslano in na cilju prejete; te informacije so v celoti prenesene, posredovane in prejete na način, ki ga določijo države članice;

- (4) „ustanovitev“ pomeni celoten postopek ustanavljanja družbe v skladu z nacionalnim pravom, vključno s pripravo ustanovitvenega akta družbe in vsemi potrebnimi koraki za vpis družbe v register;
- (5) „registracija podružnice“ pomeni postopek, ki vodi do razkritja dokumentov in informacij v zvezi s podružnico, ki se na novo odpre v državi članici;
- (6) „predloga“ pomeni vzorec ustanovitvenega akta družbe, ki ga pripravijo države članice v skladu z nacionalnim pravom in ki se uporablja za spletno ustanovitev družbe v skladu s členom 13g.

Člen 13b

Priznavanje sredstev identifikacije za namene spletnih postopkov

1. Države članice zagotovijo, da lahko vlagatelji, ki so državljani Unije, v spletnih postopkih iz tega poglavja uporabijo naslednja sredstva elektronske identifikacije:
 - (a) sredstva elektronske identifikacije, izdana v okviru sheme elektronske identifikacije, ki jih odobri njihova država članica;
 - (b) sredstva elektronske identifikacije, izdana v drugi državi članici in priznana za namen čezmejne avtentikacije v skladu s členom 6 Uredbe (EU) št. 910/2014.
2. Države članice lahko zavrnejo priznanje sredstev elektronske identifikacije, kadar ravni zanesljivosti sredstev elektronske identifikacije niso skladne s pogoji iz člena 6(1) Uredbe (EU) št. 910/2014.
3. Vsa sredstva identifikacije, ki jih priznavajo države članice, so javno dostopna.
4. Kadar je to upravičeno iz razlogov javnega interesa, za preprečevanje zlorabe ali spremembe identitete, lahko države članice za namene preverjanja identitete vlagatelja sprejmejo ukrepe, ki bi lahko zahtevali osebno zglasitev tega vlagatelja pred katerim koli organom, osebo ali telesom, pooblaščenim v nacionalnem pravu za obravnavanje vseh vidikov spletnih postopkov iz tega poglavja, vključno s pripravo ustanovitvenega akta družbe. Države članice zagotovijo, da se osebna zglasitev vlagatelja lahko zahteva samo za vsak primer posebej, kadar obstajajo razlogi za sum ponaredbe identitete, in da se lahko vsi ostali koraki postopka opravijo spletno.

Člen 13c

Splošne določbe o spletnih postopkih

1. Ta direktiva ne posega v nacionalno zakonodajo, ki v skladu s pravnimi sistemi in pravnimi običaji držav članic določajo organ, osebo ali telo, pooblaščen z nacionalnim pravom za obravnavanje vseh vidikov spletne ustanovitve družb, spletne registracije podružnic in spletnega vpisa dokumentov in informacij.
2. Ta direktiva tudi ne posega v postopke in zahteve, določene v nacionalnem pravu, vključno s tistimi, ki se nanašajo na pravne postopke za oblikovanje ustanovitvenih aktov, pod pogojem, da je možna spletna ustanovitev družbe iz člena 13g, spletna registracija podružnic iz člena 28a ter spletni vpis dokumentov in informacij iz členov 13j in 28b.

3. Ta direktiva ne vpliva na zahteve iz veljavnega nacionalnega prava o avtentičnosti, točnosti, zanesljivosti, verodostojnosti in ustrezni pravni obliki predloženih dokumentov ali informacij, pod pogojem, da je možna spletna ustanovitev iz člena 13g, spletna registracija podružnice iz člena 28a ter spletni vpis dokumentov in informacij iz členov 13j in 28b.

Člen 13d

Pristojbine za spletne postopke

1. Države članice zagotovijo, da so pravila o pristojbinah, ki se uporabljajo za spletne postopke iz tega poglavja, pregledna in se uporabljajo na nediskriminatoren način.

2. Morebitne pristojbine za spletne postopke, ki jih zaračunavajo registri iz člena 16, ne presegajo povračil stroškov zagotavljanja takih storitev.

Člen 13e

Plačila

Kadar je za izvedbo postopka iz tega poglavja potrebno plačilo, države članice zagotovijo, da se to plačilo lahko izvede z uporabo široko dostopne spletne plačilne storitve, ki se lahko uporabi za čezmejna plačila, ki omogoča identifikacijo osebe, ki je opravila plačilo, ter ki jo nudi finančna institucija ali ponudnik plačilnih storitev s sedežem v državi članici.

Člen 13f

Zahteve po informacijah

Države članice zagotovijo, da so jedrnate in uporabniku prijazne informacije, ki so zagotovljene brezplačno in vsaj v jeziku, ki ga na splošno razume čim več čezmejnih uporabnikov, na voljo na portalih za registracijo ali spletnih mestih, dostopnih prek enotnega digitalnega vstopnega mesta, da se pomaga pri ustanavljanju družb in registraciji podružnic. Informacije zajemajo vsaj naslednje:

- (a) pravila o ustanavljanju družb, vključno s spletnimi postopki iz členov 13g in 13j, ter zahteve v zvezi z uporabo predlog in drugimi ustanovitvenimi dokumenti, identifikacijo oseb, uporabo jezikov in z veljavnimi pristojbinami;
- (b) pravila o registraciji podružnic, vključno s spletnimi postopki iz členov 28a in 28b, ter zahteve v zvezi z registracijo dokumentov, identifikacijo oseb in uporabo jezikov;
- (c) pregled veljavnih pravil o tem, kako postati član upravnega organa, poslovnega organa ali nadzornega organa družbe, vključno s pravili o prepovedi opravljanja funkcije direktorja, in o organih ali telesih, odgovornih za shranjevanje informacij o osebah, ki jim je prepovedano opravljati funkcijo direktorja;
- (d) pregled pooblastil in odgovornosti upravnega organa, poslovnega organa in nadzornega organa družbe, vključno s pooblastilom za zastopanje družbe v poslih s tretjimi stranmi.

(*) Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (UL L 257, 28.8.2014, str. 73).“;

(5) v poglavju III naslova I se vstavi naslednji oddelek:

„Oddelek 1 A

Spletna ustanovitev, spletni vpis dokumentov in informacij in razkritje

Člen 13g

Spletna ustanovitev družb

1. Države članice zagotovijo, da se spletna ustanovitev družb lahko v celoti izvede prek spleta, ne da bi se vlagatelj morali osebno zglasiti pri katerem koli organu, osebi ali telesu, pooblaščenem z nacionalnim pravom za obravnavanje vseh vidikov ustanovitve družb, vključno s pripravo ustanovitvenega akta družbe, ob upoštevanju določb iz člena 13b(4) in odstavka 8 tega člena.

Vendar se države članice lahko odločijo, da ne bodo zagotovile postopkov spletne ustanovitve za oblike družb, ki niso navedene v Prilogi IIA.

2. Države članice določijo podrobna pravila za spletno ustanovitev družb, vključno s pravili o uporabi predlog iz člena 13h ter dokumentov in informacij, ki so potrebni za ustanovitev družbe. V okviru teh pravil države članice zagotovijo, da se spletna ustanovitev lahko izvede s predložitvijo dokumentov ali informacij v elektronski obliki, vključno z elektronskimi prepisi dokumentov in informacij iz člena 16a(4).

3. Pravila iz odstavka 2 določajo najmanj:

- (a) postopke za zagotovitev, da imajo vlagatelj potrebno pravno in poslovno sposobnost in so pooblaščen za zastopanje družbe;
- (b) sredstva za preverjanje identitete vlagateljev v skladu s členom 13b;
- (c) zahteve za vlagatelje, da uporabijo storitev zaupanja iz Uredbe (EU) št. 910/2014;
- (d) postopke za preverjanje zakonitosti dejavnosti družbe, kolikor so tovrstni pregledi določeni v nacionalnem pravu;
- (e) postopke za preverjanje zakonitosti firme, kolikor so tovrstni pregledi določeni v nacionalnem pravu;
- (f) postopke za preverjanje imenovanja direktorjev.

4. Zlasti lahko pravila iz odstavka 2 določajo tudi:

- (a) postopke za zagotavljanje zakonitosti ustanovitvenih aktov družbe, vključno s preverjanjem pravilne uporabe predlog;
- (b) posledice prepovedi opravljanja funkcije direktorja s strani pristojnega organa v kateri koli državi članici;
- (c) vlogo notarja ali katere koli druge osebe ali telesa, pooblaščenega z nacionalnim pravom za obravnavanje vseh vidikov spletne ustanovitve družbe;
- (d) izključitev spletne ustanovitve v primerih, v katerih se osnovni kapital družbe vplača v obliki prispevkov v naravi.

5. Države članice spletne ustanovitve družbe ne smejo pogojevati s pridobitvijo licence ali dovoljenja preden je družba registrirana, razen če je tak pogoj nujno potreben za ustrezen, v nacionalnem pravu določen nadzor nad nekaterimi dejavnostmi.

6. Države članice zagotovijo, da se, kadar je v okviru postopka ustanovitve družbe potrebno vplačilo osnovnega kapitala, tako vplačilo lahko izvede prek spleta, v skladu s členom 13e, na bančni račun pri banki, ki posluje v Uniji. Poleg tega države članice zagotovijo, da se tudi dokazilo o takšnih vplačilih lahko predloži prek spleta.

7. Države članice zagotovijo, da se spletna ustanovitev izvede v petih delovnih dneh kadar družbo ustanavljajo izključno fizične osebe in da te osebe uporabljajo predloge iz člena 13h, ali v desetih delovnih dneh v drugih primerih, od poznejšega od naslednjih:

- (a) datum izpolnitve vseh formalnosti, potrebnih za spletno ustanovitev, vključno s prejemom vseh dokumentov in informacij skladnih z nacionalnim pravom, s strani organa, osebe ali telesa, pooblaščenega z nacionalnim pravom za obravnavanje vseh vidikov ustanovitve družbe;
- (b) datum plačila pristojbine za registracijo, vplačila osnovnega kapitala v gotovini ali vplačila osnovnega kapitala v obliki prispevkov v naravi, kot je določeno v nacionalnem pravu.

Kadar postopka ni mogoče končati v rokih iz tega odstavka, države članice zagotovijo, da je vlagatelj obveščen o razlogih za zamudo.

8. Kadar je to utemeljeno z razlogi javnega interesa, da bi se zagotovilo spoštovanje pravil o pravni in poslovni sposobnosti in pooblastilih vlagateljev za zastopanje družbe, lahko kateri koli organ, oseba ali telo, pooblaščen z nacionalnim pravom za obravnavanje vseh vidikov spletne ustanovitve družbe, vključno s pripravo ustanovitvenega akta, zahteva vlagateljevo osebno zglasitev. Države članice zagotovijo, da se lahko v teh primerih vlagateljeva osebna zglasitev zahteva samo za vsak primer posebej, kadar obstajajo razlogi za sum, da se niso spoštovala pravila iz točke (a) odstavka 3. Države članice zagotovijo, da se lahko vsi drugi koraki postopka kljub temu opravijo na spletu.

Člen 13h

Predloge za spletno ustanovitev družb

1. Države članice za oblike družb, ki so navedene v Prilogi IIA, dajo na voljo predloge na portalih za registracijo ali spletnih mestih, ki so dostopni prek enotnega digitalnega vstopnega mesta. Države članice lahko na spletu dajo na voljo predloge za ustanovitev drugih oblik družb.

2. Države članice zagotovijo, da vlagatelji lahko uporabljajo predloge iz odstavka 1 tega člena v okviru postopka spletne ustanovitve iz člena 13g. Kadar vlagatelji uporabijo te predloge v skladu s pravili iz točke (a) člena 13g(4), se šteje, da je zahteva, da se ustanovitveni akti sestavijo in overijo v pravilni pravni obliki, kadar ni predviden preventivni upravni ali sodni nadzor, kot je določeno v členu 10, izpolnjena.

Ta direktiva ne vpliva na nobeno zahtevo v nacionalnem pravu, da se ustanovitveni akti pripravijo v ustrezni pravni obliki, dokler je možna spletna ustanovitev iz člena 13g.

3. Države članice predloge zagotovijo vsaj v uradnem jeziku Unije, ki ga na splošno razume največje možno število čezmejnih uporabnikov. Predloge so lahko na voljo v jezikih, ki niso uradni jezik ali jeziki zadevne države članice, samo v informativne namene, razen če ta država članica odloči, da je družbo mogoče ustanoviti tudi s predlogami v teh drugih jezikih.

4. Vsebinsko predlog ureja nacionalno pravo.

Člen 13i

Prepoved opravljanja funkcije direktorja

1. Države članice zagotovijo, da imajo pravila v zvezi s prepovedjo opravljanja funkcije direktorja. Ta pravila vključujejo možnost, da se upošteva vsaka veljavna prepoved opravljanja funkcije direktorja ali informacije, relevantne za prepoved, v drugi državi članici. Za namen tega člena direktorji vključujejo vsaj osebe iz točke (i) člena 14(d).

2. Države članice lahko zahtevajo, da osebe, ki se prijavijo za delovno mesto direktorja, navedejo, ali vedo za kakršne koli okoliščine, ki bi lahko privedle do prepovedi opravljanja funkcije direktorja v zadevni državi članici.

Države članice lahko osebi, ki ima trenutno prepoved opravljanja funkcije direktorja v drugi državi članici, zavrnejo imenovanje za direktorja družbe.

3. Države članice zagotovijo, da lahko odgovorijo na zahtevo druge države članice za informacije, relevantne za prepoved opravljanja funkcije direktorja na podlagi prava države članice, ki odgovori na zahtevo.

4. Da bi države članice odgovorile na zahtevo iz odstavka 3 tega člena, sprejmejo vsaj ureditev, potrebno za zagotovitev, da lahko prek sistema iz člena 22 nemudoma zagotovijo informacije o tem, ali je določeni osebi prepovedano opravljanje funkcije direktorja ali pa je vpisana v katerega koli od njihovih registrov, ki vsebujejo informacije, relevantne za prepoved. Države članice lahko izmenjujejo tudi dodatne informacije, denimo o obdobju in razlogih za prepoved opravljanja funkcije direktorja. Tako izmenjavo ureja nacionalno pravo.

5. Komisija določi podrobno ureditev in tehnične podrobnosti izmenjave informacij iz odstavka 4 tega člena z izvedbenimi akti iz člena 24.

6. Odstavki 1 do 5 tega člena se smiselno uporabljajo, če družba vpiše informacije v zvezi z imenovanjem novega direktorja v register iz člena 16.

7. Osební podatki oseb iz tega člena se obdelujejo v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 in nacionalnim pravom, da se organu, osebi ali telesu, pooblaščenem z nacionalnim pravom za presojo potrebnih informacij v zvezi s prepovedjo osebi, da opravlja funkcijo direktorja, z namenom preprečevanja goljufij ali drugih zlorab in zagotovitev, da se zaščitijo vse osebe, ki sodelujejo z družbami ali podružnicami.

Države članice zagotovijo, da se smejo osebni podatki, poslani za namene tega člena, hraniti v registrih iz člena 16 ter pri organih, osebah ali telesih, pooblaščenih z nacionalnim pravom za obravnavanje vseh vidikov spletnih postopkov, samo tako dolgo, kot je potrebno, nikakor pa ne dlje kot osebni podatki, povezani z ustanovitvijo družbe, registracijo podružnice ali vpisom dokumentov in informacij s strani družbe ali podružnice.

Člen 13j

Spletni vpis dokumentov družb in informacij o družbah

1. Države članice zagotovijo, da je mogoče prek spleta vpisati dokumente in informacije iz člena 14, vključno z njihovimi spremembami, v register v roku, predpisanem z zakonodajo države članice, v kateri je družba registrirana. Države članice zagotovijo, da se takšen vpis dokumentov in informacij lahko v celoti izvede prek spleta, ne da bi se moral vlagatelj osebno zglasiti pri katerem koli organu, osebi ali telesu, pooblaščenem z nacionalnim pravom za obravnavanje spletnega vpisa dokumentov in informacij, ob upoštevanju določb iz člena 13b(4) in, kadar je ustrezno, člena 13g(8).

2. Države članice zagotovijo, da se izvor in celovitost dokumentov, vpisanih prek spleta, lahko elektronsko preveri.

3. Države članice lahko zahtevajo, da nekatere ali vse družbe nekatere ali vse dokumente in informacije iz odstavka 1 vpišejo prek spleta.

4. Člen 13g(2) do (5) se smiselno uporablja za spletni vpis dokumentov in informacij.

5. Države članice lahko oblike vpisa, ki niso oblike vpisa dokumentov in informacij iz odstavka 1, tudi z elektronskimi sredstvi ali na papirju, še naprej dovolijo družbam, notarjem ali vsem drugim osebam ali telesom, pooblaščenim z nacionalnim pravom za obravnavanje takih oblik vpisa.“;

(6) člen 16 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 16

Razkritje v registru

1. V vsaki državi članici se v centralnem ali trgovinskem registru ali v registru družb (v nadaljnjem besedilu: register) odpre spis za vsako družbo registrirano v zadevnem registru.

Države članice zagotovijo, da imajo družbe evropski enotni identifikator (EUID) iz točke 8 Priloge k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2015/884 (*), ki omogoča njihovo nedvoumno identifikacijo v komunikaciji med registri prek sistema povezovanja registrov, vzpostavljenega v skladu s členom 22 (v nadaljnjem besedilu: sistem povezovanja registrov). Ta enotni identifikator vsebuje vsaj elemente, ki omogočajo identifikacijo države članice, v kateri je register, nacionalnega registra izvora in številke družbe v tem registru, ter, kadar je ustrezno, elemente za preprečevanje napak pri identifikaciji.

2. Vsi dokumenti in informacije, ki se morajo razkriti na podlagi člena 14, se shranijo v spisu iz odstavka 1 tega člena ali se neposredno vnesejo v register, vsebina vnosa v register pa mora biti zabeležena v spisu.

Vsi dokumenti in informacije iz člena 14, ne glede na to, s katerimi sredstvi so vpisani, se hranijo v spisu v registru ali se neposredno vnesejo vanj v elektronski obliki. Države članice zagotovijo, da vse dokumente in informacije, ki so vpisani v papirni obliki, register čim prej pretvori v elektronsko obliko.

Države članice zagotovijo, da register dokumente in informacije iz člena 14, ki so bili vpisani v papirni obliki pred 31. decembrom 2006, pretvori v elektronsko obliko po prejemu zahteve za razkritje prek elektronskih sredstev.

3. Države članice zagotovijo razkritje dokumentov in informacij iz člena 14, tako da so javno dostopni v registru. Poleg tega lahko države članice zahtevajo tudi objavo nekaterih ali vseh teh dokumentov in informacij v nacionalnem uradnem listu, določenem v ta namen, ali z enako učinkovitim načinom objave. Ta način vključuje vsaj uporabo sistema, s katerim je mogoč dostop do objavljenih dokumentov ali informacij v kronološkem zaporedju prek osrednje elektronske platforme. V takih primerih register zagotovi, da te dokumente in informacije register v elektronski obliki pošlje na nacionalni uradni list ali osrednjo elektronsko platformo.

4. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da preprečijo neskladje med tem, kar je v registru in v spisu.

Države članice, ki zahtevajo objavo dokumentov in informacij v nacionalnem uradnem listu ali na osrednji elektronski platformi, sprejmejo potrebne ukrepe, da preprečijo neskladje med tem, kar je razkrita v skladu z odstavkom 3, in tem, kar je objavljeno v uradnem listu ali na platformi.

V primeru neskladij na podlagi tega člena prevladajo dokumenti in informacije, ki so na voljo v registru.

5. Družba se lahko sklicuje na dokumente in informacije iz člena 14 proti tretjim stranem šele potem, ko so razkriti v skladu z odstavkom 3 tega člena, razen če dokaže, da so bile tretje strani z njimi seznanjene.

Kljub temu se družba pri transakcijah, ki so opravljene do šestnajstega dne po razkritju, ne sme sklicevati na dokumente in informacije proti tretjim stranem, ki dokažejo, da z njimi niso mogle biti seznanjene.

Tretje strani se lahko vedno sklicujejo na vse dokumente in informacije, za katere še niso končane formalnosti v zvezi z razkritjem, razen kadar je razkritje pogoj za učinkovanje takih dokumentov ali informacij.

6. Države članice zagotovijo, da se vsi dokumenti in informacije, predloženi v okviru ustanovitve družbe, registracije podružnice ali vpisa dokumentov in informacij družbe ali podružnice, hranijo v registrih v strojno berljivi obliki, ki omogoča iskanje, ali kot strukturirani podatki.;

(*) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2015/884 z dne 8. junija 2015 o določitvi tehničnih specifikacij in postopkov, potrebnih za sistem povezovanja registrov, vzpostavljenega z Direktivo 2009/101/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 144, 10.6.2015, str. 1).“

(7) vstavi se naslednji člen:

„Člen 16a

Dostop do razkritih informacij

1. Države članice zagotovijo, da je iz registra na zahtevo možno pridobiti prepis celote ali katerega koli dela dokumentov in informacij iz člena 14 in da se taka zahteva lahko registru predloži v papirni obliki ali z elektronskimi sredstvi.

Vendar se države članice lahko odločijo, da nekaterih vrst ali delov dokumentov in informacij, ki so bili vpisani v papirni obliki pred 31. decembrom 2006, ni mogoče pridobiti z elektronskimi sredstvi, kadar je poteklo določeno obdobje med datumom vpisa dokumentov in informacij ter datumom vložitve zahteve. Tako določeno obdobje ne sme biti krajše od 10 let.

2. Cena prepisa celote ali katerega koli dela dokumentov ali informacij iz člena 14, bodisi v papirni obliki bodisi z elektronskimi sredstvi, ne sme presegati upravnih stroškov takega prepisa, vključno s stroški razvoja in vzdrževanja registrov.

3. Elektronski prepisi in prepisi na papirju, dostavljeni vlagatelju zahtevka, se overijo kot ‚točen prepis‘, razen če se vlagatelj taki overitvi odpove.

4. Države članice zagotovijo, da so elektronski prepisi in izvlečki dokumentov in informacij, ki jih zagotovi register, avtentificirani z uporabo storitev zaupanja iz Uredbe (EU) št. 910/2014, da se zagotovi, da so bili elektronski izvlečki pridobljeni iz registra in da je njihova vsebina točen prepis dokumenta, ki ga hrani register, ali da je skladna z informacijami v registru.“;

(8) v členu 17 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da so na voljo posodobljene informacije o določbah nacionalnega prava, na podlagi katerih se lahko tretje strani v skladu s členom 16(3), (4) in (5) sklicujejo na informacije in vse vrste dokumentov iz člena 14.“;

(9) člen 18 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Elektronski prepisi dokumentov in informacij iz člena 14 so prav tako javno dostopni prek sistema povezovanja registrov. Države članice lahko dajo na voljo tudi dokumente in informacije iz člena 14 za oblike družb, ki niso navedene v Prilogi II.“;

(b) v odstavku 3 se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) dokumenti in informacije iz člena 14, tudi za oblike družb, ki niso navedene v Prilogi II, če dajo države članice takšne dokumente na voljo;“;

(10) člen 19 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 19

Pristojbine za pridobitev dokumentov in informacij

1. Pristojbine za pridobitev dokumentov in informacij iz člena 14 prek sistema povezovanja registrov ne presegaajo upravnih stroškov take pridobitve, vključno s stroški razvoja in vzdrževanja registrov.

2. Države članice zagotovijo, da so prek sistema povezovanja registrov brezplačno na voljo vsaj naslednje informacije in dokumenti:

- (a) firma ali firme in pravna oblika družbe;
- (b) registrirani sedež družbe in država članica, v kateri je družba registrirana;
- (c) registrska številka družbe in njena oznaka EUID;
- (d) podrobnosti o spletnem mestu družbe, kadar so take podrobnosti zabeležene v nacionalnem registru;
- (e) status družbe, na primer v primeru zaprtja, izbrisa iz registra, prenehanja, gospodarske aktivnosti ali neaktivnosti, kakor je opredeljen v nacionalnem pravu in kadar je zabeležen v nacionalnih registrih;
- (f) dejavnost družbe, kadar je zabeležena v nacionalnem registru;
- (g) podatke vseh oseb, ki so kot organ ali člani organa trenutno pooblašcene s strani družbe, da jo zastopajo v poslih s tretjimi stranmi in v sodnih postopkih, in informacije, ali lahko osebe, pooblašcene za zastopanje družbe, to storijo same ali morajo delovati skupaj;
- (h) informacije o podružnicah, ki jih je družba odprla v drugi državi članici, vključno s firmo, registracijsko številko, oznako EUID in državo članico, v kateri je podružnica registrirana.

3. Izmenjava kakršnih koli informacij prek sistema povezovanja registrov je za registre brezplačna.

4. Države članice lahko odločijo, da se informacije iz točk (d) in (f) dajo na voljo brezplačno samo za organe drugih držav članic.“;

(11) člen 20(3) se črta;

(12) člen 22 se spremeni:

(a) v odstavku 4 se doda naslednji pododstavek:

„Tudi Komisija lahko ustanovi neobvezne točke dostopa do sistema povezovanja registrov. Take točke dostopa sestavljajo sistemi, ki jih je razvila in jih upravlja Komisija ali druge institucije, organi, uradi ali agencije Unije, da lahko opravljajo svoje upravne naloge ali upoštevajo določbe prava Unije. Komisija nemudoma uradno obvesti države članice o vzpostavitvi teh točk dostopa in vseh bistvenih spremembah njihovega delovanja.“;

(b) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Dostop do informacij iz sistema povezovanja registrov se zagotovi prek portala in neobveznih točk dostopa, ki jih vzpostavijo države članice in Komisija.“;

(13) člen 24 se spremeni:

(a) točka (d) se nadomesti z naslednjim:

„(d) tehnične specifikacije, v katerih se opredelijo načini izmenjave informacij med registrom družb in registrom podjetnic iz členov 20, 28a, 28c, 30a in 34;“;

(b) točka (e) se nadomesti z naslednjim:

„(e) podroben seznam podatkov, ki se posredujejo za namen izmenjave informacij med registri iz členov 20, 28a, 28c, 30a, 34 in 130;“;

(c) točka (n) se nadomesti z naslednjim:

„(n) postopek in tehnične zahteve za povezovanje neobveznih točk za dostop s platformo iz člena 22;“;

(d) doda se naslednja točka:

„(o) podrobna ureditev in tehnične podrobnosti za izmenjavo informacij iz člena 13i med registri.“;

(e) na koncu člena se doda naslednji odstavek:

„Komisija sprejme izvedbene akte na podlagi točk (d), (e), (n) in (o) do 1. februarja 2021.“;

(14) v oddelku 2 poglavja III naslova I se naslov nadomesti z naslednjim:

„Pravila o registraciji in razkritju za podružnice družb iz drugih držav članic“;

(15) v oddelku 2 poglavja III naslova I se vstavijo naslednji členi:

„Člen 28a

Spletna registracija podružnic

1. Države članice zagotovijo, da se registracija podružnice družbe v državi članici, ki jo ureja pravo druge države članice, lahko v celoti izvede prek spleta, ne da bi se vlagatelji morali osebno zglasiti pri katerem koli organu ali pri kateri koli osebi ali telesu, pooblaščenem z nacionalnim pravom za obravnavanje vseh vidikov vloge za registracijo podružnic, ob upoštevanju člena 13b(4) in smiselno člena 13g(8).

2. Države članice določijo podrobna pravila za spletno registracijo podružnice, vključno s pravili o dokumentih in informacijah, ki jih je treba predložiti pristojnemu organu. V okviru teh pravil države članice zagotovijo, da se spletna registracija lahko izvede s predložitvijo informacij ali dokumentov v elektronski obliki, vključno z elektronskimi prepisi dokumentov in informacij iz člena 16a(4), ali z uporabo informacij ali dokumentov, ki so bili predhodno predloženi v register.

3. Pravila iz odstavka 2 določajo najmanj naslednje:

- (a) postopek za zagotovitev, da imajo vlagatelji potrebno pravno in poslovno sposobnost in da so pooblaščeni, da zastopajo družbo;
- (b) sredstva za preverjanje identitete osebe ali oseb, ki registrirajo podružnico, ali njihovih zastopnikov;
- (c) zahteve za vlagatelje, da uporabijo storitve zaupanja iz Uredbe (EU) št. 910/2014.

4. Pravila iz odstavka 2 lahko določajo tudi postopke za naslednje:

- (a) preverjanje zakonitosti dejavnosti podružnice;
- (b) preverjanje zakonitosti imena podružnice;
- (c) preverjanje zakonitosti dokumentov in informacij, vloženih za registracijo podružnice;
- (d) določanje vloge notarja ali katere koli druge osebe ali telesa, ki je v skladu z veljavnimi nacionalnimi določbami vključen v postopek registracije podružnice.

5. Države članice lahko preverijo informacije o družbi prek sistema povezovanja registrov ob registraciji podružnice družbe, ustanovljene v drugi državi članici.

Države članice spletne registracije podružnice ne smejo pogojevati s pridobitvijo kakršne koli licence ali dovoljenja preden je podružnica registrirana, razen če je tak pogoj nujno potreben za ustrezen, v nacionalnem pravu določen nadzor nad nekaterimi dejavnostmi.

6. Države članice zagotovijo, da je spletna registracija podružnice dokončana v desetih delovnih dneh od izpolnitve vseh formalnosti, vključno s prejemom vseh potrebnih dokumentov in informacij, ki so skladni z nacionalnim pravom in jih prejme pristojni organ, oseba ali telo, pooblaščen z nacionalnim pravom za obravnavanje vseh vidikov registracije podružnice.

Kadar podružnice ni mogoče registrirati v rokih iz tega odstavka, države članice zagotovijo, da je vlagatelj obveščen o razlogih za zamudo.

7. Po registraciji podružnice družbe, ustanovljene v skladu z zakonodajo druge države članice, register države članice, v kateri je registrirana podružnica, uradno obvesti državo članico, v kateri je registrirana družba, o registraciji podružnice prek sistema povezovanja registrov. Država članica, v kateri je registrirana družba, potrdi prejem takega uradnega obvestila in to informacijo nemudoma zabeleži v svojem registru.

Člen 28b

Spletni vpis dokumentov in informacij za podružnice

1. Države članice zagotovijo, da se dokumenti in informacije iz člena 30 ali njihove spremembe lahko vpišejo prek spleta v roku, predpisanem z zakonodajo države članice, v kateri je podružnica ustanovljena. Države članice zagotovijo, da se takšen vpis dokumentov in informacij lahko v celoti izvede prek spleta, ne da bi se vlagatelji morali osebno zglasiti pri katerem koli organu ali osebi, pooblaščen z nacionalnim pravom za obravnavanje spletnega vpisa dokumentov in informacij, ob upoštevanju določb iz člena 13b(4) in smiselno člena 13g(8).

2. Člen 28a(2) do (5) se smiselno uporablja za spletni vpis dokumentov in informacij za podružnice.

3. Države članice lahko zahtevajo, da se nekateri ali vsi dokumenti in informacije iz odstavka 1 vpišejo samo prek spleta.

Člen 28c

Zaprtje podružnic

Države članice zagotovijo, da po prejemu dokumentov in informacij iz točke (h) člena 30(1) register države članice, v kateri je registrirana podružnica družbe, prek sistema povezovanja registrov obvesti register države članice, v kateri je registrirana družba, o zaprtju njene podružnice in izbrisu iz registra. Register države članice družbe potrdi prejem takega uradnega obvestila, tudi s pomočjo tega sistema, in te informacije nemudoma zabeleži.“;

(16) vstavi se naslednji člen:

„Člen 30a

Spremembe dokumentov in informacij o družbi

Država članica, v kateri je družba registrirana, prek sistema povezovanja registrov nemudoma uradno obvesti državo članico, v kateri je registrirana podružnica družbe, v primeru vpisa spremembe glede česar koli od naslednjega:

- (a) firma družbe;
- (b) registrirani sedež družbe;
- (c) registrska številka družbe v registru;
- (d) pravna oblika družbe;
- (e) dokumenti in informacije iz točk (d) in (f) člena 14.

Po prejemu uradnega obvestila iz prvega odstavka tega člena register, v katerem je registrirana podružnica, prek sistema povezovanja registrov potrdi prejem takega uradnega obvestila in zagotovi, da se dokumenti in informacije iz člena 30(1) nemudoma posodobijo.“;

(17) v členu 31 se doda naslednji odstavek:

„Države članice lahko določijo, da se obvezno razkritje računovodskih listin iz točke (g) člena 30(1) lahko šteje za izpolnjeno z razkritjem v registru države članice, v kateri je družba registrirana, v skladu s točko (f) člena 14.“;

(18) člen 43 se črta;

(19) člen 161 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 161

Varstvo podatkov

Za obdelavo osebnih podatkov, ki se izvaja v okviru te direktive, se uporablja Uredba (EU) 2016/679.“;

(20) vstavi se naslednji člen:

„Člen 162a

Spremembe prilog

Države članice Komisijo nemudoma obvestijo o kakršnih koli spremembah oblik kapitalskih družb, določenih v njihovem nacionalnem pravu, ki bi vplivale na vsebino prilog I, II in IIA.

Kadar država članica obvesti Komisijo na podlagi prvega odstavka tega člena se na Komisijo prenese pooblastilo, da prilagodi seznam z oblikami družb iz prilog I, II in IIA v skladu z informacijami iz prvega odstavka tega člena z delegiranimi akti v skladu s členom 163.“;

(21) člen 163 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 163

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 25(3) in člena 162a se prenese na Komisijo za nedoločen čas od 31. julija 2019.
3. Prenos pooblastila iz člena 25(3) in člena 162a lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.

5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 25(3) ali člena 162a, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku treh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za tri mesece.“;

(22) v Prilogi I se sedemindvajseta alineja nadomesti z naslednjim:

„— Švedska:

publikt aktiebolag,“;

(23) v Prilogi II se sedemindvajseta alineja nadomesti z naslednjim:

„— Švedska:

privat aktiebolag

publikt aktiebolag,“;

(24) vstavi se Priloga IIA, kot je določena v Prilogi k tej direktivi.

Člen 2

Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 1. avgusta 2021. Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov.

2. Ne glede na odstavek 1 tega člena države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s točko 5 člena 1 te direktive, kar se tiče člena 13i in člena 13j(2) Direktive (EU) 2017/1132, in točko 6 člena 1 te direktive, kar se tiče člena 16(6) Direktive (EU) 2017/1132, do 1. avgusta 2023.

3. Z odstopanjem od odstavka 1 so države članice, ki se pri prenosu te direktive soočajo s posebnimi težavami, upravičene do podaljšanja obdobja iz odstavka 1 do največ enega leta. Navedejo objektivne razloge, zakaj je tako podaljšanje potrebno. Države članice uradno obvestijo Komisijo o nameri uveljavljanja tega podaljšanja do 1. februarja 2021.

4. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

5. Države članice Komisiji sporočijo besedila temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 3

Poročanje, pregled in zbiranje podatkov

1. Komisija najpozneje 1. avgusta 2024 ali, če katera koli država članica uporabi odstopanje iz člena 2(3), najpozneje 1. avgusta 2025 izvede oceno Direktive (EU) 2017/1132 ter predloži poročilo o ugotovitvah Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, z izjemo določb iz člena 2(2), za katere se to ocenjevanje in poročilo pripravi najpozneje 1. avgusta 2026.

Države članice zagotovijo Komisiji vse potrebne informacije za pripravo navedenih poročil, in sicer tako, da ji zagotovijo podatke o številu spletnih registracij in s tem povezanih stroških.

2. V poročilu Komisije se med drugim oceni:

- (a) izvedljivost zagotavljanja registracije v celoti prek spleta za oblike družb, ki niso navedene v Prilogi IIA;
- (b) izvedljivost predložitve predlog držav članic za vse oblike kapitalskih družb ter potrebo in izvedljivost predložitve usklajene predloge po vsej Uniji, ki jo bodo uporabljale vse države članice za oblike družb, ki so navedene v Prilogi IIA;
- (c) praktične izkušnje z uporabo pravil v zvezi s prepovedjo opravljanja funkcije direktorja iz člena 13i;
- (d) metode spletnega vpisa dokumentov in informacij in spletnega dostopa, vključno z uporabo programskih vmesnikov;
- (e) potrebo in izvedljivost brezplačnega zagotavljanja več informacij, kot je določeno v členu 19(2), ter zagotavljanje neoviranega dostopa do takih informacij;
- (f) potrebo po in izvedljivost nadaljnje uporabe načela „samo enkrat“.

3. Poročilu se po potrebi priložijo predlogi sprememb Direktive (EU) 2017/1132.

4. Da bi zagotovile zanesljivo oceno Direktive (EU) 2017/1132, države članice zbirajo podatke o tem, kako spletno ustanavljanje deluje v praksi. Te informacije bi morale običajno vsebovati število spletnih ustanovitev, število primerov, v katerih so bile uporabljene predloge ali je bila zahtevana osebna zglasitev, ter povprečno trajanje in stroške spletnih ustanovitev. Te informacije dvakrat sporočijo Komisiji, in sicer najpozneje dve leti po datumu prenosa.

Člen 4

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 5

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 20. junija 2019

Za Evropski parlament
Predsednik
A. TAJANI

Za Svet
Predsednik
G. CIAMBA

PRILOGA

„PRILOGA IIA

OBLIKE DRUŽB

IZ ČLENOV 13, 13f, 13g, 13h in 162a

— Belgija:

société privée à responsabilité limitée/besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid,

société privée à responsabilité limitée unipersonnelle/Eenpersoons besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid,

— Bolgarija:

дружество с ограничена отговорност,

еднолично дружество с ограничена отговорност,

— Češka:

společnost s ručením omezeným,

— Danska:

Anpartsselskab,

— Nemčija:

Gesellschaft mit beschränkter Haftung,

— Estonija:

osäühing,

— Irska:

private company limited by shares or by guarantee/cuideachta phríobháideach faoi theorainn scaireanna nó ráthaíochta,

designated activity company/cuideachta ghníomhaíochta ainmnithe,

— Grčija:

εταιρεία περιορισμένης ευθύνης,

ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία,

— Španija:

sociedad de responsabilidad limitada,

— Francija:

société à responsabilité limitée,

entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée,

société par actions simplifiée,

société par actions simplifiée unipersonnelle,

— Hrvatska:

društvo s ograničenom odgovornošću,

jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću,

— Italija:

società a responsabilità limitata,

società a responsabilità limitata semplificata,

— Ciper:

ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με μετοχές ή/και με εγγύηση,

— Latvija:

sabiedrība ar ierobežotu atbildību,

— Litva:

uždaroji akcinė bendrovė,

— Luksemburg:

société à responsabilité limitée,

— Mađarska:

korlátolt felelősségű társaság,

— Malta:

private limited liability company/kumpanija privata,

— Nizozemska:

besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid,

— Avstrija:

Gesellschaft mit beschränkter Haftung,

— Poljska:

spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,

— Portugalska:

sociedade por quotas,

— Romunija:

societate cu răspundere limitată,

- Slovenija:
družba z omejeno odgovornostjo,
 - Slovaška:
spoločnosť s ručením obmedzeným,
 - Finska:
yksityinen osakeyhtiö/privat aktiebolag,
 - Švedska:
privat aktiebolag,
 - Združeno kraljestvo:
private company limited by shares or guarantee.“
-

DIREKTIVA (EU) 2019/1152 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 20. junija 2019****o preglednih in predvidljivih delovnih pogojih v Evropski uniji**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti točke (b) člena 153(2) v povezavi s točko (b) člena 153(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Člen 31 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah določa, da ima vsak delavec pravico do zdravih in varnih delovnih pogojev ter delovnih pogojev, ki spoštujejo njegovo dostojanstvo, do omejenega delovnega časa, dnevnega in tedenskega počitka ter plačanega letnega dopusta.
- (2) Načelo št. 5 evropskega stebra socialnih pravic, razglašenega 17. novembra 2017 v Göteborgu, določa, da imajo delavci ne glede na vrsto in trajanje delovnega razmerja pravico do poštenega in enakega obravnavanja v zvezi z delovnimi pogoji, dostopom do socialne zaščite in usposabljanjem ter da je treba spodbujati prehod k oblikam zaposlitve za nedoločen čas; da je treba v skladu z zakonodajo in kolektivnimi sporazumi zagotoviti potrebno prožnost, da se delodajalci lahko hitro prilagodijo na spremembe v gospodarskem okolju; da je treba spodbujati inovativne oblike dela, ki zagotavljajo kakovostne delovne pogoje, da je treba spodbujati podjetništvo in samozaposlovanje ter olajševati delovno mobilnost; ter da je treba preprečevati delovna razmerja, ki vodijo do negotovih delovnih pogojev, vključno s prepovedjo zlorab netipičnih pogodb in da poskusna doba ne sme trajati nerazumno dolgo.
- (3) Načelo št. 7 evropskega stebra socialnih pravic določa, da imajo delavci pravico, da so ob nastopu zaposlitve pisno obveščeni o svojih pravicah in dolžnostih, ki izhajajo iz delovnega razmerja, vključno o poskusni dobi; da imajo delavci pred odpovedjo pogodbe pravico, da so obveščeni o razlogih za njeno odpoved, in da je določen razumno dolg odpovedni rok; ter da imajo pravico do dostopa do učinkovitega in nepristranskega reševanja sporov, v primeru neupravičene odpustitve pa tudi do odškodnine, vključno s primernim nadomestilom.

⁽¹⁾ UL C 283, 10.8.2018, str. 39.

⁽²⁾ UL C 387, 25.10.2018, str. 53.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 16. aprila 2019 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 13. junija 2019.

- (4) Od sprejetja Direktive Sveta 91/533/EGS ⁽⁴⁾ so bili trgi dela podvrženi daljnosežnim spremembam zaradi demografskega razvoja in digitalizacije, kar je pripeljalo do pojava novih oblik zaposlitve, ki so okrepile inovacije, ustvarjanje delovnih mest in rast trga dela. Nekatere nove oblike zaposlitve se glede predvidljivosti zelo razlikujejo od tradicionalnih delovnih razmerij, kar ustvarja negotovost glede pravic in socialne zaščite, ki se uporabljajo za zadevne delavce. V tem spreminjajočem se svetu dela je zato še bolj potrebno, da so delavci v celoti obveščeni o svojih bistvenih delovnih pogojih, pri čemer bi to obveščanje moralo biti pravočasno in v pisni obliki, ki je delavcu lahko dostopna. Da bi se ustrezno zajel razvoj novih oblik zaposlitve, bi bilo treba delavcem v Uniji zagotoviti vrsto novih minimalnih pravic, katerih namen bi moralo biti spodbujanje varnosti in predvidljivosti delovnih razmerij, ob tem pa bi se morala dosežati navzgor usmerjena konvergenca med državami članicami in ohraniti prilagodljivost trga dela.
- (5) Na podlagi Direktive 91/533/EGS ima večina delavcev v Uniji pravico do pisnih informacij o svojih delovnih pogojih. Vendar se Direktiva 91/533/EGS ne uporablja za vse delavce v Uniji. Poleg tega so se zaradi razvoja na trgu dela od leta 1991 pojavile vrzeli v varstvu pri novih oblikah zaposlitve.
- (6) Na ravni Unije bi zato bilo treba določiti minimalne zahteve glede informacij o bistvenih vidikih delovnega razmerja in glede delovnih pogojev, ki se uporabljajo za vse delavce, da se vsem delavcem v Uniji zagotovi ustrezna raven preglednosti in predvidljivosti v zvezi z njihovimi delovnimi pogoji, obenem pa ohraniti razumno prožnost nestandardne zaposlitve in s tem njene prednosti za delavce in delodajalce.
- (7) Komisija je v skladu s členom 154 Pogodbe o delovanju Evropske unije opravila dvostopenjsko posvetovanje s socialnimi partnerji o izboljšanju področja uporabe in učinkovitosti Direktive 91/533/EGS ter o razširitvi njenih ciljev, da bi se vzpostavile nove pravice delavcev. Pri tem socialni partnerji niso dosegli soglasja o začetku pogajanj o teh vprašanjih. Vendar so rezultati odprtih javnih posvetovanj, ki so se opravila, da bi se pridobila mnenja različnih deležnikov in državljanov, potrdili, da je treba na tem področju ukrepati na ravni Unije s posodobitvijo obstoječega pravnega okvira in ga prilagoditi novim razmeram.
- (8) Sodišče Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Sodišče) je v svoji sodni praksi vzpostavilo merila za določitev statusa delavca ⁽⁵⁾. Pri izvajanju te direktive bi bilo treba upoštevati, kako Sodišče razlaga ta merila. Delavci v gospodinjstvu, delavci na zahtevo, priložnostni delavci, delavci na podlagi vrednotnice, platformni delavci, pripravniki in vajenci bi lahko spadali na področje uporabe te direktive, pod pogojem, da izpolnjujejo ta merila. Resnično samozaposlene osebe ne bi smele biti vključene v področje uporabe te direktive, saj teh meril ne izpolnjujejo. Zloraba statusa samozaposlene osebe, kakor je opredeljen v nacionalnem pravu, bodisi na nacionalni ravni ali v čezmejnih primerih, je oblika lažno prijavljenega dela, ki je pogosto povezana z neprijavljenim delom. Navidezna samozaposlitev nastopi, kadar je delavec prijavljen kot samozaposlena oseba, čeprav izpolnjuje pogoje, ki so značilni za delovno razmerje, da se zaobidejo nekatere pravne ali davčne obveznosti. Take osebe bi morale spadati v področje uporabe te direktive. Določitev obstoja delovnega razmerja bi morala temeljiti na dejstvih, ki se nanašajo na dejansko opravljanje dela, in ne na tem, kako stranke opisujejo razmerje.

⁽⁴⁾ Direktiva Sveta 91/533/EGS z dne 14. oktobra 1991 o obveznosti delodajalca, da zaposlene obvesti o pogojih, ki se nanašajo na pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje (UL L 288, 18.10.1991, str. 32).

⁽⁵⁾ Sodbe Sodišča z dne 3. julija 1986, *Deborah Lawrie-Blum* proti deželi *Baden-Württemberg*, C-66/85, ECLI:EU:C:1986:284; z dne 14. oktobra 2010, *Union Syndicale Solidaires Isère* proti premierju in drugim, C-428/09, ECLI:EU:C:2010:612; z dne 9. julija 2015, *Ender Balkaya* proti *Kiesel Abbruch- und Recycling Technik GmbH*, C-229/14, ECLI:EU:C:2015:455; z dne 4. decembra 2014, *FNV Kunsten Informatie en Media* proti *Staat der Nederlanden*, C-413/13, ECLI:EU:C:2014:2411; in z dne 17. novembra 2016, *Betriebsrat der Ruhrlandklinik gGmbH* proti *Ruhrlandklinik gGmbH*, C-216/15, ECLI:EU:C:2016:883.

- (9) Države članice bi morale imeti možnost določiti, kadar je to upravičeno iz objektivnih razlogov, da se nekatere določbe te direktive ne uporabljajo za nekatere kategorije javnih uslužbencev, javne reševalne službe, oborožene sile, policijske organe, sodnike, tožilce, preiskovalce ali druge organe preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj zaradi specifične narave dolžnosti, ki jih morajo opravljati, ali specifične narave njihovih pogojev za zaposlitev.
- (10) Zaradi posebnosti pogojev za zaposlitev se za pomorščake in ribiče na morju ne bi smele uporabljati zahteve iz te direktive glede naslednjega: vzporedne zaposlitve, kadar bi bilo to nezdružljivo z delom, ki se opravlja na ladji oziroma ribiškem plovilu, minimalne predvidljivosti dela, pošiljanjem delavcev v drugo državo članico ali tretjo državo, prehoda na drugo obliko zaposlitve in zagotavljanja informacij o identiteti nosilcev socialne varnosti, ki so prejemniki socialnih prispevkov. Za namene te direktive bi se morali pomorščaki, kot so opredeljeni v Direktivi Sveta 2009/13/ES ⁽⁶⁾, in morski ribiči, kot so opredeljeni v Direktivi Sveta (EU) 2017/159 ⁽⁷⁾, obravnavati, kot da delajo v Uniji, če delajo na ladji oziroma ribiškem plovilu, ki je registrirana/-o v državi članici ali pluje pod zastavo države članice.
- (11) Ker je zaradi izključitev, ki jih države članice uporabljajo na podlagi člena 1 Direktive 91/533/EGS, vse več delavcev izključenih iz področja uporabe navedene direktive, je treba te izključitve nadomestiti z možnostjo, da države članice določb te direktive ne uporabljajo pri delovnem razmerju s predhodno določenimi in dejanskimi urami dela, ki v povprečju znašajo tri ure ali manj na teden v referenčnem obdobju štirih zaporednih tednov. V izračunu teh ur bi moral biti zajet ves čas, v katerem je delavec dejansko delal za delodajalca, kot je nadurno delo ali delo, opravljeno poleg dela, zajamčenega ali predvidenega v pogodbi o zaposlitvi ali delovnem razmerju. Od trenutka, ko delavec ta prag preseže, se zanj uporabljajo določbe te direktive, ne glede na število naknadno opravljenih ur ali število delovnih ur, določenih v pogodbi o zaposlitvi.
- (12) Delavci brez zagotovljenega delovnega časa, tudi tisti s pogodbami brez ur in nekaterimi pogodbami za delo na zahtevo, so v še posebej ranljivem položaju. Zato bi se morale zanje uporabljati določbe te direktive, ne glede na število ur, ki jih dejansko opravijo.
- (13) Funkcije in pristojnosti delodajalca lahko v praksi prevzame več različnih fizičnih ali pravnih oseb oziroma drugih subjektov. Države članice bi morale še naprej imeti možnost, da natančneje določijo osebe, ki štejejo v celoti ali delno odgovorne za izvajanje obveznosti, ki jih za delodajalce določa ta direktiva, kolikor so vse te obveznosti izpolnjene. Države članice bi morale imeti tudi možnost, da se odločijo, da izpolnjevanje teh obveznosti v celoti ali delno naložijo fizični ali pravni osebi, ki ni stranka v delovnem razmerju.
- (14) Državam članicam bi bilo treba omogočiti, da določijo posebna pravila za izključitev posameznikov v vlogi delodajalcev za delavce v gospodinjstvu iz zahtev iz te direktive v zvezi z naslednjimi zadevami: preučitvijo zahtev za različne oblike zaposlovanja in odziv nanje, zagotovitev obveznega brezplačnega usposabljanja ter zagotovitev mehanizmov pravnih sredstev, ki temeljijo na ugodnih domnevah v primeru informacij, ki manjkajo v dokumentaciji, ki jo je treba na podlagi te direktive predložiti delavcu.
- (15) Z Direktivo 91/533/EGS je bil uveden seznam bistvenih sestavin pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja, o katerih je delavce treba pisno obvestiti. Zaradi razvoja na trgu dela in zlasti porasta nestandardnih oblik zaposlitve je treba ta seznam prilagoditi, države članice pa ga lahko razširijo.
- (16) Kadar delavec nima stalnega ali glavnega kraja opravljanja dela, bi moral prejeti informacije o morebitnem dogovoru glede potovanja med kraji, kjer se delo opravlja.

⁽⁶⁾ Direktiva Sveta 2009/13/ES z dne 16. februarja 2009 o izvajanju Sporazuma, sklenjenega med Združenjem ladjarjev Evropske skupnosti (ECSA) in Evropsko federacijo delavcev v prometu (ETF) o Konvenciji o delovnih standardih v pomorstvu iz leta 2006, ter o spremembi Direktive 1999/63/ES (UL L 124, 20.5.2009, str. 30).

⁽⁷⁾ Direktiva Sveta (EU) 2017/159 z dne 19. decembra 2016 o izvajanju Sporazuma o izvajanju Konvencije o delu na področju ribolova Mednarodne organizacije dela iz leta 2007, sklenjene 21. maja 2012 med Splošno konfederacijo kmetijskih zadrug v Evropski uniji (COGECA), Evropsko federacijo delavcev v prometu (ETF) in Združenjem nacionalnih organizacij ribiških podjetij v Evropski uniji (Europêche) (UL L 25, 31.1.2017, str. 12).

- (17) Omogočiti bi bilo treba, da informacije, ki jih v zvezi z upravičenostjo do usposabljanja zagotovi delodajalec, zajemajo tudi informacije o morebitnem številu dni usposabljanja, do katerih je letno upravičen delavec, in informacije o delodajalčevi splošni politiki glede usposabljanja.
- (18) Moralo bi biti možno, da informacije o postopku, ki ga morata v primeru, da je delovno razmerje prekinjeno, upoštevati delodajalec in delavec, vključujejo rok za vložitev tožbe za izpodbijanje odpovedi.
- (19) Informacije o delovnem času bi morale biti skladne z Direktivo 2003/88/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾ in bi morale vključevati informacije o odmorih, dnevnem in tedenskem počitku ter trajanje plačanega dopusta, s čimer bi se zagotovila varnost in zdravje delavcev.
- (20) Informacije o pripadajočem plačilu bi morale zajemati vse sestavine plačila, prikazane ločeno, kadar je ustrezno vključno s prispevki v denarju ali naravi, plačilom za nadure, bonusi in drugimi nadomestili, ki jih delavec neposredno ali posredno prejme v zvezi s svojim delom. Zagotavljanje takšnih informacij ne bi smelo posegati v svobodo delodajalcev, da zagotavljajo dodatne sestavine plačila, kot so enkratna plačila. Dejstvo, da sestavine plačila, ki so obvezne na podlagi zakona ali kolektivne pogodbe, niso bile vključene v navedene informacije, ne bi smel biti razlog, da se delavcu ne zagotovijo.
- (21) Če zaradi vrste zaposlitve, kot je v primeru pogodbe za delo na zahtevo, fiksnega urnika dela ni mogoče določiti, bi morali delodajalci delavce obvestiti o tem, kako se bo njihov delovni čas določal, vključno s obdobji, v katerih se od njih lahko zahteva opravljanje dela, in minimalnim rokom vnaprejšnjega obvestila, ki bi ga morali prejeti pred začetkom delovne naloge.
- (22) Informacije o sistemih socialne varnosti bi morale zajemati informacije o identiteti nosilcev socialne varnosti, ki so, odvisno od primera, prejemniki socialnih prispevkov za nadomestila za odsotnost z dela zaradi bolezni, materinska, očetovska in starševska nadomestila, nadomestila za nesreče pri delu in poklicne bolezni ter starostne, invalidske, vdovske in družinske pokojnine, nadomestila za brezposelnost, predčasne pokojnine in družinske prejemke. V primeru, da delavec sam izbere nosilca socialne varnosti, se od delodajalcev ne bi smelo zahtevati, da zagotovijo te informacije. Informacije o zaščiti, povezani s socialno varnostjo, ki jo zagotavlja delodajalec, bi morale po potrebi vključevati informacijo o tem, ali je delavec vključen v sisteme dodatnega pokojninskega zavarovanja v smislu Direktive 2014/50/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁹⁾ ter Direktive Sveta 98/49/ES ⁽¹⁰⁾.
- (23) Delavci bi morali imeti pravico, da so ob nastopu zaposlitve pisno obveščeni o svojih pravicah in obveznostih, ki izhajajo iz delovnega razmerja. Osnovne informacije bi torej morali prejeti čim prej in najpozneje v roku enega koledarskega tedna od njihovega prvega delovnega dne. Preostale informacije bi morali prejeti v roku enega meseca od njihovega prvega delovnega dne. Prvi delovni dan bi bilo treba razumeti kot dan, ko delavec, ki je v delovnem razmerju, dejansko začne opravljati delo. Države članice bi si morale prizadevati za to, da jim delodajalci predložijo ustrezne informacije o delovnem razmerju pred koncem prvotno dogovorjenega trajanja pogodbe.
- (24) Zaradi vse večje uporabe digitalnih komunikacijskih orodij se informacije, ki ji je na podlagi te direktive treba zagotoviti v pisni obliki, lahko zagotovijo prek elektronskih sredstev.
- (25) Za pomoč delodajalcem pri zagotavljanju pravočasnih informacij bi morale imeti države članice možnost poskrbeti za razpoložljivost predlog na nacionalni ravni, vključno z relevantnimi in dovolj celovitimi informacijami o pravnem okviru, ki se uporablja. Nacionalni organi in socialni partnerji bi lahko te predloge nadalje razvijali na sektorski ali lokalni ravni. Komisija bo podprla države članice pri razvoju predlog in modelov ter po potrebi poskrbela, da so splošno dostopni.

⁽⁸⁾ Direktiva 2003/88/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih organizacije delovnega časa (UL L 299, 18.11.2003, str. 9).

⁽⁹⁾ Direktiva 2014/50/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o minimalnih zahtevah za povečanje mobilnosti delavcev med državami članicami z izboljšanjem pridobivanja in ohranjanja pravic iz dodatnega pokojninskega zavarovanja (UL L 128, 30.4.2014, str. 1).

⁽¹⁰⁾ Direktiva Sveta 98/49/ES z dne 29. junija 1998 o zaščiti pravic iz dodatnega pokojninskega zavarovanja zaposlenih in samozaposlenih oseb, ki se gibljejo v Skupnosti (UL L 209, 25.7.1998, str. 46).

- (26) Delavci, ki so poslani v tujino, bi morali prejeti dodatne specifične informacije o njihovih okoliščinah. Pri zaporednih delovnih nalogah v več državah članicah ali tretjih državah, bi moralo biti možno informacije za več delovnih nalog združiti pred prvim odhodom in v primeru kakršnih koli sprememb naknadno spremeniti. Delavci, ki se štejejo za napotene delavce v smislu Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 96/71/ES ⁽¹¹⁾, bi morali biti obveščeni tudi o enotnem uradnem nacionalnem spletnem mestu, razvitem s strani države članice gostiteljice, kjer lahko najdejo relevantne informacije o delovnih pogojih, ki se uporabljajo za njihove okoliščine. Razen če države članice določijo drugače, se te obveznosti uporabljajo, če obdobje dela v tujini traja več kot štiri zaporedne tedne.
- (27) Poskusna doba strankam v delovnem razmerju omogoča, da preverijo, ali delavci ustrezajo delovnim mestom, na katera so bili zaposleni, pri čemer se delavcem zagotovi podpora. Vstopa na trg dela ali prehoda na novo delovno mesto ne bi smela spremljati dolga negotovost. Kot določa evropski steber socialnih pravic, poskusne dobe torej ne bi smele trajati nerazumno dolgo.
- (28) Precejšnje število držav članic je splošno najdaljše trajanje poskusne dobe določilo med tremi in šestimi meseci, kar bi se moralo šteti za razumno. Izjemoma bi moralo biti možno, da je poskusna doba lahko daljša od šestih mesecev, kadar to upravičuje vrsta zaposlitve, na primer pri vodstvenih ali izvršnih položajih ali delovnih mestih v javnem sektorju, ali kadar je to v interesu delavca, na primer v okviru posebnih ukrepov za spodbujanje stalnih zaposlitev, zlasti za mlade delavce. Prav tako bi moralo biti možno poskusno dobo ustrezno podaljšati v primeru, ko je bil delavec v času trajanja poskusne dobe odsoten z dela, na primer zaradi bolezni ali dopusta, zato da se delodajalcu omogoči, da oceni, ali je delavec primeren za zadevno nalogo. V primeru delovnih razmerjih za določen čas, ki trajajo manj kot 12 mesecev, bi države članice morale zagotoviti, da je trajanje poskusne dobe ustrezno in sorazmerno s pričakovanim trajanjem pogodbe in naravo dela. Kadar tako določa nacionalno pravo ali praksa, bi morali delavci imeti možnost, da se poskusna doba upošteva pri izračunu pravic iz delovnega razmerja.
- (29) Delodajalec delavcu ne bi smel prepovedati zaposlitve pri drugih delodajalcih zunaj urnika dela, dogovorjenega s tem delodajalcem, ali delavca manj ugodno obravnavati, če to stori. Države članice bi morale imeti možnost določiti pogoje za uporabo omejitev zaradi nezdržljivosti, ki jih je treba razumeti kot omejitve opravljanja dela za druge delodajalce iz objektivnih razlogov, kot so varovanje zdravja in varnosti delavcev, vključno z omejevanjem delovnega časa, varovanje poslovne skrivnosti, celovitost javnega sektorja ali preprečevanje nasprotij interesov.
- (30) Delavci, katerih razporeditev dela je v celoti ali večinoma nepredvidljiva, bi morali imeti koristi od minimalne ravni predvidljivosti, kadar urnik dela večinoma določa delodajalec, bodisi neposredno, kot je z dodeljevanjem delovnih nalog, bodisi posredno, kot je s tem, da od delavca zahteva, da odgovarja na zahteve strank.
- (31) Referenčne ure in dnevi, ki se morajo razumeti kot obdobja, v katerih se lahko opravlja delo na zahtevo delodajalca, bi morali biti določeni v pisni obliki ob začetku delovnega razmerja.
- (32) Razumen minimalni rok vnaprejšnjega obvestila, ki se mora razumeti kot obdobje med trenutkom, ko je delavec obveščen o novi delovni nalogi, in trenutkom, ko se naloga začne, je še ena potrebna sestavina predvidljivosti dela v delovnih razmerjih, pri katerih je razporeditev dela v celoti ali večinoma nepredvidljiva. Ob zagotavljanju ustreznega varstva delavcev se lahko dolžina roka vnaprejšnjega obvestila spreminja v skladu s potrebami zadevnega sektorja. Ta minimalni rok vnaprejšnjega obvestila se uporablja brez poseganja v Direktivo 2002/15/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹²⁾.
- (33) Delavci bi morali imeti možnost, da delovno nalogo brez neugodnih posledic odklonijo, če se opravlja zunaj referenčnih ur in dni ali če delavci o delovni nalogi niso bili obveščeni v skladu z minimalnim rokom vnaprejšnjega obvestila. Delavci bi morali imeti prav tako možnost, da delovno nalogo sprejmejo, če tako želijo.

⁽¹¹⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 96/71/ES z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL L 18, 21.1.1997, str. 1).

⁽¹²⁾ Direktiva 2002/15/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2002 o urejanju delovnega časa oseb, ki opravljajo spremljevalne dejavnosti v cestnem prometu (UL L 80, 23.3.2002, str. 35).

- (34) Kadar se delavec, katerega razporeditev dela je v celoti ali večinoma nepredvidljiva, s svojim delodajalcem dogovori, da bo sprejel določeno delovno nalogo, bi moral imeti možnost ustrezno načrtovati. Delavec bi moral biti zavarovan pred izgubo dohodka zaradi poznega preklica dogovorjenega dela, in sicer prek ustreznega nadomestila.
- (35) Pogodbe za delo na zahtevo ali podobne pogodbe o zaposlitvi, vključno s pogodbami brez ur, na podlagi katerih lahko delodajalec delavca pokliče na delo, ko ga potrebuje, so za delavca še posebej nepredvidljive. Države članice, ki dovoljujejo take pogodbe, bi morale zagotoviti učinkovite ukrepe za preprečevanje njihove zlorabe. Taki ukrepi bi lahko bili na primer omejevanje uporabe in trajanja takih pogodb, uvedba izpodbojne domneve o obstoju pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja z zajamčenim številom plačanih ur, ki bi temeljila na opravljenih urah v preteklem referenčnem obdobju, ali drugi enakovredni ukrepi, ki zagotavljajo učinkovito preprečevanje zlorab.
- (36) V skladu z načeli iz evropskega stebra socialnih pravic bi bilo treba spodbujati prehod na varnejše oblike zaposlitve, kadar imajo delodajalci možnost delavcem z nestandardnimi oblikami zaposlitve ponuditi pogodbe o zaposlitvi za polni delovni čas ali za nedoločen čas. Delavcem bi morale biti omogočeno zahtevati drugo, predvidljivejšo in varnejšo obliko zaposlitve, kadar je ta na voljo, ter od delodajalca prejeti obrazložen pisni odgovor, ki upošteva potrebe delodajalca in delavca. Države članice bi morale imeti možnost, da omejijo pogostost takih zahtev. Ta direktiva državam članicam ne bi smela preprečevati, da določijo, da se za delovna mesta v javnem sektorju, do katerih se dostopa z razpisom, ne šteje, da so ta delovna mesta na voljo na preprosto zahtevo delavca, in tako ne spadajo na področje uporabe pravice zahtevati zaposlitev s predvidljivejšimi in varnejšimi delovnimi pogoji.
- (37) Kadar morajo delodajalci delavcem na podlagi prava Unije ali nacionalnega prava ali kolektivnih pogodb zagotoviti usposabljanje, ki delavcem omogoča opravljanje dela, za katerega so zaposleni, je pomembno zagotoviti, da se tako usposabljanje zagotovi za vse delavce enako, vključno s tistimi z nestandardnimi oblikami zaposlitve. Stroški takega usposabljanja ne bi smeli biti zaračunani delavcu, zadržani ali odtegnjeni od njegovega plačila za delo. Tako usposabljanje bi se moralo šteti kot delovni čas in bi moralo po možnosti potekati med delovnim časom. Ta obveznost se ne nanaša na poklicno usposabljanje ali usposabljanje, potrebno, da delavci pridobijo, ohranijo ali obnovijo poklicne kvalifikacije, dokler pravo Unije, nacionalno pravo ali kolektivna pogodba od delodajalca ne zahteva, da delavcu zagotovi to usposabljanje. Države članice bi morale sprejeti potrebne ukrepe za zaščito delavcev pred zlorabami glede usposabljanja.
- (38) Spoštovati bi bilo treba avtonomijo socialnih partnerjev in njihovo vlogo predstavnikov delavcev in delodajalcev. Zato bi morali imeti socialni partnerji možnost, da presodijo, da so v specifičnih sektorjih ali okoliščinah za doseganje namena te direktive primernejše določbe, ki se razlikujejo od nekaterih minimalnih standardov iz te direktive. Države članice bi zato morale imeti možnost, da socialnim partnerjem dovolijo, da kolektivne pogodbe, ki se razlikujejo od nekaterih določb iz te direktive, ohranjajo, se o njih pogajajo, jih sklepajo in izvršujejo, pod pogojem, da se pri tem splošna raven varstva delavcev ne zniža.
- (39) Rezultati javnega posvetovanja o evropskem stebri socialnih pravic so pokazali, da je treba za večjo učinkovitost delovnega prava Unije okrepiti njegovo izvrševanje. V oceni Direktive 91/533/EGS, izvedeni v okviru programa Komisije glede ustreznosti in uspešnosti predpisov, se je izkazalo, da bi okrepljeni mehanizmi izvrševanja lahko povečali učinkovitost delovnega prava Unije. Posvetovanje je pokazalo, da so sistemi pravnih sredstev, ki temeljijo zgolj na odškodninskih zahtevkih, manj učinkoviti od sistemov, ki za delodajalce, ki ne izdajo pisnih izjav, predvidevajo tudi kazni, na primer pavšalne zneske ali odvzem dovoljenj. Izkazalo se je tudi, da zaposleni med trajanjem delovnega razmerja pravna sredstva uporabljajo le redko, kar ogroža cilj predložitve pisne izjave, ki je zagotoviti, da so delavci obveščeni o bistvenih sestavinah delovnega razmerja. Zato je treba uvesti določbe o izvrševanju, ki zagotavljajo uporabo ugodnih domnev, kadar informacije o delovnem razmerju niso predložene, ali postopka, po katerem se od delodajalca lahko zahteva, da predloži manjkajoče informacije, in se mu lahko naloži kazen, če tega ne naredi, ali oboje. Kadar relevantnih informacij ni, bi moralo biti možno, da takšne ugodne domneve vključujejo domnevo, da ima delavec delovno razmerje za nedoločen čas, da poskusne dobe ni ali da ima delavec delovno mesto za polni delovni čas. Za pravno sredstvo bi lahko veljal postopek, po katerem delavec ali tretja stran, kot je predstavnik delavca ali drugi pristojni subjekt ali organ, delodajalca obvesti, da manjkajo informacije in da mora pravočasno predložiti popolne in pravilne informacije.

- (40) Od sprejetja Direktive 91/533/EGS je bil v okviru socialnega pravnega reda v Uniji sprejet obsežen sistem določb o izvrševanju, zlasti na področju enake obravnave, zato bi bilo treba elemente navedenega sistema uporabiti za to direktivo, da se zagotovi, da imajo delavci v skladu z načelom št. 7 evropskega stebra socialnih pravic dostop do učinkovitega in nepristranskega reševanja sporov, kot so civilna ali delovna sodišča, ter pravico do pravnega sredstva, ki lahko vključuje ustrezno nadomestilo.
- (41) Konkretnije, glede na temeljni značaj pravice do učinkovitega pravnega varstva bi bilo treba delavcem tako varstvo še naprej zagotavljati, tudi po prenehanju delovnega razmerja, iz katerega izhaja domnevna kršitev pravic, ki jih ima delavec na podlagi te direktive.
- (42) Za učinkovito izvajanje te direktive je potrebno ustrezno sodno in upravno varstvo pred kakršno koli manj ugodno obravnavo zaradi poskusa uveljavljanja pravic iz te direktive, kakršne koli pritožbe delodajalcu ali kakršnega koli sodnega ali upravnega postopka, katerega namen je zagotoviti skladnost s to direktivo.
- (43) Delavcem, ki uveljavljajo pravice iz te direktive, bi bilo treba zagotavljati varstvo pred odpovedjo ali enakovredno škodo, na primer delavcu na zahtevo, ki se mu delo ne dodeljuje več, ali kakršnimi koli pripravami na morebitno odpoved, ker so skušali take pravice uveljaviti. Kadar delavci menijo, da so bili odpuščeni ali so utrpeli enakovredno škodo iz navedenih razlogov, bi morali imeti delavci in pristojni organi ali telesa možnost, da od delodajalca zahtevajo, da odpoved ali enakovreden ukrep ustrezno utemelji.
- (44) Dokazno breme, da do odpovedi ali enakovredne škode ni prišlo iz razlogov, povezanih z uveljavljanjem pravic delavcev iz te direktive, bi morali nositi delodajalci, kadar delavci pred sodiščem ali drugim pristojnim organom ali telesom izkažejo dejstva, na podlagi katerih se lahko domneva, da so bili odpuščeni ali so bili predmet ukrepov z enakovrednim učinkom iz takih razlogov. Države članice bi morale imeti možnost, da ne uporabijo tega pravila v postopkih, v katerih bi morale dejstva raziskati sodišče ali drug pristojni organ ali telo, zlasti v sistemih, v katerih mora odpoved najprej odobriti tak organ ali telo.
- (45) Države članice bi morale zagotoviti učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni za kršitve obveznosti iz te direktive. Kazni lahko vključujejo upravne in finančne kazni, kot so denarne kazni ali plačilo nadomestila, pa tudi druge vrste kazni.
- (46) Ker cilja te direktive, in sicer izboljšanja delovnih pogojev s spodbujanjem preglednejše in predvidljivejše zaposlitve ob zagotavljanju prilagodljivosti trga dela, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi potrebe po vzpostavitvi skupnih minimalnih zahtev lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (47) Ta direktiva določa minimalne zahteve in ne posega v pravico držav članic, da uvedejo ali ohranijo ugodnejše določbe. Pravice, pridobljene na podlagi obstoječega pravnega okvira, bi se morale uporabljati še naprej, razen če se s to direktivo uvedejo ugodnejše določbe. Izvajanja te direktive ni mogoče uporabiti za zmanjšanje obstoječih pravic iz obstoječega prava Unije ali nacionalnega prava na tem področju in ne more biti veljavna podlaga za znižanje splošne ravni varstva, ki se delavcem zagotavlja na področju, ki ga zajema ta direktiva. Zlasti se izvajanje te direktive ne bi smelo uporabljati kot razlog za uvedbo pogodb o delu brez ur ali podobnih vrst pogodb o zaposlitvi.
- (48) Države članice bi se morale pri izvajanju te direktive izogibati uvajanju upravnih, finančnih in pravnih omejitev, ki bi lahko zavirale ustanavljanje in razvoj mikro-, malih in srednjih podjetij. Države članice so zato pozvane, naj ocenijo učinek svojega akta za prenos na mala in srednja podjetja, da bi zagotovile, da taka podjetja niso nesorazmerno prizadeta, pri čemer se posebna pozornost nameni mikropodjetjem in upravnemu bremenu, rezultate takih ocen pa objavijo.

- (49) Države članice lahko socialnim partnerjem na njihovo skupno zahtevo zaupajo izvajanje te direktive, pod pogojem, da države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, s katerimi lahko kadar koli zagotovijo rezultate, ki naj bi jih ta direktiva dosegla. V skladu z nacionalnim pravom in prakso bi morale sprejeti tudi ustrezne ukrepe, s katerimi bi zagotovile učinkovito vključevanje socialnih partnerjev ter spodbujale in krepile socialni dialog z namenom izvajanja določb te direktive.
- (50) Države članice bi morale sprejeti vse ustrezne ukrepe za zagotovitev izpolnjevanja obveznosti, ki izhajajo iz te direktive, na primer z izvajanjem inšpekcijskih pregledov, kakor je to ustrezno.
- (51) Ker ta direktiva uvaja znatne spremembe glede namena, področja uporabe in vsebine Direktive 91/533/EGS, ni primerno, da se navedena direktiva spremeni. Direktivo 91/533/EGS bi bilo zato treba razveljaviti.
- (52) V skladu s Skupno politično izjavo z dne 28. septembra 2011 držav članic in Komisije o obrazložitenih dokumentih ⁽¹³⁾ se države članice zavezujejo, da bodo v upravičenih primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih se pojasni razmerje med sestavnimi elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takšnih dokumentov v primeru te direktive upravičeno –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Namen, predmet urejanja in področje uporabe

1. Namen te direktive je izboljšati delovne pogoje s spodbujanjem preglednejše in predvidljivejše zaposlitve ob zagotavljanju prilagodljivosti trga dela.
2. Ta direktiva določa minimalne pravice, ki se uporabljajo za vsakega delavca v Uniji, ki ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali je v delovnem razmerju, kot je opredeljeno v pravu, kolektivnih pogodbah ali praksi, ki velja v vsaki državi članici, ob upoštevanju sodne prakse Sodišča.
3. Države članice se lahko odločijo, da se obveznosti iz te direktive ne uporabljajo za delavce, ki so v delovnem razmerju, v katerem je njihov vnaprej določen in dejanski delovni čas enak ali krajši od povprečja treh ur na teden v referenčnem obdobju štirih zaporednih tednov. V to triurno povprečje se vštevja čas dela pri vseh delodajalcih, ki tvorijo isto podjetje, skupino ali subjekt oziroma takemu podjetju, skupini ali subjektu pripadajo.
4. Odstavek 3 se ne uporablja za delovno razmerje, pri katerem pred nastopom zaposlitve ni vnaprej določenega zamenjenega obsega plačanega dela.

⁽¹³⁾ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

5. Države članice lahko določijo, katere osebe so odgovorne za izvajanje obveznosti delodajalcev iz te direktive, dokler so izpolnjene vse navedene obveznosti. Odločijo se lahko tudi, da se izpolnjevanje teh obveznosti v celoti ali delno naloži fizični ali pravni osebi, ki ni stranka v delovnem razmerju.

Ta odstavek ne posega v Direktivo 2008/104/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁴⁾.

6. Države članice lahko iz objektivnih razlogov določijo, da se določbe iz poglavja III ne uporabljajo za javne uslužbenke, javne reševalne službe, oborožene sile in policijske organe, sodnike, tožilce, preiskovalce ali druge organe preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj.

7. Države članice se lahko odločijo, da se obveznosti iz členov 12 in 13 ter točke (a) člena 15(1) ne uporabljajo za fizične osebe v gospodinjstvih v vlogi delodajalcev, kadar se delo opravlja za ta gospodinjstva.

8. Poglavje II te direktive se za pomorščake in morske ribiče uporablja brez poseganja v direktivi 2009/13/ES in (EU) 2017/159. Obveznosti iz točk (m) in (o) člena 4(2) ter členov 7, 9, 10 in 12 se ne uporabljajo za pomorščake ali morske ribiče.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „urnik dela“ pomeni urnik z opredeljenimi urami in dnevi, ko se opravljanje dela začne in konča;
- (b) „referenčne ure in dnevi“ pomeni obdobja v določenih dnevih, v katerih lahko poteka delo na zahtevo delodajalca;
- (c) „razporeditev dela“ pomeni obliko organizacije delovnega časa in njegovo razporeditev po določenem vzorcu, ki ga določi delodajalec.

Člen 3

Zagotavljanje informacij

Delodajalec vsakemu delavcu v pisni obliki zagotovi informacije, zahtevane na podlagi te direktive. Informacije se zagotovijo in posredujejo v papirni obliki ali v elektronski obliki, pod pogojem, da so delavcu dostopne, da se lahko shranijo in natisnejo ter da delodajalec obdrži dokazilo o posredovanju ali prejemu.

⁽¹⁴⁾ Direktiva 2008/104/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela (UL L 327, 5.12.2008, str. 9).

POGLAVJE II

INFORMACIJE O DELOVNEM RAZMERJU

Člen 4

Obveznost zagotavljanja informacij

1. Države članice zagotovijo, da se od delodajalcev zahteva, da delavce obvestijo o bistvenih vidikih delovnega razmerja.
2. Informacije iz odstavka 1 vključujejo vsaj naslednje:
 - (a) identiteto strank v delovnem razmerju;
 - (b) kraj opravljanja dela; kadar ni stalnega ali glavnega kraja opravljanja dela, načelo, da je delavec zaposlen na različnih krajih ali lahko sam določi kraj opravljanja dela, in statutarni sedež ali po potrebi sedež delodajalca;
 - (c) bodisi:
 - (i) naziv, zahtevnost, vrsto ali kategorijo dela, za katerega je delavec zaposlen, bodisi
 - (ii) kratko določitev ali opis dela;
 - (d) datum začetka delovnega razmerja;
 - (e) v primeru delovnega razmerja za določen čas, datum prenehanja ali predvideni čas trajanja delovnega razmerja;
 - (f) v primeru delavcev, zaposlenih pri agencijah za zagotavljanje začasnega dela, identiteto podjetij uporabnikov, takoj, ko so znana;
 - (g) trajanje in pogoje morebitne poskusne dobe;
 - (h) morebitno pravico do usposabljanja, ki ga zagotovi delodajalec;
 - (i) trajanje plačanega dopusta, do katerega je delavec upravičen, ali, kadar tega ob zagotavljanju informacij ni mogoče določiti, postopke za dodeljevanje in določanje takega dopusta;
 - (j) postopek, ki ga morata delodajalec in delavec upoštevati, vključno s formalnimi zahtevami in dolžino odpovednih rokov, kadar delovno razmerje preneha, ali kadar dolžine odpovednih rokov v trenutku zagotavljanja informacij ni mogoče določiti, način določanja takih odpovednih rokov;
 - (k) plačilo, vključno z začetnim osnovnim zneskom, morebitne druge sestavine, navedene ločeno, ter pogostost in način izplačevanja plačila za delo, do katerega je delavec upravičen;
 - (l) če je razporeditev dela v celoti ali večinoma predvidljiva, dolžino delavčevega običajnega delovnega dne ali tedna ter morebitne ureditve nadurnega dela in pripadajočega plačila in, kadar je ustrezno, morebitne ureditve izmenskega dela;

(m) če je razporeditev dela v celoti ali večinoma nepredvidljiva, delodajalec delavca obvesti o:

(i) načelu, da je urnik dela spremenljiv, številu zjamčenih plačanih ur in plačilu za delo, opravljeno poleg teh zjamčenih ur;

(ii) referenčnih urah in dnevih, v katerih se od delavca lahko zahteva opravljanje dela;

(iii) minimalnem roku vnaprejšnjega obvestila, do katerega je delavec upravičen pred začetkom delovne naloge in, kadar je ustrezno, roku za preklic iz člena 10(3);

(n) morebitne kolektivne pogodbe, ki urejajo delovne pogoje delavca, ali v primeru kolektivnih pogodb, sklenjenih zunaj podjetja s strani posebnih skupnih organov ali institucij, ime takih organov ali institucij, v okviru katerih so bile pogodbe sklenjene;

(o) kadar je za to odgovoren delodajalec, identiteto nosilcev socialne varnosti, ki so prejemniki socialnih prispevkov, vezanih na delovno razmerje, in morebitno zaščito, povezano s socialno varnostjo, ki jo zagotavlja delodajalec.

3. Informacije iz odstavka 2(g) do (l) in (o) so lahko, kadar je to primerno, podane v obliki sklica na zakone in druge predpise ali kolektivne pogodbe, ki urejajo navedene točke.

Člen 5

Čas in način zagotavljanja informacij

1. Kadar informacije iz točk (a) do (e), (g), (k), (l) in (m) člena 4(2) niso bile prej zagotovljene, se delavcu zagotovijo individualno v obliki enega ali več dokumentov v obdobju, ki se začne prvi delovni dan in konča najpozneje sedmi koledarski dan. Druge informacije iz člena 4(2) se delavcu zagotovijo individualno v obliki dokumenta v roku enega meseca od prvega delovnega dne.

2. Države članice lahko pripravijo predloge in modele za dokumente iz odstavka 1 ter jih dajo na voljo delavcu in delodajalcu, tudi tako, da je do njih mogoče dostopati prek enotnega uradnega nacionalnega spletnega mesta ali na druge ustrezne načine.

3. Države članice zagotovijo, da so informacije o zakonih in drugih predpisih ali splošno veljavnih kolektivnih pogodbah, ki urejajo veljavni pravni okvir, o katerih morajo delodajalci obvestiti delavce, vesplošno in brezplačno na voljo na jasn, pregleden, celovit in enostavno dostopen način, na daljavo in z elektronskimi sredstvi, vključno prek obstoječih spletnih portalov.

Člen 6

Sprememba delovnega razmerja

1. Države članice zagotovijo, da se kakršna koli sprememba vidikov delovnega razmerja iz člena 4(2) in kakršna koli sprememba dodatnih informacij za delavce, ki so poslani v drugo državo članico ali v tretjo državo, iz člena 7 posreduje v obliki dokumenta, ki ga delodajalec delavcu predloži čim prej in najpozneje na dan, ko sprememba začne učinkovati.

2. Dokument iz odstavka 1 se ne uporablja za spremembe, ki so zgolj odraz spremembe zakonov ali drugih predpisov ali kolektivnih pogodb, navedenih v dokumentih iz člena 5(1), in, kadar je primerno, člena 7.

Člen 7

Dodatne informacije za delavce, poslane v drugo državo članico ali v tretjo državo

1. Kadar se od delavca zahteva opravljanje dela v državi članici ali tretji državi, ki ni država članica, v kateri delavec običajno dela, države članice zagotovijo, da delodajalec dokumente iz člena 5(1) zagotovi pred odhodom delavca in da dokumenti zajemajo vsaj naslednje dodatne informacije:

(a) državo ali države, v katerih naj bi se delo v tujini opravljalo, in njegovo predvideno trajanje;

(b) valuto, v kateri naj bi se plačilo za delo izplačevalo;

(c) kadar je primerno, prejemke v denarju ali naravi, povezane z delovnimi nalogami;

(d) informacije o tem, ali je zagotovljena vrnitev, in če je tako, pogoje, ki urejajo vrnitev delavca.

2. Države članice zagotovijo, da je napoteni delavec v smislu Direktive 96/71/ES poleg tega obveščen o:

(a) plačilu, do katerega je delavec upravičen v skladu s pravom, ki se uporablja v državi članici gostiteljici;

(b) kadar je primerno, kakršnih koli posebnih dodatkih, ki sodijo k napotitvi, in vseh dogovorih za kritje potnih stroškov ter stroškov za prehrano in nastanitev;

(c) povezavi na enotno uradno nacionalno spletno mesto, ki ga ustvari država članica gostiteljica na podlagi člena 5(2) Direktive 2014/67/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁵⁾.

3. Informacije iz točke (b) odstavka 1 in točke (a) odstavka 2 so lahko, kadar je primerno, podane v obliki sklica na specifične določbe zakonov in drugih predpisov ali kolektivnih pogodb, ki urejajo te informacije.

4. Razen če države članice določijo drugače, se odstavka 1 in 2 ne uporabljata, če posamezno obdobje dela zunaj države članice, v kateri delavec običajno dela, traja štiri zaporedne tedne ali manj.

POGLAVJE III

MINIMALNE ZAHTEVE GLEDE DELOVNIH POGOJEV

Člen 8

Najdaljše trajanje poskusne dobe

1. Kadar delovno razmerje vključuje poskusno dobo, kot jo opredeljuje nacionalno pravo ali praksa, države članice zagotovijo, da trajanje take poskusne dobe ne presega šest mesecev.

2. Pri delovnih razmerjih za določen čas države članice zagotovijo, da je trajanje take poskusne dobe sorazmerno s pričakovanim trajanjem pogodbe in naravo dela. V primeru podaljšanja pogodbe za enako funkcijo in naloge se v okviru novega delovnega razmerja ne določi nova poskusna doba.

⁽¹⁵⁾ Direktiva 2014/67/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o izvrševanju Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev in spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg (uredba IMI) (UL L 159, 28.5.2014, str. 11).

3. Države članice lahko izjemoma določijo daljše poskusne dobe, kadar to upravičuje vrsta zaposlitve ali je to v interesu delavca. Kadar je delavec odsoten z dela v času trajanja poskusne dobe, lahko države članice določijo, da se poskusna doba lahko ustrezno podaljša glede na trajanje odsotnosti z dela.

Člen 9

Vzporedna zaposlitev

1. Države članice zagotovijo, da delodajalec delavcu ne prepove zaposlitve pri drugih delodajalcih zunaj urnika dela, dogovorjenega s tem delodajalcem, ali delavca manj ugodno obravnava, če to stori.

2. Države članice lahko določijo pogoje glede omejitev zaradi nezdržljivosti, ki jih uporabljajo delodajalci, na podlagi objektivnih razlogov, kot so zdravje in varnost, varovanje poslovne skrivnosti, celovitost javnega sektorja ali preprečevanje nasprotij interesov.

Člen 10

Minimalna predvidljivost dela

1. Kadar je delavčeva razporeditev dela v celoti ali večinoma nepredvidljiva, države članice zagotovijo, da delodajalec od delavca ne more zahtevati opravljanja dela, če nista izpolnjena oba naslednja pogoja:

(a) delo poteka v okviru vnaprej določenih referenčnih ur in dni iz točke (m)(ii) člena 4(2) ter

(b) delodajalec delavca o delovni nalogi obvesti vnaprej v razumnem roku, določenem v skladu z nacionalnim pravom, kolektivnimi pogodbami ali prakso, iz točke (m)(iii) člena 4(2).

2. Kadar ena ali obe zahtevi iz odstavka 1 nista izpolnjeni, ima delavec pravico delovno nalogo odkloniti brez neugodnih posledic.

3. Kadar države članice delodajalcu dovolijo, da prekliče delovno nalogo brez nadomestila, države članice v skladu z nacionalnim pravom, kolektivnimi pogodbami ali prakso sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da je delavec upravičen do nadomestila, če delodajalec po določenem razumen roku prekliče delovno nalogo, o kateri se je predhodno dogovoril z delavcem.

4. Države članice lahko določijo načine uporabe tega člena v skladu z nacionalnim pravom, kolektivnimi pogodbami ali prakso.

Člen 11

Dopolnilni ukrepi za pogodbe za delo na zahtevo

Kadar države članice dovolijo uporabo pogodb za delo na zahtevo ali podobnih pogodb o zaposlitvi, sprejmejo enega ali več od naslednjih ukrepov za preprečevanje zlorab:

(a) omejitve uporabe in trajanja pogodb za delo na zahtevo ali podobnih pogodb o zaposlitvi;

(b) izpodbojno domnevo o obstoju pogodbe o zaposlitvi z minimalnim številom plačanih ur na podlagi povprečnega števila opravljenih ur v določenem obdobju;

(c) druge enakovredne ukrepe, ki zagotavljajo učinkovito preprečevanje zlorab.

Države članice o takih ukrepih obvestijo Komisijo.

Člen 12

Prehod na drugo obliko zaposlitve

1. Države članice zagotovijo, da lahko delavec z vsaj šestmesečno delovno dobo pri istem delodajalcu, ki je zaključil morebitno poskusno dobo, zahteva obliko zaposlitve s predvidljivejšimi in varnejšimi delovnimi pogoji, kadar je ta na voljo, in prejme obrazložen pisni odgovor. Države članice lahko omejijo pogostost zahtev, ki sprožijo obveznost iz tega člena.

2. Države članice zagotovijo, da delodajalec poda obrazložen pisni odgovor iz odstavka 1 v enem mesecu od zahteve. V primeru fizičnih oseb v vlogi delodajalcev ter mikro, malih ali srednjih podjetij lahko države članice ta rok podaljšajo na največ tri mesece in dovolijo ustni odgovor na naknadne podobne zahteve istega delavca, če utemeljitev odgovora glede položaja delavca ostaja nespremenjena.

Člen 13

Obvezno usposabljanje

Države članice zagotovijo, da se v primerih, ko mora delodajalec delavcu na podlagi prava Unije ali nacionalnega prava ali kolektivnih pogodb zagotoviti usposabljanje, ki delavcu omogoča opravljanje dela, za katerega je zaposlen, tako usposabljanje delavcu zagotovi brezplačno in se šteje kot delovni čas ter, kadar je mogoče, poteka med delovnim časom.

Člen 14

Kolektivne pogodbe

Države članice lahko socialnim partnerjem dovolijo, da v skladu z nacionalnim pravom ali prakso ohranjajo kolektivne pogodbe, ki ob upoštevanju splošnega varstva delavcev določajo ureditve glede delovnih pogojev delavcev, drugačne od tistih v členih 8 do 13, da se o teh pogodbah pogajajo, jih sklepajo in izvršujejo.

POGLAVJE IV

HORIZONTALNE DOLOČBE

Člen 15

Pravne domneve in mehanizem zgodnjega reševanja sporov

1. Kadar delavec dokumentov iz člena 5(1) ali člena 6 v celoti ali delno ni prejel pravočasno, države članice zagotovijo, da se uporablja eno ali oboje od naslednjega:

(a) delavcu so v korist ugodne domneve, ki jih določi država članica in ki jih imajo delodajalci možnost izpodbijati;

(b) delavec ima možnost vložiti pritožbo pri pristojnem organu ali telesu in pravočasno in učinkovito prejeti primerno odškodnino.

2. Države članice lahko določijo, da je pogoj za uporabo domnev in mehanizma iz odstavka 1 obvestilo delodajalca in dejstvo, da delodajalec ni pravočasno zagotovil manjkajočih informacij.

Člen 16**Pravica do pravnega sredstva**

Države članice zagotovijo, da imajo delavci, vključno s tistimi, katerih delovno razmerje je prenehalo, dostop do učinkovitega in nepristranskega reševanja sporov in pravico do pravnega sredstva, če so kršene pravice, ki jih imajo na podlagi te direktive.

Člen 17**Varstvo pred manj ugodno obravnavo ali neugodnimi posledicami**

Države članice uvedejo ukrepe, ki so potrebni za varstvo delavcev, vključno s tistimi, ki so predstavniki delavcev, pred vsako manj ugodno obravnavo s strani delodajalca in pred kakršnimi koli neugodnimi posledicami zaradi morebitne pritožbe, vložene pri delodajalcu, ali postopka, katerega namen je zagotoviti skladnost s pravicami iz te direktive.

Člen 18**Varstvo pred odpovedjo in dokazno breme**

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi prepovejo odpoved ali odpovedi enakovreden ukrep in vse priprave na tako odpoved delavcem, ker so uveljavljali pravice iz te direktive.
2. Delavci, ki menijo, da so bili odpuščeni ali so bili predmet ukrepov z enakovrednim učinkom zaradi uveljavljanja pravic iz te direktive, lahko od delodajalca zahtevajo, da razloge za odpoved ali enakovredne ukrepe ustrezno utemelji. Delodajalec te razloge zagotovi v pisni obliki.
3. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da mora delodajalec, kadar delavci iz odstavka 2 pred sodiščem ali drugim pristojnim organom ali telesom izkažejo dejstva, na podlagi katerih se lahko domneva, da je prišlo do take odpovedi ali enakovrednih ukrepov, dokazati, da vzrok za odpoved niso razlogi iz odstavka 1.
4. Odstavek 3 državam članicam ne preprečuje, da sprejmejo pravila o dokazovanju, ki so za delavce ugodnejša.
5. V postopkih, v katerih je preiskava dejstev v zadevi naloga sodišča ali drugega pristojnega organa ali telesa, državam članicam ni treba uporabljati odstavka 3.
6. Odstavek 3 se ne uporablja za kazenske postopke, razen če države članice določijo drugače.

Člen 19**Kazni**

Države članice določijo pravila o kaznih za kršitve nacionalnih določb, sprejetih na podlagi te direktive, ali že veljavnih relevantnih določb v zvezi s pravicami, ki spadajo na področje uporabe te direktive. Te kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

POGLAVJE V**KONČNE DOLOČBE****Člen 20****Prepoved poslabšanja položaja in ugodnejše določbe**

1. Ta direktiva ni veljavna podlaga za zniževanje splošne ravni varstva, ki se delavcem že zagotavlja v državah članicah.

2. Ta direktiva ne vpliva na pravico držav članic, da uporabljajo ali uvedejo zakone in druge predpise, ki so za delavce ugodnejši, ali da spodbujajo ali dovolijo uporabo kolektivnih pogodb, ki so za delavce ugodnejše.

3. Ta direktiva ne posega v kakršne koli druge pravice, ki jih imajo delavci na podlagi drugih pravnih aktov Unije.

Člen 21

Prenos in izvajanje

1. Države članice do 1. avgusta 2022 sprejmejo predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo. O tem takoj obvestijo Komisijo.

2. Države članice se v sprejetih predpisih iz odstavka 1 sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

3. Države članice sporočijo Komisiji besedila temeljnih določb predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

4. Države članice v skladu s svojim nacionalnim pravom in prakso sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovijo učinkovito vključevanje socialnih partnerjev ter spodbujajo in krepijo socialni dialog z namenom izvajanja te direktive.

5. Države članice lahko socialnim partnerjem na njihovo skupno zahtevo zaupajo izvajanje te direktive, pod pogojem, da države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, s katerimi lahko kadar koli zagotovijo rezultate, ki naj bi jih ta direktiva dosegla.

Člen 22

Prehodne ureditve

Pravice in obveznosti iz te direktive se za vsa delovna razmerja uporabljajo najpozneje 1. avgusta 2022. Vendar delodajalec zagotovi ali dopolni dokumente iz člena 5(1) ter členov 6 in 7 zgolj na zahtevo delavca, ki je na ta datum že zaposlen. Odsotnost take zahteve delavcem ne odvzema minimalnih pravic iz členov 8 do 13.

Člen 23

Pregled s strani Komisije

Komisija do 1. avgusta 2027 po posvetovanju z državami članicami in socialnimi partnerji na ravni Unije ter ob upoštevanju vpliva na mikro-, mala in srednja podjetja pregleda izvajanje te direktive in po potrebi predlaga potrebne zakonodajne spremembe.

Člen 24

Razveljavitev

Direktiva 91/533/EGS se razveljavi z učinkom od 1. avgusta 2022. Sklicevanje na razveljavljeno direktivo se šteje kot sklicevanje na to direktivo.

Člen 25

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 26

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 20. junija 2019

Za Evropski parlament

Predsednik

A. TAJANI

Za Svet

Predsednik

G. CIAMBA

DIREKTIVA (EU) 2019/1153 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 20. junija 2019****o določitvi pravil za lažjo uporabo finančnih in drugih informacij za namene preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja ali pregona nekaterih kaznivih dejanj ter o razveljavitvi Sklepa Sveta 2000/642/PNZ**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 87(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje ali pregon hudih kaznivih dejanj je treba olajšati uporabo finančnih informacij.
- (2) Zaradi okrepitve varnosti, izboljšanja pregona finančnega kriminala, boja proti pranju denarja in preprečevanja davčnega kriminala v državah članicah in po vsej Uniji morajo imeti finančnoobveščevalne enote (FIU) in javni organi, pristojni za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje ali pregon hudih kaznivih dejanj, boljši dostop do informacij, s čimer se bo izboljšala njihova sposobnost izvajanja finančnih preiskav in izboljšalo sodelovanje med njimi.
- (3) Na podlagi člena 4(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) si morajo Unija in države članice pomagati. Zavezati bi se morale tudi k poštenemu in hitremu sodelovanju.
- (4) Komisija se je v svojem sporočilu z dne 2. februarja 2016 o Akcijskem načrtu za okrepitev boja proti financiranju terorizma zavezala, da bo preučila možnost posebnega samostojnega pravnega instrumenta, da bi imeli organi držav članic, vključno z organi, pristojnimi za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje ali pregon kaznivih dejanj, uradi za odvzem premoženjske koristi, davčnimi organi ter organi za preprečevanje korupcije, širši dostop do centraliziranih registrov bančnih in plačilnih računov. V tem akcijskem načrtu je pozvala tudi k pregledu ovir pri dostopu do informacij, njihovi izmenjavi in uporabi ter operativnem sodelovanju med FIU.

⁽¹⁾ UL C 367, 10.10.2018, str. 84.⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 17. aprila 2019 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 14. junija 2019.

- (5) Boj proti hudim kaznivim dejanjem, vključno s finančnimi goljufijami in pranjem denarja, ostaja prednostna naloga za Unijo.
- (6) Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ zahteva od držav članic, da uvedejo sisteme centraliziranih registrov bančnih računov ali sisteme za pridobivanje podatkov, ki bi omogočali pravočasno identifikacijo imetnikov bančnih in plačilnih računov ter sefov.
- (7) Na podlagi Direktive (EU) 2015/849 morajo biti informacije iz takih centraliziranih registrov bančnih računov neposredno dostopne FIU, do njih pa morajo imeti dostop tudi nacionalni organi, pristojni za preprečevanje pranja denarja, povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma.
- (8) Takojšen in neposreden dostop do informacij v centraliziranih registrih bančnih računov je pogosto nepogrešljiv za uspeh kazenske preiskave ali pravočasno odkritje, sledenje in začasno zavarovanje zadevnih sredstev z namenom njihovega odvzema. Neposreden dostop je najhitrejša vrsta dostopa do informacij v centraliziranih registrih bančnih računov. Zato bi bilo treba s to direktivo določiti pravila, ki bi imenovanim organom držav članic, pristojnim za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje ali pregon kaznivih dejanj, omogočila neposreden dostop do informacij v centraliziranih registrih bančnih računov. Kadar država članica dostop do informacij o bančnih računih zagotavlja prek osrednjega elektronskega sistema za pridobivanje podatkov, bi morala ta država članica zagotoviti, da organ, ki upravlja sistem za pridobivanje podatkov, imenovanim pristojnim organom takoj in nefiltrirano sporoči rezultate iskanja. Ta direktiva ne bi smela vplivati na kanale za izmenjavo informacij med pristojnimi organi ali na njihova pooblastila, da pridobijo informacije od pooblaščenih subjektov v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom. Na področje uporabe te direktive ne spada noben dostop do informacij, ki jih nacionalni organi hranijo v centraliziranih registrih za namene, ki niso zajeti v tej direktivi, ali v zvezi s kaznivimi dejanji, ki niso zajeta s to direktivo.
- (9) Glede na to, da so v vsaki državi članici za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje ali pregon kaznivih dejanj pristojni številni organi, ter za zagotovitev sorazmernega dostopa do finančnih in drugih informacij v okviru te direktive, bi morale države članice določiti, kateri organi so pooblaščen, da dostopajo do centraliziranih registrov bančnih računov in lahko za namene te direktive od FIU zahtevajo informacije. Države članice bi morale pri izvajanju te direktive upoštevati naravo, organizacijski status, naloge in pravice teh organov, kot je določeno v njihovem nacionalnem pravu, vključno z obstoječimi mehanizmi za zaščito finančnih sistemov pred pranjem denarja in financiranjem terorizma.
- (10) Uradi za odvzem premoženjske koristi bi morali biti imenovani izmed pristojnih organov in imeti neposreden dostop do informacij v centraliziranih registrih bančnih računov za preprečevanje, odkrivanje ali preiskovanje posameznega hudega kaznivega dejanja ali pri nudenju podpore v posamezni kazenski preiskavi, vključno z identifikacijo, sledenjem in začasnim zavarovanjem sredstev.
- (11) Kolikor so davčni organi in protikorupcijske agencije po nacionalnem pravu pristojni za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje ali pregon kaznivih dejanj, bi se morali prav tako šteti za organe, ki jih je mogoče imenovati za namene te direktive. Upravne preiskave, razen tistih, ki jih izvajajo FIU v okviru preprečevanja in odkrivanja pranja denarja in financiranja terorizma ter učinkovitega boja proti njima, ne bi smele biti zajete v tej direktivi.

⁽³⁾ Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L 141, 5.6.2015, str. 73).

- (12) Storilci kaznivih dejanj, zlasti hudodelske združbe in teroristi, pogosto delujejo v različnih državah članicah in njihova sredstva, vključno z bančnimi računi, se pogosto nahajajo v drugih državah članicah. Zaradi čezmejne razsežnosti hudih kaznivih dejanj, vključno s terorizmom, in povezanih finančnih dejavnosti, je pogosto potrebno, da pristojni organi, ki izvajajo kazenske preiskave v eni državi članici, dostopajo do informacij o bančnih računih v drugih državah članicah.
- (13) Pristojni organi lahko informacije, ki jih pridobijo iz nacionalnih centraliziranih registrov bančnih računov, izmenjujejo s pristojnimi organi v drugi državi članici, in sicer v skladu z Okvirnim sklepom Sveta 2006/960/PNZ ⁽⁴⁾, Direktivo 2014/41/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾ in veljavnimi pravili o varstvu podatkov.
- (14) Z Direktivo (EU) 2015/849 se je bistveno okrepil pravni okvir Unije, ki ureja dejavnosti in sodelovanje FIU, vključno z oceno Komisije o možnosti vzpostavitve usklajevalnega in podpornega mehanizma. Pravni status FIU se po državah članicah razlikuje od upravnega statusa ali statusa organa preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja in pregona kaznivih dejanj do mešanice obeh. Pooblastila FIU vključujejo pravico dostopa do finančnih in upravnih informacij ter informacij v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem, preiskovanjem in pregonom kaznivih dejanj, ki jih potrebujejo za preprečevanje in odkrivanje pranja denarja, povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma ter za boj proti njim. Vendar pa pravo Unije ne določa vseh posebnih orodij in mehanizmov, s katerimi bi morale FIU razpolagati, da bi lahko dostopale do tovrstnih informacij in izpolnjevale svoje naloge. Ker so države članice v celoti odgovorne za vzpostavitev in določitev organizacijske narave FIU, se obseg dostopa različnih FIU do regulativnih podatkovnih zbirk razlikuje, zato je izmenjava informacij med organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ali organi pregona ter FIU pomanjkljiva.
- (15) Da bi se povečali pravna varnost in operativna učinkovitost, bi bilo treba s to direktivo določiti pravila za okrepitev sposobnosti FIU za izmenjavo finančnih informacij in finančne analize z imenovanimi pristojnimi organi v njihovi državi članici v zvezi z vsemi hudimi kaznivimi dejanji. Natančneje, FIU bi morale biti dolžne sodelovati z imenovanimi pristojnimi organi svojih držav članic in biti sposobne pravočasno odgovoriti na obrazložene zahteve po finančnih informacijah ali finančni analizi, ki jih vložijo ti imenovani pristojni organi, kadar so te finančne informacije ali finančna analiza potrebne, o čemer se odloča za vsak primer posebej, in če je razlog za takšne zahteve povezan s preprečevanjem, odkrivanjem, preiskovanjem ali pregonom hudih kaznivih dejanj, pri čemer veljajo izjeme iz člena 32(5) Direktive (EU) 2015/849. Ta zahteva ne bi smela izključevati avtonomnosti FIU na podlagi Direktive (EU) 2015/849. Zlasti v primerih, kadar zahtevane informacije izvirajo iz FIU druge države članice, bi bilo treba upoštevati vse omejitve in pogoje, ki jih za uporabo teh informacij določi zadevna FIU. Za vsakršno uporabo za namene, ki presegajo tiste, ki so bili prvotno odobreni, bi bilo treba zahtevati predhodno soglasje zadevne FIU. FIU bi morala ustrezno obrazložiti vsakršno odklonitev odgovora na zahtevo po informacijah ali analizi. Ta direktiva ne bi smela vplivati na operativno neodvisnost in avtonomnost FIU iz Direktive (EU) 2015/849, vključno z avtonomnostjo FIU, da spontano posredujejo informacije na lastno pobudo za namene te direktive.
- (16) V tej direktivi bi bilo treba določiti tudi jasno opredeljen pravni okvir, ki bi FIU omogočal, da bi zahtevale ustrezne podatke, shranjene pri imenovanih pristojnih organih v njihovi državi članici, kar bi jim omogočilo učinkovito preprečevanje in odkrivanje pranja denarja, povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma ter za boj proti njim.
- (17) FIU bi si morale prizadevati za hitro izmenjavo finančnih informacij ali finančne analize v izjemnih in nujnih primerih, kadar so te informacije ali analiza povezane s terorizmom ali organiziranim kriminalom, povezanim s terorizmom.

⁽⁴⁾ Okvirni sklep Sveta 2006/960/PNZ z dne 18. decembra 2006 o poenostavitvi izmenjave informacij in obveščevalnih podatkov med organi kazenskega pregona držav članic Evropske unije (UL L 386, 29.12.2006, str. 89).

⁽⁵⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2014/41/EU z dne 3. aprila 2014 o evropskem preiskovalnem nalogu v kazenskih zadevah (UL L 130, 1.5.2014, str. 1).

- (18) Takšna izmenjava ne bi smela ovirati aktivne vloge FIU na podlagi Direktive (EU) 2015/849 pri posredovanju njene analize drugim FIU, kadar navedena analiza razkriva dejstva, ravnanje ali sum pranja denarja in financiranja terorizma, ki so v neposrednem interesu teh drugih FIU. Finančna analiza zajema operativno analizo, ki se osredotoča na posamezne primere in konkretne cilje ali na ustrezne izbrane informacije, odvisno od vrste in obsega razkritih prejetih informacij ter pričakovane uporabe informacij po njihovem posredovanju, ter tudi strateško analizo, ki obravnava trende in vzorce v zvezi s pranjem denarja in financiranjem terorizma. Vendar ta direktiva ne bi smela posegati v organizacijski status in vlogo, ki ju FIU podeljuje nacionalno pravo držav članic.
- (19) Glede na občutljivost finančnih podatkov, ki bi jih morale analizirati FIU, in potrebne zaščitne ukrepe za varstvo podatkov bi bilo treba s to direktivo izrecno določiti vrsto in obseg informacij, ki si jih lahko izmenjajo FIU, FIU in imenovani pristojni organi ter imenovani pristojni organi različnih držav članic. S to direktivo se ne bi smele spreminjati trenutno dogovorjene metode za zbiranje podatkov. Države članice pa bi morale imeti možnost razširiti obseg finančnih informacij in informacij o bančnih računih, ki si jih lahko izmenjajo FIU in imenovani pristojni organi. Države članice bi morale imeti tudi možnost olajšati dostop imenovanih pristojnih organov do finančnih informacij in informacij o bančnih računih za namene preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja ali pregona kaznivih dejanj, ki niso huda kazniva dejanja. Ta direktiva ne bi smela odstopati od veljavnih pravil o varstvu podatkov.
- (20) V okviru posebnih pristojnosti in nalog Agencije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol), ustanovljene z Uredbo (EU) 2016/794 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾, določenih v navedeni uredbi, Europol podpira čezmejne preiskave s strani držav članic glede dejavnosti pranja denarja mednarodnih hudodelskih združb. V zvezi s tem bi moral Europol uradno obveščati države članice o vseh informacijah in povezavah med kaznivimi dejanji, ki zadevajo te države članice. V skladu z navedeno uredbo so nacionalne enote Europola organi za zvezo med Europolom in organi držav članic, ki so pristojni za preiskovanje kaznivih dejanj. Da bi se Europolu zagotovile informacije, ki jih potrebuje za izvajanje svojih nalog, bi morala vsaka država članica dovoliti, da njena FIU odgovarja na zahteve po finančnih informacijah in finančni analizi, ki jih prek nacionalnih enot Europola te države članice ali, kjer je ustrezno, neposredno pri njih vloži Europol. Države članice bi morale tudi določiti, da so njihova nacionalna enota Europola in po potrebi njihovi imenovani pristojni organi pooblaščen za odgovarjanje na zahteve po informacijah o bančnih računih, ki jih vloži Europol. Zahteve, ki jih vloži Europol, bi morale biti ustrezno utemeljene. Zahteve bi bilo treba vložiti za vsak primer posebej v okviru omejitev odgovornosti Europola in za izpolnjevanje njegovih nalog. Operativna neodvisnost in avtonomnost FIU ne bi smeli biti ogroženi, FIU pa bi morale same odločati o tem, ali bodo zagotovile zahtevane informacije ali analizo. Za zagotovitev hitrega in učinkovitega sodelovanja bi morale FIU pravočasno odgovoriti na zahteve Europola. V skladu z Uredbo (EU) 2016/794 bi moral Europol nadaljevati s sedanjo prakso zagotavljanja povratnih informacij državam članicam o tem, kako se uporabljajo informacije ali analiza, zagotovljene na podlagi te direktive.
- (21) Ta direktiva bi morala upoštevati tudi dejstvo, da so evropski delegirani tožilci Evropskega javnega tožilstva (EJT) v skladu s členom 43 Uredbe Sveta (EU) 2017/1939 ⁽⁷⁾ po potrebi pooblaščen, da pod enakimi pogoji, kot veljajo po nacionalnem pravu v podobnih zadevah, pridobijo vse zadevne informacije, shranjene v nacionalnih podatkovnih zbirkah o kazenskih preiskavah in podatkovnih zbirkah organov preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja in pregona kaznivih dejanj ter v drugih ustreznih registrih javnih organov, vključno s centraliziranimi registri bančnih računov in sistemi za pridobivanje podatkov.

⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2016/794 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o Agenciji Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) ter nadomestitvi in razveljavitvi sklepov Sveta 2009/371/PNZ, 2009/934/PNZ, 2009/935/PNZ, 2009/936/PNZ in 2009/968/PNZ (UL L 135, 24.5.2016, str. 53).

⁽⁷⁾ Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (UL L 283, 31.10.2017, str. 1).

- (22) Komisija bi morala za okrepitev sodelovanja med FIU v bližnji prihodnosti opraviti oceno učinka, da bi ocenila možnost in ustreznost vzpostavitve usklajevalnega in podpornega mehanizma, kot je EU FIU.
- (23) Za zagotovitev ustreznega ravnovesja med učinkovitostjo in visoko ravno varstva podatkov bi morale države članice zagotoviti, da lahko občutljive finančne informacije, ki bi lahko razkrile občutljive podatke o rasi ali etničnem poreklu osebe, političnem mnenju, verskih ali filozofskih prepričanjih, članstvu v sindikatu, zdravstvenem stanju, spolnem življenju ali spolni usmerjenosti, obdelujejo le osebe, ki so bile za to posebej pooblaščen, in sicer v skladu z veljavnimi pravili o varstvu podatkov.
- (24) S to direktivo se spoštujejo temeljne pravice in upoštevajo načela, ki jih priznavata člen 6 PEU in Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti pravica do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja, pravica do varstva osebnih podatkov, prepoved diskriminacije, svoboda gospodarske pobude, pravica do učinkovitega pravnega sredstva in poštenega sojenja, domneva nedolžnosti in pravica do obrambe ter načeli zakonitosti in sorazmernosti kaznivih dejanj in kazni, pa tudi temeljne pravice in načela, ki jih določa mednarodno pravo in mednarodni sporazumi, katerih pogodbenica je Unija ali vse države članice, vključno z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ter ustave držav članic na njihovih zadevnih področjih uporabe.
- (25) Nujno je treba zagotoviti, da se pri obdelavi osebnih podatkov v okviru te direktive v celoti spoštuje pravica do varstva osebnih podatkov. Vsako takšno obdelavo urejata Uredba (EU) 2016/679 ⁽⁸⁾ in Direktiva (EU) 2016/680 ⁽⁹⁾ Evropskega parlamenta in Sveta v okviru svojega posameznega področja uporabe. Kar zadeva dostop uradov za odvzem premoženjske koristi do centraliziranih registrov bančnih računov in sistemov za pridobivanje podatkov, se uporablja Direktiva (EU) 2016/680, medtem ko se člen 5(2) Sklepa Sveta 2007/845/PNZ ⁽¹⁰⁾ ne uporablja. Kar zadeva Europol, se uporablja Uredba (EU) 2016/794. V zvezi z mehanizmi za obdelavo občutljivih podatkov in evidenc zahtev po informacijah bi bilo treba s to direktivo določiti posebne in dodatne zaščitne ukrepe ter pogoje za zagotavljanje varstva osebnih podatkov.
- (26) Pristojni organi bi morali vse osebne podatke, pridobljene na podlagi te direktive, obdelovati v skladu z veljavnimi pravili o varstvu podatkov, le če je to nujno in sorazmerno za namene preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja ali pregona hudih kaznivih dejanj.
- (27) Poleg tega je za spoštovanje pravice do varstva osebnih podatkov in pravice do zasebnosti ter za omejitev učinka dostopa do informacij v centraliziranih registrih bančnih računov in sistemih za pridobivanje podatkov nujno zagotoviti pogoje, pod katerimi je takšen dostop omejen. Zlasti bi morale države članice zagotoviti, da se za dostop pristojnih organov do osebnih podatkov za namene te direktive uporabljajo ustrezne politike in ukrepi za varstvo podatkov. Dostop do informacij, ki vsebujejo osebne podatke in jih je mogoče pridobiti iz centraliziranih registrov bančnih računov ali s postopki avtentikacije, bi moralo imeti le pooblaščen osebje. Za osebje z dostopom do teh občutljivih podatkov bi bilo treba zagotoviti usposabljanje o varnostnih praksah pri izmenjavi podatkov in ravnanju z njimi.

⁽⁸⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

⁽⁹⁾ Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (UL L 119, 4.5.2016, str. 89).

⁽¹⁰⁾ Sklep Sveta 2007/845/PNZ z dne 6. decembra 2007 o sodelovanju med uradi za odvzem premoženjske koristi držav članic na področju sledenja in identifikacije premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, ali drugega premoženja, povezanega s kaznivimi dejanji (UL L 332, 18.12.2007, str. 103).

- (28) Prenos finančnih podatkov tretjim državam in mednarodnim partnerjem za namene te direktive bi moral biti dovoljen le pod pogoji iz poglavja V Uredbe (EU) 2016/679 ali poglavja V Direktive (EU) 2016/680.
- (29) Komisija bi morala poročati o izvajanju te direktive tri leta po datumu njenega prenosa in nato vsaka tri leta. V skladu z Medinstitucionalnim sporazumom z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ⁽¹¹⁾ bi morala Komisija to direktivo tudi oceniti na podlagi informacij, zbranih v okviru posebnih ureditev za spremljanje, in sicer da bi ocenila dejanske učinke direktive in potrebo po nadaljnjem ukrepanju.
- (30) Namen te direktive je zagotoviti sprejetje pravil, s katerimi se bo državljanom Unije zajamčila večja raven varnosti, in sicer s preprečevanjem kriminala in boju proti njemu v skladu s členom 67 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Teroristične in kriminalne grožnje zaradi svoje čezmejne narave ogrožajo Unijo kot celoto, nanje pa se je treba odzivati na ravni celotne Unije. Če se v eni državi članici informacije o bančnih računih in finančne informacije ne uporabljajo učinkovito, bi lahko storilci kaznivih dejanj to izkoriščali in imeli od tega koristi, kar bi lahko imelo posledice v drugi državi članici.
- (31) Ker cilja te direktive, in sicer FIU in javnim organom, pristojnim za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje ali pregon hudih kaznivih dejanj, zagotoviti boljši dostop do informacij, s čimer se bo izboljšala njihova sposobnost izvajanja finančnih preiskav in izboljšalo sodelovanje med njimi, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov ukrepa lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (32) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te direktive glede odločitev Komisije o pooblastitvi držav članic za začasno uporabo ali sklenitev sporazumov s tretjimi državami, ki so pogodbenice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹²⁾.
- (33) Sklep Sveta 2000/642/PNZ bi bilo treba razveljaviti, saj njegov predmet urejanja urejajo drugi akti Unije in zato ni več potreben.
- (34) V skladu s členom 3 Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen PEU in PDEU, sta Združeno kraljestvo in Irska podali uradno obvestilo, da želita sodelovati pri sprejetju in uporabi te direktive.
- (35) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (36) V skladu s členom 28(2) Uredbe (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹³⁾ je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je mnenje podal 10. septembra 2018 –

⁽¹¹⁾ Medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016 (UL L 123, 12.5.2016, str. 1).

⁽¹²⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁽¹³⁾ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

1. Ta direktiva določa ukrepe za lažji dostop pristojnih organov do finančnih informacij in informacij o bančnih računih in njihovo uporabo teh informacij za namene preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja ali pregona hudih kaznivih dejanj. Določa tudi ukrepe za lažji dostop finančnoobveščevalnih enot (FIU) do informacij v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem, preiskovanjem in pregonom kaznivih dejanj za preprečevanje pranja denarja, povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma ter za boj proti njim ter ukrepe za lažje sodelovanje med FIU.

2. Ta direktiva ne posega v:

- (a) Direktivo (EU) 2015/849 ter povezane določbe nacionalnega prava, vključno z organizacijskim statusom, podeljenim FIU po nacionalnem pravu, ter njihovo operativno neodvisnost in avtonomnost;
- (b) kanale za izmenjavo informacij med pristojnimi organi ali pooblastila pristojnih organov po pravu Unije ali nacionalnem pravu, da pridobijo informacije od pooblaščenih subjektov;
- (c) Uredbo (EU) 2016/794;
- (d) obveznosti, ki izhajajo iz instrumentov Unije o medsebojni pravni pomoči ali vzajemnem priznavanju odločb v kazenskih zadevah ter iz Okvirnega sklepa 2006/960/PNZ.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „centralizirani registri bančnih računov“ pomeni centralizirane avtomatizirane mehanizme, kot so osrednji registri ali osrednji elektronski sistemi za pridobivanje podatkov, uvedeni v skladu s členom 32a(1) Direktive (EU) 2015/849;
- (2) „uradi za odvzem premoženjske koristi“ pomeni nacionalne urade, ki jih vsaka država članica uvede ali imenuje v skladu s Sklepom 2007/845/PNZ;
- (3) „finančnoobveščevalna enota (FIU)“ pomeni FIU, ki je vzpostavljena na podlagi člena 32 Direktive (EU) 2015/849;
- (4) „pooblaščen subjekt“ pomeni subjekte iz člena 2(1) Direktive (EU) 2015/849;
- (5) „finančne informacije“ pomeni vse informacije ali podatke, kot so podatki o finančnih sredstvih, gibanju sredstev ali finančnih poslovnih odnosih, ki jih že imajo FIU za namene preprečevanja in odkrivanja pranja denarja in financiranja terorizma ter učinkovitega boja proti njima;

(6) „informacije v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem, preiskovanjem ali pregonom kaznivih dejanj“ pomeni:

- (i) vse informacije ali podatke, ki jih že imajo pristojni organi v okviru preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja ali pregona kaznivih dejanj;
- (ii) vse informacije ali podatke, ki jih imajo javni organi ali zasebni subjekti v okviru preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja ali pregona kaznivih dejanj in s katerimi lahko brez uporabe prisilnih ukrepov na podlagi nacionalnega prava razpolagajo pristojni organi;

te informacije so lahko med drugim iz kazenske evidence, informacije o preiskavah, informacije o začasnem zavarovanju ali zasegu sredstev ali drugih preiskovalnih ali začasnih ukrepih ter informacije o obsodbah in odvzemih;

(7) „informacije o bančnih računih“ pomeni naslednje informacije o bančnih in plačilnih računih ter sefih v centraliziranih registrih bančnih računov:

- (i) glede stranke-imetnika računa in katero koli osebo, ki deluje v imenu stranke: ime in bodisi drugi identifikacijski podatki, ki jih zahtevajo nacionalne določbe, s katerimi je prenesena točka (a) člena 13(1) Direktive (EU) 2015/849, bodisi edinstvena identifikacijska številka;
- (ii) glede dejanskega lastnika stranke-imetnika računa: ime in bodisi drugi identifikacijski podatki, ki jih zahtevajo nacionalne določbe, s katerimi je prenesena točka (b) člena 13(1) Direktive (EU) 2015/849, bodisi edinstvena identifikacijska številka;
- (iii) glede bančnega ali plačilnega računa: številka IBAN ter datum odprtja in zaprtja računa;
- (iv) glede sefa: ime najemnika in bodisi drugi identifikacijski podatki, ki jih zahtevajo nacionalne določbe, s katerimi je prenesen člen 13(1) Direktive (EU) 2015/849, bodisi edinstvena identifikacijska številka in trajanje najema;

(8) „pranje denarja“ pomeni ravnanje, opredeljeno v členu 3 Direktive (EU) 2018/1673 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁴⁾;

(9) „povezana predhodna kazniva dejanja“ pomeni kazniva dejanja iz točke (1) člena 2 Direktive (EU) 2018/1673;

(10) „financiranje terorizma“ pomeni ravnanje, opredeljeno v členu 11 Direktive (EU) 2017/541 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁵⁾;

(11) „finančna analiza“ pomeni rezultate operativne in strateške analize, ki jo je že izvedla FIU pri opravljanju svojih nalog v skladu z Direktivo (EU) 2015/849;

(12) „huda kazniva dejanja“ pomeni oblike kriminalitete s seznama v Prilogi I k Uredbi (EU) 2016/794.

⁽¹⁴⁾ Direktiva (EU) 2018/1673 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o boju proti pranju denarja z uporabo kazenskega prava (UL L 284, 12.11.2018, str. 22).

⁽¹⁵⁾ Direktiva (EU) 2017/541 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o boju proti terorizmu in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/475/PNZ ter o spremembi Sklepa Sveta 2005/671/PNZ (UL L 88, 31.3.2017, str. 6).

Člen 3

Imenovanje pristojnih organov

1. Vsaka država članica izmed svojih organov, pristojnih za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje ali pregon kaznivih dejanj, imenuje pristojne organe, ki so pooblaščen za dostop in iskanje po njenem nacionalnem centraliziranem registru bančnih računov. Med temi pristojnimi organi so vsaj uradi za odvzem premoženjske koristi.
2. Vsaka država članica izmed svojih organov, pristojnih za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje ali pregon kaznivih dejanj, imenuje pristojne organe, ki lahko od FIU zahtevajo in prejemajo finančne informacije ali finančno analizo.
3. Vsaka država članica uradno obvesti Komisijo o svojih pristojnih organih, imenovanih na podlagi odstavkov 1 in 2, do 2. decembra 2021 ter Komisijo uradno obvesti o vseh spremembah v zvezi s tem. Komisija uradna obvestila objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

POGLAVJE II

DOSTOP PRISTOJNIH ORGANOV DO INFORMACIJ O BANČNIH RAČUNIH

Člen 4

Dostop pristojnih organov do informacij o bančnih računih ter iskanje po njih

1. Države članice zagotovijo, da so pristojni nacionalni organi, imenovani na podlagi člena 3(1), pooblaščen za to, da neposredno in takoj dostopajo do informacij o bančnih računih ter iščejo po njih, kadar je to potrebno za opravljanje njihovih nalog za namene preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja ali preгона hudega kaznivega dejanja ali podpiranja kazenske preiskave v zvezi s hudim kaznivim dejanjem, vključno z identifikacijo, sledenjem in začasnim zavarovanjem sredstev, povezanih s tako preiskavo. Dostop in iskanje se štejeta za neposredna in takojšnja med drugim, kadar nacionalni organi, ki upravljajo centralizirane registre bančnih računov, pristojnim organom hitro posredujejo informacije o bančnih računih z avtomatiziranim mehanizmom, če na zahtevane podatke ali informacije, ki jih je treba zagotoviti, ne more vplivati nobena vmesna institucija.
2. Pristojni organi na podlagi te direktive nimajo dostopa do dodatnih informacij, ki jih države članice štejejo za bistvene in jih vključijo v centralizirane registre bančnih računov na podlagi člena 32a(4) Direktive (EU) 2015/849, ter jim iskanje po njih ni dovoljeno.

Člen 5

Pogoji za dostop in za iskanje s strani pristojnih organov

1. Dostop do informacij o bančnih računih in iskanje po njih v skladu s členom 4 izvaja samo za vsak primer posebej osebje posameznega pristojnega organa, ki je bilo izrecno imenovano in pooblaščen za opravljanje teh nalog.
2. Države članice zagotovijo, da osebje imenovanih pristojnih organov ohranja visoko raven poklicnih standardov zaupnosti in varstva podatkov, da ima visoko integriteto in da je ustrezno usposobljeno.
3. Države članice zagotovijo, da so vzpostavljeni tehnični in organizacijski ukrepi za zagotavljanje varstva podatkov v skladu z visokimi tehnološkimi standardi za namene izvrševanja pooblastil pristojnih organov za dostop do informacij o bančnih računih in iskanje po njih v skladu s členom 4.

Člen 6

Spremljanje dostopa in iskanja s strani pristojnih organov

1. Države članice od organov, ki upravljajo centralizirane registre bančnih računov, zahtevajo, da zagotovijo vodenje dnevnikov vsakič, ko imenovani pristojni organi dostopijo do informacij o bančnih računih in iščejo po njih. Ti dnevniki vključujejo zlasti:

- (a) sklic na nacionalni dosje;
- (b) datum in čas poizvedbe ali iskanja;
- (c) vrsto podatkov, uporabljenih za poizvedbo ali iskanje;
- (d) edinstven identifikator rezultatov;
- (e) naziv imenovanega pristojnega organa, ki je vpogledal v register;
- (f) edinstveni uporabniški identifikator uradnika, ki je izvedel poizvedbo ali iskanje, in, če je ustrezno, uradnika, ki je poizvedbo ali iskanje naročil, in, če je mogoče, edinstveni uporabniški identifikator prejemnika rezultatov poizvedbe ali iskanja.

2. Pooblaščen osebe za varstvo podatkov za centralizirane registre bančnih računov redno preverjajo dnevnike. Dnevnik se na zahtevo daje na voljo tudi pristojnemu nadzornemu organu, ustanovljenemu v skladu s členom 41 Direktive (EU) 2016/680.

3. Dnevnik se uporablja izključno za spremljanje varstva podatkov, vključno s preverjanjem dopustnosti zahteve in zakonitosti obdelave podatkov, ter za zagotavljanje varnosti podatkov. Ti dnevnik se z ustreznimi ukrepi varuje pred nepooblaščenim dostopom in se izbriše pet let po nastanku, razen če so potrebni za postopke spremljanja v teku.

4. Države članice zagotovijo, da organi, ki upravljajo centralizirane registre bančnih računov, sprejmejo ustrezne ukrepe, tako da je osebje seznanjeno z veljavnim pravom Unije in nacionalnim pravom, vključno z veljavnimi pravili glede varstva podatkov. Ti ukrepi vključujejo posebne programe usposabljanja.

POGLAVJE III

IZMENJAVA INFORMACIJ MED PRISTOJNIMI ORGANI IN FIU TER MED SAMIMI FIU

Člen 7

Zahteve po informacijah, ki jih pristojni organi vložijo pri FIU

1. Vsaka država članica ob upoštevanju nacionalnih procesnih jamstev zagotovi, da mora nacionalna FIU sodelovati z njenimi imenovanimi pristojnimi organi iz člena 3(2) in da je sposobna pravočasno odgovoriti na obrazložene zahteve po finančnih informacijah ali finančni analizi, ki jih vložijo ti imenovani pristojni organi, kadar so te finančne informacije ali finančna analiza potrebne, za vsak primer posebej, in kadar je razlog za takšne zahteve povezan s preprečevanjem, odkrivanjem, preiskovanjem ali pregonom hudih kaznivih dejanj.

2. Kadar obstajajo objektivni razlogi za domnevo, da bi zagotovitev takšnih informacij negativno vplivala na preiskave ali analize v teku, ali kadar bi bilo v izjemnih okoliščinah razkritje informacij očitno nesorazmerno z legitimnimi interesi fizične ali pravne osebe ali nepomembno za namene, za katere so bile informacije zahtevane, FIU ni dolžna ugoditi zahtevi po informacijah.
3. Za vsakršno uporabo za namene, ki presegajo tiste, ki so bili prvotno odobreni, je potrebno predhodno soglasje zadevne FIU. FIU ustrezno obrazloži vsakršno odklonitev odgovora na zahtevo, vloženo v skladu z odstavkom 1.
4. Odločitev o tem, ali se informacije posredujejo naprej, sprejme FIU.
5. Imenovani pristojni organi lahko finančne informacije in finančno analizo, ki jih prejmejo od FIU, obdelujejo za posebne namene preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja ali pregona hudih kaznivih dejanj, ki niso namenjeni, za katere se zbirajo osebni podatki v skladu s členom 4(2) Direktive (EU) 2016/680.

Člen 8

Zahteve po informacijah, ki jih FIU vloži pri pristojnih organih

Vsaka država članica ob upoštevanju nacionalnih procesnih jamstev in poleg dostopa FIU do informacij, kot je določeno v členu 32(4) Direktive (EU) 2015/849, zagotovi, da so njeni imenovani pristojni organi dolžni pravočasno odgovoriti na zahteve po informacijah v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem, preiskovanjem in pregonom kaznivih dejanj, ki jih vloži nacionalna FIU, za vsak primer posebej, če so informacije potrebne za preprečevanje in odkrivanje pranja denarja, povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma ter za boj proti njim.

Člen 9

Izmenjava informacij med FIU iz različnih držav članic

1. Države članice zagotovijo, da si lahko njihove FIU v izjemnih in nujnih primerih izmenjajo finančne informacije ali finančno analizo, ki bi bile lahko pomembne za obdelavo ali analizo informacij v zvezi s terorizmom ali organiziranim kriminalom, povezanim s terorizmom.
2. Države članice zagotovijo, da si FIU v primerih iz odstavka 1 in ob upoštevanju svojih operativnih omejitev prizadevajo za hitro izmenjavo takšnih informacij.

Člen 10

Izmenjava informacij med pristojnimi organi različnih držav članic

1. Vsaka država članica ob upoštevanju nacionalnih procesnih jamstev zagotovi, da lahko njeni pristojni organi, imenovani na podlagi člena 3(2), finančne informacije ali finančno analizo, ki jih pridobijo od FIU svoje države članice, na zahtevo in za vsak primer posebej izmenjajo z imenovanim pristojnim organom v drugi državi članici, če so te finančne informacije ali finančna analiza potrebne za preprečevanje in odkrivanje pranja denarja, povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma ter za boj proti njim.

Vsaka država članica zagotovi, da njeni imenovani pristojni organi uporabljajo finančne informacije ali finančno analizo, izmenjane v skladu s tem členom, le za namen, za katerega so bile zahtevane ali zagotovljene.

Vsaka država članica zagotovi, da se za posredovanje finančnih informacij ali finančne analize, ki jih njeni imenovani pristojni organi pridobijo od FIU te države članice, kateremu koli drugemu organu, agenciji ali oddelku v tej državi članici ali kakršno koli uporabo teh informacij za namene, ki presegajo tiste, ki so bili prvotno odobreni, zahteva predhodno soglasje FIU, ki zagotovi informacije.

2. Države članice zagotovijo, da se zahteva, vložena v skladu s tem členom, ter odgovor nanjo preneseta z uporabo namenske varne elektronske komunikacije, ki zagotavlja visoko raven varnosti podatkov.

POGLAVJE IV

IZMENJAVA INFORMACIJ Z Europolom

Člen 11

Zagotavljanje informacij o bančnih računih Europolu

Vsaka država članica zagotovi, da lahko njeni pristojni organi prek nacionalne enote Europa ali, če to dovoli ta država članica, z neposrednim stikom z Europolom odgovorijo na ustrezno utemeljene zahteve, povezane z informacijami o bančnih računih, ki jih vloži Europol za vsak primer posebej v okviru svojih pristojnosti in za opravljanje svojih nalog. Uporablja se člen 7(6) in (7) Uredbe (EU) 2016/794.

Člen 12

Izmenjava informacij med Europolom in FIU

1. Vsaka država članica zagotovi, da njena FIU lahko odgovori na ustrezno utemeljene zahteve, ki jih vloži Europol prek nacionalne enote Europa ali, če to dovoli ta država članica, z neposrednim stikom med FIU in Europolom. Takšne zahteve so povezane s finančnimi informacijami in finančno analizo ter so vložene za vsak primer posebej v okviru pristojnosti Europa in za opravljanje njegovih nalog.

2. Za izmenjavo na podlagi tega člena se uporablja člen 32(5) Direktive (EU) 2015/849 ter člen 7(6) in (7) Uredbe (EU) 2016/794.

3. Države članice zagotovijo, da se vsakršna neizpolnitev zahteve ustrezno obrazloži.

Člen 13

Podrobna ureditev za izmenjavo informacij

1. Države članice zagotovijo, da se izmenjava informacij na podlagi členov 11 in 12 te direktive izvaja v skladu z Uredbo (EU) 2016/794, in sicer elektronsko prek:

(a) orodja SIENA ali njenega naslednika v jeziku, ki se uporablja za orodje SIENA, ali

(b) po potrebi FIU.Net ali njegovega naslednika.

2. Države članice zagotovijo, da se izmenjava informacij iz člena 12 izvede pravočasno in da se v ta namen zahteve Europa po informacijah obravnavajo tako, kot da izvirajo od druge FIU.

*Člen 14***Zahteve glede varstva podatkov**

1. Obdelava osebnih podatkov, povezanih z informacijami o bančnih računih, finančnimi informacijami in finančno analizo iz členov 11 in 12 te direktive, se izvaja v skladu s členom 18 Uredbe (EU) 2016/794, izvaja pa jo le osebje Europol, ki je bilo za izvajanje teh nalog posebej imenovano in pooblašeno.
2. Europol obvesti pooblaščen osebo za varstvo podatkov, imenovano v skladu s členom 41 Uredbe (EU) 2016/794, o vsaki izmenjavi informacij v skladu s členi 11, 12 in 13 te direktive.

POGLAVJE V

DODATNE DOLOČBE V ZVEZI Z OBDELAVO OSEBNIH PODATKOV*Člen 15***Področje uporabe**

To poglavje se uporablja samo za imenovane pristojne organe in FIU v zvezi z izmenjavo informacij v skladu s poglavjem III ter izmenjavo finančnih informacij in finančne analize, ki vključuje nacionalne enote Europol v skladu s poglavjem IV.

*Člen 16***Obdelava občutljivih osebnih podatkov**

1. Obdelava osebnih podatkov, ki razkrivajo rasno ali etnično poreklo osebe, politična mnenja, verska ali filozofska prepričanja ali članstvo v sindikatu, ali podatkov o zdravju spolnem življenju ali spolni usmerjenosti posameznika je dovoljena le, če so zagotovljena ustrezna jamstva glede pravic in svoboščin posameznika, na katerega se podatki nanašajo, v skladu z veljavnimi pravili o varstvu podatkov.
2. Do podatkov iz odstavka 1 lahko po navodilih pooblaščen osebe za varstvo podatkov dostopa in jih obdeluje le osebje, ki je bilo posebej usposobljeno in ki ga je za to posebej pooblastil upravljavec.

*Člen 17***Evidence zahtev po informacijah**

Države članice zagotovijo, da se vodijo evidence v zvezi z zahtevami po informacijah v skladu s to direktivo. Te evidence vsebujejo vsaj naslednje informacije:

- (a) naziv in kontaktne podatke organizacije ter člana osebja, ki informacije zahteva, ter, če je mogoče, prejemnika rezultatov poizvedbe ali iskanja;
- (b) sklic na nacionalno zadevo, v zvezi s katero se zahtevajo informacije;
- (c) predmet zahtev in
- (d) vse ukrepe za izvedbo teh zahtev.

Evidence se hranijo pet let od nastanka in se uporabljajo izključno za namene preverjanja zakonitosti obdelave osebnih podatkov. Zadevni organi dajo nacionalnemu nadzornemu organu na njegovo zahtevo na razpolago vse evidence.

*Člen 18***Omejitve pravic posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki**

Države članice lahko sprejmejo zakonodajne ukrepe, s katerimi v celoti ali deloma omejijo pravico dostopa posameznikov do osebnih podatkov, ki se nanašajo nanje in se obdelujejo na podlagi te direktive v skladu s členom 23(1) Uredbe (EU) 2016/679 ali členom 15(1) Direktive (EU) 2016/680, kot je ustrezno.

POGLAVJE VI

KONČNE DOLOČBE*Člen 19***Spremljanje**

1. Države članice pregledujejo učinkovitost svojih sistemov za boj proti hudim kaznivim dejanjem z zbiranjem celovitih statističnih podatkov.

2. Komisija do 1. februarja 2020 oblikuje podroben program spremljanja učinkov, rezultatov in vpliva te direktive.

V tem programu se določijo načini in časovni intervali za zbiranje podatkov in drugih potrebnih dokazov. V njem se določijo ukrepi, ki jih sprejmejo Komisija in države članice za zbiranje in analizo podatkov ter drugih dokazov.

Države članice Komisiji predložijo podatke in druge dokaze, ki so potrebni za spremljanje.

3. Statistični podatki iz odstavka 1 vedno vsebujejo naslednje informacije:

(a) število izvedb iskanja, ki so jih opravili imenovani pristojni organi v skladu s členom 4;

(b) podatke o obsegu zahtev, ki jih je vložil vsak organ v okviru te direktive, podatke o ukrepanju na podlagi teh zahtev, število preiskovanih zadev, število kazensko preganjanih oseb in število oseb, obsojenih hudega kaznivega dejanja, če so te informacije na voljo;

(c) podatke o času, v katerem organ odgovori na zahtevo po njenem prejemu;

(d) če so na voljo, podatke o stroških za človeške vire ali vire IT, ki so namenjeni za domače in čezmejne zahteve v okviru te direktive.

4. Države članice organizirajo pripravo in zbiranje statističnih podatkov iz odstavka 3 in te podatke vsako leto pošljejo Komisiji.

*Člen 20***Razmerje do drugih instrumentov**

1. Ta direktiva ne preprečuje državam članicam, da ohranijo ali sklenejo dvostranske ali večstranske sporazume ali medsebojne dogovore o izmenjavi informacij med pristojnimi organi, če so taki sporazumi ali dogovori skladni s pravom Unije, zlasti s to direktivo.

2. Ta direktiva ne posega v nobene obveznosti in zaveze držav članic oziroma Unije iz veljavnih dvostranskih ali večstranskih sporazumov s tretjimi državami.

3. Države članice brez poseganja v delitev pristojnosti med Unijo in državami članicami v skladu s pravom Unije uradno obvestijo Komisijo, da nameravajo začeti pogajanja o sporazumih in skleniti sporazume, ki spadajo na področje uporabe poglavja II te direktive, med državami članicami in tretjimi državami, ki so pogodbenice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru.

Če Komisija v dveh mesecih po prejemu uradnega obvestila iz prvega pododstavka o nameri države članice, da začne pogajanja, ugotovi, da bi pogajanja verjetno ogrozila zadevne politike Unije ali se zaključila s sporazumom, ki bi bil neskladen s pravom Unije, o tem obvesti državo članico.

Države članice Komisijo redno obveščajo o vseh takšnih pogajanjih in po potrebi povabijo Komisijo, da sodeluje kot opazovalka.

Države članice so pooblašene, da začasno uporabljajo ali sklenejo sporazume iz prvega pododstavka, pod pogojem, da so ti skladni s pravom Unije in da ne škodijo ciljem in namenom zadevnih politik Unije. Komisija takšne odločitve o pooblastitvi sprejme z izvedbenimi akti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 22.

Člen 21

Ocena

1. Komisija do 2. avgusta 2024 in nato vsaka tri leta pripravi poročilo o izvajanju te direktive ter ga predloži Evropskemu parlamentu in Svetu. Poročilo se objavi.

2. Komisija v skladu s členom 65(2) Direktive (EU) 2015/849 oceni ovire in priložnosti za okrepitev sodelovanja med FIU v Uniji, vključno z možnostjo in ustreznostjo vzpostavitve usklajevalnega in podpornega mehanizma.

3. Komisija do 2. avgusta 2024 pošlje poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu, v katerem oceni, ali je potrebno in sorazmerno razširiti opredelitev finančnih informacij na katero koli od vrst informacij ali podatkov, ki jih imajo javni organi ali pooblašeni subjekti in s katerimi lahko FIU razpolagajo brez uporabe prisilnih ukrepov na podlagi nacionalnega prava, in po potrebi poda zakonodajni predlog.

4. Komisija do 2. avgusta 2024 oceni priložnosti in izzive glede razširitve izmenjave finančnih informacij ali finančne analize med FIU v Uniji na huda kazniva dejanja, ki niso terorizem ali organizirani kriminal, povezan s terorizmom.

5. Komisija ne prej kot 2. avgusta 2027 oceni to direktivo in pripravi poročilo o glavnih ugotovitvah Evropskemu parlamentu in Svetu. V poročilo je vključena tudi ocena spoštovanja temeljnih pravic in načel, priznanih z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah.

6. Države članice za namene odstavkov 1 do 4 tega člena Komisiji predložijo vse potrebne informacije. Komisija upošteva statistične podatke, ki jih predložijo države članice v skladu s členom 19, ter od držav članic in nadzornih organov lahko zahteva dodatne informacije.

Člen 22

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 23

Prenos

Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 1. avgusta 2021. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

Države članice sporočijo Komisiji besedilo temeljnih določb predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 24

Razveljavitev Sklepa 2000/642/PNZ

Sklep 2000/642/PNZ se razveljavi z učinkom od 1. avgusta 2021.

Člen 25

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 26

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice v skladu s Pogodbama.

V Bruslju, 20. junija 2019

Za Evropski parlament

Predsednik

A. TAJANI

Za Svet

Predsednik

G. CIAMBA

ISSN 1977-0804 (elektronska različica)
ISSN 1725-5155 (tiskana različica)

Urad za publikacije Evropske unije
L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL